

Tuchola, dnia 8 marca 2016 r.

Pan(i)

.....
.....
.....

Zwołuję XVII sesję Rady Powiatu Tucholskiego, która odbędzie się w dniu **17 marca 2016 r.** (czwartek) o **godz. 9.00** w sali 312 Starostwa Powiatowego w Tucholi, przy ul. Pocztowej 7.

Zawiadomienie niniejsze stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1445 z późn zm.) stanowi podstawę do zwolnienia radnego od pracy zawodowej w celu umożliwienia radnemu brania udziału w pracach Rady Powiatu.

Porządek obrad XVII sesji Rady Powiatu Tucholskiego:

1. Otwarcie sesji.
2. Stwierdzenie prawomocności obrad – quorum.
3. Zgłaszanie propozycji zmian do porządku obrad.
4. Przyjęcie protokołu z XVI sesji Rady Powiatu Tucholskiego.
5. Sprawozdanie z pracy Zarządu w okresie między sesjami..... **3**
6. Składanie zapytań i interpelacji.
7. Bezpieczeństwo i porządek publiczny na terenie Powiatu:
  - sprawozdanie z działalności Komendanta Powiatowego Policji i informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w Powiecie **10**
  - sprawozdanie Powiatowego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej o stanie bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych Powiatu **57**
  - informacja o działalności Ochotniczych Straży Pożarnych w Powiecie **65**
  - Informacja o realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym w Powiecie **69**
8. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego **73**
9. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2016..... **149**
10. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody powierzenia zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego i zawarcia porozumienia **159**
11. Podjęcie uchwały w sprawie określenia kryteriów postępowania rekrutacyjnego do gimnazjum publicznego **161**

12. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych na rok 2016 ..... **166**
13. Odpowiedzi na zapytania i interpelacje.
14. Wnioski i oświadczenia radnych.
15. Zamknięcie sesji.

***Podpisała: Przewodnicząca Rady Powiatu
Małgorzata Oller***

Sprawozdanie z pracy Zarządu w okresie między sesjami.

I. Zarząd Powiatu Tucholskiego od XVI sesji Rady Powiatu Tucholskiego odbył 3 posiedzenia, na których podjął 8 uchwał. W posiedzeniu Zarządu Powiatu w dniu 10 lutego br. uczestniczyli wszyscy Członkowie Zarządu. W posiedzeniu Zarządu Powiatu w dniu 18 i 24 lutego br. nie uczestniczył p. Jerzy Kowalik Członek Zarządu.

II. Posiedzenie Zarządu Powiatu 10.02.2016 r.

1. Zarząd podjął uchwałę **Nr 53/135/2016** w sprawie przekazania mienia między Starostwem Powiatowym w Tucholi a Zespołem Szkół Ogólnokształcących w Tucholi (3-0-0). Zarząd regulując stan majątkowy Powiatu postanowił dokonać nieodpłatnego przekazania mienia ze Starostwa Powiatowego w Tucholi do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tucholi. Mienie w 2002 roku oddane zostało w depozyt ZSO.
2. Zarząd podjął uchwałę **Nr 53/136/2016** w sprawie przekazania mienia między Starostwem Powiatowym w Tucholi a Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Tucholi (3-0-0). Zarząd regulując stan majątkowy Powiatu postanowił dokonać nieodpłatnego przekazania mienia ze Starostwa Powiatowego w Tucholi do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi.
3. Zarząd podjął uchwałę **Nr 53/137/2016** w sprawie wyrażenia zgody na umorzenie należności cywilnoprawnych Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej (3-0-0). Zarząd wyraził zgodę na umorzenie przedawnionych roszczeń wraz z należnymi odsetkami od kontrahenta UAB „Unipuras” tj. należności Powiatu Tucholskiego przysługujących Tucholskiemu Centrum Edukacji Zawodowej.
4. Zarząd podjął uchwałę **Nr 53/138/2016** w sprawie umorzenia należności cywilnoprawnych (3-0-0). Zarząd postanowił umorzyć należności Powiatu Tucholskiego wraz z należnymi odsetkami w związku z upadłością likwidacyjną dłużnika Firma Kaszub oraz w związku z umorzeniem postępowania egzekucyjnego wobec Pe-Polska Sp. z o.o. w Gdańsku.
5. Zarząd powrócił do wniosku Wójta Gminy Lubiewo o obniżenie stawek za umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej, niezwiązanych z potrzebami

zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego w pasie dróg powiatowych na możliwie najniższym pułapie. Zarząd po zapoznaniu się z opinią prawną w powyższej sprawie przygotowaną przez radcę prawnego obsługującego Starostwo postanowił udzielić odpowiedzi, iż uważa, że brak jest przesłanek do zmiany wysokości ww. opłaty. Uchwała Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 16 marca 2012r. *w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego* ustala roczne stawki opłat za zajęcie 1m² powierzchni pasa drogowego drogi powiatowej. Biorąc pod uwagę fakt, iż opłaty pośrednio ponoszone są przez mieszkańców, Rada Powiatu już w minionym okresie podjęła uchwałę uwzględniającą zmniejszenie o 50% stawek przy umieszczaniu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Na podstawie obowiązujących przepisów prawa istnieje możliwość obniżenia wysokości stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego przez linie telekomunikacyjne. Jednakże należy mieć na uwadze, że obniżona stawka dotyczyłaby wszystkich linii telekomunikacyjnych umieszczanych w pasie dróg powiatowych nie tylko zaś linii telekomunikacyjnej posadowionej przez Gminę Lubiewo. Wiazałoby się to z obniżeniem dochodów uzyskiwanych przez Powiat. Zarząd wskazuje, iż w świetle przyjętego programu naprawczego (uchwała Nr XXV/244/2013 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie przyjęcia programu naprawczego dla Powiatu Tucholskiego na lata 2013-2024) obniżenie wysokości opłaty rocznej za zajęcie pasa drogowego byłoby świadomym zmniejszaniem dochodów Powiatu, co byłoby niezgodne z przyjętym i realizowanym przez Zarząd Powiatu programem naprawczym. Nowa stawka opłaty za zajęcie pasa drogowego nie miałaby zastosowania do obowiązujących w dniu wejścia w życie tej uchwały ostatecznych decyzji ustalających roczne opłaty za zajęcie pasa drogowego. Uchwała ta nie może bowiem obowiązywać z mocą wsteczną, zaś przepisy ustawy o drogach publicznych nie przewidują możliwości aktualizacji stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego. Tym samym nie ma możliwości prawnej zmiany ostatecznych decyzji. Oznacza to, że nowa stawka opłaty miałaby zastosowanie do decyzji wydawanych już po jej wejściu w życie. Wobec powyższego Zarząd nie ma podstaw, aby wystąpić do Rady Powiatu Tucholskiego z wnioskiem o obniżenie stawki opłaty za umieszczenie urządzeń telekomunikacyjnych w pasie drogi powiatowej.

6. Zarząd zapoznał się z prośbą p. Prezes Oddziału Rejonowego PCK w Tucholi o partycypowanie Powiatu w kosztach społecznej działalności umożliwiającej realizowanie statutowych programów zdrowotnych adresowanych do mieszkańców powiatu głównie młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, gimnazjalnych oraz honorowych dawców krwi w ramach promocji honorowego dawstwa krwi. Zarząd doceniając znaczenie realizowanych przez PCK inicjatyw wesprze je w zakresie jak w ubiegłym roku w ramach promocji Powiatu Tucholskiego poprzez m.in. zakup nagród, gadżetów, pucharów, statuetek.
7. Zarząd zapoznał się z wnioskiem p. Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi o wyrażenie zgody na utworzenie klasy pierwszej Liceum Ogólnokształcącego o profilu sportowym – specjalność piłka siatkowa dziewcząt. Zarząd wyraził zgodę na utworzenie klasy pierwszej Liceum Ogólnokształcącego o profilu sportowym - specjalność piłka siatkowa dziewcząt. Zarząd podejmując decyzję wziął pod uwagę informację p. Dyrektor nt. dokonanej analizy opłacalności niniejszego przedsięwzięcia. Zarząd uważa, że konkurencyjna oferta, jak również promocja w ościennych powiatach, daje przesłanki na utworzenie tego typu klasy. Zarząd jest przekonany, że odpowiednio skonstruowana oferta może się spotkać z dużym zainteresowaniem młodzieży, a w rezultacie zwiększonym naborem do szkoły i kontynuowaniem nauki przez naszą młodzież w naszym powiecie.
8. Zarząd zapoznał się z prośbą Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo Prowincja Chelmińsko-Poznańska o przeniesienie zadania pt. „Termomodernizacja Zespołu Klasztornego w Bysławku prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, Prowincja Chelmińsko-Poznańska” z listy rezerwowej na listę podstawową wykazu przedsięwzięć inwestycyjnych ORSG Powiatu Tucholskiego. Zarząd uznając w pełni zasadność i potrzebę realizacji przedstawionego projektu postanowił przekazać wniosek wszystkim członkom Komitetu Sterującego ORSG Powiatu Tucholskiego prosząc o zaopiniowanie i przekazanie informacji o proponowanym sposobie jego rozpatrzenia Przewodniczącemu Komitetu Sterującego ORSG Powiatu Tucholskiego. Jednocześnie Zarząd poprosił również o analizę wniosku w kontekście zastąpienia któregoś projektu znajdującego się na liście podstawowej

projektem zaproponowanym przez Zgromadzenie. W przypadku otrzymania deklaracji dot. wycofania któregoś z projektów konieczne będzie zwołanie posiedzenia Komitetu Sterującego ORSG Powiatu Tucholskiego, w celu dokonania korekty listy podstawowej projektów i zatwierdzenia jej.

9. Zarząd zapoznał się z prośbą Zastępcy Naczelnika Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody o wyłonienie firmy, która opracuje Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tucholskiego – perspektywa do 2020 r. oraz dla gmin: Cekcyn, Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo, Tuchola, Śliwice i przeprowadzi całą wymaganą przepisami procedurę związaną z ich przyjęciem. Zarząd po dokonanej analizie ofert zaproponowanych przez firmy, do których wysłano zapytania ofertowe na opracowanie ww. dokumentacji, wskazał firmę Terra projekt Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska s. c. z siedzibą w miejscowości Dąbrówka przy ul. Zamkowej 4a/1, 62-070 Dopiewo, powiat poznański, która opracuje POŚ dla powiatu tucholskiego i gmin wchodzących w skład powiatu tucholskiego oraz przeprowadzi całą wymaganą przepisami procedurę związaną z ich przyjęciem. Wskazana firma zaproponowała najkorzystniejszą ofertę.

III. Posiedzenie Zarządu Powiatu 18.02.2016 r.

10. Zarząd podjął uchwałę **Nr 54/139/2016** w sprawie ustalenia wysokości dodatków motywacyjnych dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych Powiatu Tucholskiego (2-0-0). Zarząd ustalił wysokości dodatków motywacyjnych dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych Powiatu Tucholskiego na okres od dnia 1 marca 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r.
11. Zarząd zapoznał się z pismem p. Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi Sp. z o.o. dot. propozycji przyłączenia obiektu usytuowanego przy ul. Pocztowej 7 w Tucholi do miejskiej sieci ciepłowniczej. Zarząd Powiatu wyraził zainteresowanie przedłożoną propozycją. Zarząd zwróci się do p. Prezes Zarządu PK z prośbą o wydelegowanie osoby, która spotka się w niniejszej sprawie z pracownikami Starostwa, w celu przeprowadzenia analizy ekonomicznej przyłączenia budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Pocztowej 7 w Tucholi do miejskiej sieci ciepłowniczej. Zarząd powróci do sprawy.

12. Zarząd zapoznał się z pismem Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Bydgoszczy wyrażającym akceptację działań związanych z przejęciem przez Skarb Państwa działek 806/2 oraz 806/3 wraz z zabudową, w których mieści się Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Tucholi. Zarząd z zadowoleniem przyjął akceptację zaproponowanych działań oraz informację, że kwota na zabezpieczenie nabycia ww. nieruchomości ujęta została w Planie budżetu na 2016r. uruchamianym z rezerwy celowej zapisanej w projekcie ustawy budżetowej na 2016r. W związku z powyższym Zarząd postanowił, iż dokona formalnej wyceny nieruchomości w celu uruchomienia procedury zbycia w/w nieruchomości w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami.
13. Zarząd zapoznał się z pismem Dyrektora Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy dot. przejęcia przez Skarb Państwa zabudowanych nieruchomości oznaczonych jako działki nr 806/2; 806/3. Zarząd Powiatu z zadowoleniem przyjął informację, że Organ popiera działania związane z przejęciem przez Skarb Państwa ww. działek pod warunkiem zabezpieczenia środków na ww. cel przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Bydgoszczy.
14. Zarząd zapoznał się z wnioskiem Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej wypracowanym na posiedzeniu w dniu 2 lutego 2016 r.
15. Zarząd zapoznał się z opinią Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Tucholskiego wypracowaną na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 r.
16. Zarząd zapoznał się z opinią Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia Rady Powiatu Tucholskiego wypracowaną na posiedzeniu w dniu 4 lutego 2016 r.
17. Zarząd zapoznał się z opinią Komisji Finansów i Gospodarki Rady Powiatu Tucholskiego wypracowaną na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 r.

IV. Posiedzenie Zarządu Powiatu 24.02.2016 r.

18. Zarząd po wysłuchaniu informacji przekazanych przez p. Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, w sprawie porozumienia zawartego z Gminą Tuchola dot. przekazania lokalu do użytkowania przez PCPR pod nazwą „mieszkanie chronione” wyraził akceptację dla przedstawionej przez p. Kierownik propozycji nadania lokalowi innej nazwy. Pani Kierownik wskazała, że w myśl

obowiązujących przepisów wskazany lokal nie może posługiwać się nazwą „mieszkanie chronione”, gdyż nie spełnia obecnie wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012r. w sprawie mieszkań chronionych i konieczne jest nadanie mu innej nazwy np. „mieszkanie usamodzielnienia”. Lokal przeznaczony jest dla usamodzielnianych wychowanków Domu Dziecka w Tucholi oraz osób opuszczających rodzinę zastępczą. Posiadanie takiego mieszkania jest odpowiedzialnością na przyjętą przez Radę Powiatu Tucholskiego Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tucholskiego na lata 2015-2021. Zarząd Zobowiązał p. Kierownik, aby podjęła dalsze czynności mające na celu pozytywne załatwienie niniejszej sprawy.

19. Zarząd podjął uchwałę **Nr 55/140/2016** w sprawie ogłoszenia przetargu pisemnego nieograniczonego na dzierżawę infrastruktury pola biwakowego w miejscowości Świt wraz z poddzierżawą nieruchomości, na której znajduje się infrastruktura na okres od dnia 1 kwietnia 2016r. do 31 grudnia 2020r. (2-0-0)

Zarząd podjął uchwałę **Nr 55/141/2016** w sprawie ogłoszenia przetargu pisemnego nieograniczonego na dzierżawę infrastruktury pola biwakowego w Woziwodzie i Gołębku wraz z poddzierżawą nieruchomości, na której znajduje się infrastruktura na okres od dnia 1 kwietnia 2016r. do 31 grudnia 2020r. (2-0-0)

Zarząd na podstawie art. 37 ust. 4, art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami oraz uchwały Nr 39/96/2015 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 10 listopada 2015r. w sprawie ustalenia „Zasad przeprowadzania przetargów na poddzierżawę nieruchomości i dzierżawę infrastruktury turystycznej wybudowanej w ramach projektu „Bory Tucholskie – w labiryntach natury” – wzmocnienie pozycji regionu Borów Tucholskich na turystycznej mapie Polski poprzez rozwój infrastruktury turystycznej postanowił ponownie ogłosić ww. dwa przetargi pisemne nieograniczone na dzierżawę infrastruktury wskazanych pól biwakowych.

20. Zarząd powrócił do sprawy dot. przejęcia przez Skarb Państwa działek 806/2 oraz 806/3 wraz z zabudową, w których mieści się Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Tucholi. Zarząd po wysłuchaniu informacji przekazanych przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody nt. aktualnego stanu wskazanych działek, postanowił zlecić wznowienie

granic działek 806/2 i 806/3 oraz wycenę ww. nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego.

21. Zarząd postanowił ogłosić X-te przetargi ustne nieograniczone na zbycie 4 działek z nieruchomości gruntowej położonej w Tucholi, zapisanej w KW nr BY1T/00017750/8 prowadzonej przez IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Tucholi, stanowiącej własność Powiatu Tucholskiego, oznaczonej w ewidencji gruntów jako: działka nr 3817/7; 3817/10; 3817/11; 3817/24.
22. Zarząd rozpatrzył uwagi do „Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego”, wniesione w ramach konsultacji społecznych przez Lokalną Grupę Działania „Bory Tucholskie” i Gminę Tuchola. Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego przekazana zostanie do zaopiniowania Powiatowej Radzie Działalności Pożytku Publicznego oraz wniesiona zostanie pod obrady Rady Powiatu Tucholskiego.
23. Zarząd podjął uchwałę **Nr 55/142/2016** w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2016 (2-0-0).

Zarząd Powiatu Tucholskiego

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi
Wydział Prewencji i Ruchu Drogowego

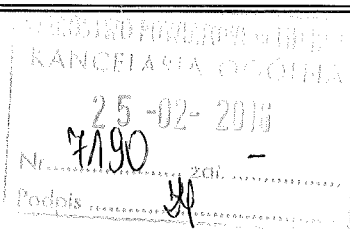
ul. Dworcowa 17A, 89-500 Tuchola

tel.: 52 336 62 80, fax: 52 336 62 61, e-mail: policja@tuchola.kujawsko-pomorska.policja.gov.pl

B2 - E. Danusiewicz 28.02.2016

KOMENDA POWIATOWA POLICJI

ul. Dworcowa 17A
L.dz. E-261/16
woj. kujawsko-pomorskie

Tuchola, 25.02.2016 r.

Egz. 1

Starostwo Powiatowe
w Tucholi
ul. Pocztowa 7
89-500 Tuchola

Dotyczy: Informacji o stanie bezpieczeństwa publicznego w powiecie tucholskim

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi w odpowiedzi na pismo OR.0001.1.2016 z dnia 14 stycznia 2016 dotyczące przygotowania materiałów na sesję Rady Powiatu w załączeniu przekazuje niezbędne dane. Jednocześnie informujemy, iż elektroniczna wersja wykonanej analizy została przesłana pocztą e-mail na adres: radapowiatu@tuchola.pl.

KOMENDANT POWIATOWY POLICJI
w TUCHOLI
woj. kujawsko-pomorskie

insp. mjr Krzysztof Budziński

Wykonano w 2 egz.

Egz. nr 1 - adresat
Egz. nr 2 - a/a
oprac./druk - JJ

Osoba do kontaktu:

Koordinator ds. Dyslokacji Służby
Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego
sierż. szt. Justyna Janiak
tel. (52) 336-62 80

233

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W TUCHOLI

ANALIZA

**STANU BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU
PUBLICZNEGO POWIAT TUCHOLSKI
W ROKU 2015**

TUCHOLA 2016

1. PION KRYMINALNY

1.1. PRACA DOCHODZENIOWO - ŚLEDcza.

Dla funkcjonariuszy Wydziału Kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Tucholi oraz podległych Posterunków Policji priorytetem w pracy w roku 2015 było zwalczanie przestępczości pospolitej określonej w 7 głównych kategoriach przestępstw tj. kradzieży mienia, kradzieży z włamaniem, kradzieży pojazdów, uszkodzenia mienia, rozbojów, bójek i pobić, uszkodzeń ciała, narkotykowej zwłaszcza w kategorii produkcji i dystrybucji.

W/w funkcjonariusze realizowali również kierunki pracy na 2015r. wynikające z analizy za 2014r. oraz dążyli do uzyskania progów satysfakcji w miernikach pracy pionu kryminalnego określonych przez Komendę Główną oraz Komendę Wojewódzką Policji w Bydgoszczy.

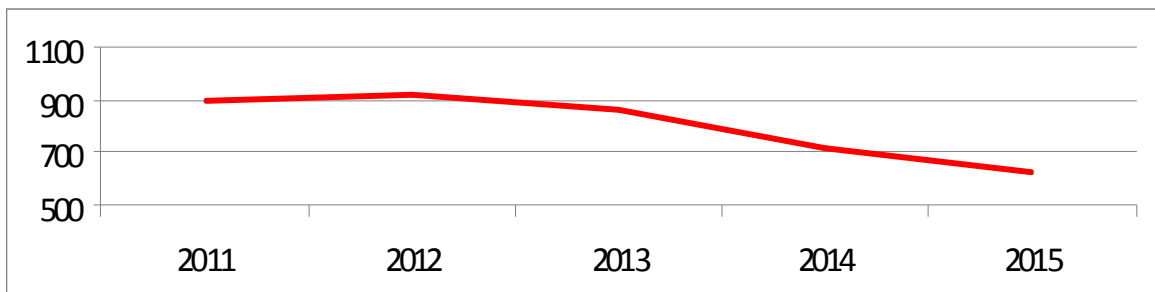
Poniższa analiza obrazuje porównanie wyników uzyskanych na przestrzeni pięciu ostatnich lat (2011 – 2015).

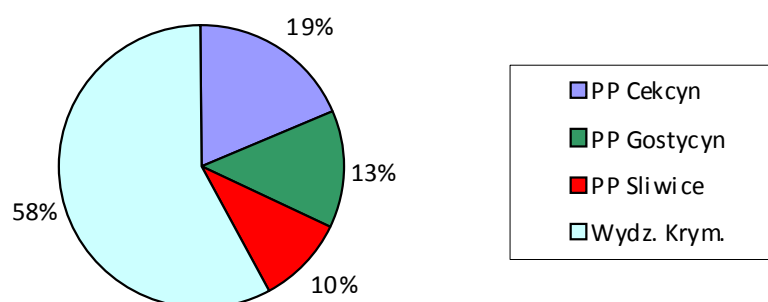
Przestępczość ogólna.

W zakresie przestępczości ogólnej wyniki ilustruje poniższa tabela.

Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	101	119	129	151	118	78,1
PP Gostycyn	67	80	125	89	83	93,3
PP Śliwice	92	106	107	72	62	86,1
Wydz. Krym.	497	463	461	403	362	90,7
Ogółem	897	918	869	715	625	87,4

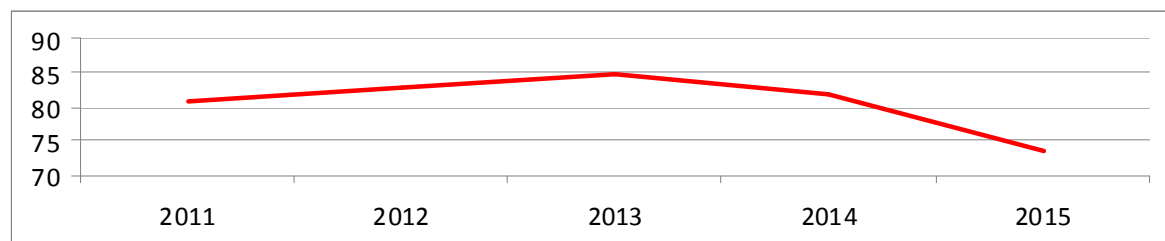

Wykrywalność ogólna.

	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Ciekcyń	86,2	85,6	90,3	84,4	70,6	-13,7
PP Gostycyn	70,5	67,9	80,6	78,2	76,4	-1,8
PP Śliwice	81,9	91,4	90,7	90,3	90,9	+0,6
Wydz. Krym.	80,8	81,9	82,9	79	69,4	-9,5
Ogółem	80,6	82,7	84,7	81,7	73,5	-8,2

Średnia wojewódzka **67,1 IX**

W 2015 roku uzyskano wykrywalność ogólną na poziomie 73,5% 81,7 tj. spadek o 8,2% w stosunku do ubiegłego roku. Plasuje to Komendę Powiatową Policji w Tucholi na 9 miejscu wśród 19-tu komend miejskich i powiatowych naszego województwa (spadek z miejsca 3)

Spadek wykrywalności nastąpił we wszystkich komórkach oprócz PP Śliwice który odnotował niewielki wzrost o 0,6%. Najwyższy spadek odnotowano w PP Ciekcyń tj. o 13,7%. W PP Śliwice odnotowano najwyższą wykrywalność poszczególnych komórek KPP Tuchola - podobnie jak w latach ubiegłych.

Przestępczość kryminalna.

Efekty pracy policjantów pionu kryminalnego uwidocznione są wynikami osiąganymi w zakresie przestępczości kryminalnej, do której zalicza się m.in. przestępstwa

pospolite, takie jak kradzieże mienia, kradzieże z włamaniem, kradzieże pojazdów, uszkodzenia mienia a także przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz p-ko życiu i zdrowiu. Efektywność pracy w zakresie zwalczania przestępczości kryminalnej mierzona jest w szczególności wykrywalnością w tej kategorii.

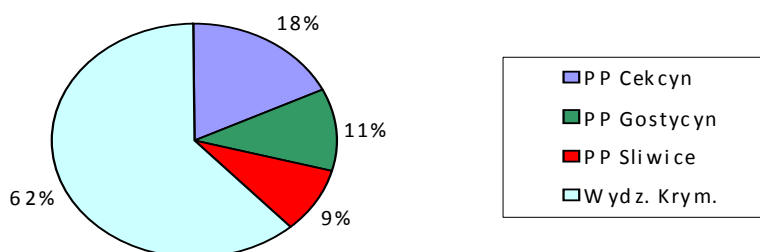
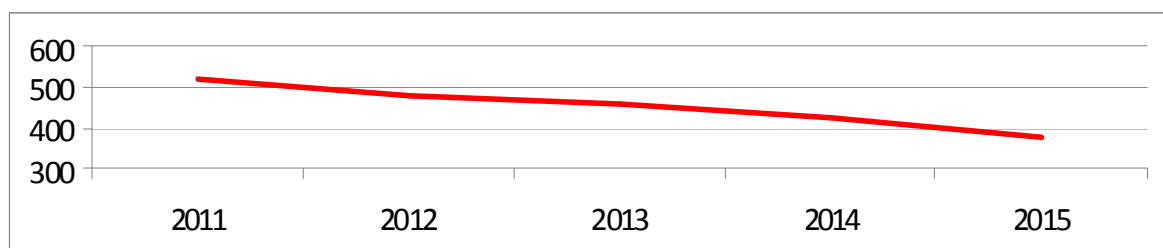
W 2015 r. uzyskano poziom wykrywalności tj. 60,2% przy 75 % w 2014r. (spadek o 14,8%), co stanowi 12 miejsce w województwie (spadek z miejsca 3). Jest to najslabszy wynik na przełomie ostatnich 5 lat. Pomimo tego spadku osiągnięty wynik jest wyższy od średniej województwa wynoszącej 55.7%

Szczegółowe wyniki osiągnięte w kategorii przestępstw kryminalnych obrazują poniższe zestawienia prezentujące przebieg osiągnięć w okresie 2011-2015r.

Kolejno ilość wszczętych postępowań, ilość czynów stwierdzonych i wykrywalności.

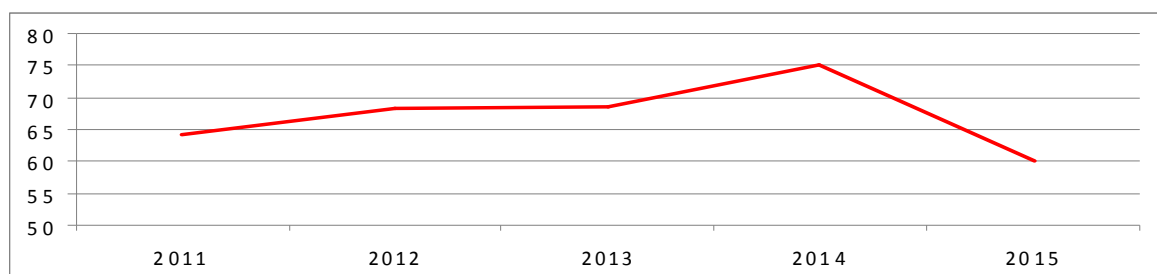
Ilość wszczętych postępowań w zakresie przestępczości kryminalnej.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	54	57	57	92	67	72,8
PP Gostycyn	46	48	57	54	42	77,8
PP Śliwice	51	38	50	40	34	85
Wydz. Krym.	301	274	269	237	232	99,1
Ogółem	522	480	460	423	375	88,6

Wykrywalność przestępstw o charakterze kryminalnym.

	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Cekcyn	71,4	73,8	78,8	82,4	56,7	-25,8
PP Gostycyn	60,0	50,0	55,8	66,7	56,8	-9,9
PP Śliwice	72,1	83,3	75,0	75,7	75	-0,7
Wydz. Krym.	62,7	67,8	64,9	72,1	59,8	-12,3
Ogółem	64,3	68,1	68,5	75	60,2	-14,8
Średnia wojewódzka					55,7	XII

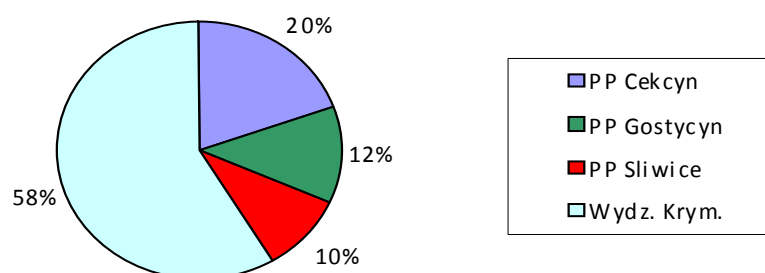
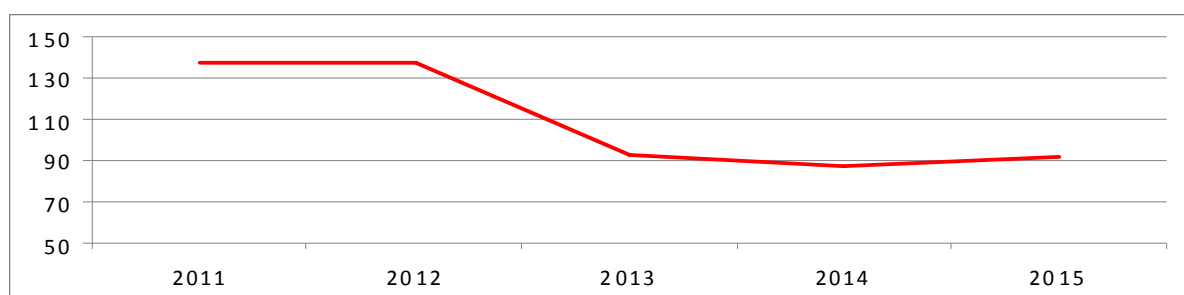
Poniżej przedstawiono dane liczbowe odnoszące się do kategorii przestępstw najbardziej dokuczliwych dla lokalnej społeczności, do których zaliczamy:

kradzieże,	kradzieże samochodów,
kradzieże z włamaniem,	uszkodzenia mienia,
bójki i pobicia,	uszkodzenia ciała
rozboje,	przestępczość narkotykową,

oraz przestępczość gospodarczą w tym przestępstwa korupcyjne.

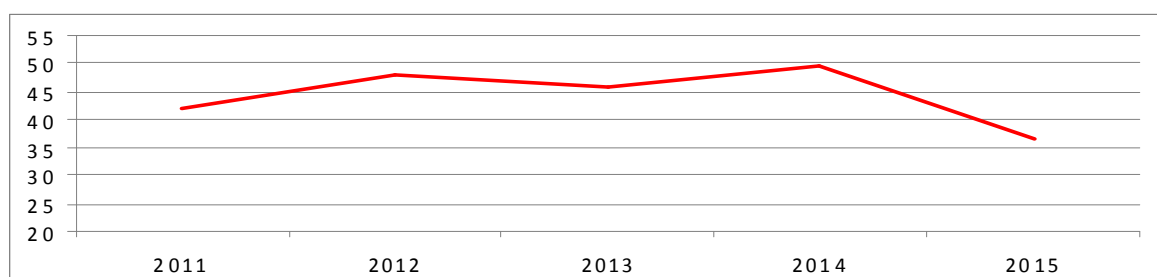
Liczba wszczętych dochodzeń w sprawach dotyczących kradzieży cudzej rzeczy.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	17	14	7	17	18	105,9
PP Gostycyn	18	15	12	15	11	73,3
PP Śliwice	17	8	6	8	9	112,5
Wydz. Krym.	68	78	66	46	54	117,4
Ogółem	138	138	93	87	92	105,7

Wykrywalność kradzieży mienia.

	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Cerkyn	50,0	41,7	66,7	71,9	39,1	-32,7
PP Gostycyn	44,4	40,9	38,5	43,7	27,3	-16,5
PP Śliwice	54,5	72,2	25,0	60,0	50	-10
Wydz. Krym.	38,5	45,9	43,2	34,0	35,7	1,67
Ogółem	42,2	48	45,7	49,5	36,7	-12,8
Średnia wojewódzka					34,3	XIII

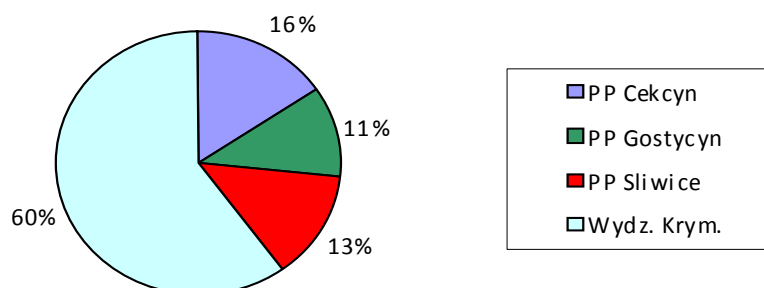
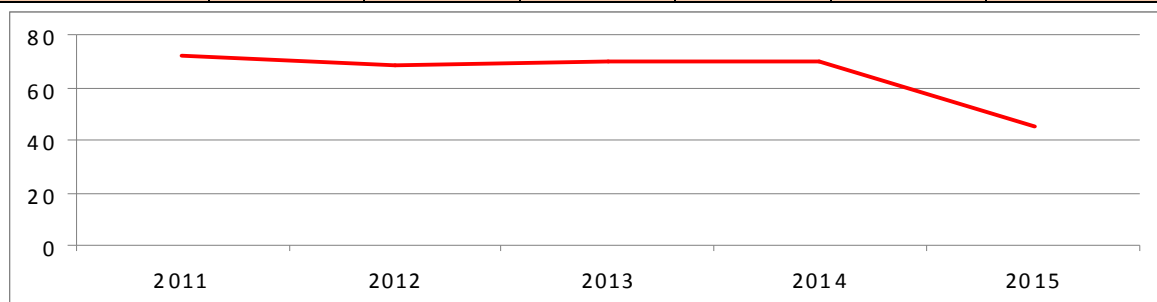
W 2015 roku odnotowano niewielki wzrost wszczętych postępowań dotyczących kradzieży rzeczy o 5 – dynamika 105,7%, przy jednoczesnym spadku czynów stwierdzonych o 6– dynamika 94,2% oraz spadku wykrywalności z 49,5% w 2014r. do

36,7% tj. o 12,8%, co stanowi XIII miejsce w województwie (spadek z 4 miejsca) przy średniej województwa 34,3%.

Jest to najniższy wynik na przełomie ostatnich 5-ciu lat.

Liczba wszczętych postępowań w sprawach dotyczących kradzieży z włamaniem.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	2	7	10	21	7	33,3
PP Gostycyn	8	9	6	10	5	50
PP Śliwice	12	8	7	7	6	85,7
Wydz. Krym.	36	31	39	31	27	87,1
Ogółem	72	68	70	70	45	64,3

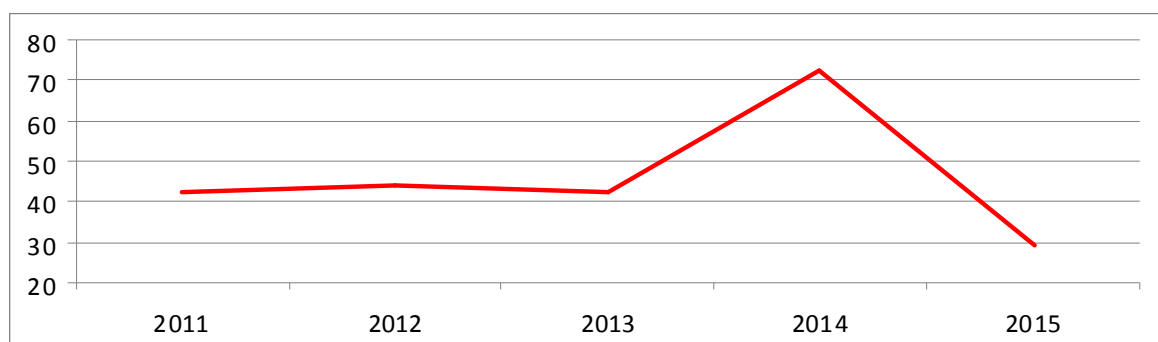
Wykrywalność kradzieży z włamaniem.

	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Cekcyn	0,0	54,5	33,3	84,3	56,2	-28,1
PP Gostycyn	33,3	12,5	25,0	38,5	20	-18,5
PP Śliwice	60,0	40,0	25,0	42,9	66,7	+23,8
Wydz. Krym.	35,6	53,5	48,9	68,5	4,2	-64,3
Powiat	42,0	43,9	42,3	72,7	29,4	-43,3

Średnia wojewódzka

37,5

XVII

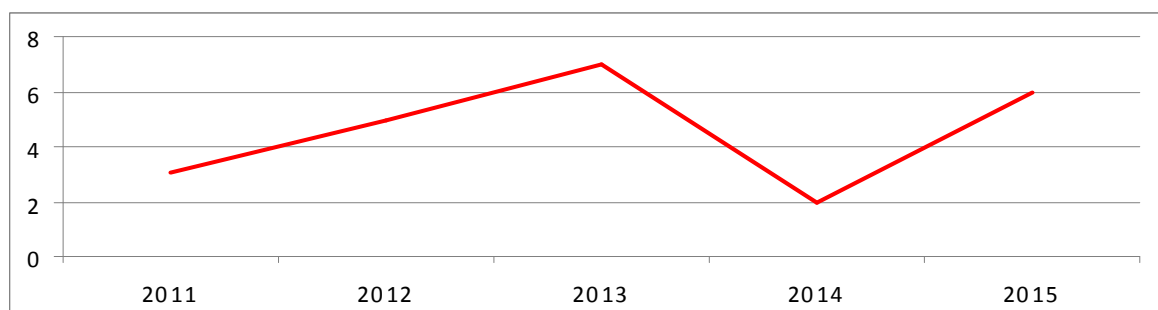
W 2015r. wszczęto znacznie mniej postępowań przygotowawczych dotyczących kradzieży z włamaniem jak w roku ubiegłym – dynamika 64,3%, jak również stwierdzono znacznie mniej czynów w tej kategorii bo o 123 – dynamika 29,3%.

Uzyskano najniższą wykrywalność na przełomie ostatnich kilku lat wynoszącą 29,4% przy 72,7% w 2014 r., tj. o 43,3% mniej niż w roku ubiegłym.

Uplasowało to nas na 17 miejscu w województwie (spadek z miejsca pierwszego). Zaznaczyć należy, że w roku ubiegłym osiągnięta wykrywalność znacznie przewyższała średnią osiągniętą w całym województwie.

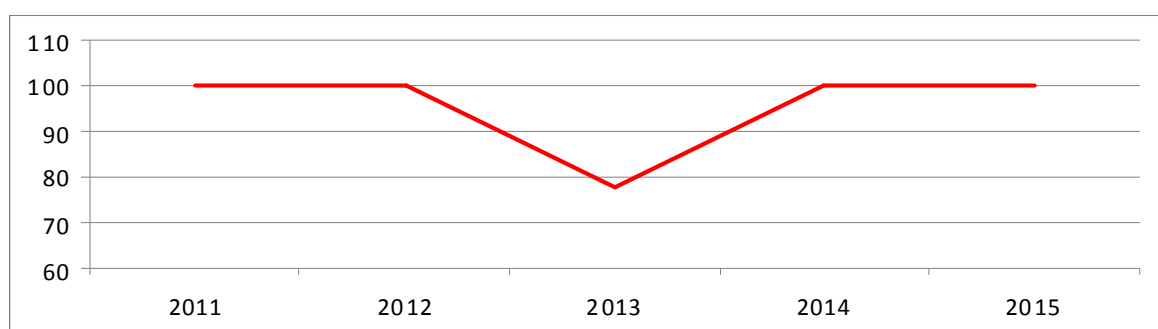
Liczba wszczętych dochodzeń w sprawach dotyczących bójki i pobicia.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	0	0	0	0	0	-
PP Gostycyn	0	0	0	1	1	100
PP Śliwice	0	0	0	1	2	200
Wydz. Krym.	2	3	7	0	3	-
Ogółem	3	5	7	2	6	300

Wykrywalność w kategorii bójka i pobicie.

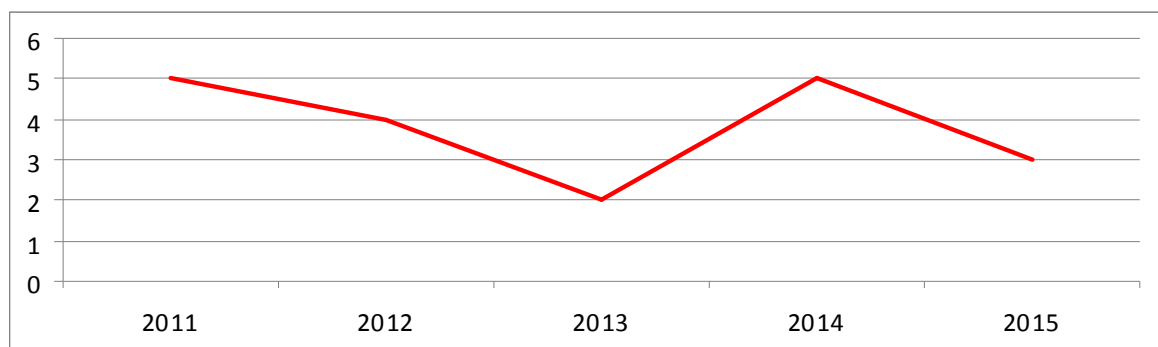
	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Cekcyn	-	-	-	-	-	-
PP Gostycyn	-	-	-	-	-	-
PP Śliwice	-	-	-	100	100	0
Wydz. Krym.	100,0	100	75,0	100	100	0
Powiat	100,0	100	77,8	100	100	0
Średnia wojewódzka					81,4	I/7

W 2015 roku odnotowano wzrost wszczęć postępowań w tej kategorii przestępstw, tj. o 4 postępowania z 2 do 6 – dynamika 300% przy jednoczesnym wzroście czynów stwierdzonych z 3 do 4- dynamika 133,3%. Wykrywalności utrzymano na tym samym 100% poziomie. Jest to 1 z siedmioma innymi jednostkami miejsce w województwie. Zaznaczyć należy, że bezwzględne wartości liczbowe w tej kategorii przestępstw są niewielkie.

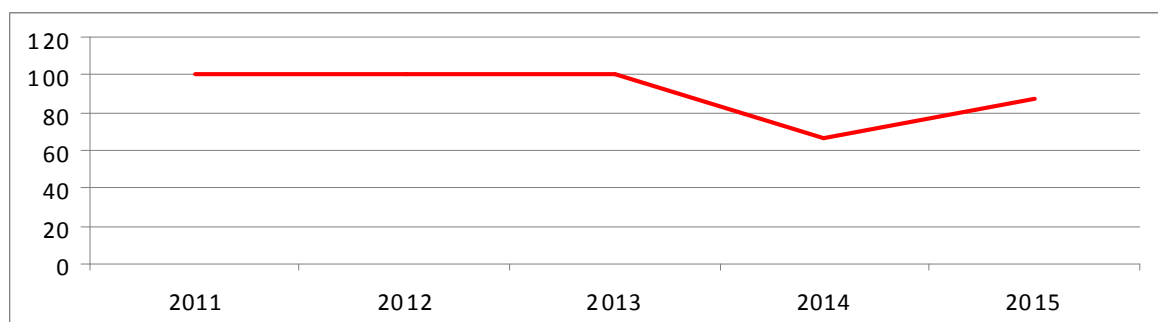
Liczba wszczętych postępowań w sprawach o rozboje.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Ciekocyn	1	0	0	-	0	-
PP Gostycyn	0	0	1	1	0	0
PP Śliwice	0	1	0	-	0	-
Wydz. Krym.	4	3	1	4	3	75
Ogółem	5	4	2	5	3	60

Wykrywalność w sprawach o rozboje.

	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Cekcyn	100	100	-	-	-	-
PP Gostycyn	-	-	-	-	-	-
PP Śliwice	-	100	-	-	-	-
Wydz. Krym.	100	100	100	66,7	87,5	20,8
Powiat	100	100	100	66,7	87,5	20,8
Średnia wojewódzka					82	VI

W zakresie przestępczości rozbójniczej Komenda Powiatowa Policji w Tucholi odnotowała spadek wszczęć w tej kategorii, tj. z 5 w 2014 r. do 3 w 2015 r.- dynamika 60%, oraz wzrost czynów stwierdzonych o 5, z 3 do 8 – dynamika 266,7%. Osiągnięto wyższą wykrywalność tj. 87,5%, wzrost o 20,8 z 66,7% co plasuje nas na 6 miejscu w województwie.

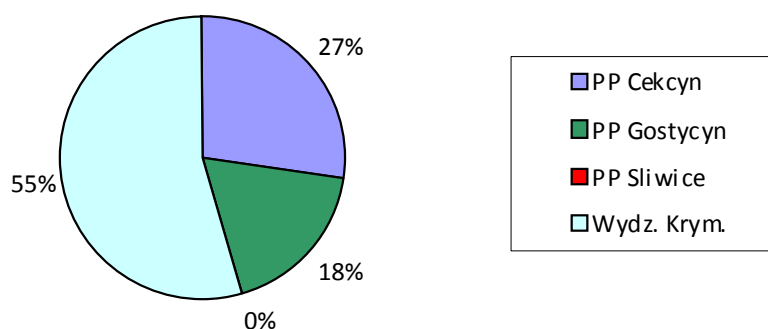
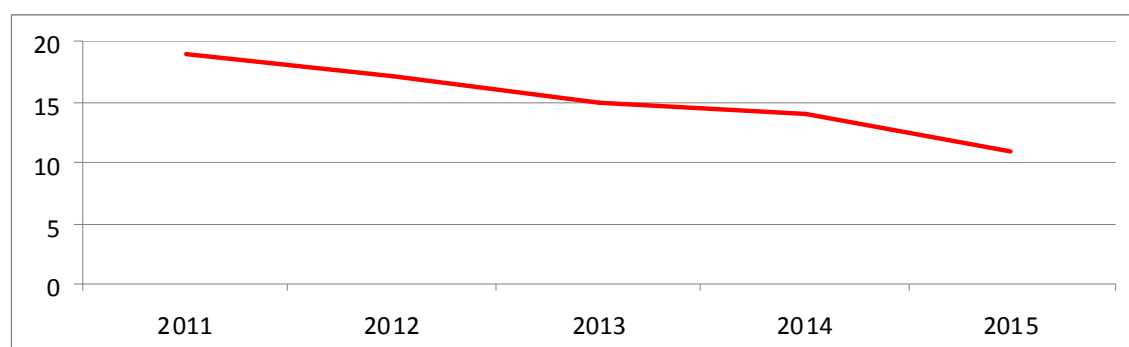
Zaznaczyć należy, że podobnie jak we wcześniej omawianej kategorii mamy do czynienia z niewielką liczbą bezwzględna.

Większość czynów stwierdzonych dotyczą przestępczości rozbójniczej tzw. szkolnej.

Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych- uszczerbek na zdrowiu (art.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	2	4	4	3	3	100
PP Gostycyn	0	1	2	1	2	200
PP Śliwice	4	2	3	1	0	0
Wydz. Krym.	10	10	4	9	6	66,7
Ogółem	19	17	15	14	11	78,6

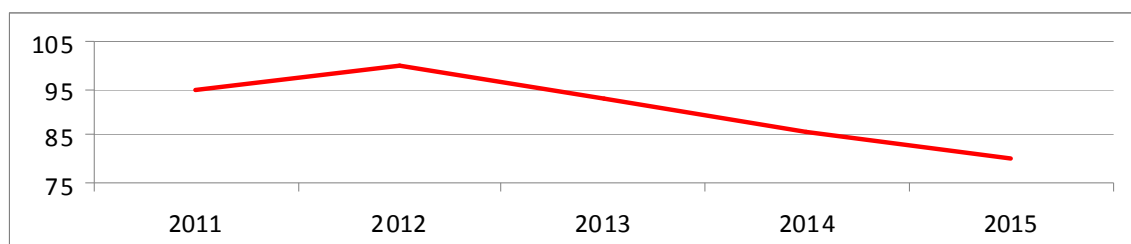
157§1kk).

Wykrywalność przestępstw- uszczerbek na zdrowiu.

	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica
PP Cekcyn	100,0	100,0	100,0	100	-	-
PP Gostycyn	-	-	100,0	100	-	-
PP Śliwice	100,0	100,0	100,0	-	-	-
Wydz. Krym.	87,5	100,0	83,3	77,8	80	2,22
Ogółem	94,7	100,0	92,9	85,7	80	-5,7

Średnia wojewódzka **88,05** XVII

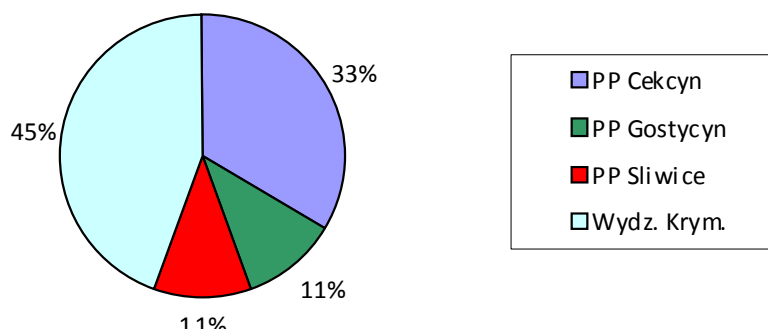
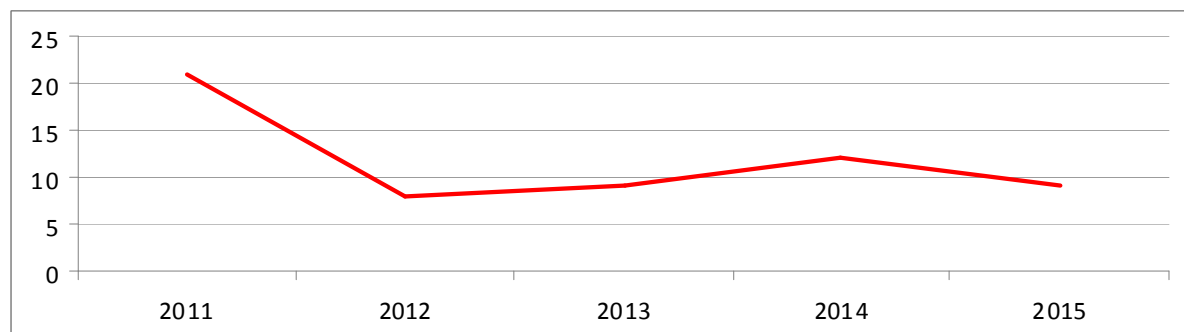

W 2015 roku odnotowano kolejny spadek wszczęć postępowań w tej kategorii przestępstw, tj. o 3 postępowania – dynamika 78,6%, przy dużym spadku ilości czynów stwierdzonych z 14 do 5– dynamika 35,7%. Odnotowano również kolejny spadek wykrywalności tego rodzaju przestępstw osiągając poziom 80%.

Podobnie jak w przestępstwach wcześniej omawianych wykazane bezwzględne wartości liczbowe w tej kategorii przestępstw są niewielkie.

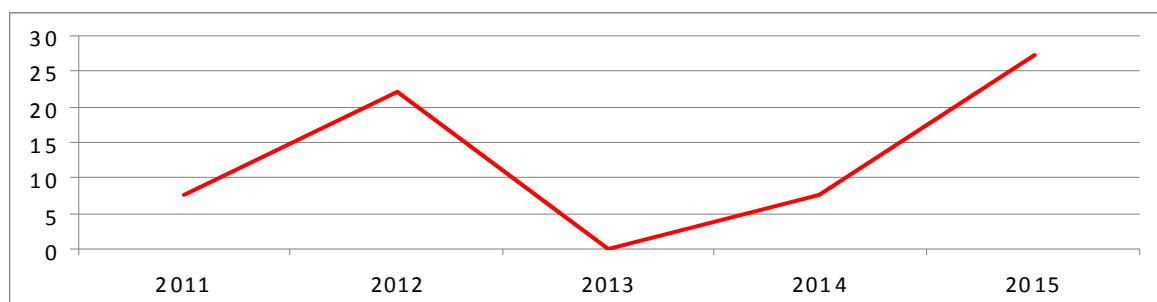
Liczba wszczęć dochodzeń w sprawach o kradzieże samochodów.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	3	0	0	2	3	150
PP Gostycyn	2	1	1	2	1	50
PP Śliwice	4	0	0	2	1	50
Wydz. Krym.	9	6	8	6	4	66,7
Ogółem	21	8	9	12	9	75

Wykrywalność kradzieży samochodów.

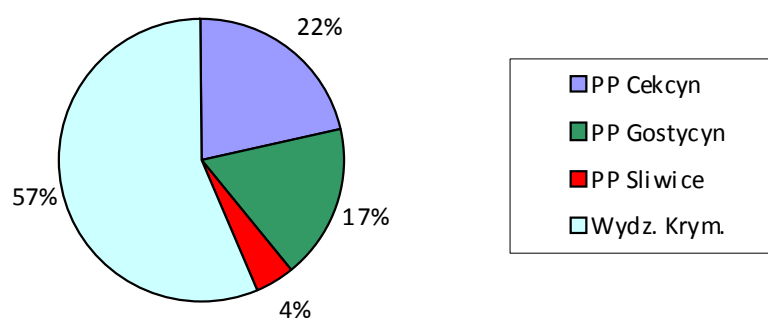
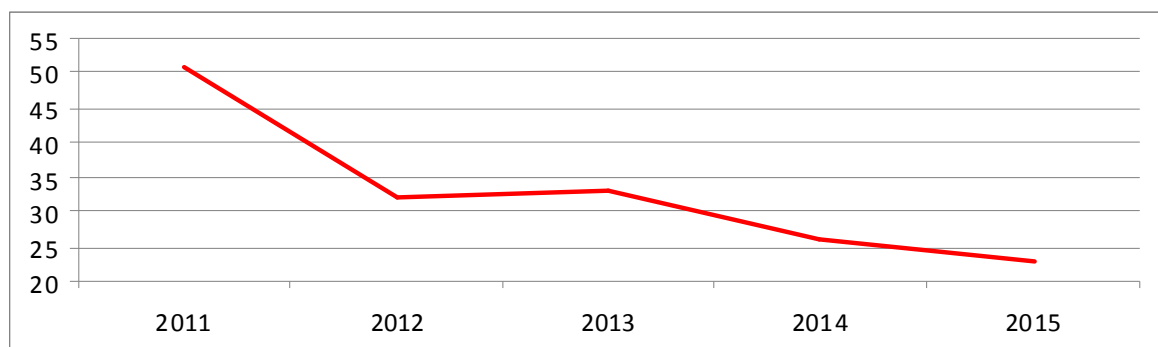
	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Cekcyn	0,0	-	-	0	0	0
PP Gostycyn	0,0	0,0	-	0	50	50
PP Śliwice	0,0	-	-	0	0	0
Wydz. Krym.	8,3	28,6	0,0	14,3	40	25,7
Powiat	7,7	22,2	0,0	7,7	27,3	19,6
Średnia wojewódzka					27,2	IX

Na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Tucholi w tej kategorii przestępstw w 2015r. zanotowano spadek wszczęć postępowań przygotowawczych o 3 postępowania z 12 do 9- dynamika 75% przy jednoczesnym wzroście spadku czynów stwierdzonych, tj. o 2 z 13 do 11- dynamika 84,6%. Osiągnięto wykrywalność na poziomie 27,3% przy 7,7% w roku 2014. Jest to najwyższa wykrywalność w ciągu ostatnich 5-ciu lat plasując nas na IX miejscu w województwie .

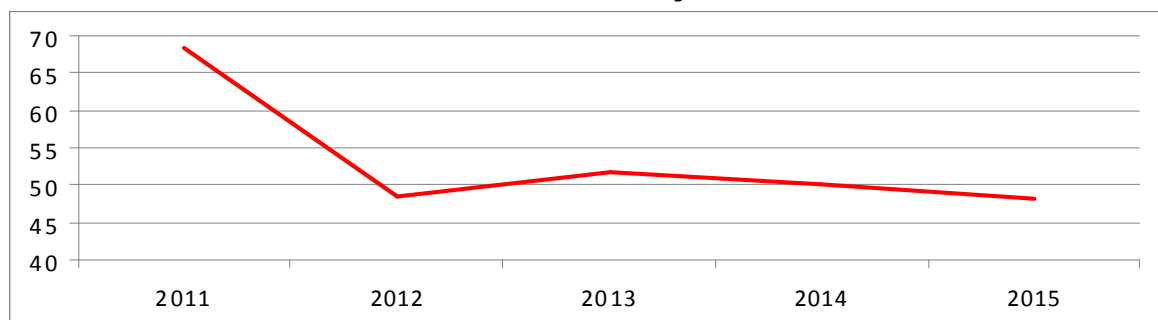
Liczba wszczęć dochodzeń w sprawach o uszkodzenie mienia.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	2	2	2	6	5	83,3
PP Gostycyn	4	5	4	4	4	100
PP Śliwice	2	1	4	0	1	-
Wydz. Krym.	35	23	23	16	13	81,2
Ogółem	51	32	33	26	23	88,5

Wykrywalność w kategorii uszkodzenie mienia.

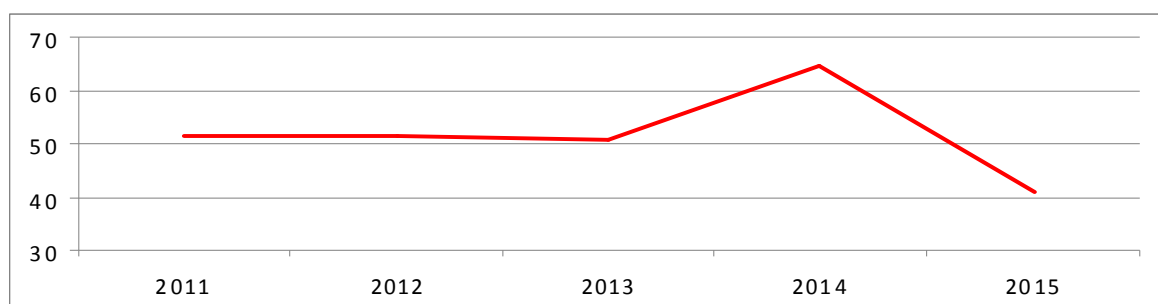
	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Cerkyn	66,7	66,7	100,0	66,7	40	-26,7
PP Gostycyn	66,7	60,0	40,0	50	0	-50
PP Śliwice	100,0	100,0	100,0	-	100	-
Wydz. Krym.	65,0	30,0	50,0	42,9	41,2	-1,7
Powiat	68,5	48,5	51,7	50	48,3	-1,7
Średnia wojewódzka					30,8	VI

W roku 2015 odnotowano kolejny spadek wszczętych postępowań o 3- dynamika 88,5%, oraz wzrost czynów stwierdzonych o 7- dynamika 131,8% w tej kategorii przy jednoczesnym niewielkim spadku wykrywalności o 1,7% co stanowi 6 miejsce w województwie (wzrost o 3 miejsca).

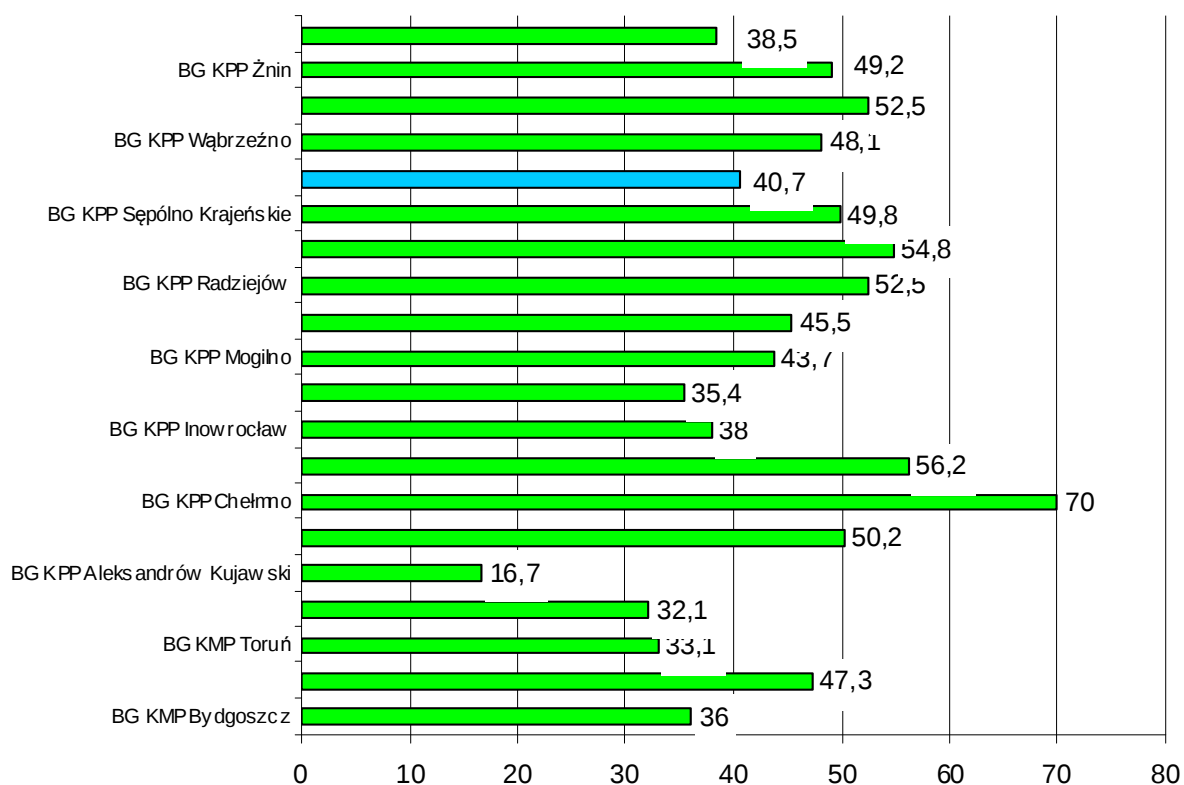
Wykrywalność w 7 kategoriach przestępstw pospolitych.

	2011	2012	2013	2014	2015	Różnica 15/14
PP Cekcyn	58,1	60,6	60,0	80,6	45,4	-35,2
PP Gostycyn	43,6	37,1	39,3	43,7	22,2	-21,5
PP Śliwice	44,4	64,5	40,0	57,9	70	+12,1
Wydz. Krym.	49,2	51,6	51,2	55,8	36,6	-19,2
Powiat	51,2	51,5	50,8	64,3	40,7	-23,6
Średnia wojewódzka					41,5	XII

Wykrywalność w 7 kategoriach przestępstw w okresie 2015r. przez KPP w Tucholi na tle innych jednostek województwa kujawsko-pomorskiego prezentuje poniższa tabela.

Wykrywalność w 7 kategoriach przestępstw pospolitych

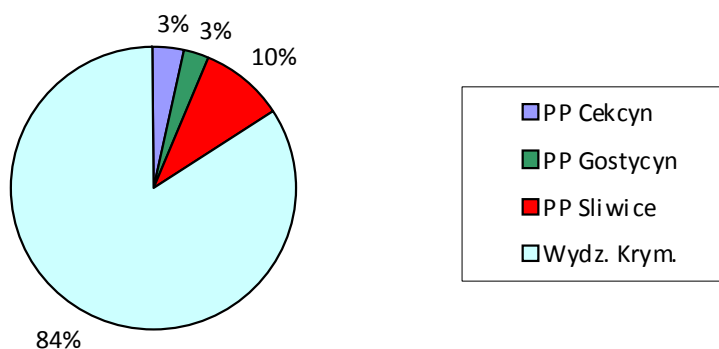
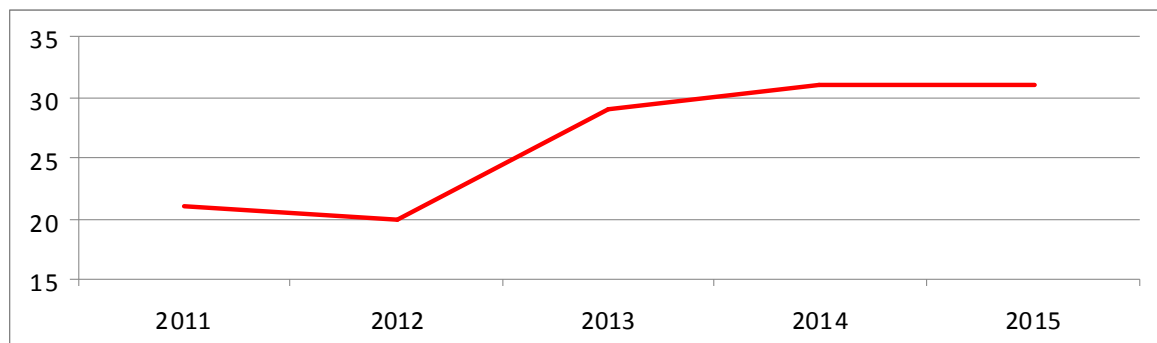

W 2015 roku odnotowano kolejny spadek wszczętych postępowań przygotowawczych w 7 kategoriach przestępstw – dynamika 89,11% przy znacznym spadku czynów stwierdzonych – dynamika 60,82%. Komenda Powiatowa Policji w Tucholi osiągnęła wykrywalność w 7 podstawowych kategoriach przestępstw pospolitych na poziomie 40,7% najniższą w okresie ostatnich 5-ciu latach (spadek o 23,6%) co stanowi 12 miejsce w województwie (spadek z miejsca 1)

Przestępczość narkotykowa.

Wszczęcia dochodzeń dotyczących przestępczości narkotykowej.

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika 15/14 %
PP Cekcyn	3	2	5	1	1	100
PP Gostycyn	0	1	0	1	1	100
PP Śliwice	2	3	3	1	3	300
Wydz. Krym.	16	12	21	28	26	96,3
Ogółem	21	20	29	31	31	100

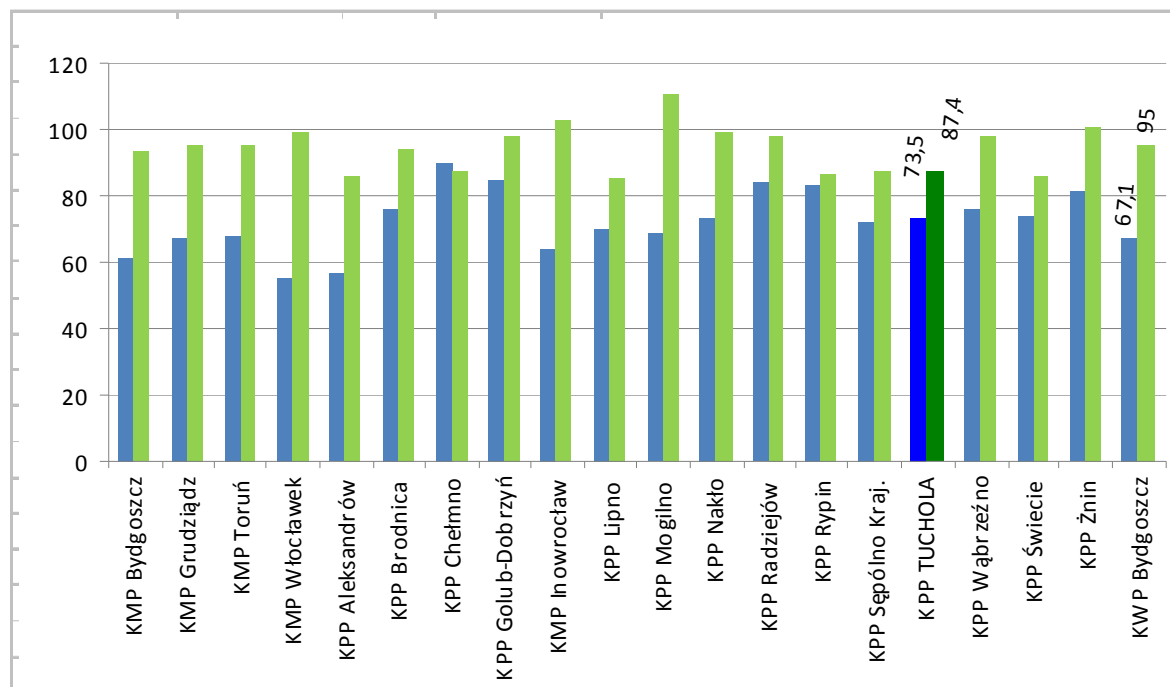
W roku 2015 wszczęto tyle samo postępowań dot. przestępczości narkotykowej jak w 2014 r.- dynamika 100%. Odnotowano niewielki spadek ilości przestępstw stwierdzonych z 39 w 2014 do 33 w 2015 – dynamika 84,6 %. Należy przy tym zauważyć, że podobnie jak w ubiegłym roku zanotowano wszczęcia jak i czyny stwierdzone o produkcję, handel i udzielanie środków odurzających, co jest z jednym z priorytetów Policji. Osiągnięto wykrywalność na poziomie 100% przy 97,44% w 2014r.

.Postępowania w sprawie o zabójstwo.

W 2015 roku Komenda Powiatowa Policji w Tucholi nie prowadziła żadnego postępowania w sprawie zabójstwa.

Wykrywalność ogólna i dynamika wszczęć postępowań przygotowawczych w skali województwa w 2014 roku.

Lp.	Powiat	Wykrywalność	Dynamika wszczęć
1	KMP Bydgoszcz	61,6	93,3
2	KMP Grudziądz	66,9	95,6
3	KMP Toruń	68,5	95,8
4	KMP Włocławek	55,1	99,2
5	KPP Aleksandrów	56,4	85,9
6	KPP Brodnica	76,4	93,6
7	KPP Chełmno	90	87,1
8	KPP Golub-Dobrzyń	84,9	98
9	KMP Inowrocław	64,1	102,1
10	KPP Lipno	69,7	85,4
11	KPP Mogilno	68,6	110,9
12	KPP Nakło	73,4	99,5
13	KPP Radziejów	83,8	97,6
14	KPP Rypin	82,9	86,2
15	KPP Sępólno Kraj.	72,1	87,1
16	KPP TUCHOLA	73,5 IX	87,4
17	KPP Wąbrzeźno	75,8	98
18	KPP Świecie	74	85,8
19	KPP Żnin	81,1	100,5
20	KWP Bydgoszcz	67,1	95

PODSUMOWANIE

W ciągu 2015r. policjanci pionu kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Tucholi realizowali zadania wynikające z wyznaczonych kierunków pracy na 2015 rok oraz priorytetów określonych w poszczególnych miernikach przez Komendę Główną Policji.

Przedstawione powyżej efekty pracy należy uznać za nie zadawalające.

Odnotowano spadki wykrywalności ogólnej, kryminalnej, kradzieży, kradzieży z włamaniem, uszkodzenia rzeczy, uszkodzenia ciała oraz przestępczości gospodarczej.

Pozytywnym zjawiskiem jest fakt wzrostu wykrywalności w kradzieżach i kradzieżach z włamaniem pojazdów.

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi uplasowała się na 9 miejscu wśród 19 komend Województwa Kujawsko-Pomorskiego (spadek z miejsca 6).

2. PION PREWENCJI

2.1. PREWENCJA OGÓLNA

Funkcjonariusze pionu prewencji w 2015 roku wykonywali zadania zmierzające do zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie podległego rejonu służbowego.

REALIZACJA ZADAŃ PREWENCYJNYCH I OSIĄGNIĘTYCH WYNIKÓW

Funkcjonowanie służby ochronnej w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych

Zatrzymanie osób w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych ogółem:

ROK	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycyn	PP Kęsowo	PP Śliwice	RAZEM
2011r	212	8	5	8	0	6	239
2012r	212	7	4	13	1	8	296
2013r	316	19		11		2	349
2014r.	233	30		16		3	282
2015r.	166	17		8		2	193

ROK	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycyn	PP Kęsowo	PP Śliwice	RAZEM
2011r	86	3	0	4	0	1	94
2012r	98	1	0	4	1	2	106
2013r.	99	2		2		1	104
2014r	63	9		3		0	75
215r.	52	0		0		0	52

Zatrzymanie osób w PDOZ podejrzewanych o popełnienie przestępstwa:

Zatrzymanie osób w PDOZ za popełnione wykroczenia:

W roku 2015 nie odnotowano zatrzymań sprawców wykroczeń, których w trakcie czynności wyjaśniających osadzono w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych KPP Tuchola. W roku ubiegłym odnotowano 6 sprawców (KPP Tuchola), natomiast w latach 2011-2013 odnotowano 1 taki przypadek (KPP w Tucholi).

Zatrzymanie osób w PDOZ na polecenie sądu lub prokuratury:

ROK	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycyn	PP Kęsowo	PP Śliwice	RAZEM
2011r	15	0	0	0	0	2	17
2012r	15	1	0	0	0	2	18
2013r.	27	5		3		0	35
2014r	23	0		0		0	23
2015r.	8	3		0		0	11

Zatrzymanie osób w PDOZ w związku z doprowadzeniem do wytrzeźwienia w oparciu o art. 40 ust 2 Ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

ROK	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycyn	PP Kęsowo	PP Śliwice	RAZEM
2011r	111	5	5	4	0	3	128
2012r	150	5	4	9	0	4	172
2013r.	190	12		6		2	210
2014r.	141	21		13		3	178
2015r.	106	14		8		2	130

W ocenianym okresie 2015r. w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych KPP Tuchola umieszczono 193 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2014 roku 282 osób, tak więc odnotowano spadek zatrzymań w PDOZ ogółem o 89 osób (spadek o 31,56 %)

Biorąc pod uwagę poszczególne przyczyny zatrzymań w PDOZ ocena tego zagadnienia przedstawia się następująco:

- a) zatrzymanie osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa – liczba w tej kategorii zmniejszyła się o 23 osoby, tj. o 30,67 % w stosunku do roku ubiegłego,
- b) zatrzymanie osób na polecenie sądu i prokuratury – liczba w tej kategorii spadła o 12 osób, co stanowi spadek o 52,17 % w porównaniu do roku 2014.
- c) zatrzymanie w związku z doprowadzeniem w celu wytrzeźwienia w oparciu o art. 40 ust. 2 Ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” – liczba w tej kategorii spadła o 48 osób,

tj. 26,97 % w stosunku do roku poprzedniego.

Zauważyć należy, iż drugi rok z rzędu obserwujemy spadek liczby osób zatrzymanych do wytrzeźwienia. Od roku 2009 do 2013 liczba ta stale wzrastała stanowiąc zwyżkę aż o 200%. Przełom nastąpił dopiero w roku 2014, kiedy to w kategorii tej zanotowano blisko 18% spadek zatrzymań w PDOZ. Tendencja ta utrzymuje się nadal i w roku ubiegłym odnotowano kolejne obniżenie liczby zatrzymanych do wytrzeźwienia o blisko 27 %.

Legitymowanie osób

W 2015 r. funkcjonariusze pionu prewencji KPP Tuchola wylegitymowali ogółem **42.124 osoby**. W stosunku do analogicznego okresu 2014 r. nastąpił wzrost liczby wylegitymowanych z ilości 34.358 osób, tj, **o 7.766 osób**.

ROK	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycyn	PP Kęsowo	PP Śliwice	RAZEM
2011r	19478	1793	2270	1405	881	2726	28553
2012r	18327	1926	1787	824	1488	2554	26906
2013r.	23152	3039		1314		1961	29466
2014r.	25110	3816		3167		2265	34358
2015r.	29925	5342		3800		3057	42124

W rozbiciu na poszczególne komórki organizacyjne odnotowano wzrosty liczb legitymowań osób sprawdzonych w systemach informatycznych:

1. KPP Tuchola + 4815 osób,
2. Posterunek Policji Cekcyn + 1526 osób,
3. Posterunek Policji Gostycyn + 633 osoby,
4. Posterunek Policji Śliwice + 792 osoby.

Interwencje:

Interwencje ogółem :

ROK	Tuchola	Gmina Cekcyn	Gmina Gostycyn	Gmina Kęsowo	Gmina Lubiewo	Gmina Śliwice	RAZEM
2011r	1730	247	235	128	202	149	2691
2012r	1680	222	235	150	231	126	2644
2013r.	1434	164	267	106	184	127	2282
2014r	1311	203	216	117	164	173	2184
2015r.	1239	212	183	130	202	154	2120

W 2015 roku w całym powiecie tucholskim przeprowadzono ogółem 2120 interwencje, odnotowując kolejny już z rzędu spadek ogólnej liczby przeprowadzonych interwencji (w stosunku do 2014 r. o 64 interwencje). Dziennie funkcjonariusze KPP w Tucholi przeprowadzili w 2014 roku statystycznie 5,81 interwencji. Struktura miejsc ich wykonywania przedstawia się następująco:

Interwencje w miejscach publicznych / interwencje domowe:

ROK	Tuchola	Gmina Cekcyn	Gmina Gostycyn	Gmina Kęsowo	Gmina Lubiewo	Gmina Śliwice	RAZEM
2011r	1423 / 307	175 / 72	130 / 105	101 / 27	169 / 33	106 / 43	2104 / 587
2012r	1336 / 344	161 / 61	168 / 67	107 / 43	179 / 52	91 / 35	2042 / 602
2013r	1109/325	98/66	138/129	73/33	145/39	81/46	1644/638
2014r	1074/237	150/53	125/91	84/33	125/39	136/37	1694/490
2015r.	1017/222	139/73	116/67	95/35	145/57	98/56	1610/510

Różnice pod względem miejsca występowania przedstawiają się następująco:

1. w miejscach publicznych - spadek o 84 interwencje
2. interwencje domowe - wzrost o 20 interwencji

Wywiady i ustalenia

ROK	Tuchola	PP Cekcyn	PP Byśław	PP Gostycyn	PP Kęsowo	PP Śliwice	RAZEM
2011r	256	113	98	59	85	131	742
2012r	601	169	145	119	89	56	1179
2013r	680	360		286		47	1373
2014r	656	461		509		41	1667
2015r.	624	469		534		48	1675

W roku 2015 r. funkcjonariusze KPP w Tucholi ogółem przeprowadzili **1668** wywiadów i ustaleń dla różnych instytucji, m.in. dla sądów, prokuratury, komorników organów wojskowych oraz innych jednostek policji. W porównaniu do roku 2014r. liczba ta wzrosła o **8**.

Spotkania ze społeczeństwem

ROK	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycyn	PP Kęsowo	PP Śliwice	RAZEM
2011r	143	27	53	60	44	131	458
2012r	269	45	95	51	28	164	652
2013r	347	116		83		102	648
2014r	275	139		44		103	561
2015r.	110	175		164		153	602

W 2015 roku funkcjonariusze KPP w Tucholi odbyli ogółem 602 spotkania ze społeczeństwem. W porównaniu do roku 2014 liczba ta zwiększyła się o 41.

Udział w spotkaniach funkcjonariuszy z przedstawicielami lokalnych społeczności, różnego rodzaju organizacji i stowarzyszeń pozwala policjantom, zwłaszcza dzielnicowym, na osiągnięcie lepszych efektów prowadzonego rozpoznania przydzielonych rejonów służbowych, a także przyczynia się do pozytywnego kreowania wizerunku Policji oraz wpływa na zwiększenie społecznego zaufania do organów ścigania. Na podległych posterunkach wskaźnik ilości spotkań ze społeczeństwem w porównaniu do KPP Tuchola ma związek z dość dużą ilością ośrodków letniskowych na podległym terenie, a tym samym sporą liczbą turnusów wypoczynkowych szczególnie w okresie letnim, podczas których policjanci przeprowadzają spotkania i pogadanki dotyczące zasad bezpiecznego wypoczynku.

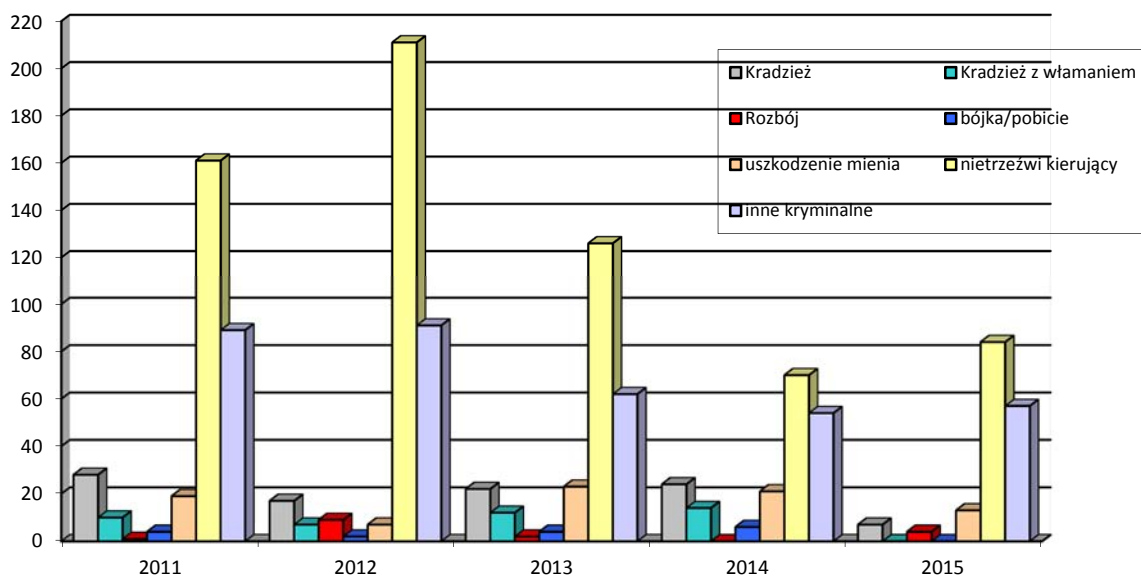
Zatrzymania na gorącym uczynku

Policjanci pionu prewencji KPP w Tucholi w 2015r. zatrzymali na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu 132 sprawców przestępstw. Analogicznie w roku 2014 zatrzymano 189 sprawców przestępstw (spadek o 57). Poniższe wykresy i tabele zawierają szczegóły danych dotyczących zatrzymań NGU.

	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.
kradzież	28	17	22	24	7
włamanie	10	7	12	14	0
rozbój	1	9	2	0	4
bójka/pobicie	4	2	4	6	0
uszkodzenie mienia	19	7	23	21	13
nietrzeźwi kierujący	161	211	126	70	84
inne kryminalne	89	91	62	54	57
Razem	312	344	251	189	165

Jak wynika z powyższego zestawienia zatrzymań NGU za lata 2011 - 2015 nadal wysoko utrzymuje się współczynnik zatrzymań nietrzeźwych kierujących, który jest prawie 12 - krotnie wyższy od zatrzymań NGU sprawców kradzieży. W 2015r. odnotowano najniższy od 5 lat współczynnik zatrzymań na gorącym uczynku sprawców przestępstw właśnie w kategorii kradzież i kradzież z włamaniem.

Zatrzymania na gorącym uczynku w poszczególnych latach

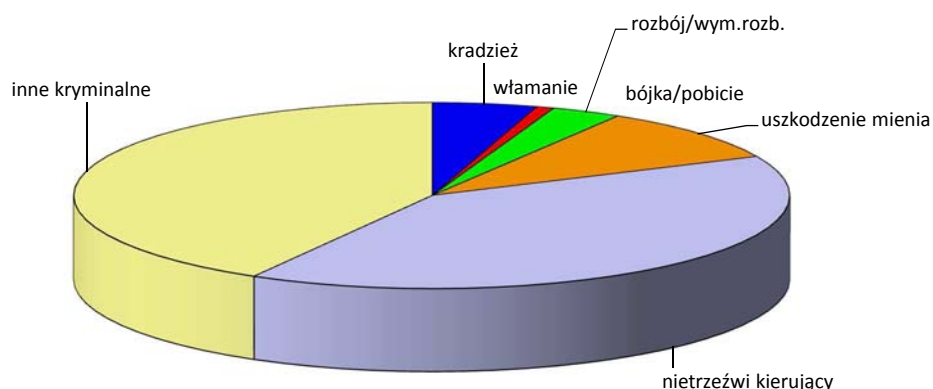

Poniższa tabela przedstawia zatrzymania na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu sprawców przestępstw 7 najważniejszych kategorii, w rozbiciu na podległe Posterunki Policji w 2015 roku.

	Tuchola	PP Cekcyn	PP Gostycyn	PP Śliwice	RAZEM
Kradzież	6	0	0	0	6
Włamanie	1	0	0	0	1
Rozbój/ wymusz. rozb	4	0	0	0	4
Bójka/pobicie	0	0	0	0	0

Uszkodzenie mienia	6	2	0	4	12
Nietrzeźwi kierujący	21	11	12	7	51
Inne kryminalne	40	7	6	0	53
Razem:	78	20	18	11	127

Poniższy wykres ilustruje dane dotyczące zatrzymań sprawców NGU lub w bezpośrednim pościgu uzyskane w roku 2015 przez funkcjonariuszy Policji powiatu tucholskiego

Pouczenia

Ilość pouczeń ogółem za wszystkie wykroczenia :

ROK	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycyn	PP Kęsowo	PP Śliwice	RAZEM
2011r	2586	246	121	72	64	546	3635
2012r	2937	164	151	14	33	375	3674
2013r	5239	374		67		647	6327
2014r	4327	526		404		547	5804
2015r	2824	757		281		655	4517

W 2014 roku w całym rejonie podległym KPP Tuchola policjanci pionu prewencji zastosowali środek oddziaływania pozakarnego w 4.517 przypadkach. Wykorzystane przez nich pouczenia, stosowali głównie w wykroczeniach mniejszej wagi. W analogicznym okresie 2014 roku zastosowali ich 5.804 (spadek o 1287).

Struktura wykroczeń, w których policjanci korzystali z pouczeń przedstawiała się następująco:

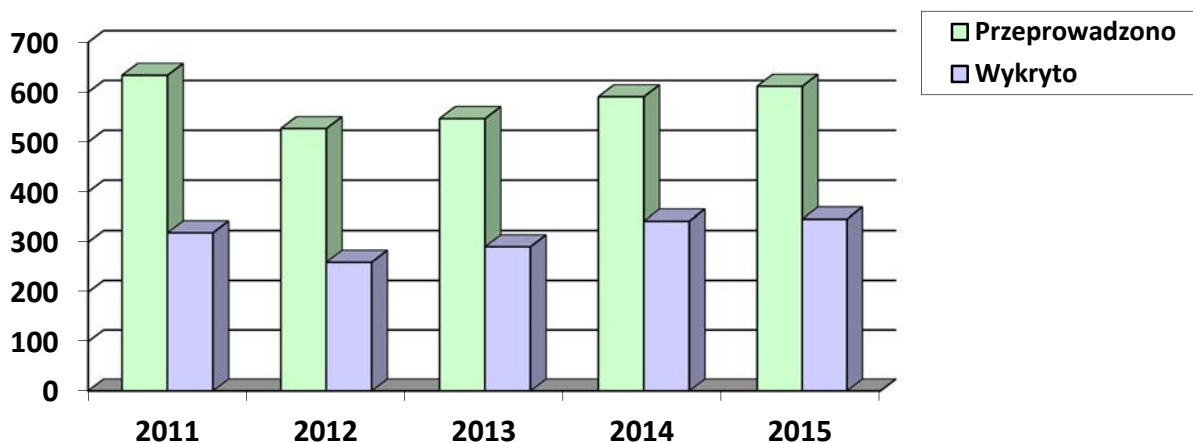
<i>Kategoria wykroczeń przeciwko:</i>	2011	2012	2013	2014	2015
porządkowi publ. (bez art. 55KW)	40	57	94	226	387
bezp. osób i mienia (bez art. 82KW)	14	46	42	40	55
bezp. i porządku w ruchu drogowym	2909	3047	5477	4850	3312
obyczajności publicznej	194	136	104	164	55
mieniu	2	1	1	3	3
urządzeniom użytku publicznego	82	68	55	78	76
przepisom o ochronie przyrody	2	1	4	4	10
przepisom o ochronie zwierząt	1	6	6	5	4
przepisom o rybactwie śródlądowym	5	0	3	2	15
przepisom o wych. w trzeźwości	63	82	152	155	143
innym przepisom (w tym art. 77 KW)	323 (18)	230	389	277	369

Wnioski o ukaranie

W przypadku ujawnienia poważniejszych wykroczeń funkcjonariusze rejonu tucholskiego prowadzili postępowanie w sprawach o wykroczenie. W objętym analizą okresie policjanci przeprowadzili ich łącznie **612**, z czego skierowali do Sądu Rejonowego w Tucholi **346** spraw (w tym **6** w sprawach nieletnich). Nie skierowano wniosków o ukaranie w **266** sprawach z powodu:

1. zakończenia postępowania przez nałożenie mandatu karnego w **61** sprawach,
2. zakończenia postępowania zastosowaniem pouczenia w **9** sprawach,
3. niewykrycia sprawcy w **151** sprawach,
4. z innych powodów (w tym braku wniosku o ściganie) w **45** sprawach.

Strukturę efektywności postępowań w sprawach o wykroczenia przedstawia poniższy wykres.

Mandaty karne

W ocenianym okresie funkcjonariusze nałożyli łącznie **7508** mandaty karne za kwotę **738.140,-** złotych, podczas gdy w analogicznym okresie 2014r. odnotowano 6791 mandatów karnych na ogólną kwotę 714.280,- zł. Przeciętna grzywna stosowana w postępowaniu mandatowym w roku 2015 wynosiła **98,31 zł**, podczas gdy w roku ubiegłym wyniosła 105,18 zł.

MANDATY	ROK	Ogółem	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycy	PP Kęsowo	PP Śliwice
	2012	6704	5351	402	251	226	211	263
	2013	6684	5832	396		202		254
	2014	6791	5729	283		565		214
	2015	7508	6364	478		432		234
Porządek i spokój publiczny	2012	97	56	8	13	5	11	4
	2013	67	52	7		2		6
	2014	112	74	21		5		12
	2015	193	91	56		23		23
Bezpieczeństwo osób i mienia (w tym art. 77KW)	2012	110 (70)	19 (15)	51 (24)	13 (4)	8 (8)	7 (7)	12 (12)
	2013	48	17	26		4		1
	2014	50	22	18		1		9
	2015	52	28	13		0		11
Bezpieczeństwo w ruchu drogowym	2012	5908	4875	261	220	192	145	215
	2013	6157	5508	292		167		190
	2014	6173	5345	166		514		148
	2015	6825	5959	325		387		154
Obyczajności publicznej	2012	160	103	10	0	5	25	17
	2013	76	44	14		4		14
	2014	91	49	14		11		17
	2015	106	57	21		7		21
Przeciwko mieniu	2012	56	55	1	0	0	0	0
	2013	43	42	0		1		0
	2014	51	50	1		0		0
	2015	41	39	1		0		1
Urządzenia użytku publicznego	2012	108	62	21	1	6	10	8
	2013	71	41	12		4		14
	2014	93	49	9		15		20
	2015	70	51	6		4		9

MANDATY	ROK	Ogółem	Tuchola	PP Cekcyn	PP Bysław	PP Gostycy	PP Kęsowo	PP Śliwice
Przepisom o ochronie przyrody	2012	4	2	1	0	0	0	1
	2013	2	2	0		0		0
	2014	8	5	3		0		0
	2015	4	2	0		0		2
Przepisom o ochronie zwierząt	2012	2	1	0	1	0	0	0
	2013	18	1	1		0		16
	2014	9	4	2		0		3
	2015	8	2	2		3		1
Przepisom o rybactwie śródlądowym	2012	0	0	0	0	0	0	0
	2013	0	0	0		0		0
	2014	0	0	0		0		0
	2015	4	2	1		1		0
Przepisom ustawy o wych. w trzeźwości	2012	204	139	45	2	10	5	3
	2013	143	100	31		11		1
	2014	148	95	37		15		1
	2015	148	96	45		6		1
Innym przepisom	2012	55	39	4	1	0	8	3
	2013	59	25	13		9		12
	2014	56	37	12		4		4
	2015	57	37	8		1		11

Na terenie podległych PP odnotowano następujące różnice w ilości mandatów w porównaniu z rokiem 2014:

PP Cekcyn + 195,

PP Gostycyn - 133,

PP Śliwice + 20,

natomiast w samej KPP Tucholi odnotowano wzrost o 635 mandatów karnych.

Różnicę roku 2015 do ubiegłego przedstawia poniższe zestawienie:

	2014	2015	Różnica
Ogniwo patrolowo – interwencyjne	988	1205	+ 217
Zespół Ruchu Drogowego	4641	4994	+ 353
Zespół Dzielnicowych	96	145	+ 49
WPiRD	4	20	+ 16
RAZEM	5729	6364	+ 635

2.1. ZESPÓŁ DS. PREWENCJI KRYMINALNEJ, PATOLOGII I NIELETNICH

Dynamika przestępczości nieletnich

Kategoria przestępstw	Ilość czynów		%	Ilość sprawców		%
	2014	2015		2014	2015	
Ogółem	24	48	200	4	15	375
p-stwa kryminalne	23	47	204,3	4	15	375
p-stwa gospodarcze-oszustwo	1	1	100	0	0	-
Uszczerbek na zdrowiu	2	0	-	2	0	-
Bójka lub pobicie	1	0	-	0	0	-
Kradzież z włamaniem	-	7	-	-	6	-
Kradzież rzeczy cudzej	2	6	300	0	0	-
Z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	7	12	171,4	0	2	-
Rozbój, wymuszenie rozb.	1	7	700	1	1	100
Uszkodzenie mienia	1	5	500	0	0	-
Inne	7	10	142,9	0	6	-

W 2015 roku w porównaniu do roku poprzedniego ogólna liczba przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie zwiększyła się o **24** czyny, natomiast liczba sprawców tych przestępstw wzrosła o **11**. Znaczny wzrost czynów zanotowano w kategorii przestępstw rozbójniczych (**+6**), narkotykowych (**+5**), kradzieży (**+4**) oraz uszkodzeń mienia (**+4**). Wzrosła także liczba przestępstw innych popełnionych przez nieletnich (**+3**). W analizowanym okresie odnotowano aż **7** czynów z kategorii kradzieży z włamaniem, podczas gdy w roku ubiegłym nie było czynów z tej kategorii. W roku 2015 nie odnotowano czynów z kategorii uszczerbek na zdrowiu oraz bójka, pobicie, podczas gdy w roku ubiegłym odnotowano odpowiednio 2 i 1 czyn z tych kategorii.

W analizowanym okresie widoczny jest znaczny wzrost liczby nieletnich sprawców przestępstw, jednak w dalszym ciągu nie ma to odzwierciedlenia w stanie faktycznym z uwagi na ciągle istniejące utrudnienia z rejestracją nieletnich sprawców w systemie KSIP. Taki stan rzeczy spowodowany jest często brakiem informacji zwrotnych z sądów rodzinnych do których wysyłane są materiały dotyczące czynów

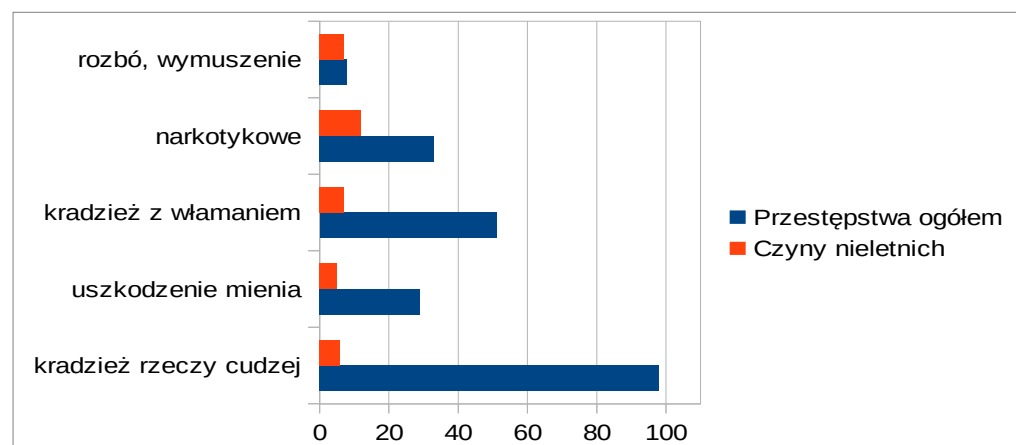
karalnych popełnionych przez nieletnich, lub przesyłaniem ich ze znacznym opóźnieniem. Rejestracja nieletniego w systemie KSIP możliwa jest tylko po wydaniu decyzji przez Sędziego Rodzinnego o wszczęciu bądź też odmowie wszczęcia postępowania w sprawie popełnienia czynu karalnego o czym należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji.

Udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw

	Przestępstwa stwierdzone	Czyny nieletnich	% udział nieletnich	Ilość sprawców	W tym nieletni	% udział nieletnich
Ogółem	569	48	8,43	290	15	5,17
p-stwa kryminalne	488	47	9,63	121	15	12,4
p-stwa gospodarcze	87	1	1,2	43	0	-
Kradzież rzeczy cudzej	98	6	6,12	13	0	-
Kradzież z włamaniem	51	7	13,72	13	6	46,2
Uszkodzenie mienia	29	5	17,24	8	0	-
Rozbój, wymuszenie rozb.	8	7	87,5	2	1	50
Z ustawy o przeciwdziałaniu nark.	33	12	36,4	19	2	10,52
Inne	-	10	-	-	6	-

Udział czynów nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw popełnionych na terenie powiatu tucholskiego wynosi **8,43%**, natomiast nieletni sprawcy stanowią **5,17%** ogólnej liczby sprawców w powiecie tucholskim. Na terenie działania KPP Tuchola największy udział czynów nieletnich stanowią czyny w następujących kategoriach: przestępstwa rozbójnicze (**87,5%**), z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (**36,4%**) oraz uszkodzenie mienia (**17,24%**). Kradzieże z włamaniem stanowią **13,72%** ogólnej liczby przestępstw w tej kategorii, natomiast najmniejszy udział w ogólnej liczbie przestępstw stanowią kradzieże (**6,12%**).

Udział nieletnich w wybranych kategoriach przestępstw

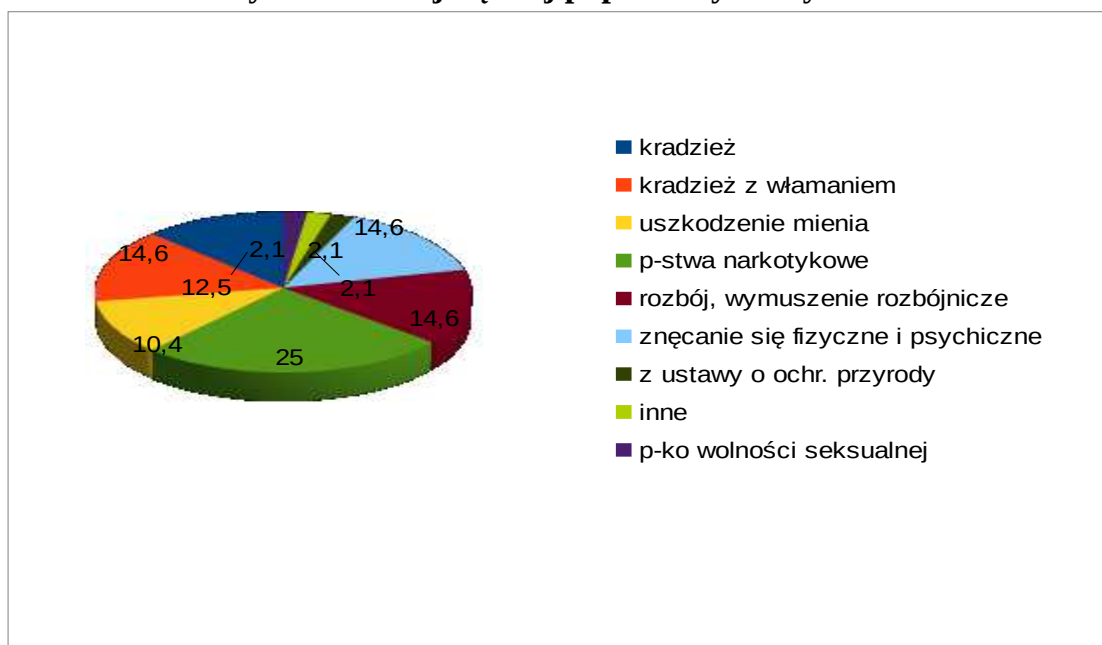

Czyny najczęściej popełniane przez nieletnich

Kategoria	Ilość czynów	Udział procentowy
Ogółem	48	100%
P-stwa kryminalne	47	97,9%
P-stwa gospodarcze	1	2,1%
Kradzież	6	12,5%
Kradzież z włamaniem	7	14,6%
Uszkodzenie mienia	5	10,4%
Z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	12	25%
Rozbój, wym. rozbójnicze	7	14,6%
Znęcanie się fizyczne i psychiczne art. 207kk	7	14,6%
Z ustawy o ochronie przyrody	1	2,1%
Art. 200§1kk	1	2,1%
Inne	1	2,1%

Z zanotowanych przestępstw popełnionych przez nieletnich procentowo największą liczbę stanowią przestępstwa u Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii **25%** oraz kradzieże z włamaniem, p-stwa przeciwko rodzinie, rozbójnicze po **14,6%**. **12,5 %** ogólnej liczby przestępstw popełnionych przez nieletnich stanowią kradzieże, natomiast uszkodzenia mienia to **10,4%**. Najmniejszy odsetek procentowy stanowią czyny z kategorii inne, przeciwko wolności seksualnej oraz z ustawy o ochronie przyrody- po **2,1%**.

Procentowy rozkład najczęściej popełnianych czynów nieletnich

Rozmieszczenie i struktura przestępczości w rozbiciu na jednostki

Komórka organizacyjna	2014 rok		2015 rok	
	Czyny	Osoby	Czyny	Osoby
KPP Tuchola	18	4	24	4
PP Cekcyn	2	0	13	3
PP Gostycyn	3	0	1	1
PP Śliwice	6	0	10	7
Razem	24	4	48	15

Zestawienie na poszczególne jednostki KPP Tuchola obrazuje znaczny wzrost ujawnionych przestępstw popełnianych przez osoby nieletnie na terenie działania KPP Tuchola (o 24 czyny), natomiast liczba nieletnich sprawców tych czynów zwiększyła się o 11. W rozbiciu na poszczególne komórki, oprócz PP Gostycyn gdzie odnotowano spadek czynów o 2, we wszystkich komórkach odnotowano wzrost przestępstw popełnianych przez nieletnich. Największy wzrost czynów zanotowano w PP Cekcyn (+11) oraz w KPP Tuchola (+6). W PP Śliwice liczba przestępstw popełnianych przez osoby nieletnie wzrosła o 4.

Do Sądów Rodzinnych skierowano łącznie 90 zawiadomień dotyczących popełnienia przez nieletnich czynów karalnych, a także w sprawie demoralizacji lub sprawowania niewłaściwej opieki ze strony rodziców.

Opis zjawisk patologicznych występujących wśród dzieci, młodzieży i w rodzinie oraz działania podjęte przez policję

Przemoc w rodzinie

W 2015 roku zanotowano 510 interwencje domowe, z czego w 49 przypadkach sporządzono „NK”. W porównaniu do roku ubiegłego liczba niebieskich kart spadła o 15. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy w analizowanym okresie wyniosła 50 z czego 45 to kobiety, 4 mężczyźni, 1 to małoletni. Porównując do roku 2014 to liczba pokrzywdzonych kobiet spadła o 12, mężczyzn spadła o 7, zaś małoletnich o 11. Liczba sprawców z 65 w 2014r. zmniejszyła się do 45 w roku 2015 (-15).

rok	Interwencje domowe	W tym NK	Pokrzywdzeni			sprawcy		Przestępstwa przeciwko rodzinie	
			Kobiety	Mężczyźni	małoletni	kobiety	mężczyźni	art. 209 kk	art. 207 kk
2015	510	49	45	4	1	0	45	50	36
2014	490	64	57	11	12	5	60	66	26

Na terenie działania KPP w Tucholi przeprowadzono 86 postępowań w

sprawach przestępstw przeciwko rodzinie (spadek o 6), w tym z art.207 §1 kk – 36 z art. 209 KK- 50.

Zgodnie z ustawą z 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw do zadań gminy należy tworzenie zespołów interdyscyplinarnych, w skład których wchodzi m.in. funkcjonariusze Policji. W powiecie tucholskim, na terenie wszystkich gmin tj. Cekcyna, Gostycyna, Kęsowa, Lubiewa, Tucholi i Śliwic takie zespoły powstały.

Koordynatorem programu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Tucholi jest Naczelnik Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego asp. sztab. Piotr Gapiński.

Spotkania zespołów interdyscyplinarnych odbywają się raz na trzy miesiące w poszczególnych Ośrodkach Pomocy Społecznej na terenie powiatu tucholskiego. Na spotkaniach tych podejmowane są decyzje w sprawie danej rodziny i metod współpracy z nią a także sposobu podejmowania dalszych działań zmierzających do wyeliminowania przyczyn stosowania przemocy w rodzinie. Ponadto w zależności od potrzeb co jakiś czas organizowane są spotkania grup roboczych, w skład których wchodzi przedstawiciele poszczególnych instytucji, w tym także policji, które mają na celu wymianę informacji na temat rodziny i postępów w realizacji założonych wcześniej działań a także, jeżeli przemoc w rodzinie występuje po raz pierwszy, na spotkaniu roboczym opracowuje się indywidualny program profilaktyczny dla danej rodziny.

Dzięki spotkaniom zespołów interdyscyplinarnych obserwuje się efektywniejszą i bardziej ścisłą współpracę między poszczególnymi instytucjami pomocowymi.

W dniu 20.04.2015r. w KPP Tuchola odbyło się szkolenie dla średniego aktywu kierowniczego pn: "MOC-tak, PRZEMOC-nie"- zagadnienia przemocy w rodzinach policyjnych", które miało na celu zobrazowanie problemu przemocy w rodzinach funkcjonariuszy oraz kształtowanie właściwej postawy przełożonych decydujących o sposobie i zasadach reagowania w sytuacji ujawnienia przemocy w rodzinie policyjnej oraz zastosowaniu środków oddziaływania wobec jej sprawcy- funkcjonariusza. Szkolenie przeprowadził Koordynator Zespołu Dzielnicowych KPP w Tucholi asp.szt. Benedykt Klafetka wspólnie psychologiem Sekcji Psychologów KWP w Bydgoszczy podinsp. Jolantą Iwaszko.

W dniach 01-02.10.2015r w Ośrodku Doskonalenia Kadr Służby Więziennej w Suchej "Zacisze" odbyła się II Powiatowa Interdyscyplinarna Konferencja na temat przemocy w rodzinie pn. " Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy", której Komenda Powiatowa w Tucholi była współorganizatorem. W ramach powyższej konferencji funkcjonariusze KPP omawiali procedury i analizy działań dotyczących przemocy w rodzinie w ramach procedury "Niebieska Karta".

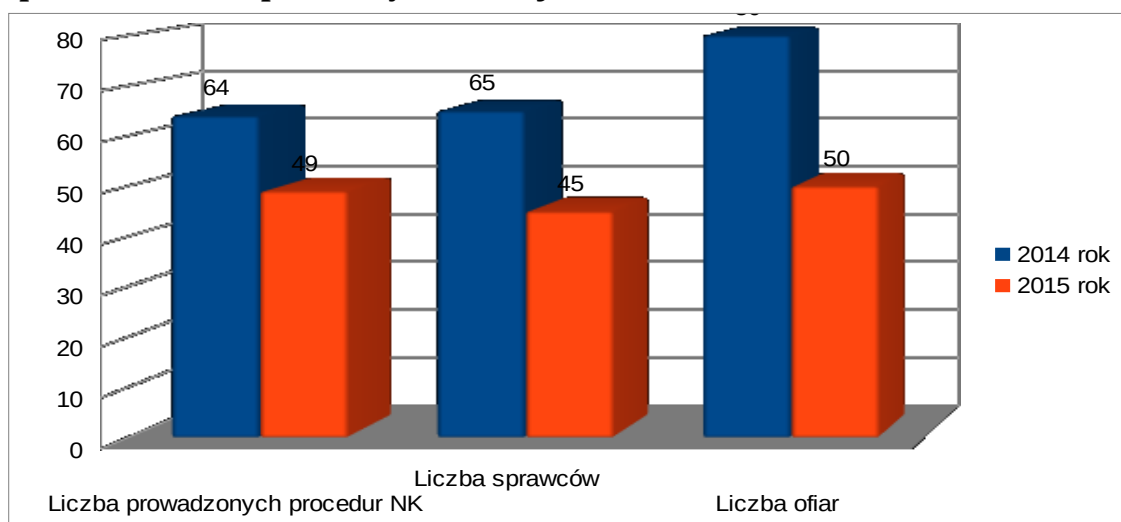
W ramach szkolenia wewnętrznego w KPP Tuchola w dniu 21.12.2015r odbyło się szkolenie z zakresu problematyki przemocy pn. "Prawidłowa realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań na rzecz pomocy jej ofiarom". Szkolenie przeprowadził Naczelnik Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego asp.szt. Piotr Gapiński.

Najczęstszą przyczyną stosowania przemocy w rodzinie są zwykłe konflikty na tle finansowym, uzależnienie od alkoholu, natomiast jej skutkiem m.in. zanik więzi rodzinnych, wzajemna nienawiść, brak poczucia bezpieczeństwa (szczególnie dla małoletnich) i utrata wzorców postępowania zgodnych z normami społecznymi. Sytuacje konfliktowe w domu powodują, że część dzieci i młodzieży większość czasu

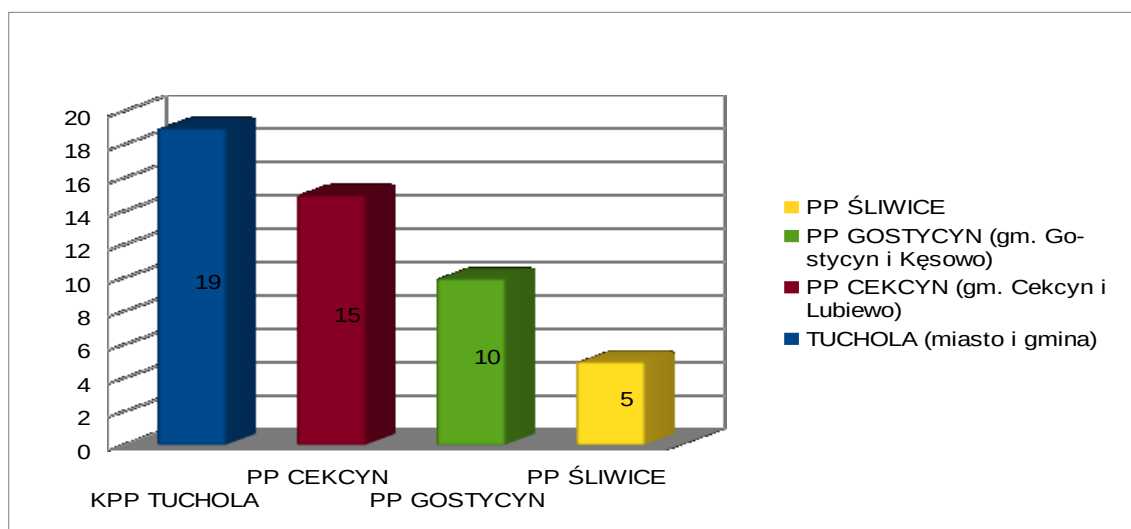
spędza poza domem, co naraża je na niekorzystny wpływ środowiska rówieśniczego.

Skutkiem stosowania przemocy w rodzinie jest, często spotykane, naśladowanie przez nieletnich “wzorców” wyniesionych z domu i przenoszenie ich na kontakty z rówieśnikami. Przejawia się to wzrostem agresji już na etapie szkoły podstawowej. W ramach lokalnych systemów wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu tucholskiego funkcjonuje Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Wsparcia Dla Rodzin. Problematyką tą zajmują się również pracownicy socjalni z Ośrodków Pomocy Społecznej, Kuratorzy Sądu Rejonowego w Tucholi oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Z w/w instytucjami, w omawianym okresie sprawozdawczym, ściśle współpracowali dzielnicowi oraz f-sze KPP w Tucholi zajmujący się problematyką osób nieletnich. Współpraca ta polegała między innymi na wspólnych kontrolach rodzin patologicznych oraz objętych nadzorem z uwagi na zjawisko stosowania przemocy w rodzinie.

Poniższy wykres przedstawia liczbę prowadzonych procedur NK oraz liczbę sprawców i ofiar przemocy domowej w latach 2014-2015

Wykres przedstawiający skalę przypadków zjawiska przemocy w rodzinie z podziałem na poszczególne jednostki, gdzie wszczęto procedurę Niebieskiej Karty

Najwięcej interwencji domowych zakończonych wszczęciem procedury Niebieskiej

Karty zanotowano na terenie miasta i gminy Tuchola – **19**, na terenie działania PP Cekcyn (gm. gm. Cekcyn i Lubiewo) – **15**, na terenie działania PP Gostycyn (gm. Gostycyn i Kęsowo)- **10**. W gminie Śliwice zanotowano **5** przypadków stosowania przemocy, gdzie wszczęto procedurę Niebieskiej Karty.

2.3. RUCH DROGOWY

Analizę sporządzono na podstawie danych statystycznych uzyskanych z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji Drogowych oraz Systemu Elektronicznej Sprawozdawczości Policji. Dane wygenerowano dnia 08.01.2016 roku.

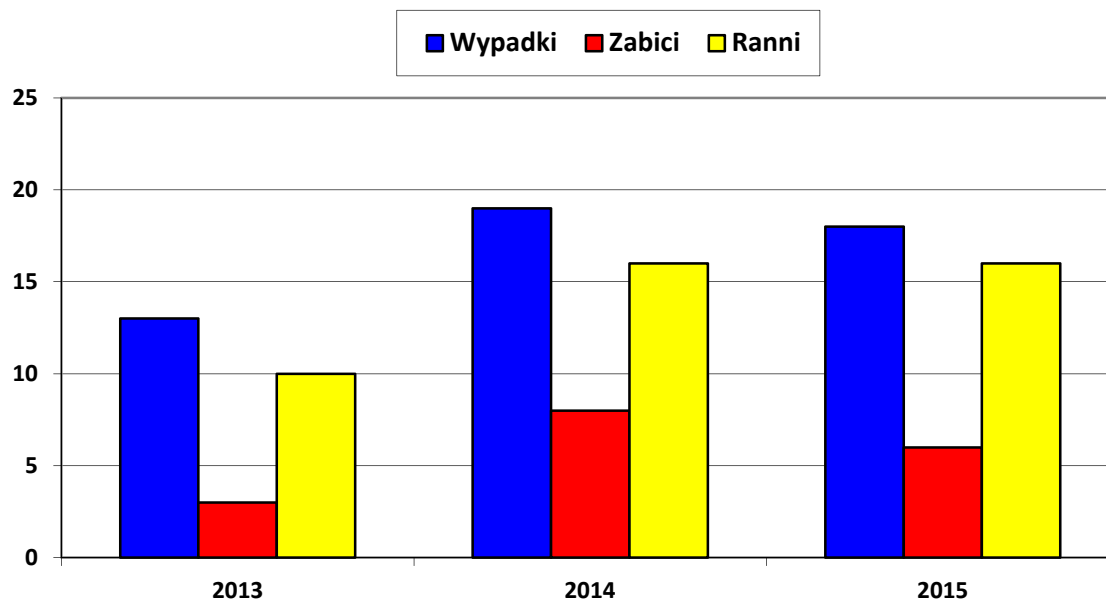
Ogólna charakterystyka zdarzeń drogowych i ich skutków.

W 2015 roku na drogach powiatu tucholskiego odnotowano następującą ilość zdarzeń drogowych z podanymi niżej skutkami:

- a) 18 wypadków drogowych
- b) 6 osób poniosło śmierć
- c) 16 osób doznało obrażeń ciała
- d) 386 kolizji drogowych

Dane te w porównaniu z analogicznymi okresami dwóch poprzednich lat przedstawiają się następująco:

	2013	2014	2015
Wypadki	13	19	18
Zabici	3	8	6
Ranni	10	16	16
Kolizje drogowe	430	384	386

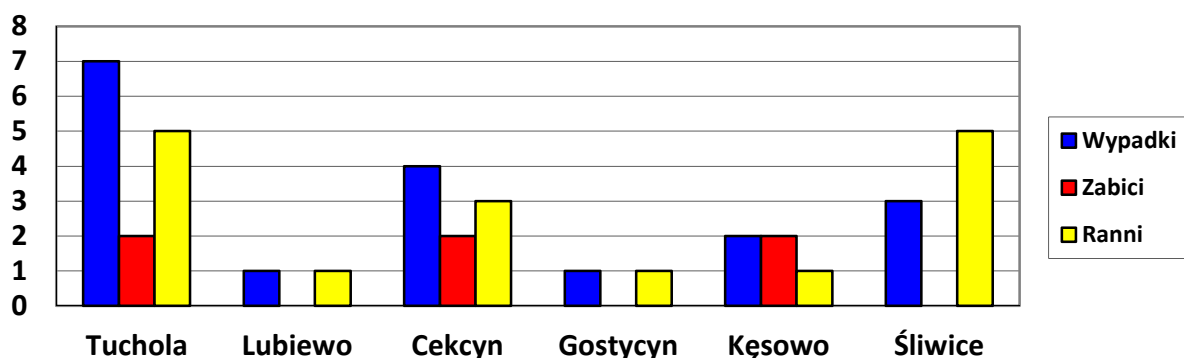
W kategoriach wypadki, zabici w 2015 roku wartości zmalały. Natomiast rannych pozostało tyle samo co w ubiegłym roku. Również ilość kolizji pozostała na tym samym poziomie.

Zdarzenia drogowe w rozbiciu na gminy, porównanie 2015, 2014, 2013

Gmina	Wypadki			Kolizje			Zabici			Ranni		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Tuchola	4	5	7	203	167	157	2	3	2	2	2	5
Cekcyn	1	4	4	51	48	55	0	1	2	1	3	3
Gostycyn	4	3	1	35	40	28	1	1	0	3	4	1
Kęsowo	2	2	2	43	39	42	0	2	2	2	0	1
Lubiewo	2	2	1	63	56	73	0	0	0	2	5	1
Śliwice	0	3	3	35	34	30	0	1	0	0	2	5
RAZEM	13	19	18	430	384	386	3	8	6	10	16	16

Poniższy wykres przedstawia powyższe dane za rok 2015.

Zdarzenia drogowe w 2015r.

Jak wynika z powyższego zestawienia do największej ilości wypadków doszło na terenie miasta i gminy Tuchola oraz gminy Cekcyn. Najwięcej osób odniosło obrażenia ciała na terenie gminy Tuchola oraz Śliwic. Wypadki, których skutkiem były ofiary śmiertelne miały miejsce odpowiednio – dwie na terenie miasta i gminy Tuchola oraz dwie na terenie gminy Kęsowo i dwie gminy Cekcyn. Na terenie gmin Lubiewo, Gostycyn oraz Śliwice nie było ofiar śmiertelnych.

Charakterystyka wypadków drogowych w 2015roku.

- W dniu 17.01.2015r. kierujący pojazdem marki Renault Master w Tucholi na ul. Warszawskiej nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze w wyniku czego wjechał na chodnik potracając idącą chodnikiem pieszą. Piesza doznała obrażeń ciała.
- W dniu 30.01.2015r. w Tucholi na ul. Nowodworskiego kierujący pojazdem Renault nie udzielił pierwszeństwa pieszemu. Pieszy doznał obrażeń ciała.
- W dniu 21.02.2015r. na drodze nr P1015C doszło do wypadku z udziałem dwóch pojazdów - toyoty i mercedesa. Podczas mijania zderzyły się czołowo. Kierujący pojazdem Toyota został przewieziony do szpitala, gdzie następnego dnia zmarł.

- W dniu 14.04.2015r. na DW240 w rejonie miejscowości Bładowo z nieustalonych przyczyn doszło do zderzenia czołowego dwóch ciężarowych samochodów .Kierujący pojazdem Mitsubishi zmarł na miejscu.
- W dniu 04.05.2015r. na drodze P1022C w rejonie miejscowości Bładowo kierujący pojazdem Seat Toledo z nieustalonych przyczyn zjechał na przeciwny pas drogi i uderzył w drzewo. Kierujący poniósł śmierć na miejscu.
- W dniu 10.05.2015r. na drodze nr P1017C w miejscowości Śliwice kierujący pojazdem Opel Tigra nie udzielił pierwszeństwa motorowerowi. Kierujący motorowerem doznał obrażeń ciała.
- W dniu 08.06.2015r. w Tucholi na ul. Mickiewicz kierujący pojazdem Toyota cofając na posesję najechał na jadącą rowerem kobietę. Rowerzystka doznała obrażeń ciała.
- W dniu 12.06.2015r na drodze nr P1005C w rejonie miejscowości Śliwice kierujący pojazdem marki Ford Fiesta w wyniku zmęczenia(zasnienia) zjechał do rowu i uderzył w drzewo. Kierujący i dwóch pasażerów doznało obrażeń ciała i trafili do szpitala.
- W dniu 14.06.2015r na drodze W237 gmina Gostycyn kierująca pojazdem marki Peugeot nie dostosowała prędkości do warunków ruchu, straciła panowanie nad pojazdem w wyniku czego pojazd wywrócił się. Kierująca i dwie pasażerki zostały przetransportowane do szpitala.
- W dniu 3 lipca 2015r około godz. 8.00 na skrzyżowaniu ul. Dworcowej i Kanałowej w Cekcynie kierujący (lat 33) poruszający się pojazdem m-ki Ford nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu kierującemu motorowerem (lat 37) jadącemu drogą z pierwszeństwem przejazdu. W wyniku zdarzenia kierujący motorowerem doznał obrażeń ciała.
- W dniu 13 lipca 2015r około godz. 0.50 na skrzyżowaniu ul. Dworcowej i Świeckiej w Śliwicach kierujący (lat 21) poruszający się pojazdem m-ki Fiat Punto nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu kierującemu samochodem osobowym VW Polo (lat 33) jadącemu drogą z pierwszeństwem przejazdu W wyniku zdarzenia obrażenia odniósł 36 letni pasażer VW.
- W dniu 10 sierpnia 2015r około godz. 10.35 na drodze wojewódzkiej 240 na odcinku Piastoszyn - Żalno gmina Kęsowo kierujący (lat 78) pojazdem m-ki Renault w wyniku zasłabnięcia zjechał na lewe pobocze drogi, gdzie najechał na zaparkowany pojazd Scania. W wyniku zdarzenia 76 letnia pasażerka poniosła śmierć na miejscu a kierujący zmarł po przewiezieniu do Szpitala.
- W dniu 15 września 2015r około godz. 7.15 w miejscowości Klonowo kierujący 10 letni rowerzysta nie upewnił się co do możliwości bezpiecznego zawracania i wjechał pod jadący za nim pojazd Opel. W wyniku zdarzenia kierujący rowerem odniósł obrażenia ciała.

- W dniu 25 września 2015r. około godz. 18.10 w miejscowości Przymuszewo kierujący 39 letni kierujący motocyklem nie posiadający uprawnień stracił panowanie nad pojazdem zjechał na pobocze i przewrócił się. W wyniku zdarzenia kierujący odniósł obrażenia ciała
- W dniu 26 września 2015r około godz. 12.10 na skrzyżowaniu ul. Czarna Droga i Sępoleńska w Tucholi kierujący (lat 36) poruszający się pojazdem m-ki Peugeot nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu kierującej rowerem (lat 60) jadącej drogą z pierwszeństwem przejazdu W wyniku zdarzenia obrażenia odniosła rowerzystka.
- W dniu 29 października 2015r około godz. 05:25 w miejscowości Tuchola na DW 240 od naczepy jadącego zespołu pojazdów odkręciło się koło, które uderzyło w jadącego rowerzystę. Rowerzysta w ciężkim stanie został przewieziony do szpitala.
- W dniu 2 listopada 2015r około godziny 16:00 w miejscowości Cekcyn na ul. Cisowej dwóch rowerzystów jadących chodnikiem równocześnie zjechało na jezdnię gdzie następnie zderzyli się czołowo. Oboje doznali obrażeń ciała.
- W dniu 17 grudzień 2015r. około godziny 14:00 na DW 240 w rejonie miejscowości Płazowo kierujący pojazdem Opel Corsa z nieustalonej przyczyny zjechał na lewy pas ruchu i zderzył się czołowo z pojazdem ciężarowym Man. Kierujący Oplem Corsa poniósł śmierć na miejscu.

Przyczyny zaistniałych zdarzeń

PRZYCZYNA	ROK 2013	ROK 2014	ROK 2015
Nadmierna prędkość	85	68	54
Nieustąpienie pierwszeństwa	64	62	59
Niezachowanie bezpiecznej odległości	50	51	57
Z winy pieszego	8	3	4
Nieprawidłowe cofanie	23	29	30
Nieprawidłowe wyprzedzanie	18	17	17
Nieprawidłowe wymijanie	45	39	38
Nieprawidłowe omijanie	17	10	9
Jazda po niewłaściwej stronie	5	5	4
Nieprawidłowe skręcanie	13	7	7
Zwierzyna leśna	44	40	53
Stan nawierzchni	35	15	12
Zaśnięcie, zaślabnięcie kierującego	2	7	6
Inne/ nieustalone	28/6	25/22	26/15

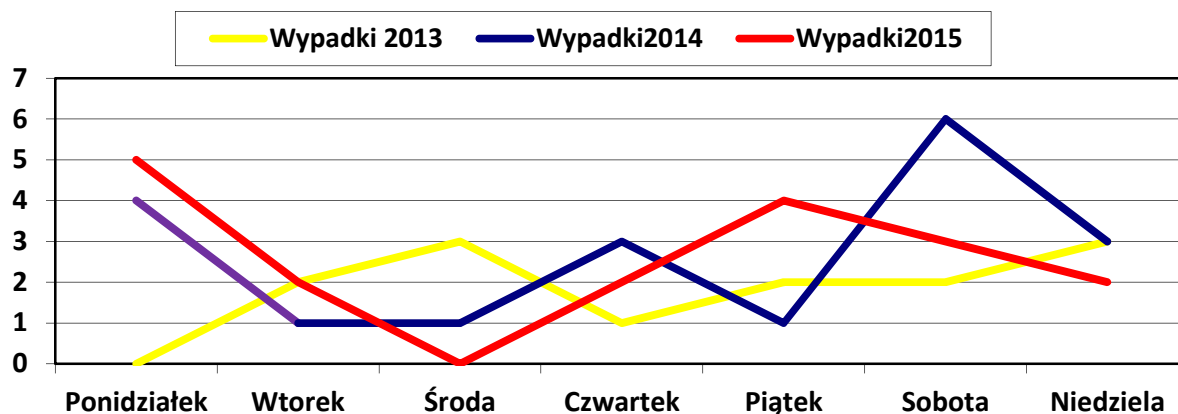
Analizując powyższą tabelę jednoznacznie można stwierdzić, że najczęstszymi

przyczynami zdarzeń drogowych było nieustąpienie pierwszeństwa, niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami oraz nadmierna prędkość. Znaczne wartości przedstawiają także cyfry umieszczone w wierszach: zwierzyna leśna, nieprawidłowe wymijanie oraz nieprawidłowe cofanie.

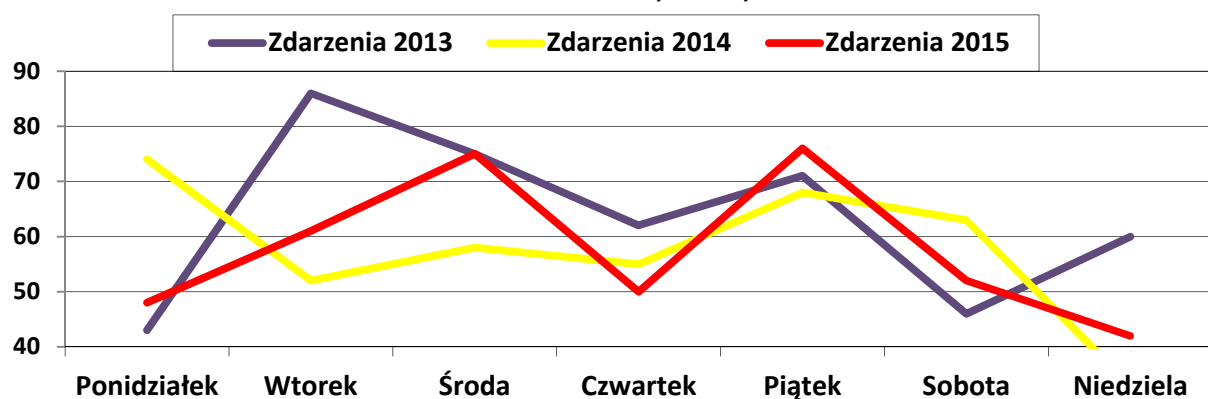
Dni tygodnia, a ilość zdarzeń drogowych.

DNI	Zdarzenia 2013	Zdarzenia 2014	Zdarzenia 2015	W tym wypadki 2013	W tym wypadki 2014	W tym wypadki 2015
Poniedziałek	43	74	48	0	4	5
Wtorek	86	52	61	2	1	2
Środa	75	58	75	3	1	0
Czwartek	62	55	50	1	3	2
Piątek	71	68	76	2	1	4
Sobota	46	63	52	2	6	3
Niedziela	60	33	42	3	3	2

Ilość wypadków w latach 2013, 2014, 2015

Liczba zdarzeń w latach 2013, 2014, 2015

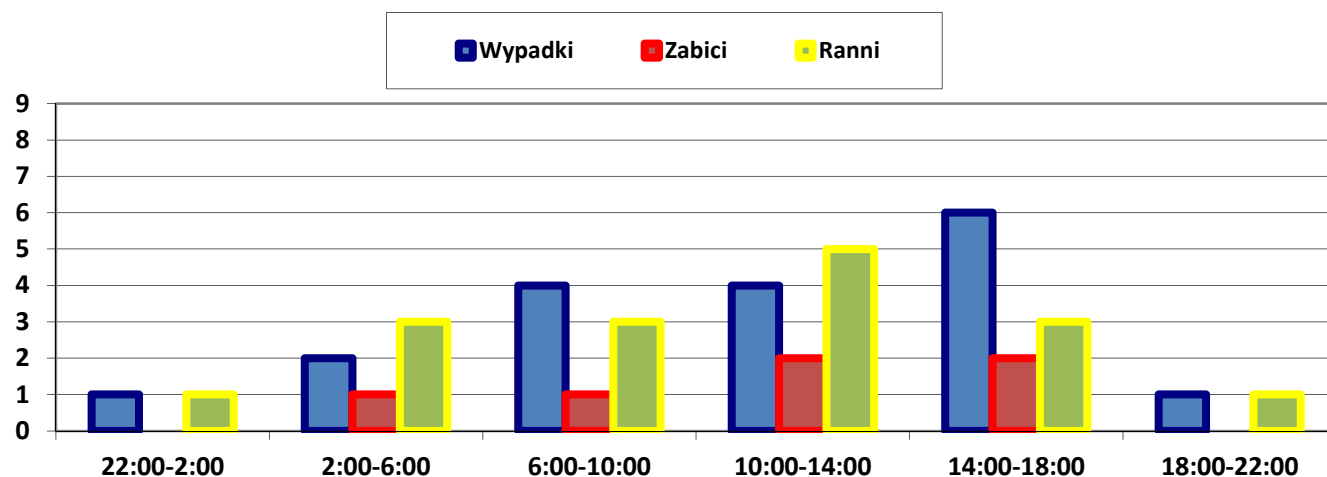
Na podstawie powyższego zestawienia oraz wykresów stwierdzić można, że najwięcej zdarzeń drogowych w 2015 roku zaistniało w środy i piątki, natomiast najmniej w niedziele i poniedziałek. Jednak zdarzenia, do których dochodziło w poniedziałki i piątki były najgroźniejsze w skutkach.

Czas występowania zdarzeń

	2013	2014	2015
I zmiana 06:00 – 14:00	186	185	168
II zmiana 14:00 – 22:00	213	167	185
III zmiana 22:00 – 06:00	44	51	50

2015

	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizja
22:00 – 2:00	1	0	1	21
2:00 – 6:00	3	1	4	26
6:00 – 10:00	3	1	2	54
10:00 – 14:00	4	2	5	107
14:00 – 18:00	6	2	3	107
18:00 – 22:00	1	0	1	71

Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że największe zagrożenie zaistnienia zdarzenia drogowego występuje między godziną 14:00, a 22:00. W godzinach od 10:00-18:00 dochodziło do zdarzeń najgroźniejszych w skutkach gdzie ilość ofiar śmiertelnych mieści się również w tym przedziale.

Portret sprawcy wypadku.

Wiek sprawcy	Wypadki	Kolizje
00-17	1	2
18-22	2	47
23-29	2	41
30-39	2	63
40-49	1	31
50-99	1	64

Tylko dwóch obcokrajowców było sprawcami kolizji drogowych. Byli to

obywatele Litwy i Białorusi.

Sprawcami wypadków drogowych aż w 89% byli mężczyźni, kobiety stanowiły 11%.

Sprawcami wypadków drogowych w 89% byli osoby kierujące samochodem osobowym, a 11% to rowerzyści.

Przyczyny wypadków w 2015 roku przedstawiają się w następujący sposób:

	Wypadki	Zabici	% ofiar śmiertelnych
Niedostosowanie prędkości...	3	1	17
Nieprawidłowe wymijanie	2	2	33
Zmęczenie, zaśnięcie	1	2	33
Z winy pieszego	0	0	0
Nieustalony	1	1	17

Powyższe wskazuje, że w 2015 roku najczęściej kolizji spowodowali kierujący w wieku 50-70 lat, w których to również było najwięcej ofiar śmiertelnych. Mniej kolizji powodują kierujący w przedziale wiekowych od 40 do 49 lat. W 2015 roku piesi uczestnicy ruchu nie przyczynili się do wypadków.

Efekty służby policjantów Zespołu Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Tucholi w latach 2013 - 2015.

Zespół Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Tucholi liczy obecnie 9 funkcjonariuszy co stanowi około 10% stanu etatowego jednostki. W chwili obecnej dysponuje pełną obsadą gdzie 8 funkcjonariuszy na stałe pełni służby na drodze, natomiast jeden pełni służbę mieszaną tj. wykonuje prace biurowe i pełni służbę na drodze.

	2013	2014	2015	Dynamika %
Liczba osób legitymowanych ogółem:	12560	13931	14232	102
w tym kierujących	11008	12683	12805	101
Mandaty karne ogółem	4679	4591	4994	108
na pieszych	104	44	127	277
Pouczenia	2725	1649	923	56
Sprawcy 87§1 KW	12	22	8	36
Sprawcy 87 § 1a KW	53	33	22	66
Sprawcy 87§2 KW	40	14	8	57
Sprawca art. 178 a § 1	44	37	32	86
Wnioski o ukaranie	104	157	148	94
Wybrane ujawnione wykroczenia:	7	6	121	2016
przekroczenie prędkości	2869	3378	3295	97
niestosowanie pasów bezp. i fotelików	809	432	328	76
nieprawidłowe wyprzedzanie	72	42	22	52
Nieudzielenie pierwszeństwa	35	16	19	118
wykroczenia popełniane wobec pieszych				

	2013	2014	2015	Dynamika %
Zatrzymano dowodów rejestracyjnych	634	734	444	60
Zatrzymano uprawnień do kierowania	37	53	42	79
w tym kier. po spożyciu alkoholu	32	32	25	78
Ujawniono przestępstw bez nietrzeźwych kier.	36	19,5	18,5	94
Ujawniono poszukiwanych osób	6	3	1	33
Sporządzono wniosków w spr. bezp. dróg	26	9	9	100
Przeprowadzono badań stanu trzeźwości	12128	17931	19613	109
Meldunków SMI	2	-	3	0
Notatek do UFG	25	35	34	97
Ilość dni w służbie	1469	1846	1721	93

3. SŁUŻBA WSPOMAGAJĄCA

3.1. FINANSE

Rok 2015 dla Komendy Powiatowej w Tucholi był rokiem zakończenia dużej inwestycji jaką jest nowa siedziba. W dniu 22 lipca 2014 roku podpisano umowę na realizację budowy nowej siedziby komendy o wartości niemalże 15 mln złotych. Środki na tę inwestycję pochodziły w całości z budżetu policji, z Programu Standaryzacji Komend i Komisariatów Policji. Komenda Powiatowa Policji jest zlokalizowana na ulicy Dworcowej 17A, na działce o powierzchni prawie 4000m². Nowoczesny obiekt tutaj jednostki posiada wszystkie wymagane instalacje, w tym niskoprądowe, alarmowe i monitoring. Otwarcie nowej komendy odbyło się w dniu 20 listopada 2015r. i było również okazją do symbolicznego przekazania kluczyków do trzech nowych radiowozów marki Skoda Yeti. Pojazdy służbowe zostały ufundowane po części przez samorządy.

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi w okresie **od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.** otrzymała:

- darowizny finansowe (Fundusz Wsparcia Policji) o wartości: **173.573,76 zł**

Darowizny

Darowizny finansowe na Fundusz Wsparcia Policji kształtowały się następująco:

<i>Lp.</i>	<i>Darczyńca</i>	<i>Nazwa przedmiotu darowizny</i>	<i>Wartość</i>
1.	Gmina Tuchola	Darowizna finansowa na Fundusz Wsparcia Policji – rekompensaty pieniężne za czas służby policjantów przekraczający określoną w Ustawie o Policji normę – tzw. służby ponadnormatywne.	55.000 ,-
2.	Gmina Kęsowo	Darowizna finansowa na Fundusz Wsparcia Policji – rekompensaty pieniężne za czas służby policjantów przekraczający określoną w Ustawie o Policji normę – tzw. służby ponadnormatywne.	1.820,-
3.	Gmina Kęsowo	Dofinansowanie zakupu samochodu osobowo- terenowego SUV w wersji oznakowanej	20.875,94,-
4.	Gmina Tuchola	Dofinansowanie zakupu samochodu osobowo- terenowego SUV w wersji oznakowanej	41.751,88,-

5.	Gmina Gostycyn	Dofinansowanie zakupu samochodu osobowo- terenowego SUV w wersji oznakowanej	20.875,94,-
6.	Gmina Cekcyn	Dofinansowanie zakupu samochodu osobowo- terenowego SUV w wersji oznakowanej	21.250,-
7.	Gmina Lubiewo	Dofinansowanie zakupu samochodu osobowo- terenowego SUV w wersji oznakowanej	12.000,-

Darowizny rzeczowe kształtowały się następująco:

Lp.	Darczyńca	Nazwa przedmiotu darowizny	Wartość
1.	Gmina Kęsowo	System operacyjny MS Windows Professional 8 32-bit Polish VUP DVD (BOX)	228,78,-
2.	Gmina Lubiewo	Drukarka Laserowa "SAMSUNG" SL-C410W	649,-
3.	Gmina Śliwice	Meble biurowe	4.958,75,-

Całkowita wartość darowizny finansowej i rzeczowej wynosi: **179.410,29zł.**

Stanowi to kwotę **2.161,57zł.** w przeliczeniu na jednego policjanta przy stanie osobowym **83** funkcjonariuszy na dzień 31.12.2015r.

Ponadto Komenda Powiatowa Policji w Tucholi otrzymała w ramach umów – użyczeń:

L.p.	Darczyńca	Nazwa przedmiotu darowizny	Wartość
1.	Gmina Tuchola	Sprzęt służący do monitoringu wizyjnego miasta Tuchola	14.800,-
2.	Gmina Cekcyn	Łącze internetowe	-----

Gmina Tuchola w roku 2014 użyczyła 4 telefony komórkowe, za które cały czas opłaca abonamenty użyczonych telefonów komórkowych.

Gmina Tuchola od miesiąca stycznia do końca grudnia 2015r. zapłaciła **2.355,75 zł** czyli **196,31zł miesięcznie.**

W roku 2013 zostały również użyczone telefony komórkowe od Gminy Kęsowo dla dzielnicowych PP w Gostycynie , za które też jest opłacany abonament w wysokości **151,28zł** miesięcznie co daje od stycznia do grudnia 2015r. kwotę **1815,36zł**.

Gmina Lubiewo w roku 2013r. użyczyła również dwa telefony komórkowe dla dzielnicowych rejonu Gminy Lubiewo. Abonament miesięczny wynosi **74zł**, co daje **888zł** za rok 2015r.

Łączna kwota abonamentowa za użyczone telefony komórkowe przez gminy w roku 2015 wyniosła **5.059,11zł**.

Należy nadmienić, że w roku 2014 została podpisana umowa użyczenia na okres 10 lat części nieruchomości położonej na działce nr 319 przy ulicy Ks. dr. St. Sychowskiego 30 stanowiącej własność Gminy Śliwice, w skład której wchodzi pomieszczenia znajdujące się na parterze budynku o łącznej powierzchni użytkowej 67,2 m², z przeznaczeniem na funkcjonowanie Posterunku Policji w Śliwicach. Gmina Śliwice zobowiązała się przez ten okres do pokrywania kosztów utrzymania pomieszczeń tj. energii elektrycznej, centralnego ogrzewania, zimnej i ciepłej wody, odprowadzania ścieków, wywozu nieczystości stałych oraz podatku od nieruchomości.

Analiza bezpieczeństwa pożarowego opracowana przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi

I. ZESTAWIENIE LICZBY INTERWENCJI W POWIECIE TUCHOLSKIM.

		RODZAJ ZDARZENIA							
		Ogółem zdarzeń		Pożary		Miejsc. zagrożenia		Alarmy fałszywe	
		rok		rok		rok		rok	
Lp.	Gmina	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
1	Cekcyn	83	110	18	15	64	95	1	0
2	Gostycyn	78	80	10	13	65	59	3	8
3	Kęsowo	58	66	10	12	46	53	2	1
4	Lubiewo	80	157	13	23	66	134	1	0
5	Tuchola	314	302	46	41	257	256	11	5
6	Śliwice	76	104	17	26	56	77	3	1
RAZEM:		689	819	114	130	554	674	21	15
Wzrost lub spadek [%] do roku ubiegłego		-	18,9 %	-	14,0 %	-	21,7 %	-	-28,6 %

II. ZESTAWIENIE LICZBY INTERWENCJI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM.

		Ogółem zdarzeń		Pożary		Miejscowe zagrożenia		Alarmy fałszywe	
		rok		rok		rok		rok	
LP.	Podział administracyjny	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
1	KUJAWSKO-POMORSKIE	22378	25767	7058	8003	14230	16612	1090	1152
2	aleksandrowski	697	924	256	286	403	593	38	45
3	brodnicki	706	856	206	225	463	594	37	37
4	bydgoski	1107	1327	343	459	739	841	25	27
5	Bydgoszcz	2461	2460	905	993	1352	1291	204	176
6	chełmiński	835	879	193	223	625	639	17	17
7	golubsko-dobrzyński	710	947	142	161	559	772	9	14
8	Grudziądz	1123	1043	457	432	583	533	83	78
9	grudziądzki	572	819	157	212	406	589	9	18
10	inowrocławski	1541	1754	507	648	912	975	122	131
11	lipnowski	721	1138	259	331	459	794	3	13
12	mogileński	771	759	131	139	612	595	28	25
13	nakielski	1193	1512	347	410	808	1065	38	37
14	radziejowski	598	881	125	174	464	679	9	28
15	rypiński	445	622	122	155	307	451	16	16
16	sępoleński	588	718	100	100	483	614	5	4
17	świecki	1266	1418	422	502	807	877	37	39
18	Toruń	1941	1903	745	696	934	925	262	282
19	toruński	1274	1364	358	386	874	941	42	37
20	tucholski	689	819	114	130	554	674	21	15
21	wąbrzeski	535	516	128	106	401	399	6	11
22	Włocławek	1053	1187	553	589	455	551	45	47
23	włocławski	676	1011	301	438	359	548	16	25
24	żniński	876	910	187	208	671	672	18	30

III. LICZBA OSÓB POSZKODOWANYCH W POWIECIE TUCHOLSKIM.

	Ofiary śmiertelne		Ofiary śmiertelne dzieci		ranni		ranne dzieci	
Rodzaj	rok		rok		rok		rok	
zdarzenia	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
pożary	2	0	0	0	4	5	0	0
miejscowe zagrożenia	4	4	0	0	112	120	21	11
RAZEM:	6	4	0	0	116	125	21	11

IV. INTERWENCJE W ROZBICIU NA OBIEKTY W POWIECIE TUCHOLSKIM.

	POŻARY	rok	
Lp.	Kod obiektu	2014	2015
1	Obiekty użyteczności publicznej	5	3
2	Obiekty mieszkalne	27	35
3	Obiekty produkcyjne	1	6
4	Obiekty magazynowe	1	2
5	Środki transportu	9	13
6	Lasy (państwowe i prywatne)	8	10
7	Uprawy, rolnictwo	23	22
8	Inne obiekty (m.in. kanały dymowe, wentylacyjne, trawy na poboczach dróg)	40	39
	RAZEM:	114	130

	MIEJSCOWE ZAGROŻENIA	rok	
Lp.	Kod obiektu	2014	2015
1	Obiekty użyteczności publicznej	35	50
2	Obiekty mieszkalne	124	179
3	Obiekty produkcyjne	8	7
4	Obiekty magazynowe	1	2
5	Środki transportu	96	116
6	Lasy (państwowe i prywatne)	0	0
7	Uprawy, rolnictwo	4	9
8	Inne obiekty (m.in. drzewa przy drogach i ulicach)	286	311
	RAZEM:	554	674

V. PRZCZYNY POWSTAWANIA POŻARÓW W POWIECIE TUCHOLSKIM.

LP.	Gmina	OGÓŁEM	Nieostrożność Osób Dorosłych (NOD) przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosy, zapalaki	Nieostrożność Osób Nieletnich (NON) przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosy, zapalaki	Wady urządzeń i instalacji elektrycznych, w szczególności przewody, osprzęt oświetlenia, odbiorniki bez urządzeń grzewczych	Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych	Nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń ogrzewczych	Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych na paliwo stałe i wady tych urządzeń	Wady urządzeń mechanicznych	Wady środków transportu	Samozapalenia biologiczne	Wyładowania atmosferyczne	Podpalenia (umyślne) w tym akty terroru	Inne przyczyny	Nieustalone
1	Cekcyn	15	3	0	2	0	0	4	2	1	0	0	0	2	1
2	Gostycyn	13	4	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	5	2
3	Kęsowo	12	4	0	1	0	0	2	0	0	0	0	1	4	0
4	Lubiewo	23	3	0	1	0	0	5	1	1	1	0	0	10	1
5	Tuchola	41	9	0	6	0	0	13	3	4	0	0	3	1	2
6	Śliwice	26	7	0	0	0	0	10	0	0	1	2	1	2	3
RAZEM:		130	30	0	10	0	0	35	6	6	3	2	5	24	9

Analizując statystykę pożarów należy zauważyć wzrost ich liczby w obiektach mieszkalnych i obiektach produkcyjnych. Pewna niebezpieczna tendencja, jaką zauważyliśmy to nielegalne i niewłaściwe adoptowanie obiektów przeznaczonych np. do hodowli lub składowania płodów rolnych na działalność produkcyjną. Nierzadko produkcję materiałów palnych lub niebezpieczną pożarowo, dla której stawia się bardzo duże wymagania w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych. Nielegalna działalność powoduje to, że nie jesteśmy w stanie dotrzeć do takiej firmy i jej skontrolować, aby zapobiec tragedii.

Pomimo suchego i ciepłego lata liczba pożarów w okresie żniw była podobna do lat poprzednich. Takie warunki pogodowe nie spowodowały również znacznego wzrostu pożarów w lasach. Zanotowaliśmy 10 pożarów wszystkie zakwalifikowane do małych, czyli powierzchnia nie przekroczyła 1 ha. Przyczyny pożarów to głównie nieostrożność osób

dorosłych przy posługiwaniu się ogniem oraz nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe. Te przyczyny są wiodącymi od kilku lat. Z większych pożarów w roku 2015 zanotowaliśmy:

- a) 2 pożary duże tj. pożar na terenie zakładu produkcyjnego w Okoninach Nadejeziornych i pożar budynku gospodarczo-produkcyjnego w Obrowie.
- b) 11 pożarów średnich tj. budynek mieszkalny w Kosowie, budynek warsztatowo-garażowy w Tucholi, budynek gospodarczy w Nowej Tucholi, sterta obornika w Pile, rżysko i zboże na pniu w Iwcu, maszyna rolnicza i słoma na polu w Grochowie, samochód ciężarowy i poszycie leśne przy drodze wojewódzkiej nr 240 w okolicach Lubiewic, budynek inwentarski i stóg w Suchej, budynek mieszkalny w Klocku, budynek produkcyjno-magazynowy w Kęsowie.

W pożarach nikt nie zginął, natomiast 5 osób zostało rannych.

Liczba zdarzeń na drogach z udziałem środków transportu wzrosła z 99 w 2014 do 121 w 2015. Jednak nie miało to wpływu na większą liczbę osób poszkodowanych. Liczba ofiar śmiertelnych i rannych jest na tym samym poziomie, co w roku ubiegłym. Straż pożarna usuwała również w ubiegłym roku skutki anomalii pogodowych tj. silnych wiatrów i intensywnych opadów deszczu. Takie działa wpisujemy już na stałe do kalendarza. W ostatnich latach z mniejszą lub większą siłą dotyka to mieszkańców naszego powiatu. W większości przypadków są to uszkodzenia budynków (najczęściej pokryć dachowych), połamane drzewa i konary tarasujące drogi i chodniki oraz zalania niżej położonych części budynków.

VI. RODZAJ MIEJSCOWYCH ZAGROŻEŃ W POWIECIE TUCHOLSKIM.

	Rodzaj miejscowego	rok	
Lp.	zagrożenia	2014	2015
1	Silne wiatry	49	124
2	Przybory wód	0	0
3	Opady śniegu	0	2
4	Opady deszczu	7	18
5	Chemiczne	2	2
6	Ekologiczne	1	0
7	Radiologiczne	0	0
8	Budowlane	8	13
9	Infrastruktury komunalnej	3	6
10	W transporcie drogowym	99	121
11	W transporcie kolejowym	0	0
12	W transporcie lotniczym	0	0

13	Na obszarach wodnych	12	3
14	Medyczne	18	38
RAZEM:		199	327

VII. CZAS INTERWENCJI W POWIECIE TUCHOLSKIM.

Nazwa	Rok	RAZEM	do 30 min.	od 31 do 60 min.	od 61 do 120 min.	od 121 do 240 min.	od 241 do 720 min.	do 1 dnia	powyżej
POŻARY									
Liczba zdarzeń	2015	130	24	39	37	23	6	1	0
[%]	-	100%	18,46%	30%	28,46%	17,69%	4,62%	0,77%	0%
Liczba zdarzeń	2014	114	25	38	38	10	3	0	0
[%]	-	100%	21,93%	33,33%	33,33%	8,77%	2,63%	0%	0%
MIEJSCOWE ZAGROŻENIA									
Liczba zdarzeń	2015	674	172	249	141	70	41	1	0
[%]	-	100%	25,52%	36,94%	20,92%	10,39%	6,08%	0,15%	0%
Liczba zdarzeń	2014	554	139	184	121	73	33	4	0
[%]	-	100%	25,09%	33,21%	21,84%	13,18%	5,96%	0,72%	0%

VIII. CZAS INTERWENCJI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Nazwa	Rok	Razem	do 30 min.	od 31 do 60 min.	od 61 do 120 min.	od 121 do 240 min.	od 241 do 720 min.	do 1 dnia	powyżej
Pożary									
Liczba zdarzeń	2015	8003	2286	2832	2066	626	173	17	3
[%]	-	100%	28,56%	35,39%	25,82%	7,82%	2,16%	0,21%	0,04%
Liczba zdarzeń	2014	7058	2200	2480	1672	540	152	14	0
[%]	-	100%	31,17%	35,14%	23,69%	7,65%	2,15%	0,20%	0,00%
Miejscowe zagrożenie									
Liczba zdarzeń	2015	16612	3981	6296	3823	1840	624	24	24
[%]	-	100%	23,96%	37,90%	23,01%	11,08%	3,76%	0,14%	0,14%
Liczba zdarzeń	2014	14230	3236	5208	3387	1728	635	34	2

[%]	-	100%	22,74%	36,60%	23,80%	12,14%	4,46%	0,24%	0,01%

IX. DZIAŁANIA KONTROLNO-ROZPOZNAWCZE.

W 2015 roku działalność kontrolno-rozpoznawcza przebiegała zgodnie z rocznym planem pracy. W działaniach uwzględniono zadania i akcje kontrolne koordynowane przez KW PSP w Toruniu i wyszczególnione w terminarzu składania informacji, sprawozdań i analiz oraz wynikające z własnej inicjatywy. W szczególności przeprowadzono następujące działania:

- Bieżące kontrole zakładów pracy, przedsiębiorstw, firm i instytucji.
- Przeprowadzono kontrolę obiektów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Skontrolowano większość obiektów, w których stwierdzono kilkadziesiąt nieprawidłowości. Nie były to jednak rażące uchybienia mające wpływ na zagrożenie życia ludzi. Wydano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości.
- Przed okresem wzmożonej palności przeprowadzono kontrolę na obszarach leśnych nadleśnictw.
- Dokonano szeregu odbiorów technicznych nowopowstałych obiektów.
- W ramach bieżącej współpracy prowadzono kontrole i akcje prewencyjne z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, Policją, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego.
- Nadzór merytoryczny nad eliminacjami gminnymi i powiatowymi turniejami wiedzy pożarniczej, konkursami w zakresie pierwszej pomocy.
- Prowadzenie kampanii społecznych w zakresie bezpieczeństwa, w tym bezpiecznego wypoczynku w obiektach i na akwenach wodnych, zasad bezpieczeństwa pożarowego ze szczególnym uwzględnieniem tlenku węgla (czadu) „Zgaś Ryzyko”, kampania społeczna w zakresie wypalania pozostałości roślinnych, a także właściwego przygotowania urządzeń i przewodów kominowych do sezonu grzewczego.
- Udział w ćwiczeniach w zakresie ewakuacji w szkołach i instytucjach.
- Organizacja ćwiczeń na obiektach.
- Współudział w organizacji gminnych i powiatowych zawodów sportowo-pożarniczych.
- Prowadzenie inspekcji gotowości operacyjnej jednostek OSP.
- Współpraca z innymi instytucjami, służbami, władzami samorządowymi w zakresie bezpieczeństwa.

X. STAN ZATRUDNIENIA

Liczba etatów KPPSP:

49 funkcjonariuszy: 11 etatów w KPPSP - codzienny rozkład czasu służby i 36 etatów JRG - zmianowy rozkład czasu służby.

W 2015 roku nikt nie odszedł ze służby. Obecny stan zatrudnienia to 49 funkcjonariuszy i 2 osoby służba cywilna, czyli 100%.

XI. WYPOSAŻENIE I STAN OBIEKTÓW

Systematycznie przybywa sprzętu ratowniczego. W roku 2015 uzupełniliśmy wyposażenie w zakresie ratownictwa technicznego. Udało się pozyskać nowy zestaw hydrauliczny, wentylator oddymiający i przewoźny agregat prądotwórczy o mocy 40 kW. Najważniejszym natomiast elementem wyposażenia pozyskanym w roku 2015 jest nowy samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu MAN. Zastąpił on przekazany do Ochotniczej Straży Pożarnej w Śliwicach samochód marki Renault.

Po nieudanej próbie pozyskania środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska na termomodernizację obiektów komendy przystąpiliśmy w roku 2014 do konkursu na środki z RPO pt. Termomodernizacja obiektów jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej województwa kujawsko-pomorskiego. Koordynatorem przedsięwzięcia była Komenda Wojewódzka PSP w Toruniu. Na początku 2015 konkurs został rozstrzygnięty i nasza komenda zakwalifikowała się do dofinansowania. Prace budowlane realizowane były od czerwca do września. Ustalony zakres robót został zrealizowany. Przy okazji prac termomodernizacyjnych ze środków własnych realizowaliśmy przebudowę części magazynowej na część socjalną jednostki ratowniczo-gaśniczej. Strażacy zyskali nowe szatnie (brudną i czystą), nowy węzeł sanitarny, a także przebudowano i wyremontowano magazyn wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa. Obecnie trwają

Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Tucholi
mł.bryg. mgr Waldemar Kierzkowski

ZARZĄD ODDZIAŁU POWIATOWEGO ZWIĄZKU OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKI W TUCHOLI

Tuchola 03.02.2016r.

Informacja o stanie Ochotniczych Straży Pożarnych i działalności Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Tucholi

Zarząd Oddziału Powiatowego od ostatniego sprawozdania odbył dwa posiedzenia plenarne 25.04.2015r. w Lubiewie i 05.12.2015r. w Kęsowie oraz 6 posiedzeń prezydium. Tematami posiedzeń były sprawy związane z bieżącą działalnością OSP i Związku, a także rozpatrzono i zaopiniowano pozytywnie:

- dwa wnioski dla zbiorowości,
- jeden wniosek na Złoty Znak Związku,
- jeden na medal im. Bolesława Chomicza,
- 14 na Złoty Medal Za Zasługi Dla Pożarnictwa po raz drugi ,
- 8 na Złoty Medal Za Zasługi Dla Pożarnictwa,
- 14 na Srebrny Medal Za Zasługi Dla Pożarnictwa,
- 42 na Brązowy Medal Za Zasługi Dla Pożarnictwa,

Prezydium Zarządu Powiatowego ZOSP RP w Tucholi nadało 54 odznak „Strażak Wzorowy”. Na posiedzeniu w Cekcynie spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje gminne Strażakiem Roku 2014 w powiecie tucholskim został druh Michał Urban z OSP Bysław. Strażą Roku 2014 powiatu tucholskiego zostało OSP Legbąd z gminy Tuchola. Współorganizatorem i fundatorem pucharów było Starostwo Powiatowe w Tucholi. Fundatorem nagrody dla strażaka roku był druh Michał Mróz a tablicy pamiątkowej dla straży roku był pan Marek Boliński,

Stan naszego Związku na dzień 31.12.2014r. to 48 jednostek. Liczba członków w ubiegłym roku 1760 a w tym roku 1776 w tym kobiet 151 – 159. Środki przeznaczone przez samorządy wyniosły w 2013r – 1 432tyś, 2014r. – 665 tyś. plan na rok 2015 – 782 tyś.

Rada Powiatu Tucholskiego przeznaczyła na doposażenie ochotniczych straży pożarnych 50 000zł, które nie zostały przekazane do dyspozycji Ochotniczych Straży Pożarnych. Przyczyną jest wykładnia prawna, która jest negatywna dla ochotniczych straży tylko w powiecie tucholskim. W ostatnich

dniach druh Michał Mróz Starosta Tucholski przedstawił propozycje do budżetu na przyszły rok. Myślę że jest to kwota satysfakcjonująca potrzeby OSP.

Dnia 06.12.2014r. na posiedzeniu Plenarnym Zarządu w Tucholi podsumowano XVII edycję Powiatowego Konkursu Plastycznego nadesłano 57 prace z powiatu. Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach wiekowych to:

Przedszkola:

1. Amelia Falkowska – Kiełpin
2. Nikola Czarnowska – Bysław
3. Amelia Marciniak – Bysław

Szkoła podstawowa klasy 1-3:

1. Bartosz Talaśka – Śliwice
2. Paweł Koziński – Śliwice
3. Agata Milczewska – Bysław

Szkoła podstawowa klasy 4-6:

1. Aleksandra Więsierska – Śliwice
2. Aneta Bączkowska – Bysław
3. Agata Szefler – Iwec

Gimnazja:

1. Ewelina Karwasz – Bysław
2. Dawid Drejarz – Bysław
3. Andżelika Kolasińska – Bysław

Dnia 27.11.2015r. w Tucholi odbyło się podsumowanie XVIII edycji Powiatowego konkursu Plastycznego „Zapobiegajmy Pożarom”. Na konkurs wpłynęły 83 prace. Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach wiekowych to:

Przedszkola:

1. Remigiusz Bonk – Bysław
2. Marta Rydzkowska – Bysław
3. Szymon Poraziński – Bysław

Szkoła podstawowa klasy 1-3:

1. Zuzanna Fabich – Żalno
2. Patrycja Przydryga – Bysław
3. Michał Kamiński – Lubiewo

Szkoła Podstawowa klasy 4-6:

1. Hubert Babiński – Bysław
2. Julia Stachowicz – SP nr. 5 Tuchola
3. Marcel Gulatowski – Lubiewo

Gimnazja

1. Dominika Czarnowska – Bysław
2. Dominika Berendt – Cekcyn
3. Andżelika Kolasińska - Bysław

Dorośli:

1. Ewelina Grzeca – Wielka Klonia
2. Magda Wałdoch – Bagienica

Nagrody ufundowali nadleśnictwa, Wójt Gminy Kęsowo, druh Zygmunt Gajewski i Zarząd Powiatowy Związku.

Z początkiem roku rozpoczęły się po raz kolejny eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. Konkurs rozegrany został 26.03.2015r. w Nadleśnictwie Trzebciny. Zwycięzcami w poszczególnych kategoriach zostali szkoły podstawowe:

1. Martyna Słupińska gmina Lubiewo
2. Dagmara Hoffmann gmina Tuchola
3. Roksana Andrearczyk gmina Śliwice

Gimnazja:

1. Kacper Mięsikowski gmina Cekcyn
2. Dawid Kalas gmina Gostycyn
3. Krzysztof Posorski gmina Tuchola

Szkoły średnie:

1. Jarosław Warmbier gmina Lubiewo
2. Patryk Lorbiecki gmina Tuchola
3. Szymon Gwzdała gmina Tuchola

Zwycięzcy poszczególnych kategorii reprezentowali powiat tucholski na eliminacjach wojewódzkich.

W eliminacjach wojewódzkich Jarosław Warmbier zajął pierwsze miejsce w swojej kategorii wiekowej i reprezentował nasze województwo na finale krajowym zajmując siódme miejsce. Współorganizatorem eliminacji powiatowych było Starostwo Powiatowe w Tucholi a komisję sędziowską wystawiła Komenda Powiatowa PSP w Tucholi. Nagrody ufundowało nadleśnictwo, druh Zygmunt Gajewski i Zarząd Powiatowy Związku.

Dnia 13.06.2015r. w Tucholi rozegrane zostały zawody sportowo-pożarnicze MDP, KDP i OSP w których udział wzięło 3 drużyny dziewczęce, 5 chłopięcych, 4 drużyny kobiece i 10 drużyn męskich.

Wyniki MDP dziewczęce:

1. MDP OSP Legbąd
2. MDP OSP Bysław
3. MDP OSP Raciąż

MDP chłopięca

1. MDP OSP Mała Klonia
2. MDP OSP Kiełpin
3. MDP OSP Raciąż
4. MDP OSP Legbąd
5. MDP OSP W. Mędromierz

KDP grupa C:

1. KDP OSP Legbąd
2. KDP OSP Cekcyn
3. KDP OSP Nowy Sumin
4. KDP OSP Wełpin

OSP grupa A:

1. OSP Cekcyn
2. OSP Krag
3. OSP Legbąd
4. OSP Nowy Sumin
5. OSP Kęsowo
6. OSP Bysławek
7. OSP Lubiewo
8. OSP Wielka Klonia
9. OSP Pruszcz
10. OSP Kiełpin

Współorganizatorem oraz fundatorem dyplomów i pucharów było Starostwo Powiatowe w Tucholi. Komisję sędziowską powołał Komendant Powiatowy PSP w Tucholi. Fundatorami nagród była pani Małgorzata Oller, druh Janusz Kiedrowski, druh Zygmunt Gajewski i Zarząd Powiatowy Związku

Maj to udział strażaków w uroczystościach związanych z obchodami „Dni Ochrony Przeciw Pożarowej”, wręczanie odznaczeń resortowych, wyróżnień i podziękowań dla najaktywniejszych strażaków i dobroczyńców.

Festiwal orkiestr dętych w Śliwicach im. Leona Landowskiego odbył się 14.06.2014r a 27.06.2015 w Bysławku. Festyn dla strażaków i rodzin odbył się 18 lipca 2015r w Legbądzie. Spotkanie weteranów pożarnictwa powiatu tucholskiego odbyło się 29.08.2015r. w Minikowie gdzie w kościele pw. Św. Floriana proboszcz parafii w Suchej ksiądz druh Czesław Kubera i proboszcz parafii Bysław ksiądz Wojciech Głogowski odprawili Mszę Św. w intencji weteranów a następnie odbyło się spotkanie ze starostą tucholskim, komendantem powiatowym PSP i prezesem zarządu powiatowego ZOSP RP.

W 2015r. jednostka OSP Lubiewo wzbogaciła się o nowy średni samochód bojowy.

Nie ominęły nas smutne wydarzenia. Dnia 15 października 2015r. zmarł nagle Druh Stanisław Ziegert Członek Prezydium Zarządu Oddziału Powiatowego, Prezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Lubiewie. Dnia 26 stycznia 2016r. wracając z zebrania sprawozdawczo-wyborczego OSP Wielka Klonia zmarł nagle Druh Henryk Łożyca Członek Zarządu Powiatowego, Prezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP W Gostycynie

Na zakończenie chcielibyśmy podziękować wszystkim dobroczyńcom za pomoc i przychylność okazywaną ochotniczym strażom pożarnym naszego powiatu

Podpisał: Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego
ZOSP RP w Tucholi
Adam Ostrowicki

INFORMACJA O REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEGO CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO W 2015 R.

1. Zgodnie z wytycznymi Wojewody Kujawsko- Pomorskiego na początku każdego roku opracowujemy następujące dokumenty:
  - Wytyczne Starosty Tucholskiego Szefa Obrony Cywilnej Powiatu do działalności obrony cywilnej na terenie powiatu tucholskiego;
  - Plan działania Starosty Tucholskiego w zakresie zarządzania i reagowania kryzysowego oraz ochrony ludności w którym opisujemy zadania w zakresie:
    - organizacyjnym i prac normatywnych;
    - zarządzania kryzysowego;
    - ochrony przeciwwzalewowej;
    - ochrony ludności;
    - doskonalenia systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania;
    - infrastruktury technicznej;
    - finansowania, księgowości, zaopatrywania i standaryzacji;
    - logistyki;
    - pracowni ochrony radiologicznej.
  - Harmonogram szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej Starostwa Powiatowego;
  - Plan działania Starosty tucholskiego w zakresie realizacji zadań obronnych;
  - Plan szkolenia obronnego Starostwa Powiatowego.
2. Kolejnym punktem naszej pracy jest aktualizacja dokumentacji spraw obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego takich jak:
  - Powiatowy plan zarządzania kryzysowego;
  - Plan ewakuacji II stopnia;
  - Plan organizacji ewakuacji III stopnia /przyjęcia / ludności zwierząt i mieni;
  - Plan działania rejonowego ośrodka analiz danych i alarmowania;
  - Plan obrony cywilnej powiatu;
  - Plan akcji kurierskiej;
  - Plan łączności;
  - Plany systemu wczesnego ostrzegania oraz systemu wykrywania i alarmowania;

- Karty realizacji obrony cywilnej powiatu tucholskiego;
  - Dokumentacji ćwiczeń i treningów;
  - Dokumentacji powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego;
  - Dokumentacji kancelarii informacji niejawnych;
  - Dokumentacji sprzętu obrony cywilnej;
  - Plan operacyjny funkcjonowania Starostwa Powiatowego;
  - Powiatowy plan ochrony zabytków;
  - Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych powiatu tucholskiego;
  - Plan przygotowań podmiotów leczniczych powiatu tucholskiego na potrzeby obronne państwa;
  - Powiatowy plan dystrybucji tabletek jodku potasu w przypadku zdarzeń radiacyjnych na terenie powiatu tucholskiego;
  - Plan przemieszczenia na zapasowe miejsce pracy.
3. Ponadto zgodnie z harmonogramem szkolenia prowadzimy szkolenia następujących zespołów:
- Powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego;
  - Powiatowego Zespołu kierowania obroną cywilną;
  - Zespołu do spraw przygotowania i przeprowadzenia ewakuacji/ przyjęcia / ludności;
  - Formacji obrony cywilnej ROADa;
  - szkolenia pracowników w zakresie powszechnej samoobrony;
  - Szkolenie obsady stałego dyżuru;
  - Szkolenie obsady akcji kurierskiej;
  - Szkolenie obsady punktu kontaktowego HNS.
4. W imieniu pana Starosty prowadzimy ciągły nadzór prowadzenia powyższej dokumentacji i szkolenia w Urzędach Gmin Powiatu Tucholskiego.
5. Współpracujemy i wykonujemy polecenia Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawach obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.
6. Codziennie składamy meldunki o sytuacji w powiecie zgodnie z instrukcją systemu wykrywania i alarmowania w systemie tz. CAR / centralnej aplikacji raportującej / do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
7. W miesiącu czerwcu prowadziliśmy ćwiczenia na bazie Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi pod kryptonimem „KOBRA 15,, , tematem tych ćwiczeń był atak terrorystyczny na uczniów szkoły oraz zorganizowaliśmy dla pracowników

obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego Gmin pokaz prowadzenia ewakuacji planowej.

8. Przy współudziale Powiatowego Centrum zarządzania Kryzysowego powstał na bazie OSP Bysław zespół ratownictwa medycznego, którego wykorzystać można przy wypadkach masowych na terenie powiatu tucholskiego.
9. W celu ulepszenia systemu łączności radiowej zamieniono w PCZK oraz Urzędach Gmin radiotelefony analogowe na cyfrowe.
10. Na terenie Powiatu w 2015 r. mieliśmy następujące sytuacje kryzysowe:

- 13.01. 2015r. zabrudzona woda w ujęciu gminnym – Cekcyn / pęknięcie filtra/ woda doprowadzana jest dla ludności z m. Budziska Wielkie;
- 9-11.01.2015 r. silne wiatry – Tuchola, Kęsowo, Cekcyn, Gostycyn, Lubiewo- uszkodzone budynki mieszkalne i gospodarcze (pozrywane dachy), przewrócone drzewa, zerwane trakcje elektryczne. W części powiatu brak prądu / średnie napięcie przywrócono po 2 dniach, niskie po 4 dniach/ .

Straty szacunkowe wichury:

w infrastrukturze – 2 525 289, 00 zł.

osobowe i rolnicze – 268 000,00 zł.

- 13.04.2015 r. silny wiatr – Lubiewo – przewrócone drzewo -1, połamane konary drzew – Klonowo, brak prądu –Bysław Welpin;
- 30.04.2015 r. przekroczenie pestycydów – zamknięcie ujęcia wody w Cekcynie, doprowadzenie wody dla mieszkańców z ujęcia Budziska Wielkie;
- 6.07. 2015 r. silne opady deszczu- gmina Lubiewo uszkodzenie drogi o nr 10/38 C na odcinku Piła Młyn Minikowo;
- 19.07.2015 r. Burza silne opady deszczu, uszkodzenia : kratki ściekowe, ciąg kanalizacyjny, zamulenie przepustów, wyrwy na poboczach dróg, zamulenie rowów, podmyte mosty.

Straty:

Gmina Śliwice- 300 000 zł.,

Gmina Kęsowo - 18 000 zł,

Gmina Tuchola – 16 000 zł.,

Gmina Cekcyn - 19 000 zł.

- 12.08.2015 r. Gmina Kęsowo burza z silnym wiatrem, uszkodzenia: budynki mieszkalne, gospodarcze.

Straty: 80 000 zł.;

- 13.08.2015 r. przekroczenie pestycydów ujęcie wody Gmina Cekcyn, doprowadzenie wody dla mieszkańców z ujęcia Budziska Wielkie;
- 1.09.2015 r. Burza, silny wiatr- Gmina Śliwice uszkodzony dach gimnazjum, połamane konary przydrożnych drzew- Rosochata, Lińsk;
- 30.08.2015 r. zatrucie rodziny w Lubiewie pałeczkami Salmonelli – 4 osoby / objawy lekkie 1 osoba , średnie 3 osoby;
- 18.11.2015 r. silna ulewa Gmina Śliwice – częściowe rozmycie drogi Lińsk Śliwice Śliwiczki.

11. Wnioski dotyczące sytuacji kryzysowych oraz Wytycznych Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Szefa Obrony Cywilnej Województwa na 2016 r. do działalności w dziedzinie obrony cywilnej na terenie województwa:

- Na bieżąco wdrażać wytyczne Szefa Obrony Cywilnej kraju z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie normatywów w zakresie zaopatrzenia organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonania zadań obrony cywilnej;
- Nadzorować poprawność funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych;
- Utrzymywać w stałej gotowości systemy alarmowania ludności oraz doskonalić go poprzez rozbudowę i modernizację syren elektronicznych i cyfrowych;
- Wdrożyć do bieżącej działalności nową wersję aplikacji SI PROMIENÍ zgodnie z koncepcją rozwoju sieci i uczestniczyć w comiesięcznych treningach;
- Występujące częste braki w dostawie prądu spowodowane zerwaniem sieci elektrycznej przez silne wiatry – należy pomyśleć o agregatach w urzędach, ujęciach wody i przepompowniach ścieków / wozy asenizacyjne/;
- Aktualizować procedury dostarczania wody pitnej dla ludności / awaria ujęć gminnych wody pitnej /;
- Zabezpieczyć pomieszczenie /herbatę, posiłek/ dla większej ilości osób po wypadku autobusu, pociągu oraz dla ratowników prowadzących działania na terenie powiatu;
- Zabezpieczyć i umieścić w procedurach miejsce noclegowe dla mieszkańców budynków po pożarze oraz zniszczeń budynków spowodowanych klęskami żywiołowymi.

Podpisał : Inspektor Zbigniew Chrustowski

UCHWAŁA NR XVII/...../2016
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 17 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego

Na podstawie art. 12 pkt 4, art. 12 pkt 9ca i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 j.t., 1890) oraz art. 3 pkt 3 i art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1649, z 2015 r. poz. 349, 1240, 1358, 1890.)

Rada Powiatu
uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Strategię rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc uchwała Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 23 listopada 2007 r. nr XI/86/2007.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tucholskiego.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
R a d y P o w i a t u

Małgorzata Oller

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego Tomasza Sobieckiego.

UZASADNIENIE

Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego opracowana na zlecenie i przy współpracy samorządu powiatowego oraz wszystkich samorządów gminnych tego obszaru określa priorytety i cele polityki rozwoju społeczno – gospodarczego prowadzonego na obszarze powiatu. Jest to dokument elastyczny, dostosowany do zmian w otoczeniu zewnętrznym, sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej państwa, jak również do wymagań Unii Europejskiej, a szczególnie w obszarze pomocy świadczonej przez jej instytucje. Proces tworzenia Strategii polegał na analizie danych wyjściowych i aktualnej ocenie sytuacji powiatu tucholskiego, wynikającej bezpośrednio z oceny danych wyjściowych i sytuacji każdej z gmin.

Strategia rozwoju obszaru powiatu tucholskiego zawiera wizję rozwoju, model rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego, cele i kierunki rozwoju, priorytety realizacyjne, ale też system monitorowania i wskaźniki realizacji celów rozwoju. Dzięki temu możliwa będzie analiza stopnia realizacji strategii i precyzyjne określenie działań zmierzających do jego maksymalizacji. Powodzenie w realizacji wytyczonych celów w Strategii zależy od tego, czy będzie ona realizowana konsekwentnie nie tylko przez samorząd powiatowy oraz podmioty o zasięgu ponadgminnym, ale też przez samorządy gminne i podmioty realizujące swoje cele na terenie poszczególnych gmin. Niniejsza strategia stanowi dokument pomagający uporządkować, skoordynować i zharmonizować kierunki rozwoju na całym obszarze.

Strategia stanowi ewidencję potrzeb rozwojowych obszaru powiatu zidentyfikowanych w latach 2014-15. Ustalenia niniejszej Strategii będą aktualne do czasu ich realizacji lub dezaktualizacji znacznej ich części, w związku z czym nie określono daty zakończenia realizacji ustaleń tego dokumentu. Możliwe, a nawet wskazane jest okresowe aktualizowanie tego dokumentu, przy czym wyraźnie wskazana jest ponowna analiza uwarunkowań w latach 2018/2019 oraz pełna aktualizacja dokumentu w latach 2020/2021.

Niniejsza Strategia podlegała konsultacjom społecznym oraz została zaopiniowana przez Powiatową Radę Działalności Pożytku Publicznego, po uzgodnieniu z RDOŚ oraz PWIS odstąpiono od sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przewodnicząca
R a d y P o w i a t u

Małgorzata Oller

Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego

Wersja 1.0

17 marca 2016r.

Spis treści

Założenia rozwoju powiatu tucholskiego.....	3
Horyzont i założenia aktualizacji Strategii.....	5
Wizja rozwoju obszaru powiatu tucholskiego.....	6
Model rozwoju społecznego powiatu.....	8
Model rozwoju gospodarczego powiatu.....	19
Model modernizacji przestrzeni powiatu.....	21
Cele i kierunki rozwoju obszaru powiatu tucholskiego.....	28
Priorytety rozwoju.....	40
Założenia realizacji Strategii.....	43
System monitorowania.....	49
Założenia systemu monitorowania.....	49
Wskaźniki realizacji celów rozwoju powiatu.....	51

Założenia rozwoju powiatu tucholskiego

W rozdziale tym przedstawiono założenia rozwoju powiatu (rozumianego jako obszar, a nie jako zakres władztwa tylko samorządu powiatowego), które leżą u podstaw konstruowania strategii rozwoju obszaru powiatu. Wyobrażając sobie wizję powiatu - czyli optymalny stan, który zamierza się osiągnąć w przyszłości poprzez programowanie rozwoju, należy przyjąć pewne fundamentalne postanowienia, na których ta wizja będzie się opierać i z których będzie wynikać. Założenia rozwoju są swoistymi zasadami, akceptowanymi przez wszystkich interesariuszy rozwoju i traktowanymi jako constans w całym procesie ustalania kierunków rozwoju powiatu.

Konstruując strategię rozwoju powiatu tucholskiego na okres 2014-2020, przyjmuje się następujące założenia, będące podstawą formułowania ustaleń Strategii:

1. Największym kapitałem powiatu tucholskiego są jego mieszkańcy.
2. W kształtowaniu rozwoju powiatu i każdej z gmin powiatu przyjmuje się nadrzędną zasadę stałego dążenia do osiągnięcia możliwie wysokiej jakości życia mieszkańców - realizującej zarówno aspiracje władz i lokalnych społeczności, ale także osiągającej standardy cywilizacyjne rozwiniętych społeczeństw drugiej dekady XXI wieku.
3. Zakłada się, że większość mieszkańców powiatu zdecydowaną większość codziennych potrzeb realizować będzie na terenie powiatu. Dominującą rolę w tym zakresie pełnić będą ośrodki gminne oraz Tuchola jako siedziba powiatu. Zakłada się, że uzupełniającą rolę, zwłaszcza w zakresie zaspokajania tych potrzeb, które nie są dostępne na terenie powiatu, pełnić będzie Bydgoszcz, w mniejszym stopniu Toruń oraz Chojnice. Nie przewiduje się wzrostu intensywności ciężarów mieszkańców powiatu do Chojnic. Na terenie powiatu związki z tym miastem zauważalne będą głównie w gminie Kęsowo. Przewiduje się wzrost ciężarów mieszkańców wszystkich gmin powiatu, a zwłaszcza gmin Cekcyn, Lubiewo, Śliwice i Tuchola do Bydgoszczy.
4. Zakłada się, że pod względem profilu społeczno-gospodarczego pogłębiać się będzie wielofunkcyjność. Rozwijane będą wszystkie podstawowe dziedziny gospodarki - rolnictwo, przedsiębiorczość pozarolnicza, usługi, działalności związane z pozyskaniem i przetwórstwem drewna, działalności turystyczne.
5. Przyjmuje się założenie dalszego wzmacniania potencjału turystycznego. W polityce rozwoju powiatu turystyka nadal będzie więc traktowana jako dziedzina gospodarki oraz instrument promocji powiatu.
6. W dziedzinie stymulowania szeroko rozumianego rozwoju społeczno-gospodarczego, powiat zamierza wykorzystywać potencjały endogeniczne zidentyfikowane na jego terenie. Wymienić tu należy w szczególności: bardzo wysoką jakość środowiska, znaczący potencjał dla gospodarki leśnej, znaczący potencjał dla produkcji żywności, znaczący potencjał dla rozwoju turystyki (powiat ma aspiracje odbudowania pozycji wiodącego obszaru wypoczynku i rekreacji na terenie województwa), znaczący potencjał społeczny (utożsamiany przede wszystkim przez wysoką aktywność społeczną oraz zespół cech, które składają się tożsamość borowiacką).
7. Zakłada się podejmowanie szczególnie aktywnych działań na rzecz rozwoju gospodarczego.
8. W zakresie rozwoju gospodarczego ustanawia się następującą hierarchizację celów: 1. tworzenie nowych miejsc pracy (w tym zwłaszcza w działalnościach nie wymagających wysokich kwalifikacji), 2. zwiększanie liczby podmiotów gospodarczych, 3. tworzenie sieci współpracy podmiotów działających na terenie powiatu, 4. modernizacja i wzrost innowacyjności gospodarki powiatu, 5. inne działania pobudzające gospodarkę.
9. Przy podejmowaniu decyzji dotyczących wszelkich procesów rozwojowych zamierza się w pełni respektować interes ochrony przyrody, wyrażany nie tylko poprzez przestrzeganie wszelkich ograniczeń związanych z objęciem powiatu formami ochrony przyrody, ale także

poprzez działania dodatkowe mieszczące się w kategoriach przezorności i dobrych praktyk.

10. Pomimo podejmowania działań na rzecz aktywizacji gospodarczej, na terenie powiatu nie będzie możliwe zbilansowanie rynku pracy. Zakłada się utrzymywanie stanu nierównowagi pomiędzy podażą miejsc pracy, a popytem na miejsca pracy. Oznacza to, że istotna część mieszkańców zmuszona będzie do poszukiwania pracy poza granicami powiatu. Realne jest więc utrzymywanie w najbliższych latach nawet kilkunastoprocentowej stopy bezrobocia.
11. Z powyższym zagadnieniem wiąże się dążenie do zapewnienia mieszkańcom powiatu jak najlepszego poziomu wykształcenia oraz jak najlepszych kwalifikacji, dzięki którym na zewnętrznych rynkach pracy będą zdolni do skutecznego konkutowania z mieszkańcami innych powiatów.
12. Powodzenie na rynku pracy zależne więc będzie w decydującej mierze od aktywności osób poszukujących pracy i ich skłonności do podejmowania wyzwań - w pierwszym etapie w zakresie zdobycia kwalifikacji, a w drugim - w zakresie akceptacji dojazdów do pracy.
13. Zakłada się, że nadrzędnym celem wszystkich instytucji publicznych na terenie powiatu, należących do samorządu powiatowego oraz samorządów gmin, będzie świadczenie usług na jak najwyższym poziomie. Realizacja zadań publicznych o bardzo wysokim standardzie powinna być głównym celem rozwoju sektora administracji szczebla powiatowego i gminnego. Szczególnie wysoka jakość funkcjonowania instytucji publicznych będzie stanowiła przewagę konkurencyjną powiatu nad innymi powiatami - zarówno w aspekcie kształtowania jakości życia mieszkańców, jak i relacji z biznesem (obsługa inwestorów).
14. Zakłada się, że szczególne znaczenie mieć będzie kształcenie dzieci i młodzieży.
15. Zakłada się, że niektóre usługi publiczne na terenie powiatu mogą być realizowane „ponad granicami jednostek” - to znaczy grupę docelową mogą stanowić nie tylko mieszkańcy gminy, w której zadanie to jest realizowane ale także mieszkańcy gmin sąsiednich. W szczególności dotyczyć to może usług przedszkolnych i szkolnych oraz kulturalnych (w tym wypadku umożliwi dokonywanie specjalizacji gminnych placówek kultury w określonym kierunku).
16. Powiat stoi w obliczu wyzwania transformacji demograficznej - przejawiającej się znaczącym wzrostem liczby i udziału mieszkańców starszych grup wiekowych. Zakłada się, że samorządy powiatowy i gminne prowadzić będą sukcesywne działania na rzecz rozwoju infrastruktury służącej zaspokojeniu złożonych potrzeb ludności starszej.
17. Zakłada się, że podstawą kształtowania wizerunku powiatu na zewnątrz (wizerunku pozwalającego na jednoznaczną identyfikację powiatu i jego łatwe wyróżnienie na tle innych powiatów) będą: dziedzictwo i tożsamość borowiacka, wykorzystanie marki Borów Tucholskich, wysoki stan środowiska, wizerunek wysokiej atrakcyjności dla wypoczynku. Zakłada się więc, że w działaniach marketingowych eksponowana będzie specyfika i odmienność powiatu tucholskiego na tle powiatów województwa.

Powyższe założenia wskazują więc na wolę podjęcia działań zarówno w sferze rozwoju społecznego, jak i rozwoju gospodarczego.

- Działania w sferze rozwoju społecznego symbolizować ma dążenie do tego, by młodzież z terenu powiatu będzie najlepiej wykształconą młodzieżą na terenie województwa. Wyrazem tego mają być wyniki osiągane przez uczniów szkół z terenu powiatu w sprawdzianach i egzaminach kończących poszczególne etapy kształcenia - szkołę podstawową, gimnazjum, szkołę średnią (maturalną).
- Działania w sferze rozwoju gospodarczego symbolizować ma dążenie do utworzenia w ciągu kilku lat tysiąca nowych miejsc pracy na terenie powiatu. Ten cel jest znacznie mniej wymierny i będzie się także wyrażał we wskaźnikach pośrednich. Miara realizacji tego celu będą miejsca pracy tworzone w nowych podmiotach gospodarczych, miejsca pracy tworzone poprzez rozwój istniejących podmiotów, wzrost wskaźnika osób fizycznych

prowadzących działalność gospodarczą, pośrednio - malejąca liczba zarejestrowanych bezrobotnych.

Zamierzenia te należy traktować jako „polityczne cele” strategii rozwoju powiatu. „Polityczny cel” z założenia nie ma charakteru operacyjnego i nie jest w pełni wymierny (zaproponowane powyżej wskaźniki dotyczą obydwu celów i pomocniczo mogą być wykorzystywane do oceny zmian ale mają charakter pośredni i nie zawsze jednoznacznie oddają istotę zagadnienia). „Cel polityczny” jest natomiast swoistą deklaracją i zobowiązaniem wszystkich samorządów z terenu powiatu na rzecz prowadzenia działań, które mają zdecydowanie poprawić stan tych dwóch - tak bardzo ważnych dla ogólnego rozwoju całego powiatu.

Cele „polityczne” Strategii rozwoju obszaru powiatu tucholskiego:

1. Do roku 2020 utworzyć na terenie powiatu 1000 nowych miejsc pracy.
2. Do roku 2020 osiągnąć pozycję powiatu o najwyższym poziomie kształcenia dzieci i młodzieży wśród powiatów ziemskich województwa.

Horyzont i założenia aktualizacji Strategii

Dla ustaleń zawartych w niniejszej Strategii nie ustala się jednoznacznego horyzontu realizacji. W polityce rozwoju lokalnego i regionalnego przyjęto się opierać na kolejnych 7-letnich okresach programowania stosowanych w Unii Europejskiej, co jest powiązane z dostępnością środków finansowych. Rozpoczynający się obecnie okres programowania zakończy się w roku 2020, co wyznacza psychologiczną cezurę dla wielu strategii, tym bardziej, że jest to termin zbieżny z zakończeniem kolejnej dekady, co jest okresem właściwym dla planowania bardziej złożonych przedsięwzięć lub przedsięwzięć wykraczających poza najpilniejsze potrzeby rozwojowe.

W rzeczywistości ustalenia niniejszej Strategii mają inny charakter - są ewidencją niezbędnych potrzeb rozwojowych obszaru powiatu, sformułowaną wg uwarunkowań i prognoz identyfikowanych w latach 2014-15. Ustalenia niniejszej Strategii będą więc aktualne tak długo, dopóki we właściwy sposób identyfikować będą interes rozwojowy powiatu - to znaczy do czasu realizacji lub dezaktualizacji znacznej ich części (strategia, w której większość ustaleń się zdezaktualizowała, traci walor spójności i przestaje być kompleksowym dokumentem obejmującym całokształt potrzeb rozwojowych). Możliwy jest też wariant radykalnej zmiany uwarunkowań rozwoju, wobec których planowane obecnie działania nie będą adekwatne - także w takiej sytuacji strategia wymagać będzie weryfikacji.

Ustala się więc następujące założenia weryfikacji i aktualizacji ustaleń niniejszej strategii:

- strategia jest dokumentem otwartym - dlatego możliwe jest bieżące i stosunkowo częste aktualizowanie jej ustaleń, zwłaszcza poprzez weryfikację listy przedsięwzięć (stanowiących najbardziej szczegółowy poziom ustaleń strategii)
- raz w roku – w okresie wiosennym – na sesji Rady Powiatu, Starosta, Burmistrz i Wójtowie składają informację z realizacji ustaleń strategii w poprzednim roku – w zakresie zadań odpowiadającym ich kompetencjom
- dwa razy w roku – w okresie wiosennym i jesiennym – na sesji Rady Powiatu, dopuszcza się aktualizację listy przedsięwzięć - poprzez wprowadzanie do strategii nowych i usuwanie zdezaktualizowanych zadań - wg wskazań samorządu powiatowego i samorządów gminnych
- aktualizacja przedsięwzięć zgłaszanych przez poszczególne gminy powinna być poprzedzona stosowną uchwałą rady danej gminy, a zadań dotyczących obszaru więcej niż jednej gminy – uchwałami wszystkich zainteresowanych gmin
- po dokonaniu aktualizacji każdorazowo przygotowywana jest ujednolicona wersja

opracowania, w której umieszcza się załączniki dokumentujące kolejne dokonane zmiany (informującą kiedy i na czyj wniosek dane zadanie zostało umieszczone lub usunięte, z uzasadnieniem dokonania zmiany)

- na przełomie lat 2018/19 (gdy dostępne będą dane statystyczne za rok 2017) należy dokonać ponownej analizy uwarunkowań rozwoju powiatu oraz sporządzić pełną ewidencję dotąd zrealizowanych lub zdezaktualizowanych ustaleń. W 2018 roku należy dokonać przeglądu wskaźników statystycznych realizacji Strategii. Działania te będą stanowiły „małą aktualizację” strategii. „Mała aktualizacja” będzie więc miała na celu – na bazie zaktualizowanych uwarunkowań – potwierdzenie lub dokonanie ewentualnej korekty założeń wskaźników realizacji Strategii. Dopuszcza się uzupełnienie Strategii o dodanie nowych wskaźników monitorujących stopień realizacji celów Strategii.
- w latach 2020-21 należy dokonać pełnej aktualizacji strategii - okres około 6 lat, który upłynie od czasu sporządzenia niniejszego dokumentu będzie na tyle długi, że należy dokonać pełnej i kompleksowej diagnozy uwarunkowań wraz z identyfikacją potrzeb rozwojowych powiatu - należy się spodziewać, że do tego czasu zmieni się stan rozwoju województwa (prawdopodobne są wówczas prace nad aktualizacją strategii rozwoju województwa w związku z wygaśnięciem Planu modernizacji) oraz relacja pomiędzy różnymi częściami województwa, zmienią się zasady finansowania rozwoju w polityce unijnej, zmienią się potrzeby i oczekiwania społeczne. W tym czasie powiat (podobnie jak inne obszary) znajdzie się w przededniu transformacji demograficznej i niezbędna będzie weryfikacja stanu przygotowania do znacznego wzrostu liczby ludności starszej.

Rok 2021 wydaje się więc realnym horyzontem obowiązywania ustaleń niniejszej strategii, jednak nie ze względu na planowaną do tego czasu realizację zakładanych zadań, ale ze względu na spodziewaną zasadniczą zmianę uwarunkowań rozwoju, wymuszającą „nowe spojrzenie” na założenia rozwoju powiatu

Niniejsza strategia wpisuje się w założenie, że planowanie rozwoju jest procesem ciągłym - to znaczy w sposób ciągły należy analizować uwarunkowania w jakich dany obszar funkcjonuje i adekwatnie do nich w sposób ciągły aktualizować założenia rozwoju - wśród których należy formułować zarówno cele krótkookresowe (które dotyczą już jednoznacznie sformułowanych i określonych potrzeb), jak i długookresowe (które dotyczą potrzeb prognozowanych lub realnych do realizacji w nieco dłuższym okresie). Tak rozumiana strategia nie jest więc precyzyjnym planem inwestycyjnym, a raczej dokumentem, którego zasadniczym celem jest zawsze zapewnienie możliwie najwyższej jakości życia, a zmiany uwarunkowań skutkują bieżącym doborem instrumentów optymalnych dla realizacji tego celu.

Wizja rozwoju obszaru powiatu tucholskiego

Misją oraz nadrzędnym celem funkcjonowania powiatu (podobnie jak wszystkich gmin powiatu) jest zapewnienie mieszkańcom najwyższego możliwego do osiągnięcia poziomu życia, realizowanego poprzez ogół działań stymulujących rozwój społeczny i stwarzających warunki dla sukcesywnej poprawy sytuacji materialnej - w przypadku powiatu tucholskiego przy jednoczesnym wykorzystaniu oraz poszanowaniu i zachowaniu dla przyszłych pokoleń ponadprzeciętnie wysokich walorów środowiska przyrodniczego. Miarą sukcesu w tak sformułowanym celu rozwojowym jest przede wszystkim skala migracji z terenu powiatu i z każdej z gmin powiatu. Relatywnie niskie wskaźniki odpływu migracyjnego świadczą o zapewnianiu warunków życia pozwalających na realizację aspiracji mieszkańców w miejscu zamieszkania, czyli o odnoszeniu sukcesu przez samorządy, wysoki odpływ migracyjny jest miarą porażki.

Przyjmuje się, że w okresie dla którego niniejsza Strategia formułuje cele rozwojowe powiatu (a

więc w okresie co najmniej do roku 2020), dla realizacji nadrzędnego interesu rozwojowego obszaru powiatu, należy prowadzić działania rozwojowe w trzech obszarach: obszarze rozwoju społecznego, obszarze rozwoju gospodarczego oraz obszarze kształtowania zagospodarowania przestrzeni (służącej realizacji działań w poprzednich dwóch obszarach). Interwencja w tych właśnie obszarach jest formułowana jako cele strategiczne rozwoju obszaru powiatu:

Cel strategiczny 1: Nowoczesne społeczeństwo. Obejmuje ogół działań związanych z rozwojem potencjału społecznego powiatu, zarówno w sferze aktywności społecznej, jak i w sferze instytucjonalnej niezbędnej dla tego rozwoju. Mieści się tu ogół działań zapewniających satysfakcję z możliwości realizacji ambicji życiowych, związanych z uzyskaniem wykształcenia, realizacją zainteresowań, potrzebami społecznymi, kulturalnymi.

Cel strategiczny 2: Wzrost gospodarczy. Obejmuje ogół działań związanych z zapewnieniem podstaw materialnych dla rozwoju nowoczesnego społeczeństwa, to znaczy przede wszystkim miejsc pracy w pobliżu miejsca zamieszkania, umożliwiających sukcesywne podnoszenie poziomu zamożności gospodarstw domowych.

Cel strategiczny 3: Modernizacja przestrzeni, jest służebny wobec dwóch poprzednich. Obejmuje ogół działań związanych z kształtowaniem zagospodarowania przestrzennego w sposób umożliwiający ich realizację, to znaczy zapewniający atrakcyjną, uporządkowaną, estetyczną przestrzeń zamieszkania, rekreacji i wypoczynku, zapewniający obsługę w zakresie podstawowej infrastruktury technicznej, umożliwiający łatwe komunikowanie, utrzymujący wysoki stan środowiska, a wreszcie stwarzający przestrzenne warunki rozwoju gospodarczego. Mieszczą się tu i działania formalne z dziedziny planowania i zagospodarowania przestrzennego, jak i działania inwestycyjne prowadzące do tworzenia nowego zagospodarowania lub poprawy standardów już istniejącego; także działania mające na celu poprawę stanu infrastruktury technicznej.

Zakłada się, że w wyniku realizacji ustaleń Strategii, powiat tucholski poprawi wszystkie istotne aspekty składające się na ogólny stan rozwoju - wykorzystując i wzmacniając te zagadnienia, w zakresie których już obecnie jest dobrze rozwinięty i poprawiając te, w zakresie których należy do obszarów słabych na tle pozostałych części województwa i innych powiatów z sąsiednich województw. Podobnie jak w przypadku strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, której główną osią jest szeroko rozumiana modernizacja, także w przypadku powiatu tucholskiego zakłada się dokonanie ważnych zmian, mających na celu „unowocześnienie” - rozumiane jako dostosowanie poziomu rozwoju - i społecznego, i gospodarczego - do współcześnie identyfikowanych i prognozowanych wyzwań. Jednocześnie przywiązuje się bardzo dużą wagę, by modernizując się, powiat nie zatracił swego wielkiego atutu - jakim jest wyraźnie wykształcona tożsamość - ta pozytywnie oceniana „odmienność” od pozostałej części województwa kujawsko-pomorskiego.

Aspiracją samorządów i mieszkańców obszaru powiatu jest, by w wyniku podejmowanych działań, powiat tucholski - rozumiany nie jako struktura administracyjna - ale jako terytorium i jego mieszkańcy, był w przyszłości:

- obszarem o wysokiej jakości życia mierzonej sytuacją materialną ludności - wymaga to przede wszystkim znaczącej poprawy sytuacji w zakresie rynku pracy - a to będzie warunkowane zarówno działaniami samorządów, jak i mieszkańców,
- obszarem o wysokiej jakości życia mierzonej dostępem do usług publicznych i jakością tych usług - wymaga to kontynuacji działań w zakresie rozwoju usług, tak by usługi realizowane przez gminy i powiat (zadania własne) były dostępne w możliwie wielu miejscowościach i cechowały się możliwie najwyższym poziomem (dotyczy to zwłaszcza usług edukacyjnych, usług ochrony zdrowia, usług opiekuńczych i usług kultury) - za szczególny cel uznaje się znaczącą poprawę poziomu kształcenia w szkołach wszystkich poziomów i rodzajów oraz rozwój usług opiekuńczych - powiat będzie obszarem, gdzie szanuje się i dba o jakość życia ludności starszej, co przejawiać się będzie właściwym przygotowaniem do wzrostu

liczby ludności starszej (tak w zakresie bazy, jak i personelu),

- obszarem o wysokiej jakości życia mierzonej dostępem do infrastruktury technicznej - wymaga to kontynuacji działań w zakresie rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i drogowej, a szczególnego znaczenia nabiera zapewnienie powszechnego dostępu do technologii i usług teleinformatycznych,
- obszarem o wysokiej jakości życia mierzonej możliwością samorozwoju i realizacji zainteresowań i aspiracji - dzięki temu powiat będzie obszarem zamieszkiwanym przez aktywne społeczeństwo, dążące do poprawy swoich umiejętności, poziomu wiedzy, kwalifikacji zawodowych, angażujące się w rozwój lokalny i zainteresowane tym rozwojem,
- obszarem o wysokiej jakości życia mierzonej stanem środowiska - wymaga to utrzymania bardzo korzystnego stanu obecnego, między innymi poprzez dalszy rozwój infrastruktury,
- obszarem o poprawiającej się sytuacji gospodarczej - wymaga to przede wszystkim rozwoju szkolnictwa zawodowego, zwiększenia aktywności mieszkańców, wyznaczania terenów inwestycyjnych i pozyskiwania inwestorów,
- obszarem dobrze dostępnym (spójnym) wewnątrz (zwłaszcza w relacjach do Tucholi) oraz utrzymującym dostępność zewnętrzną,
- obszarem wzorowo współpracujących samorządów gminnych i powiatowego - dla realizacji interesów rozwojowych całego obszaru powiatu,
- obszarem zachowującym swą tożsamość kulturową.

Ogół działań podejmowanych i prowadzonych na terenie powiatu ma prowadzić do poprawy jego spójności na płaszczyznach: społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej. Spójność należy rozumieć jako tworzenie powiązań i zależności oraz niwelowanie różnic rozwojowych.

Model rozwoju społecznego powiatu

Nadrzędnym celem rozwoju każdego obszaru jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców. Pomijając zagadnienia o charakterze ogólnym - wspólne dla całego kraju (jak system prawny, bezpieczeństwo), jakość życia różnicowana jest przez uwarunkowania środowiskowe (stan środowiska, jakość przestrzeni, w której się zamieszkuje), gospodarcze (możliwość podejmowania pracy zarobkowej, mająca kluczowy wpływ na warunki ekonomiczne gospodarstw domowych) i poziom rozwoju społecznego. Istotne są tu dwa aspekty wpływu rozwoju społecznego na jakość życia - pierwszy wyraża się w zdolności do uczestniczenia w procesach rozwojowych (określony poziom wykształcenia, kwalifikacji, świadomości pozwala na uniknięcie wykluczenia z rynku pracy, z możliwości korzystania z oferowanych dóbr i usług), a drugi - wiąże się z wolą i możliwością realizowania własnych aspiracji, zainteresowań, samorozwoju.

Na szeroko rozumiany rozwój społeczny składają się przede wszystkim następujące zagadnienia:

- funkcjonowanie edukacji na wszystkich etapach kształcenia, począwszy od edukacji przedszkolnej,
- stan i ochrona zdrowia - to znaczy nie tylko funkcjonowanie instytucji ochrony zdrowia (podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna), ale także profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowia, czyli między innymi prowadzenie zdrowego trybu życia,
- działalność instytucji kultury i sportu (związana z rozwojem społecznym - poprzez rozbudzanie i realizowanie zainteresowań, integrowanie z lokalną społecznością, atrakcyjne i twórcze zagospodarowanie wolnego czasu), przy czym lokalne instytucje kultury powinny się przekształcać w lokalne placówki rozwoju społecznego (łącznie realizację różnych potrzeb mieszkańców, nie tylko kulturalnych, ale także integrujących, kształcących i doksztalających lokalne społeczności, przeciwdziałających wykluczeniu różnych grup wiekowych i społecznych - wynika to z ustaleń *Strategii rozwoju województwa*

– Plan modernizacji 2020+),

- aktywność społeczna mieszkańców, czyli ich zaangażowanie w sprawy rozwoju lokalnego ale również dążenie do samorozwoju (czyli wykształcenie w mieszkańcach postawy zrozumienia dla roli ciągłego podnoszenia swojej wiedzy - kształcenia przez całe życie, rozwijania zainteresowań, aktywności społecznej – uczestnictwa w grupach, w życiu gminy, w wszelkiego rodzaju imprezach organizowanych na terenie gminy),
- praktyczne wykorzystanie technologii teleinformacyjnych, zapewniających dostęp do informacji oraz możliwość zdalnego załatwienia części potrzeb (w tym także spraw urzędowych),
- sprawnie realizowana opieka społeczna, w której coraz większe znaczenie mieć będą usługi opiekuńcze w stosunku do osób starszych i niesamodzielnych, a mniejsze – zaspokojenie podstawowych potrzeb rodzin o niskim poziomie dochodów,
- zapewnienie możliwości rozwoju osób niepełnosprawnych – dotyczy to wszystkich aspektów włączenia w normalne codzienne życie lokalnej społeczności,
- w kolejnych latach coraz większe znaczenie mieć będzie dostosowanie wszystkich aspektów funkcjonowania gminy do wzrastającej liczby i udziału ludności starszej – skala prognozowanych zmian jest tak duża, że będą one rzutowały na wszystkie sfery funkcjonowania gminy,
- poczucie bezpieczeństwa publicznego (bezpieczeństwo życia i mienia) oraz bezpieczeństwa zdrowotnego, bezpieczeństwa socjalnego - jako warunków niezbędnych dla harmonijnego rozwoju,
- zapewnienie ładu, porządku, estetyki, dobrego stanu środowiska w miejscu zamieszkania - jako niezbędnych warunków satysfakcji z miejsca zamieszkania i w konsekwencji budowania więzi z lokalną społecznością (frustracja niską jakością życia jest jednym z czynników skłaniających do migracji).

Do szeroko rozumianego rozwoju społecznego przywiązuje się tak dużą wagę ze względu na jego decydujący wpływ na zdolność radzenia sobie społeczeństwa z prognozowanymi nowymi wyzwaniami - a zdolność taka powinna być powszechna, ponieważ będzie decydować o włączaniu (lub wykluczaniu) lokalnych społeczności w procesy rozwojowe - ściśle wpływające na pomyślność ekonomiczną. W kolejnych latach to poziom rozwoju społecznego będzie decydował o pomyślności danego obszaru i jego przewadze konkurencyjnej nad innymi - gdyż jest to kapitał najtrudniejszy do zgromadzenia w danym obszarze. Rozwój cywilizacyjny powoduje, że w kolejnych latach coraz większym walorem i coraz większym bogactwem danego obszaru będą jego mieszkańcy i pozytywne cechy, które ich charakteryzują, a coraz mniejsze znaczenie mieć będzie przestrzeń, infrastruktura, czy zasoby naturalne. Wprawdzie obecnie – w dobie zapóźnień większości obszarów wiejskich zakresie rozwoju sieci drogowej, zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków, niedorozwoju sieci łączności i ograniczonego dostępu do Internetu, czy zawodności zasilania w energię, bardzo często właśnie te zagadnienia postrzega się jako największe problemy rozwoju gmin, jednak nie jest to trafna diagnoza, bowiem są to zapóźnienia stosunkowo łatwe do likwidacji (jedną barierą opóźniającą ich szybką realizację jest wysoki koszt). Czynniki społeczne w rozwoju jest jednak zależny przede wszystkim od mentalności i zaangażowania mieszkańców, i z założenia wymaga działań długofalowych (czego najlepszą ilustracją jest długość cyklu kształcenia – od przedszkola do ukończenia studiów).

Te nowe wyzwania, typowe dla II dekady XXI wieku, to przede wszystkim upowszechnienie technologii teleinformacyjnych, kluczowa rola wykształcenia, wiedzy i umiejętności dla powodzenia na rynku pracy, powszechna mobilność, globalizacja wszystkich aspektów życia. Powodzenie procesów rozwoju społecznego zależy od dwóch czynników: bardzo dużego zaangażowania samorządów lokalnych do świadczenia usług publicznych na jak najwyższym możliwym poziomie oraz bardzo dużego zaangażowania mieszkańców w zmiany mentalności i stylu życia. Zmiana

postaw społecznych powinna przede wszystkim prowadzić do wyrobienia przekonania, że pomyślność ekonomiczna rodzin zależna jest przede wszystkim od ich własnych działań w zakresie edukacji i samorozwoju. Niezwykle ważne jest zrozumienie, że jakość życia mieszkańców, zwłaszcza ich sytuacja materialna, może się zmienić wyłącznie przy podejmowaniu działań przez samych mieszkańców – działania samorządów (gminnego, czy powiatowego) mogą tylko aktywność mieszkańców stymulować i ułatwiać (poprzez uświadamianie roli tych zagadnień oraz tworzenie warunków dla rozwoju), ale nie są w stanie ich zastąpić.

Niezwykle ważne jest także powszechne uświadomienie, że pomyślność ekonomiczna mieszkańców jest nierozdzielnie zależna od rozwoju społecznego, że osiągnięcie wysokiego poziomu rozwoju społecznego jest procesem długotrwałym – być może nawet pokoleniowym (ale nie ma „dróg na skróty” - co oznacza, że podjęcie tego wysiłku jest niezbędne i im szybciej taka zmiana mentalności w społeczeństwie nastąpi, tym szybciej nastąpią efekty), że niezbędne jest nadrobienie zaległości w stosunku do obszarów lepiej rozwiniętych – gdzie poziom rozwoju społecznego (mierzony np. poziomem wykształcenia) jest obecnie wyższy.

Ponieważ znaczenie powyższych uwarunkowań i ścisła zależność pomiędzy nimi, nie są jeszcze powszechnie dostrzegane w programowaniu rozwoju różnych obszarów, powiat tucholski ma szansę na znaczne poprawienie swojej konkurencyjności w stosunku do innych powiatów, jeśli zacznie konsekwentnie realizować politykę rozwoju społecznego.

Rolą samorządów - powiatowego i gminnych - w procesie rozwoju społecznego, jest:

- zapewnienie możliwie swobodnego dostępu do usług publicznych poprzez rozwijanie sieci placówek w tak szerokim zakresie, na ile tylko pozwalają możliwości budżetów - instytucje obsługi ludności powinny być lokowane możliwie blisko zamieszkania, infrastruktura sportu, rekreacji, przestrzenie publiczne powinny być dostępne niemal w każdej miejscowości,
- zapewnienie jak najwyższej jakości funkcjonowania usług publicznych - poprzez zapewnienie wykwalifikowanej kadry i zapewnienie najwyższej jakości jej pracy,
- zwracanie uwagi na aspekty rozwoju społecznego w codziennej działalności wszystkich instytucji publicznych na terenie powiatu - muszą one w swej działalności uwzględniać wykształcanie pożądanych postaw społecznych i stymulować zmiany mentalności - w procesie edukacji, wychowania, poprzez działalność instytucji kultury i ochrony zdrowia.

Rolą mieszkańców w procesie rozwoju społecznego, jest przede wszystkim podjęcie wysiłku w kierunku zmiany postaw życiowych i wykształcenie oraz przyjęcie cech pożądanych i niezbędnych w rozwoju społecznym, takich jak: dostrzeganie roli wykształcenia – własnego (to znaczy kształcenia i podnoszenia kwalifikacji przez całe życie), a zwłaszcza dzieci (stwarzanie szans na podjęcie atrakcyjnej pracy poprzez zapewnienie wysokiego poziomu wykształcenia – rolą systemu edukacji jest stworzenie młodemu człowiekowi możliwości wyboru dalszej drogi życiowej; pozbawiając go dobrego wykształcenia już w punkcie startu zamyka się możliwość rozwoju w wielu kierunkach), wykształcanie postaw rywalizacji i dążenia do sukcesu ale także zdolności do współpracy, umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami (przede wszystkim technologiami związanymi z telekomunikacją, informatyką, cyfryzacją, powszechnym korzystaniem z e-usług), dostrzeganie roli profilaktyki zdrowotnej i dbania o stan zdrowia, dostrzeganie roli aktywności społecznej i społeczeństwa obywatelskiego, dostrzeganie potrzeby mobilności (to znaczy na przykład bardzo ważnego w realiach powiatu tucholskiego akceptowania konieczności codziennego przemieszczania się w celu zdobycia wykształcenia, czy zarobkowania), dostrzeganie roli tolerancyjności i otwartości (ale warunkiem otwartości jest także dobra znajomość języków obcych), dostrzegania roli szeroko rozumianej aktywności, kreatywności i zaradności – jako przeciwieństwa tak powszechnego marazmu i postaw roszczeniowych.

Osiągnięcie powyższych celów jest procesem długotrwałym – być może nawet pokoleniowym. Ale

są to cechy – tworzące tzw. kapitał ludzki - które w przyszłości w największym stopniu będą decydować o potencjale i możliwościach rozwoju danego obszaru i w największym stopniu decydować będą o przewagach i nowoczesności danego obszaru.

Rozwój społeczny jest więc obszarem bardzo szerokim i w różnych jego aspektach powiat tucholski wykazuje zróżnicowany stan. Na wysokim poziomie rozwinięta jest aktywność społeczna i tożsamość terytorialna - cechy istotne dla kształtowania społeczeństwa obywatelskiego. Duże deficyty obserwuje się natomiast w dziedzinie wykształcenia, które z perspektywy rozwoju powiatu wydaje się w najbliższych latach najważniejszym zagadnieniem, wymagającym interwencji.

Na terenie powiatu wskazuje się przede wszystkim trzy najważniejsze cele interwencji w zakresie rozwoju społecznego:

- osiągnięcie wysokiego poziomu kształcenia,
- osiągnięcie stanu powszechnej umiejętności wykorzystywania technologii informacyjnych,
- zapewnienie wysokiej jakości życia ludności starszej.

Aspiracją wszystkich samorządów z terenu powiatu oraz mieszkańców powiatu powinno być, by do roku 2020 powiat zasadniczo poprawił wyniki nauczania mierzone wynikami egzaminu gimnazjalnego. Celem powinno być trwałe, coroczne lokowanie się wszystkich gmin powiatu wśród 15 najlepszych gmin województwa pod względem wyników tych egzaminów. Oznaczałoby to, że powiat tucholski notowałby najlepsze wyniki kształcenia na poziomie podstawowym i gimnazjalnym wśród powiatów ziemskich. Aspiracje te można sprowadzić do hasła „Powiat tucholski obszarem najlepiej wykształconych dzieci i młodzieży”.

Osiągnięciu tego celu służyć temu mają następujące działania (w stosunku do placówek utrzymywanych przez gminy):

- utrzymanie wszystkich publicznych szkół w gminach,
- zapewnienie właściwej bazy lokalowej poprzez niezbędne remonty i modernizacje,
- opracowanie i wdrożenie powiatowego programu zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych i gimnazjach (zajęć dla uczniów najslabszych oraz zajęć dla uczniów najlepszych) - zwłaszcza z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych,
- opracowanie i wdrożenie powiatowego programu zainteresowania młodzieży naukami ścisłymi - w tym między innymi rozpropagowanie w szkołach szachów oraz brydża sportowego,
- opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu stypendiów dla najlepszych uczniów - zwłaszcza w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych,
- opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu olimpiad i konkursów dla szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu motywowania i nagradzania nauczycieli osiągających najlepsze wyniki w nauczaniu,
- rozwój zawodowy nauczycieli,
- docelowe objęcie wszystkich uczniów intensywną nauką dwóch języków zachodnich (ze wskazaniem na angielski i niemiecki jako optymalne) oraz rozważenie wprowadzenia w gimnazjach nieobowiązkowej nauki rzadziej spotykanego w szkołach języka (np. rosyjskiego, szwedzkiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego),
- zapewnienie właściwych warunków nauki informatyki (rozbudowa pracowni oraz dbałość o ich nowoczesne wyposażenie),
- zapewnienie prawidłowego wyposażenia w obiekty i sprzęt służące wychowaniu fizycznemu i uprawianiu sportu,

- opracowanie i realizacja w gminnych placówkach oświatowych programu rozwoju aktywności sportowej,
- opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu zawodów sportowych dla szkół podstawowych i gimnazjów (skłonienie dzieci i młodzieży do aktywności poprzez aktywny udział szkół w grach zespołowych; regularnie organizowane zawody sportowe w formie np. rozgrywek ligowych lub pucharowych służą kształtowaniu tożsamości i aspiracji, są okazją do integracji - poznania rówieśników z sąsiednich gmin oraz nauki zasad fair-play poprzez rywalizację sportową),
- zapewnienie bezpieczeństwa w drodze do szkoły - w tym takie priorytetowanie realizacji dróg rowerowych, by w pierwszej kolejności wykonywać odcinki istotne dla dojazdów do szkół,
- ograniczanie uciążliwości związanych z koniecznością dojazdów i dowozu do szkół - zapewnienie komfortu dojazdów poprzez optymalizację godzin lub tras dojazdów,
- umożliwianie i wsparcie dla ewentualnych inicjatyw tworzenia nowych placówek niepublicznych w miejscowościach/rejonach, gdzie taka placówka będzie uzupełniała ofertę szkół publicznych nie obniżając potencjału szkół publicznych i będzie korzystna dla rozwoju danej społeczności.

Dla rozwoju społecznego niezwykle ważna jest edukacja przedszkolna. Za minimalny wskaźnik docelowy należy przyjąć, że w grupie 3-5 lat 80% dzieci objętych będzie edukacją przedszkolną. Powiat cechuje się rozproszeniem osadnictwa, które utrudnia realizację tego rodzaju usług, gdyż z założenia powinny być one dostępne w pobliżu miejsca zamieszkania. Dla lepszej dostępności przedszkoli należy rozważyć nawiązanie bliskiej współpracy pomiędzy gminami, w celu stworzenia „sieci przedszkoli powiatu tucholskiego” - której funkcjonowanie miałoby polegać na bilansowaniu zapotrzebowanie nie w ujęciu poszczególnych gmin, ale w ujęciu całego powiatu. Do każdej z placówek mogłyby uczęszczać dzieci z każdej z gmin. Pozwalałoby to na stworzenie w miarę regularnej sieci placówek - także na pograniczu gmin, dzięki czemu miejscowości leżące peryferyjnie wobec „swoich” siedzib gmin mogłyby być dogodnie obsługiwane; taki system pozwalałby także rodzicom dojeżdżającym do pracy poza teren swojej gminy na pozostawianie dziecka w dowolnej-dogodnej dla niego placówce. W obliczu spodziewanego zmniejszenia liczby dzieci w wieku przedszkolnym, ale jednocześnie przy zrozumieniu szczególnej roli edukacji przedszkolnej i przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia placówki przedszkolnej w pobliżu miejsca zamieszkania - wszelkie formy współpracy między gminami będą znacznie ułatwiać osiągnięcie satysfakcjonujących rezultatów w zakresie obsługi ludności.

W stosunku do szkół ponadgimnazjalnych, prowadzących przez powiat, do najważniejszych zadań należy:

- zapewnienie wysokiego poziomu nauczania wyrażanego wynikami egzaminów maturalnych oraz egzaminów zawodowych,
- dostosowywanie kierunków kształcenia do zapotrzebowania na rynku pracy oraz rozwój doradztwa i praktyk zawodowych (zagadnienie to zostało poruszone w części dotyczącej modelu rozwoju gospodarczego),
- zapewnienie właściwej bazy lokalowej poprzez niezbędne remonty i modernizacje,
- wykorzystanie bazy szkolnej do rozwoju kształcenia dla dorosłych – dla umożliwienia zdobycia lub poszerzenia wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

Należy rozważyć możliwość utworzenia funduszu stypendialnego (prowadzonego przez starostwo dla młodzieży z całego powiatu lub przez poszczególne gminy dla młodzieży z terenu gminy) dla zdolnej młodzieży, podejmującej naukę w szkołach średnich w Bydgoszczy lub Toruniu (szeroki zakres kierunków kształcenia, a także obecność szkół o udowodnionym bardzo wysokim poziomie

kształcenia, stwarzają uczniom możliwość uzyskania wykształcenia lepszego lub w większym stopniu odpowiadającego zainteresowaniom uczniów, niż jest to możliwe w szkołach na terenie powiatu), a także studiujących na regionalnych uczelniach. Bariera ekonomiczna jest bardzo często przeszkodą w uzyskaniu wykształcenia (zwłaszcza, że dostępne dane wskazują na trudną sytuację materialną znacznej części rodzin w powiecie). Finansowe wsparcie nauki wymaga określenia zasad - np. powinno być powiązane z osiąganymi wynikami, a być może ze zobowiązaniem do zachowania związków z powiatem po zakończeniu kształcenia, np. poprzez zamieszkanie na terenie powiatu, podjęcie tu pracy najemnej lub rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Ważnym zadaniem jest podejmowanie działań służących poprawie kwalifikacji zawodowych ludności dorosłej - potencjalnymi odbiorcami tego typu oferty są zarówno osoby, które utraciły pracę, jak i osoby, które jej nigdy nie poszukiwały, ale także osoby pracujące, dla których poprawa kwalifikacji stanowi szansę na zmianę pracy lub poprawę pozycji zawodowej (awans ekonomiczny) w bieżącym miejscu zatrudnienia. Uzupełnianie kwalifikacji ludności dorosłej będzie bardzo ważne jeszcze przez co najmniej dekadę, gdyż w tym okresie narastać będzie rośnie dysproporcja pomiędzy stosunkowo słabo wykształconymi ludźmi w średnim wieku (roczniki, które kończyły edukację jeszcze na przełomie lat 80/90-tych; wówczas bardzo wysoki był odsetek absolwentów szkół zasadniczych zawodowych, w tym szkół rolniczych, a mały - szkół maturalnych; kontynuowanie kształcenia na poziomie wyższym było bardzo mało popularne) a coraz lepiej wykształconymi młodymi ludźmi, którzy wykorzystują obecną „modę na kształcenie” oraz duże możliwości wyboru (zarówno kierunku, jak i poziomu kształcenia), jakie daje system różnego rodzaju szkół średnich i wyższych. Rośnie więc zagrożenie, że średnie grupy wiekowe, które będą pozostawać na rynku pracy jeszcze przez kilkanaście (nawet ponad 20 lat), będą coraz bardziej wykluczane społecznie i będą żyły w coraz większym dyskomforcie niedostosowania do potrzeb rynku pracy. W ciągu najbliższej dekady (ale tylko w ciągu tej dekady) duża będzie rola w uzupełnianiu wykształcenia (jak wspomniano, roczniki kończące edukację współcześnie - już od kilku lat - są znacznie lepiej wykształcone, więc grupą docelową jest tu przede wszystkim pokolenie ok. 40-latków, którzy w okresie kilku lat będą w stanie uzupełnić kwalifikacje i tego typu „podstawowa” oferta straci rację bytu). Później znacznie ważniejsza będzie rola tych placówek jako elementu systemu „kształcenia przez całe życie” (idea „long life learning”). Osoby kończące obecnie edukację będą zgłaszać zapotrzebowanie na innego rodzaju ofertę (np. kursy dotyczące bardziej wyspecjalizowanych dziedzin, dotyczące wiedzy na „wyższym poziomie” lub poszerzania już zdobytej wiedzy poprzez kształcenie ustawiczne - przez cały czas trwania kariery zawodowej). Idea „kształcenia przez całe życie” bardzo dobrze współgra z założeniami rozwoju społecznego.

Edukacja dla dorosłych powinna dotyczyć dwóch różnych ofert:

- kursów mających na celu elastyczne i doraźne reagowanie na potrzeby rynku pracy - pozwalających na nabycie nowych kwalifikacji, organizowanych w zależności od zapotrzebowania, z elastycznym zakresem (rodzaje kursów zależne od potrzeb), o krótkim okresie trwania (szybkie nabycie umiejętności);
- tradycyjnej, „regularnej” oświaty dla dorosłych, realizowanej zgodnie z obowiązującymi standardami w zakresie programu nauczania, jak i organizacji zajęć.

Kształcenie dla dorosłych powinno rozwijać się na bazie istniejących placówek o takim charakterze oraz ewentualnie nowych - wykorzystujących bazę oświatową na terenie powiatu. W miarę możliwości należy rozważać organizację tego typu kształcenia także poza Tucholą, co ułatwi dostęp ludności o mniejszych zdolnościach w zakresie mobilności. To zagadnienie także powinno być przedmiotem aktywności opisanego w części dotyczącej modelu rozwoju gospodarczego stałego forum, w skład którego wejdą najwięksi pracodawcy, dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych oraz dyrektorzy centrów kształcenia dorosłych, a także dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy - zadaniem forum będzie koordynacja kierunków kształcenia zawodowego oraz rozwój doradztwa zawodowego, a także koordynacja i organizacja praktyk zawodowych.

Na terenie powiatu tucholskiego szczególnego znaczenia nabiera także kwestia umiejętności korzystania z technologii informacyjnych (IT, infotechnologii). Mała gęstość zaludnienia oraz utrudniony dostęp do miast powodują, że niezbyt korzystne są warunki rozwoju specjalistycznego handlu i usług - niektóre ich rodzaje nie są na terenie powiatu w ogóle reprezentowane właśnie ze względu na zbyt mały popyt. Utrudniony jest więc dostęp do tego rodzaju oferty. Część tego rodzaju potrzeb może być z powodzeniem kompensowana poprzez korzystanie z usług udostępnianych za pomocą internetu. Dotyczy to na przykład specjalistycznego handlu, niektórych rodzajów usług, specjalistycznych porad. Także rozwój e-usług w administracji (załatwiania spraw urzędowych z pomocą internetu dla minimalizowania konieczności osobistego kontaktu z urzędem) stanowi ułatwienie w codziennym życiu mieszkańców i funkcjonowaniu podmiotów gospodarczych.

Drugą stroną tego samego problemu (wynikającego z małej liczby ludności i niskiego popytu) są trudności w rozwoju niektórych rodzajów przedsiębiorczości - które ze względu na zbyt małe zapotrzebowanie nie utrzymają się jeśli klientelę stanowią będą tylko mieszkańcy okolicznych miejscowości, ale mogą odnieść sukces, jeśli sprzedaż będzie się odbywała przez internet. W warunkach niskiego popytu lokalnego uzupełnianie sprzedaży handlem internetowym może poprawić wyniki ekonomiczne. Co ważne - przy sprzedaży wysyłkowej można realizować sprzedaż nawet bardzo specjalistycznych produktów - ich rynek zbytu jest przecież nieograniczony. Rozwój technologii informacyjnych ma więc cztery płaszczyzny: rozwój infrastruktury dostępowej do sieci, rozwój e-usług w administracji (stwarzanie możliwości łatwiejszego dostępu i przyspieszenia załatwiania spraw urzędowych - tzw. „e-gmina”, „e-administracja”), rozwój umiejętności korzystania z usług informacyjnych z pozycji klienta usług (ten aspekt dotyczy powszechnej umiejętności wykorzystywania tych technologii przez wszystkich mieszkańców - niezależnie od wieku i wykształcenia), rozwój umiejętności korzystania z usług informacyjnych z pozycji przedsiębiorcy sprzedającego lub promującego swoją ofertę.

Na terenie powiatu należy rozwinąć projekt imiennych skrzynek poczty elektronicznej (np. wg schematu imię.nazwisko.miejscowość@powiat.tucholski.pl). Skrzynki byłyby wykorzystywane do bezpośredniego informowania mieszkańców o ważnych sprawach przez urzędy gmin, starostwo, inne instytucje publiczne. Zakres wykorzystania skrzynek może być bardzo szeroki - np. mogą być wykorzystywane do informowania o organizowanych imprezach, do informowania o uchwałach rad gmin, do informowania o zmianach godzin urzędowania instytucji publicznych, do informowania o utrudnieniach na drogach, do przypominania o obowiązkowych szczepieniach, o zebraniach w szkołach, itp. Imienne skrzynki pozwalałyby także na łatwe i bezpośrednie kontakty pomiędzy mieszkańcami powiatu. Tego typu instrument służyłby więc integracji społecznej ale też zwiększał uczestnictwo mieszkańców w życiu społecznym powiatu - nawet jeśli nie uczestniczyliby fizycznie w danym wydarzeniu, byłiby informowani o wszystkich ważnych dla powiatu i swojej lokalnej społeczności, sprawach.

Niezbędne są następujące działania na rzecz dalszego rozwoju technologii teleinformatycznych:

- dalszy rozwój technologii umożliwiających stały dostęp do sieci,
- maksymalne obniżanie kosztów tego typu usług, tak by korzystanie ze stałego łącza nie stanowiło bariery ekonomicznej - z rozważeniem możliwości częściowego refundowania kosztów dla najuboższych gospodarstw,
- wdrażanie w administracji programów typu „e-urząd”, dających możliwość elektronicznego obiegu dokumentów, czyli także umożliwiających mieszkańcom załatwianie części spraw urzędowych za pośrednictwem internetu („załatwienie spraw urzędowych bez wychodzenia z domu”),
- utworzenie imiennych – indywidualnych skrzynek pocztowych dla wszystkich mieszkańców powiatu oraz uruchomienie usługi powiatowego i gminnych „newsletterów” (czyli internetowego informatora o ważnych sprawach dotyczących życia powiatu oraz gmin), w celu szybkiego i bezpośredniego przekazywania mieszkańcom informacji,
- organizowanie różnego rodzaju kursów i szkoleń przygotowujących mieszkańców do

korzystania z technologii informatycznych. Jest to szczególnie istotne dla ludzi w średnim i starszym wieku.

Kolejnym wyzwaniem w zakresie rozwoju społecznego jest prognozowany wzrost liczby ludności starszej i potrzeba dostosowania usług i przestrzeni poszczególnych gmin do zmiany struktury społecznej i potrzeb stąd wynikających. Niezbędne jest rozpoczęcie działań zmierzających do dostosowania zagospodarowania przestrzeni gmin powiatu do spodziewanego wzrostu liczby ludności starszej. Należy spodziewać się zwłaszcza dużego zapotrzebowania na opiekę – świadczenia zdrowotne i socjalne. Zagadnienie to stanie się szczególnie ważne po roku 2020, ale już obecnie w planowaniu rozwoju infrastruktury należy je uwzględnić. Zagadnienie to wiąże się z koniecznością podjęcia działań w sferach:

- rozwoju opieki społecznej ukierunkowanej na najstarsze grupy wiekowe,
- rozwoju opieki zdrowotnej ukierunkowanej na najstarsze grupy wiekowe,
- rozwoju działalności kulturalnych i rekreacyjnych ukierunkowanych dla grupy poprodukcyjnej,
- likwidacji barier architektonicznych, mającej na celu ułatwienie poruszania się ludności najstarszej,
- transportu publicznego, mającego na celu ułatwienie mobilności grup najstarszych (ograniczenie odległości od miejsca zamieszkania do transportu).

Wskazuje się konieczność opracowania i wdrożenia specjalistycznego programu adaptacji i przebudowy usług publicznych w gminach do potrzeb ludności starszej, który pozwoli na kompleksowe i systematyczne działania. Zasadnym byłoby ujednolicenie działań we wszystkich gminach powiatu.

Niezbędna jest społeczna akceptacja dla solidarności międzypokoleniowej – polegająca na uwzględnianiu w polityce budżetowej znacznie większych wydatków na sferę opieki nad ludnością starszą. Rozwój powszechnej opieki nad ludnością starszą, będący najlepiej dostrzegalnym aspektem solidarności międzypokoleniowej, należy postrzegać jako wyraz dbałości i szacunku całej społeczności, a w szczególności samorządów powiatu i gmin, wobec swych mieszkańców - bez względu na ich wiek i z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb dla każdej kategorii wiekowej. Celem i ambicją samorządów gminy powinno być świadczenie tych usług na wysokim poziomie. Stanowi to też ważny element budowania „bezpieczeństwa społecznego” mieszkańców gminy – umożliwia życie w gminie w przekonaniu, że wraz z osiągnięciem podeszłego wieku i możliwym wystąpieniem różnych form ograniczeń zdrowotnych, zostanie się objętym opieką. Młodzi ludzie widząc szeroki zakres działań kierunkowanych dla ludności starszej nie będą skłonni emigrować ze swoich gmin, gdyż doceniać będą te aspekty.

Omawiane zagadnienie wiązać się będzie z dużym zapotrzebowaniem na specjalistyczne kadry z zakresu opieki medycznej ale także usług opiekuńczych. Obecnie na rynku pracy jest deficyt tego typu specjalistów, a jak dotąd nie obserwuje się zwiększonego zainteresowania kształcenia w tych specjalnościach, co wskazuje, że na początku przyszłej dekady, gdy zapotrzebowanie gwałtownie wzrośnie, skutki tego deficytu będą bardzo dotkliwe. Należy rozważyć utworzenie przez powiat i gminy funduszu stypendialnego, którego celem będzie sfinansowanie specjalistycznych studiów dla kadr świadczących opiekę dla ludności starszej w zamian za zobowiązanie do podjęcia w przyszłości pracy na terenie powiatu. Tego typu fundusz stypendialny zabezpieczałby powiat kadrowo w obliczu prognozowanego dużego problemu braku tego typu wykwalifikowanych kadr.

Jednym z podstawowych zagadnień kształtujących jakość życia mieszkańców jest opieka zdrowotna. Obszar powiatu wyposażony jest pod tym względem standardowo, ale podkreślić należy posiadanie zmodernizowanego szpitala oraz dostępność podstawowej opieki zdrowotnej także w miejscowościach nie będących siedzibami gmin.

W planowaniu dalszego rozwoju systemu opieki zdrowotnej należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia, które stają się założeniami kształtowania tego systemu:

- w perspektywie kilku lat należy jednak rozważyć możliwość utworzenia na terenie każdej z gmin powiatu placówek filialnych przychodni (1-2 działających w wybrane dni tygodnia) w celu ułatwienia dostępu do lekarzy ludności starszej – alternatywą jest zwiększenie liczby personelu w celu oparcia obsługi ludności starszej na wizytach domowych,
- należy zakładać sukcesywny wzrost potencjału służącego opiece medycznej nad ludnością starszą – wiąże się to z rozwojem wyspecjalizowanych kadr (np. poprzez uzupełnianie kwalifikacji obecnego personelu medycznego), być może poprawą wyposażenia gabinetów w sprzęt dedykowany dla tej grupy pacjentów oraz z możliwymi zmianami organizacyjnymi związanymi na przykład z koniecznością dużo większej mobilności (wzrastająca liczba wizyt domowych),
- należy dążyć do zapewnienia dostępu na terenie gmin do lekarzy specjalistów – np. w określone dni tygodnia,
- należy wdrażać programy prozdrowotne i profilaktyczne,
- należy sukcesywnie doposażać gminne przychodnie,
- w przypadku powiatu o tak dużej powierzchni bardzo ważne jest sprawne działanie ratownictwa medycznego.

Nowe wyzwania stoją przed placówkami kulturalnymi. Ideę przekształcenia lokalnych placówek kultury w lokalne placówki rozwoju społecznego, bardzo szczegółowo scharakteryzowano w Strategii rozwoju województwa, wskazując tym samym pożądany kierunek zmian:

Szczególnie duże zmiany dotyczyć będą funkcjonowania lokalnych placówek kultury (w tym rozbudowanej sieci świetlic wiejskich), które zamierza się przekształcić w lokalne placówki rozwoju społecznego („orliki kultury”). Zakłada się poszerzenie rodzaju prowadzonej przez nie działalności, tak by angażowały i integrowały większość lokalnych społeczności. Utrzyma się ich wysoką rolę w zakresie kultury, a poprzez wprowadzenie dodatkowej oferty umożliwiającej aktywizację społeczną (np. w zakresie edukacji obywatelskiej, edukacji w zakresie nowoczesnych technologii, wprowadzanie pewnych form usług opiekuńczych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, prowadzenie bibliotek, przybliżanie historii i kultury regionu, a nawet – prowadzenie form opieki przedszkolnej), staną się one centrami rozwoju społecznego, „transferującymi” innowacyjność w życiu codziennym na poziomie lokalnym. Będą placówkami atrakcyjnymi dla wszystkich pokoleń, o charakterze działalności zmiennym w ciągu dnia, dla dostosowania oferty do różnych grup odbiorców. Taka idea pozwala na efektywne wykorzystanie rozbudowanej liczby placówek kulturalnych powstałych w ostatnich latach na obszarach wiejskich. W gminach, gdzie tego typu bazy brakuje, zakłada się jej rozwój, a realizacja poszczególnych obiektów będzie się odbywała na podstawie ujednoliconej formuły. Lokalne placówki rozwoju społecznego powinny także stanowić bazę lokalową dla funkcjonowania organizacji pozarządowych, a organizacje pozarządowe powinny być zaangażowane w realizację wspomnianych zadań (przejmowanie prowadzenia tych zadań od gmin lub współprowadzenie zadań z gminami).

Powyższe założenia należy uznać jako kierunkowe dla zmian w placówkach kulturalnych powiatu. Sieć placówek kultury w każdej z gmin jest dobrze rozwinięta - wskazuje się tylko niewielkie potrzeby na rzecz uzupełnienia placówek, dla zapewnienia w pełni komfortowego dostępu (tego typu placówki tylko wtedy będą chętnie wykorzystywane przez mieszkańców, zwłaszcza przez dzieci i młodzież, jeśli będą dostępne w pobliżu miejsc zamieszkania - dlatego także ważne jest, by duże skupiska ludności były wyposażone w świetlice wiejskie). Należy zdać sobie sprawę, że utrzymywanie zagospodarowania i bazy kulturalnej i rekreacyjnej oraz prowadzenie przez placówki

kultury atrakcyjnej działalności - na poziomie i w ilości satysfakcjonującej mieszkańców, jest niezwykle kosztowne i w praktyce - trudne do osiągnięcia. Należy zakładać sukcesywne zwiększanie liczby pracowników kultury, ale przy założeniu, że będą oni animatorami i koordynatorami szeroko rozumianego rozwoju społecznego, a więc zakres ich działalności obejmie także kwestie edukacyjne. Wydatki na cele kulturalne należy jednak traktować jako długofalową inwestycję w kapitał ludzki i nie należy ich rozważać tylko w kategorii opłacalności lub minimalizacji kosztów zadań własnych. Jest to jeden z instrumentów budowania atrakcyjności gminy i osiągania przewag nad silniejszymi gospodarczo gminami. Przy takim spojrzeniu na „poszerzone” funkcjonowanie instytucji kultury, środki przeznaczane na te cele będą de facto pośrednio środkami na poprawę sytuacji na rynku pracy, na profilaktykę zdrowotną, na edukację w zakresie nowoczesnych technologii, a w przyszłości – także na zapewnienie możliwości realizacji aspiracji i zainteresowań seniorów (zagospodarowanie wolnego czasu ludności starszej).

O ile świetlice wiejskie powinny charakteryzować się zbliżonym zakresem oferowanego programu, to w stosunku do gminnych ośrodków kultury należy rozważyć wprowadzenie specjalizacji, tak by ich oferta na terenie powiatu nie pokrywała się, ale uzupełniała. Specjalizacja pozwala na osiąganie dużo wyższej jakości w danej dziedzinie, poprzez koncentrację całej uwagi na określony, wąski zakres działań. Można wyobrazić sobie sytuację, w której poszczególne domy kultury będą się koncentrować na przykład tylko na dwóch specjalizacjach. Mieszkańcy chcący rozwijać swoje zainteresowania w określonej dziedzinie mieliby możliwość wyboru, choć być może musieliby dojeżdżać na zajęcia danej sekcji do sąsiedniej gminy, gdyż właśnie tam znajdowałby się ośrodek specjalizujący w tej dziedzinie. Przedstawiona powyżej idea wymaga przeprowadzenia dyskusji społecznej - ponieważ dając określone korzyści w zakresie wyższego poziomu świadczonych usług, wiąże się z pewnymi utrudnieniami w dostępności. Jak się wydaje, optymalne byłoby, gdyby koordynacja instytucji kultury - pomimo iż są one zadaniami gmin - była prowadzona na poziomie powiatu, ponieważ pozwalałaby na optymalizację obsługi mieszkańców. Nastawiając się na intensywny rozwój społeczny, nie można zamykać działalności placówek usługowych w granicach gmin - powszechna powinna być świadomość możliwości korzystania przez każdego mieszkańca z każdej z placówek w powiecie.

Rozbudowana sieć lokalnych placówek kultury powinna stać się bazą dla aktywności sektora pozarządowego. W nadchodzącym okresie programowania coraz większego znaczenia nabiera rola sektora pozarządowego (NGO) w kształtowaniu rozwoju lokalnego. Jest to zgodne z założeniami idei Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (ang. skrót CLLD), podtrzymanymi i rozwiniętymi w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 zakładającej przejmowanie przez organizacje pozarządowe odpowiedzialności za niektóre dziedziny funkcjonowania gmin – np. poprzez wykonywanie (w porozumieniu z samorządem lokalnym) części zadań gmin z zakresu rozwoju społecznego. To właśnie sektor pozarządowy mógłby wypełnić swoją aktywnością część programu oferowanego przez świetlice wiejskie. Działalność sektora NGO jest pożądana także ze względu na możliwy duży wpływ na integrację społeczną, rozwój społeczeństwa obywatelskiego – w efekcie szeroko rozumiany rozwój społeczny. Sektor NGO powinien odpowiadać za rozwój „poradnictwa” dla mieszkańców – czyli obsługi w zakresie doradztwa prawnego, mającego na celu zwiększenie świadomości w zakresie posiadanych praw lub procedur rozwiązywania różnych sytuacji problemowych.

Samorządy gminne powinny wspierać w ramach posiadanych środków finansowych oraz w inny możliwy sposób (np. udostępniając budynki/pomieszczenia gminne na potrzeby bazy lokalowej dla NGO) wszelkie przejawy działalności organizacji społecznych w formie różnego rodzaju stowarzyszeń, klubów, związków, itp. o zróżnicowanym charakterze i profilu działania (np. społeczne, kulturalne, folklorystyczne, sportowe, turystyczne, naukowe, gospodarcze, związkowe, polityczne, środowiskowe, lokalne media, itp.), a tego typu podmioty muszą być postrzegane jako społeczni partnerzy przy podejmowaniu ważnych decyzji dotyczących rozwoju lokalnego.

Niezwyczajnie istotnym zagadnieniem jest także rozwój działalności i tworzenie zagospodarowania pozwalających na bezpieczne, atrakcyjne i aktywne spędzanie wolnego czasu. W ostatnich latach w każdej z gmin poczyniono znaczące inwestycje w tej dziedzinie, stąd znaczący zakres oczekiwań społecznych został już zaspokojony, ale należy spodziewać się, że oczekiwania te będą coraz większe, a możliwość realizacji potrzeb w tej dziedzinie będzie wpływać na ocenę funkcjonowania gmin i atrakcyjności zamieszkania na ich terenie. Zagospodarowanie wolnego czasu to nie tylko element rozwoju społecznego (realizacja zainteresowań) i integracji społecznej (spędzanie czasu w grupach), to także działania prozdrowotne (aktywne spędzanie wolnego czasu) oraz sposób przeciwdziałania patologiom społecznym i przestępczości (zwłaszcza kanalizowanie wolnego czasu młodzieży). W dużym stopniu z zagadnieniem zagospodarowania czasu wolnego wiąże się opisana wcześniej działalność placówek kulturalnych – ich oferta ma bardzo duże znaczenie dla oceny tego zagadnienia. Inną dziedziną mieszczącą się w tym aspekcie jest rozwój bazy i aktywności sportowej oraz bazy dla codziennej rekreacji (boiska, kąpieliska, parki, place zabaw). Duże znaczenie ma także zwiększanie powierzchni zielonych – zwłaszcza w obszarach najintensywniej zabudowanych (w mieście Tuchola i największych miejscowościach) – nie tylko urządzonych parków, ale nawet stosunkowo tanich w realizacji i utrzymaniu zieleńców, trawników, itp. Pełnią one ważną rolę dla rekreacji, ale jednocześnie zwiększają estetykę miejscowości i poprawiają warunki mikroklimatyczne i środowiskowe. Stanowią element przestrzeni publicznych, a więc ich realizacja może być wspierana w ramach projektów dofinansowania tego typu infrastruktury. W przypadku, jeśli tereny zielone zostają uszczuplane lub przekształcane w związku z realizacją zagospodarowania o innym charakterze, niezbędne jest podejmowanie działań kompensacyjnych – odtworzeniowych, w miarę możliwości w najbliższej dogodnej lokalizacji.

Ważne jest stwarzanie warunków dla dużej aktywności społecznej. To zagadnienie w większości gmin powiatu realizowane jest prawidłowo od wielu lat i ważne jest aby było kontynuowane. Dotyczy to imprez o charakterze masowym dla mieszkańców – o różnym charakterze i o różnym profilu (zawodów sportowych, festynów czczących święta lub znane osobistości, imprez o charakterze kulturowym, rozrywkowym, itp.), ale także organizacji dla mieszkańców gminy wyjazdów do regionalnych placówek kultury (kino, opera, filharmonia, teatr), organizacji wyjazdów turystyczno-rekreacyjnych, organizacji wycieczek krajoznawczo-turystycznych (rajdów rowerowych, wędrówek pieszych). Takie imprezy kształtują także lokalne społeczeństwo obywatelskie poprzez integrację oraz zwiększanie zainteresowania sprawami gminy. Elementem aktywności społecznej jest zwiększanie partycypacji społeczeństwa w zarządzaniu przestrzenią. Obowiązujące przepisy od wielu lat umożliwiają bezpośredni udział mieszkańców w procesie decyzyjnym poprzez obligatoryjne konsultacje projektów dokumentów planistycznych. Niemniej jednak do czasu, gdy wskutek poprawy rozwoju społecznego w sposób naturalny zwiększy się aktywność mieszkańców i liczba inicjatyw oddolnych, dostrzega się potrzebę szerszego upowszechniania wiedzy o zamierzeniach rozwojowych i szerszego zapraszania mieszkańców do wyrażania opinii co do tych zamiarów. W wielu gminach takie działania już dotąd były podejmowane – zwraca się jednak uwagę na celowość upowszechnienia takiego modelu, to znaczy standardem powinny się działania władz mające na celu informowanie społeczności lokalnych i zbieranie opinii społeczności lokalnych, w sposób szerszy i w sposób bardziej aktywny, niż wymagają tego przepisy, tak aby zachęcić mieszkańców do zainteresowania się danym zagadnieniem. Działania nieformalne powinny być tu traktowane jako standardowe. Odpowiedzialność za wdrożenie takiego modelu powinny przyjąć na siebie wszystkie samorządy w zakresie swoich kompetencji.

Bardzo ważnym aspektem rozwoju społecznego, choć w powiecie tucholskim ze względu na stosunkowo dobry stan nie wymagającym pilnych działań naprawczych, a raczej działań na rzecz utrzymania tej korzystnej sytuacji, jest zapewnienie szeroko rozumianego bezpieczeństwa publicznego. Ważne jest kilka aspektów – przede wszystkim bezpieczeństwo mieszkańców, zapewniane przez codzienną pracę policji oraz straży pożarnej (tak państwowej, jak i ochotniczych

- powiat jest szczególnie zagrożony pożarami ze względu na dużą lesistość). Choć sytuacja w poszczególnych gminach jest zróżnicowana, to generalnie instytucje te wymagają doposażenia w sprzęt oraz poprawy bazy lokalowej. Ważnym zagadnieniem jest zapobieganie patologiom społecznym, w tym przemocy, narkomanii i alkoholizmowi wśród młodzieży. Innym aspektem jest zapewnienie bezpieczeństwa ba drogach, zwłaszcza tych wykorzystywanych do tranzytu, o największej skali ruchu. Innym aspektem jest zapewnienie bezpieczeństwa przebywających w powiecie turystów - zagadnienie bezpieczeństwa jest podstawowym warunkiem udanego wypoczynku, a jakiegokolwiek negatywne doświadczenia wpływają bardzo niekorzystnie na wizerunek danego obszaru. Tu ważne jest na przykład bezpieczeństwo na wodzie.

Model rozwoju gospodarczego powiatu

Zakłada się, że w kolejnych latach obszar powiatu tucholskiego będzie prezentował następujący model funkcjonowania gospodarki - będący skutkiem zarówno świadomego planowania rozwoju gospodarczego, jak i rozwoju procesów typowo wolnorynkowych - nie podlegających sterowaniu z poziomu samorządów, ale w niektórych aspektach podlegający prognozowaniu:

1. Na terenie powiatu utrzymywać się będzie wysoka liczba ludności w wieku produkcyjnym - oznacza to wciąż bardzo duże zapotrzebowanie na pracę. Wynosić ono będzie co najmniej 30-31 tys. osób.
2. Na terenie powiatu, nawet przy aktywnej polityce wszystkich samorządów, nierealne jest stworzenie wystarczającej dla wszystkich chętnych liczby miejsc pracy - niezbędne więc będzie utrzymywanie dużej skali wyjazdów do pracy do sąsiednich gmin, a także do dalej położonych miast (zwłaszcza do Bydgoszczy). Bezwzględna liczba osób wyjeżdżających do pracy może się nawet zwiększyć.
3. Na terenie powiatu istnieje potrzeba restrukturyzacji zatrudnienia w rolnictwie - dla poprawy efektywności tej dziedziny gospodarki, liczba osób utrzymujących się z rolnictwa powinna znacząco (o co najmniej 1/5) zmaleć. Taka skala redukcji oznaczałaby wprowadzenie na rynek pracy dodatkowo około 1 tys. osób.
4. Zakłada się następujący profil gospodarczy powiatu: dominujące znaczenie zatrudnienia w działalnościach wytwórczych oraz w usługach związanych z obsługą ludności (handel i naprawy), duże znaczenie zatrudnienia w rolnictwie, zaznaczające się znaczenie zatrudnienia w leśnictwie, lokalnie uzupełniające znaczenie zatrudnienia w działalnościach związanych z obsługą ludności przyjezdnej (ale tylko okresowe - w sezonie letnim), bardzo niewielka skala utrzymujących się wyłącznie z obsługi turystyki.
5. Celem rozwoju obszaru powiatu w sferze gospodarczej jest doprowadzenie poprzez bezpośrednie i pośrednie działania wszystkich samorządów do powstania na terenie powiatu 1 tys. nowych miejsc pracy.
6. Zakłada się, że liczba osób bezrobotnych na terenie powiatu w najbliższych latach będzie się zawierać w przedziale od 3,2 do 3,8 tys. osób.

Zakłada się następujący model aktywizacji gospodarczej powiatu:

- przygotowanie terenów inwestycyjnych - w celu pozyskiwania inwestorów zewnętrznych oraz stworzenia możliwości terenowych dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości - na terenie każdej z gmin należy wyznaczyć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego tereny o przeznaczeniu P i P/U - zajmujące powierzchnię do 1% ogólnej powierzchni gminy. W lokalizacji terenów inwestycyjnych należy preferować tereny dobrze dostępne (co najmniej z drogi powiatowej), stanowiące własność gminy, uzbrojone w zakresie co najmniej podstawowej infrastruktury technicznej (energia elektryczna, woda, kanalizacja) lub wykazujące możliwość łatwego uzbrojenia w tym zakresie,
- aktywne pozyskiwanie inwestorów i „indywidualna opieka nad inwestorem” - utworzenie w strukturze Starostwa Powiatowego Centrum Obsługi Inwestorów – odpowiedzialnego za

poszukiwanie inwestorów oraz indywidualne kontakty z przedsiębiorcami i rozwiązywanie wszelkich problemów na linii „przedsiębiorca-administracja”, wszelkie możliwe instytucjonalne wsparcie rozwoju przedsiębiorczości - to znaczy zaangażowanie administracji gminnej we wszelkie formy ułatwiania zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej); możliwe jest także tworzenie tego typu centrów w siedzibach gmin, ale nie wydaje się to ekonomicznie uzasadnione - całość powiatu może być obsługana za pomocą centrum powiatowego, ściśle współpracującego z urzędami gmin,

- stosowanie ulg podatkowych dla nowotworzonych na terenie gminy podmiotów gospodarczych - zwłaszcza jeśli będą zapewniać określoną liczbę miejsc pracy i/lub prowadzić działalność w dziedzinach uznanych za szczególnie ważne dla rozwoju gminy; wskazuje się następujące priorytetowanie wsparcia:
  1. wsparcie dla przedsiębiorców deklarujących zatrudnienie jak największej liczby osób zamieszkujących powiat,
  2. wsparcie dla przedsiębiorców tworzących jak największą liczbę miejsc pracy dla osób o niskich kwalifikacjach zawodowych i niskim poziomie wykształcenia,
  3. wsparcie dla przedsiębiorców tworzących jak największą liczbę miejsc pracy dla ludności młodej - poniżej 30 roku życia,
  4. wsparcie dla przedsiębiorców tworzących jak największą liczbę miejsc pracy dla kobiet.

Pod względem kierunków prowadzonej działalności, szczególne wsparcie należy kierować do:

1. przedsiębiorców zakładających działalności gospodarczą polegającą na świadczeniu całorocznych usług turystycznych,
  2. przedsiębiorców zakładających działalność gospodarczą w kierunku rozwoju usług opiekuńczych,
  3. przedsiębiorców zakładających działalność gospodarczą w kierunku przetwórstwa drewna i produkcji mebli.
- rozwój ekonomii społecznej – czyli działalności gospodarczych, nastawionych na osiągnięcie celów społecznych; sektor ekonomii społecznej powinien liczyć na szczególne wsparcie ze strony samorządów, ponieważ liczba ludności, która ze względu na niski poziom kwalifikacji i ogólną niezaradność życiową, potrzebuje wsparcia o takim charakterze, jest na terenie powiatu stosunkowo duża,
  - poprawę kwalifikacji zawodowych ludności dorosłej - w celu zwiększenia jej zdolności do podejmowania pracy - powinno się to odbywać poprzez różnego rodzaju kursy i szkolenia, organizowane lub koordynowane przez Powiatowy Urząd Pracy,
  - bieżące dostosowywanie kierunków kształcenia w szkołach zawodowych na terenie powiatu do potrzeb rynku pracy - należy rozważyć wprowadzenie/rozwinięcie kształcenia w kierunkach związanych z usługami opiekuńczymi, przetwórstwem drewna, informatyką (usługami bazującymi na wykorzystaniu technologii informatycznych),
  - powołanie Powiatowej Rady Zatrudnienia - stałego forum, w skład którego wejdą najwięksi pracodawcy, dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych oraz dyrektorzy centrów kształcenia dorosłych, a także dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy - zadaniem forum będzie koordynacja kierunków kształcenia zawodowego oraz rozwój doradztwa zawodowego, a także koordynacja i organizacja praktyk zawodowych,
  - pośrednim działaniem istotnym dla kształtowania rynków pracy jest także zapewnienie wysokiego poziomu wykształcenia dla dzieci i młodzieży w celu zwiększenia szans na zdobycie atrakcyjnego wykształcenia na poziomie średnim i wyższym, co w konsekwencji zwiększy możliwości podjęcia satysfakcjonującej pracy oraz zwiększy aktywność w

kierunku tworzenia własnych przedsięwzięć gospodarczych; jest to działanie, które podejmowane dziś, rozwiązuje problemy przyszłości,

- wsparcie wszelkiego rodzaju przedsięwzięć w sferze turystyki - zwłaszcza działań na rzecz kooperacji podmiotów działających w turystyce,
- rozwój rolnictwa ekologicznego - rozwój produkcji żywności ekologicznej - bardzo korzystny stan środowiska i wynikająca z niego renoma obszaru „nie zanieczyszczonego” stwarza możliwość ukształtowania produktu markowego - „zdrowej żywności ekologicznej z Borów Tucholskich”. Należy zauważyć, że wraz ze wzrostem poziomu życia ludności, zwłaszcza w dużych miastach, rośnie zainteresowanie żywnością ekologiczną; czynnikiem sprzyjającym dla tego wytwarzania typu żywności są też coraz częstsze wskazania zdrowotne. Należy się więc spodziewać, że w ciągu dekady konsumpcja żywności ekologicznej, mimo iż jest ona znacznie droższa od typowych produktów żywnościowych, będzie istotnie wzrastała. Rolnictwo ekologiczne jest działalnością pracochłonną i może być realizowane także w rejonach o przeciętnych a nawet niskich walorach glebowych - wpisuje się więc w działania na rzecz restrukturyzacji rolnictwa,
- jedną z szans rozwojowych powiatu jest rozwój i specjalizacja w kierunku usług rehabilitacyjnych oraz opiekuńczych (dla ludności starszej, niesamodzielnej). Prognozowane zmiany demograficzne będą powodować coraz większe zapotrzebowanie na tego typu działalności. Niezbędny jest ich rozwój dla zaspokojenia rosnących potrzeb mieszkańców gminy, ale ważnym impulsem rozwoju gminy może być świadczenie tego typu usług dla mieszkańców innych obszarów. Wraz z postępującym starzeniem społeczeństwa i coraz większym zakresem różnego rodzaju niepełnosprawności, rośnie zapotrzebowanie na usługi rehabilitacyjne oraz na usługi opiekuńcze. Podczas prac nad Strategią rozwoju województwa, powiat tucholski sygnalizował wolę realizacji tego typu działań, czemu sprzyja wyjątkowo korzystny stan środowiska. Jest to potencjalna specjalizacja i potencjał endogeniczny powiatu. Bory Tucholskie mogłyby pełnić rolę centrum dla tego rodzaju działalności dla województwa kujawsko-pomorskiego i pomorskiego, ale bliskość aglomeracji Berlina stwarza możliwość specjalizacji usług ukierunkowanych także na rynek niemiecki. Dla powodzenia realizacji tej idei niezbędna jest realizacja bazy oraz pozyskanie specjalistycznej kadry. Placówka o takim charakterze powinna łączyć realizację potrzeb refundowanych w ramach systemu publicznej ochrony zdrowia oraz potrzeb komercyjnych,
- podejmowanie wszelkich działań na rzecz rozwoju transportu publicznego - w celu umożliwienia podejmowania pracy poza terenem powiatu, zwłaszcza w Bydgoszczy,
- opracowanie i realizacja strategii promocji gospodarczej powiatu.

Model modernizacji przestrzeni powiatu

Gminy powiatu wymagają aktualizacji studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUIKZP). Wprawdzie niektóre gminy posiadają studia przyjęte przez rady gmin stosunkowo niedawno, ale ze względu na charakter ustaleń, nie umożliwiają one wyznaczenia terów inwestycyjnych (na cele rozwoju gospodarczego). Zdezaktualizowane studia są w coraz mniejszym stopniu użyteczne jako narzędzie dla planowania przestrzennego (tym bardziej, że niektóre gminy posiadają studia obecnie już niezgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami w zakresie zawartości studium – co wprawdzie ich nie unieważnia, ale powoduje, że w porównaniu z współcześnie sporządzanymi SUIKZP są dokumentami znacznie uboższymi merytorycznie).

Studium jest w polityce przestrzennej gminy istotne przede wszystkim dla ustalenia struktury zagospodarowania gminy oraz jako podstawa dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - zwłaszcza na cele rozwoju gospodarczego. Aktualizacja (formalnie jest to „zmiana”) studium umożliwia sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - narzędzia zarządzania przestrzenią dotąd wykorzystywanego na zdecydowanie zbyt małą skalę. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powinny

także objąć tereny zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego - ustalenia planów pozwalają na skuteczną ich ochronę przed degradacją. W stosunku do terenów leżących w obszarach chronionego krajobrazu, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwala na realizację zagospodarowania w strefie brzegowej jezior - a więc jest warunkiem rozwoju funkcji turystycznej w bezpośrednim sąsiedztwie jezior.

Duże rozproszenie osadnictwa na terenie powiatu powoduje, że szczególnego znaczenia nabiera kwestia racjonalnego planowania inwestycji na sieci dróg. Z jednej strony niezbędne jest zapewnienie mieszkańcom swobodnego dostępu, ale z drugiej wiązać się to może z ponadprzeciętnie wysokimi kosztami utrzymania sieci. Tylko część miejscowości dostępnych jest w sieci dróg wojewódzkich, dosyć duża liczba w sieci dróg powiatowych, ale znaczna część - tylko za pomocą dróg gminnych. Na sieci dróg wojewódzkich kluczowe znaczenie ma realizacja obwodnicy Tucholi w przebiegu drogi nr 240, a także - w stosunku do wszystkich dróg wojewódzkich - poprawa bezpieczeństwa w ich przebiegu przez miejscowości (zwłaszcza organizacja bezpiecznych skrzyżowań i przejść dla pieszych). Kluczowym zadaniem, które być może będzie wiązało ze zmianami właścicielskimi na sieci dróg, jest włączenie drogi powiatowej nr 1015C w ciąg dróg wojewódzkich łączących węzeł autostradowy w Warlubiu z Tucholą, Sępólnem Krajeńskim i zachodnią częścią województwa. Droga wymaga przebudowy w celu dostosowania parametrów do obsługi ruchu pojazdów ciężarowych. Korzystne byłoby jej przekazanie w zasób województwa, bo prowadziłoby to do zapewnienia ciągłości i funkcjonalności sieci wojewódzkiej. Warto zauważyć, że ze względu na peryferyjne położenie powiatu w sieci dróg, to połączenie może w znaczący sposób poprawić dostępność zewnętrzną powiatu - włącza powiat do europejskiej sieci transportowej TEN-T. Przy podejmowaniu inwestycji na sieci dróg należy kierować się ich znaczeniem dla lokalnych społeczności i dla gospodarki. W części diagnostycznej niniejszej strategii dokonano identyfikacji dróg o znaczeniu kluczowym dla rozwoju poszczególnych gmin. Klasyfikacja ta powinna być traktowana jako pomocnicza przy rangowaniu ważności inwestycji. Do dróg priorytetowych na sieci dróg gminnych należy zaliczyć:

- drogi stanowiące jedyne lub główne połączenie miejscowości lub przysiółków z siecią dróg wyższej rangi albo z miejscowościami wyposażonymi w usługi,
- drogi wykorzystywane dla transportu publicznego,
- drogi obsługujące tereny inwestycyjne,
- drogi stanowiące dojazd do placówek usług publicznych, miejsc rekreacji i wypoczynku,
- drogi szczególnie istotne dla obsługi rolnictwa (dojazd dla maszyn rolniczych w rejonach szczególnie efektywnego rolnictwa - zwłaszcza największych gospodarstw),
- drogi obsługujące znaczące skupiska zabudowy mieszkaniowej.

Dla funkcjonowania powiatu kluczowe znaczenie ma także dostępność kolejowa. Możliwości aktywnej interwencji w tej dziedzinie z poziomu władz powiatu i gmin są znikome. Należy jednak podkreślać, że zachowanie ruchu pasażerskiego w relacjach z Tucholą do Bydgoszczy i Chojnic jest podstawowym interesem powiatu. Znacznie trudniej w dłuższym okresie będzie zachować funkcjonowanie linii ze Szlachty do Bydgoszczy i ze Szlachty do Laskowic Pomorskich. Gminie Śliwice realnie zagraża więc utrata dostępności kolejowej.

Oprócz działań na sieci dróg służących transportowi samochodowemu, coraz więcej uwagi przywiązuje się do infrastruktury służącej transportowi rowerowemu. Aczkolwiek projekty dotyczące rozwoju dróg rowerowych są obecnie traktowane jako działania na rzecz ograniczania emisji dwutlenku węgla do atmosfery (wychodzi się z założenia, że rower jest alternatywą dla samochodu), to należy pamiętać, że na obszarach wiejskich rower jest tradycyjnym środkiem transportu umożliwiającym dostanie się do szkoły, pracy, sklepu, kościoła, na przystanek kolejowy lub autobusowy - a więc jest typowym środkiem transportu lokalnego, dla codziennych lub bardzo częstych podróży o zasięgu kilku kilometrów. Priorytetowe znaczenie ma więc możliwość bezpiecznego poruszania się rowerem, bez ryzyka kolizji z pojazdami samochodowymi, zwłaszcza

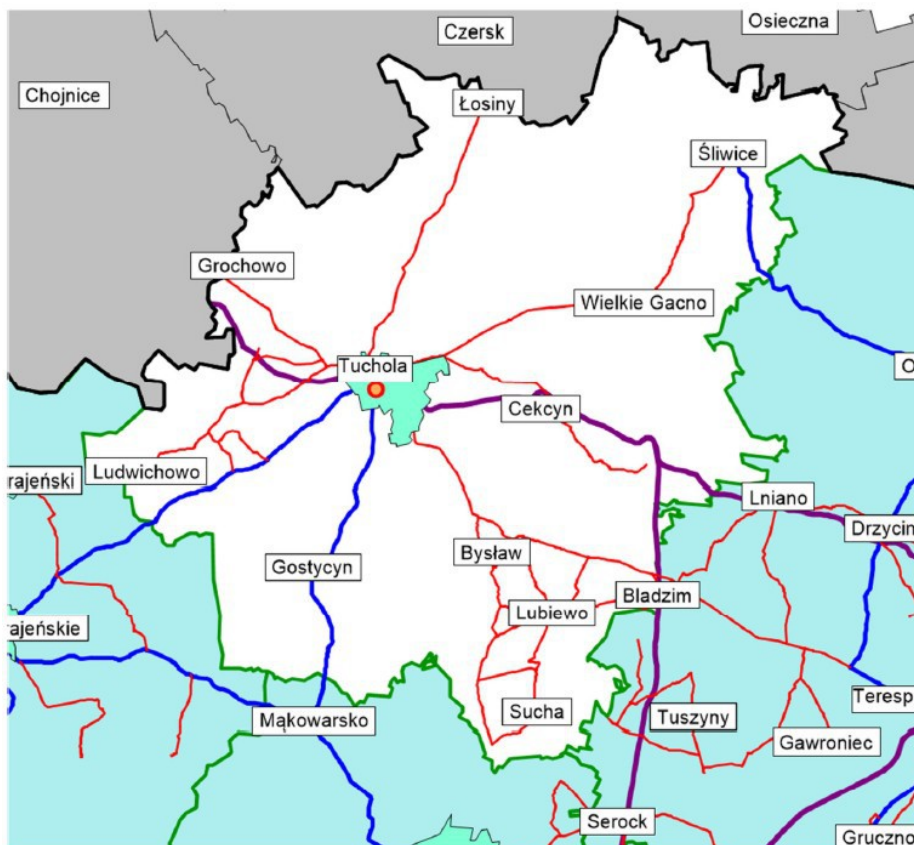
w przypadku dojazdów dzieci i młodzieży do szkół. W rejonach turystycznych rower jest także traktowany jako z jednej strony środek transportu umożliwiający poznanie walorów, a z drugiej - rekreacja rowerowa (czyli jazda rowerem jako forma odpoczynku i regeneracji sił) jest traktowana jako wartość sama w sobie. Tak więc przy projektowaniu sieci dróg rowerowych - niezależnie od formalnego kwalifikowania tej infrastruktury jako elementu gospodarki niskoemisyjnej, należy uwzględnić następujące priorytety:

1. W pierwszej kolejności należy realizować drogi rowerowe służące bezpiecznemu dojazdowi dzieci i młodzieży do szkół oraz tradycyjnych w danej miejscowości miejsc rekreacji (boiska, świetlice, itp.).
2. W drugiej kolejności należy realizować drogi rowerowe służące dojazdom do usług w centrach dużych miejscowości.
3. W trzeciej kolejności należy realizować drogi rowerowe służące dojazdom do pracy do dużych zakładów.
4. W czwartej kolejności należy realizować drogi rowerowe służące dojazdom do dworców i przystanków skąd wyjeżdża się do pracy poza swoją miejscowość. W tym przypadku należy także zadbać o urządzenie parkingu umożliwiającego bezpieczne pozostawienie roweru.
5. W piątej kolejności należy realizować drogi rowerowe służące wyłącznie wykorzystaniu turystycznemu (przez osoby przyjezdne).

W praktyce w większości miejscowości odcinki dróg wskazywane w punktach od 1 do 4 będą się w mniejszym lub większym przebiegu pokrywać, co tym bardziej będzie wskazywało priorytetowe kierunki interwencji. O kolejności powinien decydować także zasięg społeczny - to znaczy preferowane powinny być działania w tych miejscowościach, gdzie z infrastruktury tej korzystać będzie więcej osób. Przy projektowaniu dróg rowerowych należy szczególną uwagę zwrócić na kwestie techniczne - powinny one cechować się gładką nawierzchnią (preferować nawierzchnie jednolite - „wylewane” zamiast układanych z kostki) i być pozbawione krawężników - a ewentualne krawężniki winny być zrównane z poziomem ścieżek rowerowych, jezdni, zjazdów (tę zasadę zrównywania z powierzchnią jezdni należy także stosować przy realizacji chodników). W miarę możliwości drogi rowerowe należy także „oddalać” od dróg samochodowych - tak by nie tylko zwiększyć bezpieczeństwo rowerzystów, ale także komfort podróży rowerowej. W każdej z gmin należy opracować wieloletnie plany realizacji sieci dróg rowerowych - które staną się podstawą zaplanowanych, spójnych działań. Niezbędne jest więc rozpoznanie rzeczywistych potrzeb, co powinno się odbyć w drodze ustaleń z mieszkańcami poszczególnych miejscowości - pozwoli to uniknąć działań chaotycznych, podejmowanych ad hoc i nie zawsze realizujących spójną koncepcję.

Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o Publicznym Transporcie Zbiorowym (Dz. U. z 2011 r., Nr 5, poz. 13 z późn. zm.) wprowadzi począwszy od 1 stycznia 2017 roku zasadnicze zmiany w funkcjonowaniu transportu publicznego na terenie województwa. Zgodnie z „Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa kujawsko-pomorskiego”, w przestrzeni całego województwa znacznej redukcji ulegnie liczba linii (tras) komunikacji publicznej – zarówno autobusowej, jak i kolejowej. Oznacza to, że sieć połączeń na terenie województwa będzie znacznie „rzadsza”, a więc w pewnych lokalizacjach znacznie mogą wzrosnąć odległości do najbliższego przystanku obsługiwanego przez przewoźników, którym usługę będzie zlecał samorząd województwa. Istotą planu transportowego dla województwa jest stworzenie sieci szkieletowej transportu publicznego, która zapewni transfer dojeżdżających do obydwu miast stołecznych oraz pozostałych najważniejszych ośrodków (jednak warunkiem formalnym takich połączeń jest ich ponad-powiatowy charakter – linie w przewozach wojewódzkich muszą obsługiwać co najmniej dwa powiaty). Podobnie jak województwa, także największe powiaty (o liczbie ludności przekraczającej 80 tys. osób) zostały zobowiązane do opracowania planów transportowych oraz prowadzenia transportu publicznego. Mniejsze powiaty, do których

zalicza się powiat tucholski, nie są objęte takim oblige.

Przyjęte oznaczenia

Granice gmin ościennych

granice miast

granice gmin województw ościennych

Granice powiatów ościennych

Korytarze transportowe

korytarze linii kolejowych wojewódzkich przewozów pasażerskich

korytarze linii autobusowych wojewódzkich przewozów pasażerskich

możliwe korytarze linii autobusowych powiatowych i gminnych przewozów pasażerskich

Granice województw

Zintegrowane węzły przesiadkowe wojewódzkich przewozów pasażerskich

strategiczne

podstawowe

uzupełniające

Dostępność powiatu tucholskiego określona w „Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa kujawsko-pomorskiego” (mapa pochodzi z ww. Planu – str. 83-85)

Ustalenia Planu wojewódzkiego są bardzo niekorzystne dla powiatu tucholskiego. Plan zakłada, że powiat tucholski będzie dostępny w sieci transportu wojewódzkiego tylko za pomocą jednej linii kolejowej (z Bydgoszczy przez Wierzchucin do Tucholi i Chojnic), na której realizowane będą połączenia w relacjach: Bydgoszcz Główna – Chojnice, Bydgoszcz Główna – Wierzchucin – Tuchola oraz Grudziądz – Chojnice oraz trzech dróg - na których realizowane będą połączenia autobusowe: Bydgoszcz – Tuchola z wariantem przez Sępólno-Krajeńskie, Bydgoszcz – Tuchola z

wariantem przez Gostycyn oraz Świecie – Śliwice.

W Tucholi oraz w Wierzchucinie zakłada się realizację zintegrowanych węzłów przesiadkowych.

Plan wojewódzki tworzy więc na terenie powiatu niezwykle ograniczone warunki dostępności. Poszczególne gminy będą dostępne za pomocą zaledwie pojedynczych linii, a często nawet pojedynczych przystanków. Spośród siedzib gmin, tylko Gostycyn i Tuchola będą posiadały bezpośrednie połączenia z Bydgoszczą.

Niezbędnej jest więc tworzenie systemu transportu powiatowego, finansowanego ze środków samorządów powiatu. W przeciwnym wypadku mieszkańcy będą zmuszeni dojeżdżać transportem indywidualnym do przystanków oddalonych nawet o kilkanaście kilometrów. Przy wytyczaniu tras transportu powiatowego należy uwzględnić następujące priorytety:

- zapewnienie możliwości dojazdu do szkół ponadgimnazjalnych,
- zapewnienie możliwości dojazdu do pracy,
- zapewnienie możliwości do innych (poza edukacją) usług znaczenia powiatowego (głównie ochrona zdrowia).

W ujęciu terytorialnym zaleca się następujące rozwiązania:

- Tuchola jako ośrodek powiatowy powinna być dobrze dostępna z całego powiatu,
- linie autobusowe należy wyznaczyć w taki sposób, by przejeżdżały w pobliżu przystanków kolejowych na linii Bydgoszcz – Chojnice (przystanki te staną się węzłami przesiadkowymi) – organizację ruchu autobusów skoordynować z rozkładem pociągów,
- każda miejscowość o liczbie ludności powyżej 200 osób powinna być dostępna w komunikacji autobusowej - w taki sposób, by możliwe były dojazdy do szkół, pracy, węzłów przesiadkowych i usług powiatowych,
- w miarę możliwości odległość do przystanków z pozostałych miejscowości liczących ponad 100 mieszkańców nie powinna przekroczyć 3 km.

Zasadne jest połączenie gminy Lubiewo z przystankiem kolejowym w Świekatowie - jeśli tylko rozwiązania organizacyjne pozwolą na realizację transportu do sąsiedniego powiatu.

Na terenie powiatu wciąż występują potrzeby w dziedzinie infrastruktury technicznej. Zagadnienie rozwoju infrastruktury technicznej jest szczególnie ważne jeśli uwzględni się fakt, że ma bardzo silny wpływ na 3 aspekty: społeczny - wpływa na jakość życia mieszkańców, ekologiczny - wpływa na ograniczenie oddziaływań na środowisko (co w powiecie o tak dużych walorach środowiskowych jest szczególnie ważne) oraz ekonomiczny - stwarza lepsze warunki dla inwestowania.

Przyjmuje się następujący model obsługi ludności w zakresie infrastruktury technicznej:

- osiągnięcie 100% stanu zaopatrzenia w wodę z wodociągu zbiorczego mieszkańców miasta Tuchola,
- osiągnięcie maksymalnie wysokiego wskaźnika zaopatrzenia mieszkańców wiejskich w wodę z wodociągu zbiorczego (docelowo wskaźnik powinien wynosić 100% - choć ze względu na rozproszenie osadnictwa dopuszcza się wyjątki od tej reguły),
- obsługa w zakresie oczyszczania ścieków zgodnie z lokalnymi koncepcjami - skanalizowane będą miejscowości wchodzące w skład aglomeracji kanalizacyjnych (powiat wykazuje już obecnie korzystne wskaźniki, a trwające aktualnie oraz już zaplanowane prace w zakresie rozwoju sieci będą sukcesywnie poprawiały sytuację),
- należy dążyć do objęcia siecią kanalizacyjną terenów skupisk aktywności turystycznych,
- objęcie siecią wodociągową i kanalizacyjną nowowyznaczanych terenów inwestycyjnych,
- osiągnięcie i utrzymanie właściwych standardów w zakresie segregacji, zbiórki, składowania i utylizacji odpadów (zgodnie z planem wojewódzkim w zakresie gospodarki odpadami),

- w zakresie rozwoju sieci elektroenergetycznych samorządy gminne i powiatowy mają bardzo mały zakres wpływu na działania gestorów sieci - niemniej jednak stałą praktyką powinno być monitorowanie bezpieczeństwa energetycznego i podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania sytuacji kryzysowych,
- w zakresie rozwoju sieci gazowych należy prowadzić lobbing u gestora sieci na rzecz rozwoju sieci dystrybucyjnych - obecnie zainteresowanie gestora rozwojem sieci na obszarach wiejskich o małym zaludnieniu nie jest duże (ze względów ekonomicznych),
- liczbę stacji bazowych telefonii należy ograniczać do absolutnego minimum niezbędnego dla zachowania prawidłowych parametrów, a urządzenia różnych operatorów powinny być lokowane na tych samych masztach.

Jednym z projektów na rzecz rozwoju infrastruktury oczyszczania ścieków, jest zamiar modernizacji oczyszczalni ścieków w Tucholi. Na terenie Tucholi znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków, mechaniczno-biologiczna z częścią chemiczną, o podwyższonym poziomie usuwania biogenów. Obsługuje skanalizowane obszary gmin: Tuchola, Kęsowo i Cekcyn. Docelowo do oczyszczalni ma zostać podłączony również teren gminy Gostycyn. Stan techniczny oczyszczalni: dobry. Proces technologiczny: krata mechaniczna i ręczna, piaskownik, osadnik wstępny, komory osadu czynnego z napowietrzaniem drobnopęcherzykowym wraz z systemem wytrącania azotu, osadnik wtórny wraz z systemem wytrącania fosforu, komora fermentacyjna, system gospodarki osadowej wraz z kompostownikiem. Na terenie oczyszczalni znajduje się również: przepompownia centralna, stacja transformatorowa wraz agregatem prądotwórczym, punkt zlewny, laboratorium (certyfikat ISO), zabudowania socjalne/administracyjne/gospodarcze. Identyfikuje się następujące problemy/potrzeby, które leżą u podstaw projektu modernizacji oczyszczalni:

- Rozwiązanie problemów gospodarki osadowej: przebudowa, zamknięcie, zmiana sposobu fermentacji komór fermentacyjnych i innych faz procesu technologicznego związanych z osadem; zmiana sposobu zagospodarowania osadu po zagęszczeniu (uciążliwość dla otoczenia, zwiększenie możliwości zagospodarowania osadu),
- Dostosowanie procesu technologicznego oczyszczania ścieków do aktualnych wymogów środowiskowych i BAT.

Projekt pod nazwą „Modernizacja oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Tuchola” zamierza się realizować w latach 2016-2018. Jego koszt szacuje się na 6 mln zł netto + 1,38 mln zł VAT i zakłada się dofinansowanie EFRR (via POIiŚ): 85% kosztów netto (5,1 mln zł).

W zakresie energetyki odnawialnej przyjmuje się następujące założenia:

- rezygnuje się z zabiegania o rozwój zawodowej energetyki wiatrowej, jako funkcji kolizyjnej z zasadami ochrony przyrody oraz z turystycznym charakterem powiatu;
- dopuszcza się i powinno się wspierać rozwój instalacji geotermalnych, solarnych, związanych z wykorzystaniem biomasy - zarówno indywidualnych, jak i zbiorczych,
- szczególnie promować należy systemy grzewcze wykorzystujące biomasę, w tym słomę, rośliny energetyczne, zrębki drzewne – rozwój tego typu technologii może wspomagać przekształcenia w rolnictwie na terenie gminy, bowiem produkcja i przetwórstwo biomasy do celów energetycznych może uzupełniać profil działalności gospodarstw rolnych,
- promować należy rozwój plantacji roślin energetycznych - w rejonach gdzie nie koliduje to z funkcją ochrony przyrody,
- w lokalizacjach, gdzie nie stanowi to kolizji z funkcją ochronną, możliwa realizacja małych elektrowni wodnych,
- z dużą ostrożnością należy podchodzić do lokalizacji biogazowni – wprowadzie w niektórych rejonach powiatu potencjał rolniczy jest okolicznością bardzo sprzyjającą, ale jednocześnie znane są przypadki dużej uciążliwości odorowej tego typu obiektów. Nie należy więc wykluczać możliwości rozwoju biogazowni, natomiast ewentualną ich realizację należy poprzedzić szczegółowymi analizami prognozowanych oddziaływań w tym w szczególności

dla obszarów zamieszkanym i dla obszarów realizacji funkcji turystycznych.

Pamiętać należy, że planowane instalacje wytwarzające energię elektryczną o mocy ponad 100kW muszą zostać uwzględnione w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a więc przystępując do sporządzania zmiany studium należy ten fakt uwzględnić; w przeciwnym razie realizacja takiej infrastruktury nie będzie możliwa z przyczyn formalnych.

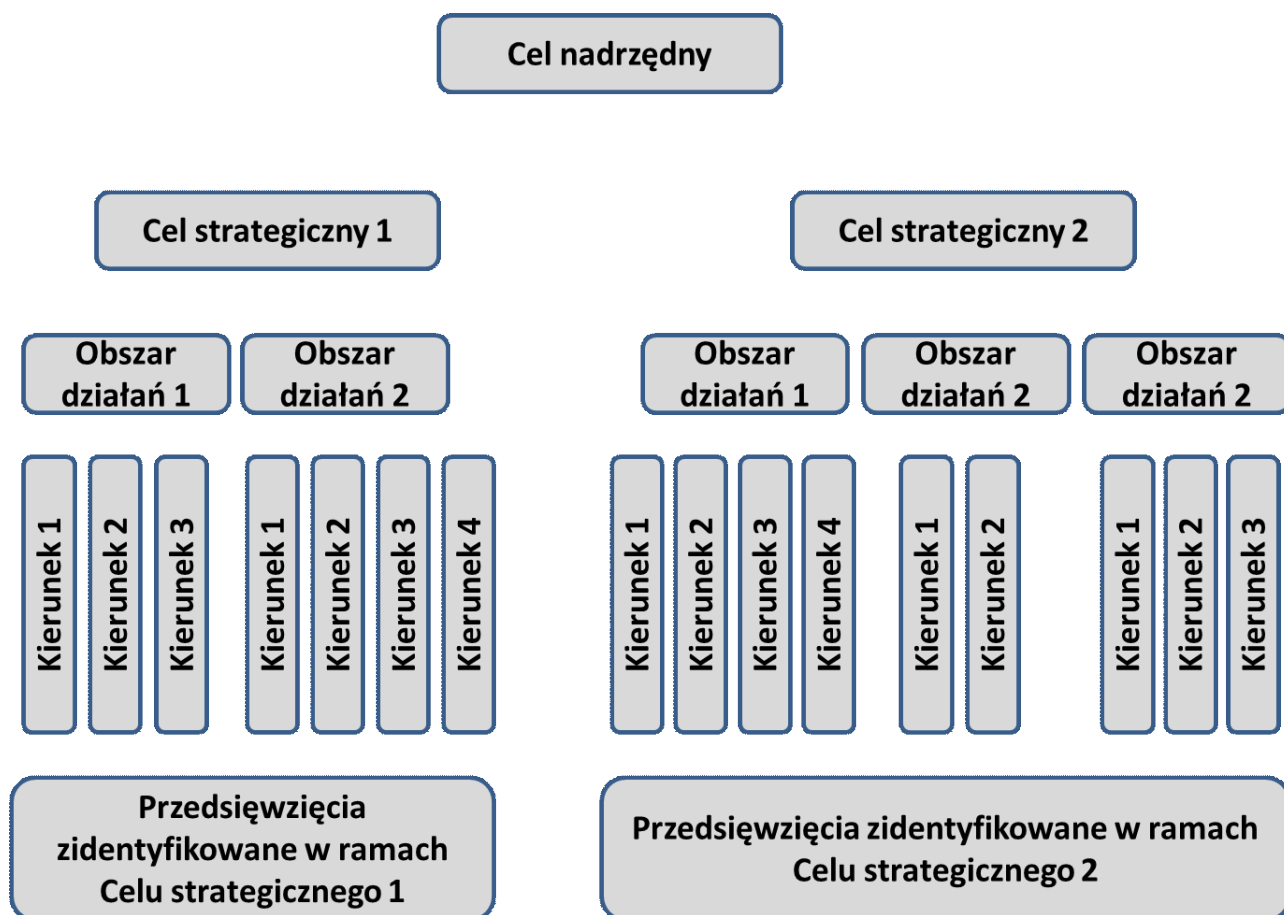
Samorządy wszystkich gmin oraz samorząd powiatowy zamierzają kontynuować działania termomodernizacyjne na budynkach publicznych - należących do instytucji podległych samorządom. Termomodernizacja ma na celu obniżenie kosztów funkcjonowania tych instytucji, choć główną osią działań w tym kierunku jest osiągnięcie celów w zakresie redukcji emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Każdy z samorządów posiada sprecyzowane plany - listę budynków planowanych do modernizacji. Kierunkowe znaczenie dla tego typu inwestycji w każdej z gmin pełnić będzie plan gospodarki niskoemisyjnej.

Samorządy gminne mają ograniczone możliwości działania na rzecz rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Podstawą interwencji może tu być przede wszystkim sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na cele mieszkaniowe oraz priorytetowe uzbrajanie tych terenów w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

W kontekście gospodarki mieszkaniowej, gminy powinny rozważyć podjęcie działań o charakterze prorodzinny - polegających na przeznaczeniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gruntów komunalnych na cel zabudowy mieszkaniowej, na uzbrojeniu tych terenów oraz przekazaniu ich (bezpłatnie lub na szczególnie korzystnych warunkach finansowania) pod zabudowę dla młodych rodzin z terenu gminy, które zobowiążą się do zamieszkiwania w budynku zrealizowanym na takich warunkach przez określony okres (co najmniej 15-20 lat). Tego typu interwencję można zaprogramować jako działanie wieloletnie (np. corocznie lub co dwa lata pozyskiwać na ten cel grunty w zasób gminy i sporządzać dla nich mpzp). Tego typu tereny mieszkaniowe powinny być wyznaczane wyłącznie w największych miejscowościach, wyposażonych w usługi, w tym przede wszystkim w przedszkole i szkołę. Taka interwencja, która jest korzystna dla młodych ludzi realizujących budynek mieszkalny, bo obniża koszt realizacji zabudowy o wartość gruntu, jest też bardzo korzystna dla gminy, bowiem zatrzymuje w dużych, dobrze wyposażonych miejscowościach młode rodziny, z których część być może właśnie dzięki takiej pomocy nie zdecyduje się na emigrację poza gminę.

Na terenie powiatu planuje się kontynuację procesów rewitalizacji. W mieście Tuchola zakłada się aktualizację obecnie obowiązującego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Tucholi i dostosowanie go do nowych wymagań (nie są one wciąż określone - rewitalizacja będzie regulowana przepisami ogólnymi na poziomie krajowym). Rewitalizowany obszar obejmuje Starówkę w Tucholi wraz z jej XIX-wiecznymi przedmieściami. Zarówno w mieście, ale szczególnie na obszarach wiejskich, ważnym zagadnieniem jest porządkowanie opuszczonej zabudowy poprodukcyjnej oraz popogrowskiej. Zagospodarowanie to, w miarę możliwości powinno być wykorzystywane do przywracania funkcji gospodarczych. Korzystnym kierunkiem jest także adaptacja obiektów do celów społecznych. W przypadku braku zainteresowania rozwojem jakichkolwiek form działalności w obiektach tego typu, pożądanym kierunkiem będzie ich rozbiórka.

Cele i kierunki rozwoju obszaru powiatu tucholskiego

Schemat pokazujący logikę ustaleń Strategii. Cel nadrzędny to „deklaracja ideowa” - w praktyce bez znaczenia dla ustaleń, ale ważna dla promocji Strategii. Cele strategiczne stanowią pierwszy realny poziom grupowania ustaleń - w tej konkretnej strategii dotyczą trzech zasadniczych sfer (wyróżniono trzy cele strategiczne), w których zawiera się ustalenia - te sfery są już odzwierciedleniem konkretnych zidentyfikowanych w powiecie potrzeb. Obszary działań wyróżnia się dla usystematyzowania ustaleń w poszczególnych celach - np. w zakresie rozwoju społecznego, wyróżnia się obszar związany z aktywnością społeczną i z funkcjonowaniem infrastruktury. W ramach poszczególnych obszarów działań wskazuje się kierunki działań - opisujące konkretne zamierzenia wynikające ze zidentyfikowanych potrzeb. Najbardziej szczegółowym poziomem ustaleń Strategii są konkretne, imiennie nazwane, sprecyzowane przedsięwzięcia - czyli projekty, które wpisują się w bardziej ogólnie określone kierunki. Lista obejmuje te przedsięwzięcia, które były znane w momencie tworzenia Strategii, ale zakłada się, że dwukrotnie w ciągu roku dokonywać się będzie aktualizacji listy przedsięwzięć (usunięcie nieaktualnych, dodanie nowych). Przedsięwzięcia pogrupowano w układzie celów strategicznych - nie są więc one przypisane do konkretnych kierunków, czy obszarów, które realizują - ale do jednego z trzech celów strategicznych.

Cel nadrzędny: Wysoka jakość życia na terenie powiatu

Cel strategiczny 1: Nowoczesne społeczeństwo

Obszar działań 1.1: Aktywność społeczna

Kierunki działań:

1. Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym gmin i powiatu
2. Wsparcie sektora organizacji pozarządowych
3. Popularyzacja sportu i aktywności ruchowej
4. Wsparcie klubów i stowarzyszeń sportowych
5. Rozwój usług poradnictwa dla mieszkańców
6. Opracowanie i realizacja zintegrowanego programu funkcjonowania instytucji kultury na terenie powiatu - w kierunku stworzenia atrakcyjnej oferty i włączania w życie kulturalne jak największej części gminnych społeczności
7. Poprawa zdolności mieszkańców do korzystania z technologii informacyjnych

Obszar działań 1.2: Infrastruktura rozwoju społecznego

Kierunki działań:

1. Zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia na wszystkich poziomach edukacji
2. Rozwój bazy lokalowej i poprawa wyposażenie szkół na wszystkich poziomach edukacji
3. Opracowanie i realizacja w szkołach podstawowych i gimnazjach, programów: promocji nauk ścisłych, intensywniej nauki języków obcych, aktywności sportowej
4. Wspieranie niepublicznych placówek edukacyjnych
5. Zapewnienie powszechnego dostępu do opieki przedszkolnej
6. Zapewnienie opieki dla dzieci w wieku żłobkowym
7. Poszerzanie zakresu działalności instytucji kultury w kierunku prowadzenia zadań z zakresu rozwoju społecznego
8. Zapewnienie dostępności i wysokiej jakości ochrony zdrowia
9. Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej na potrzeby lokalnych społeczności
10. Opracowanie i wdrożenie programu dostosowania sfery usług publicznych do prognozowanego wzrostu liczności ludności starszej
11. Wzmacnianie zdolności do realizacji zadań z zakresu opieki społecznej oraz rozwiązywania problemów grup dotkniętych wykluczeniami społecznymi
12. Rozwój usług e-administracji
13. Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych służących integracji lokalnych społeczności, w tym dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb niepełnosprawnych.
14. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej Policji
15. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej Państwowej i Ochotniczych Straży Pożarnych
16. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej służb ratowniczych

Przedsięwzięcia do realizacji w ramach Celu strategicznego 1: Nowoczesne społeczeństwo

Przedsięwzięcia gminy Cekcyn

(uwaga – dla gminy Cekcyn przedstawiona kolejność oddaje priorytet – potrzeby realizacji)

1. Budowa przedszkola gminnego.
2. Budowa świetlicy wiejskiej w Sołectwie Zalesie.
3. Utworzenie domu dziennego pobytu, Środowiskowego Domu Pomocy, zakup sprzętu do wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej .
4. Przebudowa budynku Urzędu Gminy w Cekcynie – dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, budowa windy.

5. Budowa kompleksu sportowo – edukacyjno – rekreacyjnego (stadionu sportowego, kortów tenisowych i innych obiektów sportowych) jako uzupełnienie infrastruktury hali widowiskowo – sportowej i boisk sportowych).
6. Budowa szatni z sanitariatami przy boiskach sportowych w Krzywogórcu oraz budowa zadaszenia z ławkami dla sportowców korzystających z kompleksu boisk „ Orlik”.
7. Remont pomieszczeń kuchennych i zakup wyposażenia w budynku Szkoły Podstawowej w Cekcynie, w celu ponownego uruchomienia kuchni.
8. Remont budynku poszkolnego w Zdrojach z częściowym przeznaczeniem na mieszkania socjalne (konieczna wymiana pokrycia dachowego).

Przedsięwzięcia gminy Gostycyn

1. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób Starszych w Gostycynie w ramach spółdzielni socjalnej
2. Budowa zespołu budynków wielofunkcyjnych składających się z Domu Seniora z funkcją kulturowo – edukacyjną (warsztaty artystyczne, uniwersytet trzeciego wieku) oraz obiektów o charakterze rekreacyjnym (basen, kręgielnia, strzelnica sportowa, punkt gastronomiczny) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i turystyczną
3. Rozwój sieci komputerowej w szkołach na terenie Gminy Gostycyn
4. Wyposażenie pracowni do nauki języków obcych w szkołach na terenie gminy Gostycyn
5. Wyposażenie szkół w tablice interaktywne
6. Aktywna integracja młodzieży wiejskiej w Młodzieżowych Drużynach Pożarniczych przy OSP w gminie Gostycyn
7. Wyposażenie sal multimedialnych w szkołach na terenie Gminy Gostycyn
8. Modernizacja sal tematycznych GOK Gostycyn
9. Cykl imprez kulturalnych kultywujących tradycje i zwyczaje regionu,
10. Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego poprzez stworzenie borowiackiej chaty
11. Modernizacja świetlic wiejskich na terenie Gminy Gostycyn
12. Poprawa dostępu do usług medycznych w przychodni w Gostycynie poprzez zakup aparatu USG z kompletem głowic
13. Zakup rehabilitacyjnych szyn CPM do przychodni w Gostycynie
14. Rozbudowa remizy OSP w Gostycynie
15. Zakup sprzętu pożarniczego dla OSP i wzmocnienie służb ratowniczych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof
16. Modernizacja/utworzenie placów zabaw na terenie gminy Gostycyn
17. Rozbudowa boisk sportowych przy Centrum Sportowo – Rehabilitacyjnym w Gostycynie
18. Adaptacja budynku byłej szkoły w Kamienicy na mieszkania socjalne

Przedsięwzięcia gminy Kęsowo

1. Dostosowanie budynku Zespołu Szkół w Żalnie do potrzeb osób niepełnosprawnych
2. Wyposażenie gabinetów dydaktycznych Zespołu Szkół w Żalnie w specjalistyczne pomoce naukowe
3. Wymiana sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz zwiększenie liczby stanowisk komputerowych w Zespole Szkół w Żalnie
4. Wymiana sprzętu komputerowego w Zespole Szkół w Kęsowie
5. Rozbudowa i termomodernizacja świetlicy w Zespole Szkół w Kęsowie
6. Budowa basenu przy Zespole Szkół w Kęsowie
7. Remonty świetlic: w Pamiętowie, Drożdzienicy, Krajenkach, w Kęsowie na ul. Wyzwolenia, w Obrowie, Jeleńcu, Tuchółce
8. Budowa świetlicy w Grochowie
9. Remont budynku po byłym domu kultury w Drożdzienicy
10. Budowa dziennego domu pobytu dla osób starszych i niepełnosprawnych
11. Rozbudowa budynku Urzędu Gminy z dostosowaniem dla potrzeb osób niepełnosprawnych
12. Remonty placów zabaw na terenie gminy

13. Doposażenie OSP na terenie gminy w sprzęt ratowniczo-gaśniczy oraz samochody strażackie

Przedsięwzięcia gminy Lubiewo

1. Modernizacja boiska przy Zespole Szkół w Bysławiu
2. Dobudowa części gastronomicznej do budynku na kąpielisku w miejscowości Bysław
3. Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkół w Lubiewie z przeznaczeniem na zwiększenie miejsc przedszkolnych
4. Budowa skate parku na kąpielisku w miejscowości Bysław
5. Wymiana dachu i przebudowa poddasza w świetlicy wiejskiej w miejscowości Klonowo
6. Zagospodarowanie sportowo-rekreacyjno-turystyczne terenu Gminy Lubiewo (boiska sportowe, place zabaw, siłownie plenerowe, skate parki, ścieżki dydaktyczne, spacerowe, urządzenia małej architektury, itp.)

Przedsięwzięcia gminy Śliwice

1. Utworzenie (poprzez budowę nowego lub adaptację istniejącego obiektu) Domu Dziennego Pobytu
2. Utworzenie (poprzez budowę nowego lub adaptację istniejącego obiektu) Środowiskowego Domu Pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi
3. Modernizacja i poprawa wyposażenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (w tym: nowa infrastruktura Ośrodka ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych oraz rozwiązanie problemu poruszania się pracowników socjalnych po terenie poprzez zakup samochodu służbowego).
4. Budowa sali gimnastycznej w Śliwicach
5. Zadaszenie Orlika w Śliwicach
6. Modernizacja stadionu w Śliwicach
7. Remont i modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury
8. Remont i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Śliwicach
9. Remont i termomodernizacja budynku Gimnazjum w Śliwicach
10. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Śliwiczkach
11. Remont budynku Szkoły Podstawowej w Lińsku
12. Kapitałny remont lub budowa nowego budynku dla Przedszkola Samorządowego „Borowiaczek” w Śliwicach
13. Doposażenie i modernizacja wszystkich pracowni komputerowych w szkołach na terenie gminy Śliwice
14. Rozbudowa Przychodni w Śliwicach
15. Remont budynków i poprawa wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym zakup ciężkiego samochodu pożarniczego, zakup sprzętu pływającego, zakup sprzętu do ratownictwa wysokościowego, zakup środków do neutralizacji plam olejowych, wymiana centralnego ogrzewania w Domu Strażaka w Śliwicach
16. Budowa remizy dla OSP w Kręgu
17. Poprawa wyposażenia Policji (w tym zakup pojazdów)

Przedsięwzięcia gminy Tuchola

1. Modernizacja edukacyjnej infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Tucholi
2. Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Tucholi
3. Modernizacja i doposażenie przedszkola nr 1 w Tucholi
4. Rozbudowa, modernizacja i poprawa wyposażenia Miejskiego Centrum Lekarskiego w Tucholi, w tym w szczególności:
  - Rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy lokalowej MCL o kolejne gabinety lekarskie i diagnostyczne wraz z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych
  - Termomodernizacja budynku MCL
  - Zakup aparatu RTG wraz z przystosowaniem pomieszczeń do aktualnych przepisów oraz wymogów
  - Zakup aparatury i urządzeń medycznych do diagnostyki tj. aparatu USG aparatu EKG, spirometru
  - Unowocześnienie i rozwój istniejącej bazy informatycznej oraz rozwój e-usług – m.in. rejestracja „on-line” pacjentów przez Internet, usługi telemedyczne i telekonsultacje, stworzenie efektywnych warunków umożliwiających przesyłanie wyników badań diagnostycznych drogą elektroniczną, rozwój komunikacji elektronicznej

6. Remont budynków i poprawa wyposażenia Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych i zakup wyposażenia dla celów szkoleniowych
7. Remont dachu świetlicy w Wielkiej Komorzy
8. Poprawa stanu zagospodarowania terenu przy świetlicy oraz poprawa wyposażenia świetlicy w Łosinach
9. Powiększenie placu przy świetlicy oraz poprawa wyposażenia świetlicy w Legbądzie
10. Rozbudowa oraz kompleksowy remont świetlicy wiejskiej w Rzepicznie
11. Poprawa stanu instalacji elektrycznej w świetlicy w Klocku
12. Adaptacja poddasza na pomieszczenie użytkowe oraz budowa pomieszczenia gospodarczego przy świetlicy w Stobnie
13. Rozbudowa budynku oraz modernizacja ogrodzenia placu zabaw przy świetlicy w Białowieży
14. Termomodernizacja, powiększenie oraz poprawa wyposażenia w sprzęt audiowizualny świetlicy wiejskiej w Kiełpinie
15. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Wysoka
16. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Słupy.

Projekty Powiatu Tucholskiego

1. Modernizacja i doposażenie Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych, w tym w szczególności:
  - Modernizacja internatu
  - Powstanie boiska wielofunkcyjnego
  - Powstanie zewnętrznej windy przy budynku głównym szkoły dla osób niepełnosprawnych w celu likwidacji barier architektonicznych
  - Powstanie na potrzeby zawodu technik hotelarstwa pracowni: hotelarskiej, obsługi, przygotowania i ekspedycji śniadań.
  - Powstanie na potrzeby zawodu technik żywienia i usług gastronomicznych oraz kucharz pracowni: technologii gastronomicznej, pracowni obsługi gości.
  - Modernizacja pracowni aplikacji internetowych i baz danych - zakup nowych komputerów i oprogramowania na potrzeby zawodu technik informatyk
  - Modernizacja pracowni technologii na potrzeby zawodu technik mechanik.
  - Doposażenie pracowni: środków transportu, logistyki, gospodarki materiałowej na potrzeby zawodu technik logistyk.
  - Doposażenie pracowni: organizowania i prowadzenia sprzedaży, techniki biurowej, ekonomiki i rachunkowości handlowej na potrzeby zawodu technik handlowiec oraz sprzedawca
2. Modernizacja i doposażenie Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej – Centrum Kształcenia Praktycznego i Centrum Kształcenia Ustawicznego, w tym w szczególności rozbudowa/przebudowa przestrzeni dydaktycznej: pracowni gastronomicznej i mechanicznej, doposażenie bazy edukacyjnej w zakresie pomocy dydaktycznych.
3. Modernizacja i doposażenie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Śliwicach, w tym w szczególności doposażenie pracowni komputerowej do przeprowadzenia egzaminów zawodowych zgodnie z aktualnymi wymogami
4. Modernizacja i doposażenie Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi, w tym w szczególności: budowa hali (wiaty) na potrzeby zajęć praktycznych dla kwalifikacji R-3 i R-21, modernizacja bazy informatycznej (komputerów) w pracowniach komputerowych, doposażenie w programy infrastrukturalne dla różnych kierunków kształcenia
5. Modernizacja i doposażenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi, w tym w szczególności:
  - likwidacja barier architektonicznych (montaż windy),
  - dostosowanie toalet do potrzeb uczniów niepełnosprawnych,
  - modernizacja sieci elektrycznej,
  - doposażenie pracowni informatycznej (zakup nowych komputerów i oprogramowania),
  - modernizacja sali gimnastycznej i toalet w segmencie sportowym (inwestycja rozpoczęta – niezakończona).
6. Dokończenie prac remontowo-modernizacyjnych w Szpitalu Powiatowym w Tucholi

7. Realizacja stacji dializ w Szpitalu Powiatowym w Tucholi
8. Realizacja zakładu opiekuńczo-leczniczego w Szpitalu Powiatowym w Tucholi
9. Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
10. Wyposażenie sali Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w sprzęt do rehabilitacji oraz zatrudnienie rehabilitanta i rozpoczęcie usługi dziennej rehabilitacji osób niepełnosprawnych
11. Utworzenie sieci gospodarstw opiekuńczych oraz klubów integracji dla osób starszych aktywnych oraz dla osób z niepełnosprawnością (w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi) na bazie gospodarstw rolnych i agroturystycznych
12. Pozyskanie lokalu dla osób poruszających się na wózkach na potrzeby Warsztatów Terapii Zajęciowej w Tucholi
13. Utworzenie 1 rodzinnego domu dziecka do roku 2017
14. Doposażenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tucholi w nowoczesny sprzęt do diagnozy i terapii, jak również zapewnienie dostępu do szkoleń specjalistycznych, tak aby placówka mogła wywiązać się na jak najlepszym poziomie z zadań statutowych i pozastatutowych, wynikających z zapotrzebowania lokalnego środowiska w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej
15. Zwiększenie kadr Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tucholi
16. Budowa i wyposażenie placówki opiekuńczo – wychowawczej przystosowanej dla 14 wychowanków na terenie Powiatu Tucholskiego
17. „Bezpieczny urząd – bezpieczny obywatel” (podniesienie sprawności instytucjonalnej Starostwa Powiatowego poprzez stworzenie systemu bezpieczeństwa, wdrożenie usprawnień w zakresie poprawy procedur i praktyk działania, udoskonalenia struktury organizacyjnej oraz systemu zarządzania jednostką, rozwojem lokalnym i wiedzą posiadanych kadr)
18. Modernizacja obiektu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi. Projekt obejmuje następujący zakres: Remont i modernizacja budynku (wymiana pokrycia dachowego, remont elewacji). Utwardzenie nawierzchni przed budynkiem SOW (wjazd, parking) wraz z modernizacją instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska. Remont i doposażenie pomieszczeń SOW. Modernizacja placu zabaw przed budynkiem. Remont ogrodzenia. Wykonanie przyłącza gazowego wraz z modernizacją systemu grzewczego.
19. Rozbudowa, remont oraz budowa nowych obiektów w Białej.
20. Dokończenie prac konserwatorsko-restauratorskich DPS w Wysokiej

Pozostałe projekty

1. Powołanie Biura Monitorowania Rozwoju Powiatu
2. Opracowanie i wdrożenie powiatowego programu zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych i gimnazjach
3. Opracowanie i wdrożenie powiatowego programu zainteresowania młodzieży naukami ścisłymi
4. Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu stypendiów dla najlepszych uczniów - zwłaszcza w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych
5. Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu olimpiad i konkursów dla szkół podstawowych i gimnazjalnych,
6. Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu motywowania i nagradzania nauczycieli osiągających najlepsze wyniki w nauczaniu,
7. Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu zawodów sportowych dla szkół podstawowych i gimnazjów
8. Opracowanie i realizacja programu przygotowania mieszkańców do korzystania z technologii informacyjnych
9. Utworzenie imiennych – indywidualnych skrzynek pocztowych dla wszystkich mieszkańców powiatu oraz stworzenie systemu przekazywania informacji publicznej drogą elektroniczną do mieszkańców

Cel strategiczny 2: Wzrost gospodarczy

Obszar działań 2.1: Zasoby ludzkie

Kierunki działań:

1. Rozwój szkolnictwa zawodowego
2. Rozwój doradztwa zawodowego
3. Poprawa poziomu wykształcenia i kwalifikacji ludności dorosłej

4. Rozwój przedsięwzięć ekonomii społecznej

Obszar działań 2.2: Otoczenie biznesu

Kierunki działań:

1. Wspieranie rozwoju i funkcjonowania instytucji otoczenia biznesu
2. Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorców na terenie powiatu

Obszar działań 2.3: Przestrzeń dla rozwoju gospodarczego

Kierunki działań:

1. Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych
2. Zagospodarowanie terenów atrakcyjnych turystycznie w ogólnodostępną infrastrukturę umożliwiającą realizację wypoczynku i rekreacji, w tym poprawa zagospodarowania szlaków turystycznych
3. Kreowanie i promocja zintegrowanych produktów turystycznych oraz wzmacnianie marki turystycznej powiatu tucholskiego
4. Rozwój edukacji ekologicznej
5. Rozwój informacji turystycznej
6. Promocja gospodarcza powiatu

Przedsięwzięcia do realizacji w ramach Celu strategicznego 2: Wzrost gospodarczy

Przedsięwzięcia gminy Gostycyn

1. Zmniejszenie bezrobocia gminy poprzez wsparcie przedsiębiorczości, uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury drogowej

Przedsięwzięcia gminy Kęsowo

1. Rozwój Obrowa, Przymuszewa, Adamkowa i Grochowa pod względem turystycznym
2. Odnowienie, oczyszczenie i oznakowanie bunkrów
3. Zagospodarowanie jeziora w Grochowie
4. Zagospodarowanie jeziora we Wieszczycach
5. Rozbudowa plaży w miejscowości Żalno
6. Budowa infrastruktury nad jeziorem Tuchółka

Przedsięwzięcia gminy Lubiewo

1. Budowa ścieżki spacerowej wokół jeziora Bysławskiego

Przedsięwzięcia gminy Tuchola

1. Inkubator przedsiębiorczości
2. Przygotowanie terenów inwestycyjnych przemysłowo-usługowych
3. Rozbudowa i przebudowa obiektu zakwaterowania zbiorowego przy OSiR w Tucholi
4. Budowa centrum sportów zimowych
5. Utworzenie skansenu budownictwa borowiackiego
6. Rozbudowa produktu turystycznego związanego z grodem Raciąż

Pozostałe projekty

1. Powołanie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestorów
2. Powołanie Powiatowej Rady Zatrudnienia tworzonej przez największych pracodawców, dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych i centrów kształcenia dorosłych oraz dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy - zadaniem Rady będzie koordynacja kierunków kształcenia zawodowego oraz rozwój doradztwa zawodowego, a także koordynacja i organizacja praktyk zawodowych,

Cel strategiczny 3: Modernizacja przestrzeni

Obszar działań 3.1: Dostępność zewnętrzna i wewnętrzna powiatu

Kierunki działań:

1. Rozwój systemu transportu publicznego na terenie powiatu
2. Utrzymanie komunikacji kolejowej w relacjach Bydgoszcz - Chojnice i Bydgoszcz - Szlachta
3. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg wojewódzkich
4. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg powiatowych
5. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg gminnych
6. Poprawa bezpieczeństwa na drogach

Obszar działań 3.2: Rozwój infrastruktury technicznej

Kierunki działań:

1. Rozwój infrastruktury zaopatrzenia w wodę
2. Rozwój infrastruktury odbioru i oczyszczania ścieków
3. Zapewnienie pewności zasilania w energię elektryczną
4. Rozwój sieci gazowych
5. Rozwój infrastruktury łączności i infrastruktury służącej zapewnieniu powszechnego dostępu do internetu
6. Rozwój infrastruktury gospodarki odpadami

Obszar działań 3.3: Planowanie przestrzenne

Kierunki działań:

1. Aktualizacja studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu
2. Sporządzaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – adekwatnie do bieżących potrzeb rozwojowych gmin
3. Wsparcie budownictwa mieszkaniowego poprzez wyznaczanie i wyposażanie w infrastrukturę terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej

Obszar działań 3.4: Działania na rzecz środowiska

Kierunki działań:

1. Ewidencja zasobów oraz działania ochronne i naprawcze w dziedzinie środowiska przyrodniczego
2. Ewidencja zasobów oraz działania ochronne i naprawcze w dziedzinie środowiska kulturowego

Obszar działań 3.5: Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna

Kierunki działań:

1. Rozwój proekologicznych systemów grzewczych
2. Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej
3. Rozwój elektroenergetyki oraz energetyki ciepłej wykorzystującej odnawialne źródła energii
4. Rozwój sieci dróg rowerowych dla transportu i rekreacji

Obszar działań 3.6: Rewitalizacja miasta i miejscowości wiejskich

Kierunki działań:

1. Kontynuacja procesów rewitalizacji w mieście Tuchola
2. Kontynuacja procesów odnowy wsi w miejscowościach wiejskich powiatu
3. Adaptacja zagospodarowania byłych gospodarstw uspołecznionych na cele działalności gospodarczych lub społecznych

Przedsięwzięcia do realizacji w ramach Celu strategicznego 3: Modernizacja przestrzeni
Przedsięwzięcia gminy Cekcyn (uwaga – dla gminy Cekcyn przedstawiona kolejność oddaje priorytet – potrzeby realizacji)   1. Przebudowa dróg powiatowych wraz z kanalizacją deszczową i wymianą azbestowej sieci wodociągowej (ul. Główna, Wczasowa, Szkolna, Krótka, Okrężna).

2. Budowa ul. Kolejowej i ul. Tartacznej.
3. Inwestycje wodno – kanalizacyjne
  - Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Ludwichowo, Trzebciny, Zamarte, Wierzchucin, Huta,
  - Budowa sieci kanalizacyjnej wokół Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego,
  - Inne sieci kanalizacyjne – uzbrojenie działek mieszkalnych i letniskowych,
  - Budowa II linii przesyłowej do oczyszczalni w Rudzkim Moście,
  - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
  - Projekty z zakresu sieci wodociągowej: Huta, Cekcyn (wymiana rur azbestowych - ul. Główna, Wczasowa, Szkolna, Kanałowa),
  - Podłączenie miejscowości Błędzim do sieci wodociągowej z terenu gminy Lniano,
  - Podłączenie miejscowości Piła - Młyn do sieci wodociągowej z terenu gminy Gostycyn,
  - Inne sieci wodociągowe (uzbrojenie działek).
4. Budowa ścieżek rowerowych
  - Cekcyn – Rudzki Most
  - Cekcyn – Wierzchucin
  - Cekcyn - Bysław
  - Cekcyn – Krzywogoniec – Małe Gacno
5. Rewitalizacja dworców kolejowych w miejscowościach: Cekcyn i Wierzchucin

Przedsięwzięcia gminy Gostycyn

1. Remont sieci wodociągowej wraz z przyłączami we wsi Bagienica oraz budowa nowej linii wodociągowej, omijającej tę wieś z przepompowni wody Bagienica do Kamienicy
2. Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Gostycyn ul. Główna wraz z przyłączami
3. Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Pruszc ul. Kościelna wraz z przyłączami
4. Budowa sieci wodociągowej z Gostycyna do miejscowości Piła wraz z objęciem nią osiedla tzw. Betlejem i ul. Jeziornej - I etap
5. Modernizacja SUW w Piła Olga - pełna automatyzacja wraz z remontem studni głębinowych nr 1 i 2 - II etap
6. Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Piła w kierunku Osiedla Nogawica i jezior: Rudzianka i Średniego - III etap
7. Budowa retencyjnego zbiornika wodnego w miejscowości Kamienica wraz z zastosowaniem pełnej automatyzacji
8. Budowa, bądź wymiana rurociągu na trasie Wielki Mędromierz-Gostycyn w celu pełnego zabezpieczenia wody w przypadku wystąpienia awarii urządzeń wodociągowych
9. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gostycyn
10. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Łyskowo
11. Modernizacja starych i budowa nowych sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej do miejscowości Piła w gminie Gostycyn wraz z budową oczyszczalni przyzagrodowych
12. Budowa kolektora kanalizacji sanitarnej, łączącego wieś Przyrowa - z kolektorem we wsi Wielki Mędromierz wraz z zastosowaniem nowoczesnych tłoczni ściekowych
13. Budowa kolektora sanitarnego tłoczego z terenu gminy Gostycyn do systemu kanalizacji sanitarnej Miasta i Gminy Tuchola
14. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gostycynie
15. Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej z Pruszcza do Kamienicy, z Łyskowa do Tucholi
16. Utwardzenie parkingów przynależnych do budynków świetlic wiejskich w Małej Kloni, Bagienicy, Pruszczu
17. Termomodernizacja budynku WDK Wielka Klonia,
18. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych, Wspólnot Mieszkaniowych oraz budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie Gminy Gostycyn
19. Ogrzewanie przyjazne środowisku w przychodni w Gostycynie
20. Kompleksowa rewitalizacja nieczynnej stacji PKP wraz z terenami przyległymi w miejscowości Pruszc
21. Oświetlenie miejsc użyteczności publicznej zasilane z odnawialnych źródeł energii

Przedsięwzięcia gminy Kęsowo

1. Wykonanie sieci wodociągowej w Drożdzienicy i Pamiętowie
2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy
3. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Tuchółka - Jeleńcz
4. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Kęsowo - Pamiętowo
5. Budowa ciągu pieszo- jezdni Bralewnica - Adamkowo
6. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Kęsowo - Obrowo
7. Budowa ścieżki pieszo- rowerowej Kęsowo - Jeleńcz
8. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Kęsowo - Adamkowo (przebieg przez ulicę Pamiętowską)
9. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Kęsowo - Drożdżenica (do bunkra)
10. Rewitalizacja parku i pałacu w Kęsowie z dostosowaniem budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych
11. Prowadzenie dalszych badań archeologicznych grodziska w Obrowie
12. Budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy
13. Instalacja układów solarnych i paneli do produkcji energii elektrycznej na budynkach szkół oraz innych obiektów komunalnych

Przedsięwzięcia gminy Lubiewo

1. Przebudowa ulicy Ks. Czarnowskiego i ul. Lipowej w Lubiewie
2. Przebudowa ulicy Okrężnej w Bysławiu
3. Przebudowa ulicy 13 Lutego w Bysławiu
4. Przebudowa ulicy Leśnej w Suchej
5. Remont ulicy Hallera w Lubiewie
6. Remont ulicy Kwiatowej w Bysławiu
7. Remont ulicy 13 Lutego w Bysławiu
8. Przebudowa drogi 010605C Bysław –Trutnowo - od ul. 13 lutego do drogi powiatowej nr 1039C na odcinku 2,821 km
9. Przebudowa drogi 010620C Sucha Młyn - Cierplewo - do przebudowanego odcinka na odcinku 0,36 km
10. Przebudowa drogi 010620C Sucha Młyn - Cierplewo - od krzyżówki do granicy gminy na odcinku 1,2 km
11. Przebudowa drogi 010643 Sucha - Cierplewo (kier. „Przydatki” do drogi gminnej nr 010620C) na odcinku 1,316 km
12. Przebudowa drogi 010617C Sucha – Bieniek na odcinku 1.0 km
13. Przebudowa drogi 010608C Lubiewo – Bysławek na odcinku 3,5 km
14. Przebudowa drogi 010612C Lubiewo – Jania Góra (do Brukniwa) na odcinku 1,5 km
15. Przebudowa drogi 010601C Nowe Dziuki - Szumiąca na odcinku 2,013 km
16. Przebudowa drogi 010603C Piła – Szumiąca na odcinku 3,654 km
17. Przebudowa drogi 010644C Bysław - Teolog (do granicy gminy, kier. Cekcyn) na odcinku 0,7 km
18. Lubiewo - Przebudowa ulicy Lipowej i Ks. Czarnowskiego z budową chodników i ciągu pieszo-rowerowego wraz z budową kanalizacji deszczowej i przebudową oświetlenia ulicznego
19. Bysław - Przebudowa ulicy Okrężnej z łącznikami i częścią ulicy Krótkiej wraz z budową kanalizacji deszczowej
20. Przebudowa kotłowni i instalacji c.o. w Ośrodku Zdrowia w miejscowości Lubiewo
21. Wprowadzanie zadrzewień liniowych przy drogach gminnych i powiatowych na terenie gminy Lubiewo
22. Tworzenie zieleńców i parków gminnych
23. Przebudowa przepustu w miejscowości Wępin na drodze powiatowej Bysław-Cekcyn (Zamrzonka)
24. Przebudowa i remont stacji uzdatniania wody w miejscowości Lubiewo i Sucha
25. Kapitałny remont ze zmianą technologii i rozbudową stacji uzdatniania wody w miejscowości Bysław
26. Budowa sieci wodociągowej „spinającej” sieć stacji Bysław - Lubiewo oraz Lubiewo-Sucha
27. Wymiana sieci wodociągowej azbestowej na PCV w miejscowości Bysław
28. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bysław o obiekty: gospodarczo-garażowe i socjalno-administracyjne
29. Modernizacja i remont przepompowni ścieków w miejscowościach: Lubiewo, Klonowo, Bysławek, Minikowo, Bysław

30. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla terenów nieobjętych systemem kanalizacji ściekowej
31. Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w pasie drogowym drogi gminnej na działkach o nr ewid. 101 i 107 położonych w miejscowości Teolog
32. Budowa kablowej linii oświetlenia drogowego ścieżki rowerowej Bysław – Bysławek
33. Budowa oświetlenia na ul. 13 Lutego w miejscowości Bysław
34. Przebudowa oświetlenia ulicznego na ul. Lipowej i Ks. Czarnowskiego w miejscowości Lubiewo
35. Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie gminy
36. Budowa oświetlenia na ulicy Modrakowej i Zbysława w miejscowości Bysław
37. Budowa parkingu i lokali usługowych przy Urzędzie Gminy w Lubiewie na działce nr 415
38. Zagospodarowanie placu przy ul. Spokojnej w miejscowości Bysław (miejsca parkingowe, nasadzenia, odwodnienie)
39. Renowacja zbiornika wodnego w miejscowości Trutnowo
40. Renaturyzacja jeziora Jezioraki
41. Zagospodarowanie terenu w centrum Klonowa
42. Rewitalizacja fontanny w miejscowości Bysław i Lubiewo
43. Wymiana bądź likwidacja punktowych źródeł niskiej emisji (kotłów CO) na bardziej ekologiczne
44. Budowa i przebudowa instalacji OZE w budynkach użyteczności publicznej oraz indywidualnych.
45. Wymiana pokryć dachowych z płyt cementowo-azbestowych (dofinansowanie dla mieszkańców)

Przedsięwzięcia gminy Śliwice

1. Przebudowa drogi powiatowej 1005 C od granicy powiatu – Czersk – Śliwice – Łąski Piec – do granicy powiatu
2. Przebudowa drogi powiatowej 1017C na odcinku Wielkie Gacno - Śliwice – Błędno
3. Przebudowa drogi powiatowej 1006C w miejscowości Rosochatka
4. Przebudowa drogi powiatowej 1016C na odcinku Lińsk – Okoniny Nadjeziorne
5. Przebudowa skrzyżowania dróg powiatowych w Śliwicach
6. Przebudowa drogi gminnej 010209C na odcinku Główka – Okoniny,
7. Przebudowa drogi gminnej 010222C na odcinku Okoniny Nadjeziorne - Główka
8. Przebudowa drogi gminnej 010219C na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową do Kamionki
9. Przebudowa drogi gminnej 010212C na odcinku Śliwice – Wądoły
10. Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Śliwicach etap II oraz budowa sieci wodociągowej z przyłączeniami w Śliwicach – Wybudowania i Lińsk – Wybudowania
11. Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody w Śliwicach
12. Budowa sieci wodociągowej na nowych osiedlach mieszkaniowych w Śliwicach
13. Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami do miejscowości Łąski Piec
14. Budowa sieci kanalizacyjnej na nowych osiedlach mieszkaniowych w Śliwicach
15. Termomodernizacja wszystkich obiektów użyteczności publicznej.

Przedsięwzięcia gminy Tuchola

1. Rozbudowa i modernizacja multimodalnego centrum przesiadkowego w Tucholi (kolej, autobusy/busy, taxi, parkingi samochodowe i rowerowe)
2. Budowa i przebudowa ulic: aleja LOP, Budowlana, Cegielniana, Chojnicka, dr. Karasiewicza, Dworcowa, Garbary, Kolejowa, Kołłątaja, Kopernika, Lipowa, Mickiewicza, Nad Kiczą, Piastowska, plac Zamkowy, Poczтовая, Sępoleńska, Szkolna, Towarowa, Transportowa, Wiejska, Zamkowa i Ku Wiatrakom oraz wybranych drogi osiedlowe w Tucholi, a także dróg gminnych: 010101C, 010103C, 010105C, 010107C, 010110C, 010112C, 010113C, 010114C, 010118C, 010119C, 010120C i 010125C
3. Budowa wodociągu w m. Raciąski Młyn
4. Rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Starodworcowej w Tucholi
5. Rozbudowa sieci wodociągowej w rejonie ulic Mickiewicza i aleja 700-lecia w Tucholi
6. Modernizacja oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Tuchola
7. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Legbąd i Brody
8. Budowa kanalizacji w m. Przy Szosie Bydgoskiej

9. Budowa kanalizacji w m. Mały Mędromierz
10. Budowa kanalizacji w m. Jesionowo
11. Budowa kanalizacji w m. Raciąski Młyn
12. Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu domów jednorodzinnych Kopernika w Tucholi
13. Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Nowa Tuchola
14. Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Słupy
15. Budowa kanalizacji w ul. Janta-Półczyńskiego w Tucholi
16. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Czarna Droga, Główna i Rybacka w Tucholi
17. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Legbąd, Kłoczek, Biała, Woźniowa, Rzepiczna, Łosiny, Wymysłowo
18. Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej i kanalizacji deszczowej na ODJ Kopernika w Tucholi (kontynuacja)
19. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej na ODJ Rudzki Most I i II (kontynuacja)
20. Budowa sieci gazowej z Tucholi do miejscowości Wymysłowo oraz Trzcionek.
21. Budowa sieci gazowej na osiedlu Przy Szosie Bydgoskiej w Tucholi.
22. Rozwój systemu gospodarki odpadami, w tym działania inwestycyjne, edukacyjne, organizacyjne i zwiększenie zatrudnienia
23. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: Urzędu Miejskiego w Tucholi, Tucholskiego Ośrodka Kultury w Tucholi oraz szkół podstawowych w Tucholi nr 1, nr 3 i nr 5.
24. Rewitalizacja dworca kolejowego w Tucholi
25. Rewitalizacja średniowiecznego układu urbanistycznego miasta Tucholi

Projekty Powiatu Tucholskiego

1. Termomodernizacja budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tucholi
2. Prace konserwatorsko-restauratorskie budynku Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej (kontynuacja).
3. Prace konserwatorsko-restauratorskie budynku Muzeum w Tucholi.
4. Przebudowa budynku Starostwa – budowa windy.
5. Przebudowa dróg powiatowych z uwzględnieniem chodników i ścieżek rowerowych (poprawa bezpieczeństwa)
6. Ewidencja obiektów istotnych dla ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego powiatu

Pozostałe projekty

1. Drogi wskazywane do modernizacji zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z transeuropejską siecią transportową (TEN-T), portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi lub inwestycji na drogach poza TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi) - droga powiatowa Tuchola-Tleń 1015C (jako najkrótsze połączenie z autostradą A1)
2. Drogi wskazywane do modernizacji zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z transeuropejską siecią transportową (TEN-T), portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi lub inwestycji na drogach poza TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi) - droga powiatowa Tuchola-Raciąż 1009C (połączenie znacznych obszarów wiejskich gminy, poprzez Tucholę, z siecią TEN-T);
3. Drogi wskazywane do modernizacji zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z transeuropejską siecią transportową (TEN-T), portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi lub inwestycji na drogach poza TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi) - droga wojewódzka 237 do Mąkowskiej (jako połączenie z drogą krajową nr 25 do Bydgoszczy)
4. Drogi wskazywane do modernizacji zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z transeuropejską siecią transportową (TEN-T), portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi lub inwestycji na drogach poza TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi) - droga wojewódzka 237 do Czerska (jako najkrótsze połączenie z drogą krajową nr 22 do Gdańska)

5. Drogi wskazywane do modernizacji zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z transeuropejską siecią transportową (TEN-T), portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi lub inwestycji na drogach poza TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi) - droga wojewódzka 240 do Świecia i do Chojnic wraz z planowaną obwodnicą Tucholi (połączenie z lokalnymi ośrodkami i węzłami komunikacyjnymi w Chojnicach i Świeciu).
6. Przebudowa wiaduktu w Gostycynie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 237
7. Przebudowa mostu w Legbądzie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 237
8. Realizacja obwodnicy Tucholi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 240
9. Termomodernizacja obiektu Prokuratury Okręgowej przy ul. Świeckiej 23 w Tucholi wraz przebudową systemów grzewczych i wymianą oświetlenia na energooszczędne w budynku
10. Modernizacja obiektu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Tucholi.
11. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn
12. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gostycyn
13. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kęsowo
14. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubiewo
15. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śliwice
16. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchola

Priorytety rozwoju

Uwaga - pole ranga/priorytet należy interpretować następująco:

„najwyższy” - zadanie o absolutnie największym znaczeniu dla rozwoju powiatu/gminy, powinno być realizowane natychmiast przy zaangażowaniu maksymalnych możliwych sił i środków

„wysoki” - zadanie o bardzo dużym znaczeniu dla rozwoju powiatu/gminy, powinno być realizowane możliwie szybko przy zaangażowaniu maksymalnych możliwych sił i środków

„średni” - zadanie ważne dla rozwoju powiatu/gminy, ale nie wskazywane jako niezbędne lub nie wiążące się z realizacją najważniejszych potrzeb; powinno być realizowane przy braku bardziej istotnych potrzeb lub w sytuacji gdy nie wiąże się z dużym nakładem środków

„niski” - zadanie nie mające bezpośredniego lub pośredniego wpływu na realizację potrzeb rozwojowych powiatu/gminy, ale mogące pozytywnie wpłynąć na jej stan rozwoju; powinno być realizowane przy braku bardziej istotnych potrzeb

Nadanie rangi/priorytetu nie jest wiążące dla samorządów - ma zadanie pomocnicze przy podejmowaniu decyzji na temat kształtowania rozwoju powiatu i gmin.

Cel strategiczny / Obszar działań / Kierunek działań	Ranga / priorytet
Cel strategiczny 1: Nowoczesne społeczeństwo	
Obszar działań 1.1: Aktywność społeczna	
1. Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym gmin i powiatu	średni
2. Wsparcie sektora organizacji pozarządowych	średni
3. Popularyzacja sportu i aktywności ruchowej	średni
4. Wsparcie klubów i stowarzyszeń sportowych	średni
5. Rozwój usług poradnictwa dla mieszkańców	wysoki
6. Opracowanie i realizacja zintegrowanego programu funkcjonowania instytucji kultury na terenie powiatu - w kierunku stworzenia atrakcyjnej oferty i włączania w życie kulturalne	wysoki

jak największej części gminnych społeczności	
7. Poprawa zdolności mieszkańców do korzystania z technologii informacyjnych	najwyższy
Obszar działań 1.2: Infrastruktura rozwoju społecznego	
1. Zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia na wszystkich poziomach edukacji	najwyższy
2. Rozwój bazy lokalowej i poprawa wyposażenie szkół na wszystkich poziomach edukacji	wysoki
3. Opracowanie i realizacja w szkołach podstawowych i gimnazjach, programów: promocji nauk ścisłych, intensywnej nauki języków obcych, aktywności sportowej	najwyższy
4. Wspieranie niepublicznych placówek edukacyjnych	średni
5. Zapewnienie powszechnego dostępu do opieki przedszkolnej	najwyższy
6. Zapewnienie opieki dla dzieci w wieku żłobkowym	wysoki
7. Poszerzanie zakresu działalności instytucji kultury w kierunku prowadzenia zadań z zakresu rozwoju społecznego	wysoki
8. Zapewnienie dostępności i wysokiej jakości ochrony zdrowia	wysoki
9. Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej na potrzeby lokalnych społeczności	średni
10. Opracowanie i wdrożenie programu dostosowania sfery usług publicznych do prognozowanego wzrostu liczebności ludności starszej	wysoki
11. Wzmacnianie zdolności do realizacji zadań z zakresu opieki społecznej oraz rozwiązywania problemów grup dotkniętych wykluczeniami społecznymi	wysoki
12. Rozwój usług e-administracji	wysoki
13. Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych służących integracji lokalnych społeczności, w tym dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb niepełnosprawnych.	średni
14. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej Policji	wysoki
15. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej Państwowej i Ochotniczych Straży Pożarnych	wysoki
16. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej służb ratowniczych	wysoki
Cel strategiczny 2: Wzrost gospodarczy	
Obszar działań 2.1: Zasoby ludzkie	
1. Rozwój szkolnictwa zawodowego	najwyższy
2. Rozwój doradztwa zawodowego	najwyższy
3. Poprawa poziomu wykształcenia i kwalifikacji ludności dorosłej	wysoki
4. Rozwój przedsięwzięć ekonomii społecznej	najwyższy
Obszar działań 2.2: Otoczenie biznesu	
1. Wspieranie rozwoju i funkcjonowania instytucji otoczenia biznesu	średni
2. Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorców na terenie powiatu	średni
Obszar działań 2.3: Przestrzeń dla rozwoju gospodarczego	
1. Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych	najwyższy
2. Zagospodarowanie terenów atrakcyjnych turystycznie w ogólnodostępną infrastrukturę umożliwiającą realizację wypoczynku i rekreacji, w tym poprawa zagospodarowania szlaków turystycznych	wysoki
3. Kreowanie i promocja zintegrowanych produktów turystycznych oraz wzmacnianie marki turystycznej powiatu tucholskiego	wysoki
4. Rozwój edukacji ekologicznej	wysoki
5. Rozwój informacji turystycznej	wysoki
6. Promocja gospodarcza powiatu	wysoki

Cel strategiczny 3: Modernizacja przestrzeni	
Obszar działań 3.1: Dostępność zewnętrzna i wewnętrzna powiatu	
1. Rozwój systemu transportu publicznego na terenie powiatu	najwyższy
2. Utrzymanie komunikacji kolejowej w relacjach Bydgoszcz - Chojnice i Bydgoszcz - Szlachta	najwyższy
3. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg wojewódzkich	średni
4. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg powiatowych	wysoki
5. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg gminnych	wysoki
6. Poprawa bezpieczeństwa na drogach	średni
Obszar działań 3.2: Rozwój infrastruktury technicznej	
1. Rozwój infrastruktury zaopatrzenia w wodę	wysoki
2. Rozwój infrastruktury odbioru i oczyszczania ścieków	wysoki
3. Zapewnienie pewności zasilania w energię elektryczną	niski
4. Rozwój sieci gazowych	średni
5. Rozwój infrastruktury łączności i infrastruktury służącej zapewnieniu powszechnego dostępu do internetu	najwyższy
6. Rozwój infrastruktury gospodarki odpadami	niski
Obszar działań 3.3: Planowanie przestrzenne	
1. Aktualizacja studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu	wysoki
2. Sporządzaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – adekwatnie do bieżących potrzeb rozwojowych gmin	wysoki
3. Wsparcie budownictwa mieszkaniowego poprzez wyznaczanie i wyposażanie w infrastrukturę terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej	wysoki
Obszar działań 3.4: Działania na rzecz środowiska	
1. Ewidencja zasobów oraz działania ochronne i naprawcze w dziedzinie środowiska przyrodniczego	niski
2. Ewidencja zasobów oraz działania ochronne i naprawcze w dziedzinie środowiska kulturowego	niski
Obszar działań 3.5: Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	
1. Rozwój proekologicznych systemów grzewczych	niski
2. Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej	średni
3. Rozwój elektroenergetyki oraz energetyki ciepłej wykorzystującej odnawialne źródła energii	średni
4. Rozwój sieci dróg rowerowych dla transportu i rekreacji	najwyższy
Obszar działań 3.6: Rewitalizacja miasta i miejscowości wiejskich	
1. Kontynuacja procesów rewitalizacji w mieście Tuchola	średni
2. Kontynuacja procesów odnowy wsi w miejscowościach wiejskich powiatu	średni
3. Adaptacja zagospodarowania byłych gospodarstw uspołecznionych na cele działalności gospodarczych lub społecznych	wysoki

Założenia realizacji Strategii

Uwaga:

Oznaczenia w polu ORSG:

- 1 - zadanie potencjalnie może być realizowane w ramach polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego (Strategia dla ORSG), pod warunkiem spełnienia wymogów/kryteriów dostępowych określonych w Regionalnym Programie Operacyjnym.
- 2 - zadanie szczególnie predestynowane do realizacji w ramach polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego (Strategia dla ORSG)

Cel strategiczny / Obszar działań / Kierunek działań	Rola samorządu gminnego	Rola samorządu powiatowego	Uwagi	ORSG
Cel strategiczny 1: Nowoczesne społeczeństwo				
Obszar działań 1.1: Aktywność społeczna				
1. Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym gmin i powiatu	rola inspirująca i koordynująca; możliwość bezpośredniej interwencji - ograniczona, głównie dotyczy organizacji imprez, aktywności w ramach placówek kultury	rola pomocnicza - w zakresie promocji oraz organizacji imprez o charakterze ogólnopowiatowym		
2. Wsparcie sektora organizacji pozarządowych	niewielka możliwość bezpośredniego wpływu - głównie poprzez udostępniania lokali i promocję	rola pomocnicza - w zakresie promocji i realizacji programów wsparcia o charakterze ogólnopowiatowym	potencjalnie duża możliwość interwencji na poziomie strategii dla LGD	
3. Popularyzacja sportu i aktywności ruchowej	rola inspirująca i koordynująca; możliwość bezpośredniej interwencji - ograniczona, głównie poprzez rozwój bazy i organizację zajęć i programów w zakresie aktywności	rola pomocnicza - w zakresie promocji oraz organizacji imprez i zawodów o charakterze ogólnopowiatowym		
4. Wsparcie klubów i stowarzyszeń sportowych	rola inspirująca i koordynująca; możliwość bezpośredniej interwencji - ograniczona, głównie poprzez rozwój bazy	rola pomocnicza - w zakresie promocji		
5. Rozwój usług poradnictwa dla mieszkańców	rola decydująca dla powodzenia zadania - zadanie może być realizowane tylko przy zaangażowaniu samorządu gminnego	rola pomocnicza - w zakresie promocji lub rola decydująca jeśli zadanie będzie miało charakter programu powiatowego		
6. Opracowanie i realizacja zintegrowanego programu funkcjonowania instytucji kultury na terenie powiatu - w kierunku stworzenia atrakcyjnej oferty i włączania w życie kulturalne jak największej części gminnych społeczności	rola decydująca dla powodzenia zadania - instytucje kultury stanowią zadanie własne samorządu gminnego	rolą samorządu powiatowego powinno być objęcie zadania patronatem i koordynowanie działań gmin - formalnie samorząd powiatowy nie ma kompetencji w tym zakresie	zadanie opiera się na tradycyjnej bardzo dobrej współpracy współpracy wszystkich samorządów na terenie powiatu - powodzenie zadania zależy od dobrej woli samorządów gminnych w zakresie zaakceptowania pewnych reguł funkcjonowania instytucji kultury,	

			zakładających podział zadań pomiędzy gminy i realizację zadań także na rzecz mieszkańców innych gmin	
7. Poprawa zdolności mieszkańców do korzystania z technologii informacyjnych	rola decydująca dla powodzenia zadania - zadanie może być realizowane tylko przy zaangażowaniu samorządu gminnego	rola pomocnicza - w zakresie promocji lub rola decydująca jeśli zadanie będzie miało charakter programu powiatowego		
Obszar działań 1.2: Infrastruktura rozwoju społecznego				
1. Zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia na wszystkich poziomach edukacji	rola decydująca w zakresie poziomów kształcenia należących do zadań własnych gminy	rola decydująca w zakresie poziomów kształcenia należących do zadań własnych powiatu		1
2. Rozwój bazy lokalowej i poprawa wyposażenie szkół na wszystkich poziomach edukacji	rola decydująca w zakresie poziomów kształcenia należących do zadań własnych gminy	rola decydująca w zakresie poziomów kształcenia należących do zadań własnych powiatu		1
3. Opracowanie i realizacja w szkołach podstawowych i gimnazjach, programów: promocji nauk ścisłych, intensywnej nauki języków obcych, aktywności sportowej	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	może pełnić rolę koordynatora programu o charakterze ogólnopowiatowym - taka realizacja zadania byłaby pożądana	zadanie powinno być realizowane na poziomie powiatu - poprzez opracowanie zunifikowanych programów dla całego powiatu	2
4. Wspieranie niepublicznych placówek edukacyjnych	niewielka możliwość bezpośredniego wpływu - głównie poprzez udostępniania lokali i promocję	w praktyce - brak możliwości wsparcia		
5. Zapewnienie powszechnego dostępu do opieki przedszkolnej	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	może pełnić rolę koordynatora programu o charakterze ogólnopowiatowym - taka realizacja zadania byłaby pożądana	zadanie powinno być realizowane w sposób umożliwiający łatwy dostęp do przedszkoli na terenie całego powiatu bez względu na położenie przedszkola w konkretnej gminie - zapotrzebowanie i dostępność powinny się bilansować na poziomie powiatowym	2
6. Zapewnienie opieki dla dzieci w wieku żłobkowym	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	może pełnić rolę koordynatora programu o charakterze ogólnopowiatowym - taka realizacja zadania byłaby pożądana	zadanie powinno być realizowane w sposób umożliwiający łatwy dostęp do żłobków na terenie całego powiatu bez względu na położenie żłobka w konkretnej gminie - zapotrzebowanie i dostępność powinny się bilansować na poziomie powiatowym	2

7. Poszerzanie zakresu działalności instytucji kultury w kierunku prowadzenia zadań z zakresu rozwoju społecznego	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości wsparcia		1
8. Zapewnienie dostępności i wysokiej jakości ochrony zdrowia	pośrednia możliwość interwencji w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	duża możliwość interwencji w zakresie leczenia specjalistycznego		
9. Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej na potrzeby lokalnych społeczności	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	wsparcie możliwe jedynie w zakresie infrastruktury przy szkołach powiatowych		
10. Opracowanie i wdrożenie programu dostosowania sfery usług publicznych do prognozowanego wzrostu liczebności ludności starszej	rola decydująca - dotyczy kilku rodzajów usług publicznych zaliczanych do zadań własnych gmin	rola decydująca w zakresie leczenia specjalistycznego (dostosowanie profilu działalności do potrzeb zmian struktur wieku)		
11. Wzmacnianie zdolności do realizacji zadań z zakresu opieki społecznej oraz rozwiązywania problemów grup dotkniętych wykluczeniami społecznymi	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	wsparcie realizowane poprzez jednostki i instytucje powiatowe, m.in. PCPR, ZAZ		2
12. Rozwój usług e-administracji	rola decydująca na poziomie wprowadzania programów e-usług do urzędów gmin	rola decydująca na poziomie wprowadzania programów e-usług do starostwa i instytucji podległych		1
13. Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych służących integracji lokalnych społeczności, w tym dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb niepełnosprawnych.	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości wsparcia		1
14. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej Policji	rola decydująca na poziomie gminy	wsparcie struktur powiatowych, możliwość koordynacji działań na poziomie powiatu		
15. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej Państwowej i Ochotniczych Straży Pożarnych	rola decydująca na poziomie gminy	wsparcie struktur powiatowych, możliwość koordynacji działań na poziomie powiatu		
16. Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia	rola decydująca na poziomie gminy	wsparcie struktur powiatowych, możliwość koordynacji działań na		

poprzez poprawę wyposażenia i rozbudowę bazy lokalowej służb ratowniczych		poziomie powiatu		
Cel strategiczny 2: Wzrost gospodarczy				
Obszar działań 2.1: Zasoby ludzkie				
1. Rozwój szkolnictwa zawodowego	w praktyce - brak możliwości wsparcia	rola decydująca - dotyczy zadania własnego powiatu		2
2. Rozwój doradztwa zawodowego	w praktyce - brak możliwości wsparcia	rola decydująca - dotyczy zadania własnego powiatu	współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy	2
3. Poprawa poziomu wykształcenia i kwalifikacji ludności dorosłej	w praktyce - brak możliwości wsparcia	rola decydująca - dotyczy zadania własnego powiatu	współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy	2
4. Rozwój przedsięwzięć ekonomii społecznej	potencjalnie duża możliwość wsparcia i koordynacji z poziomu urzędu gminy	potencjalnie duża możliwość wsparcia i koordynacji z poziomu administracji powiatowej		2
Obszar działań 2.2: Otoczenie biznesu				
1. Wspieranie rozwoju i funkcjonowania instytucji otoczenia biznesu	ograniczone możliwości bezpośredniego wsparcia	ograniczone możliwości bezpośredniego wsparcia	IOB w większości są instytucjami stricte komercyjnymi, których wsparcie na poziomie samorządów może dotyczyć głównie promocji, udostępnianie lokali, itp. działania pośrednie	
2. Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorców na terenie powiatu	ograniczone możliwości bezpośredniego wsparcia	potencjalnie duża możliwość wsparcia i koordynacji z poziomu administracji powiatowej - poprzez utworzenie specjalistycznej jednostki wspierającej przedsiębiorców		
Obszar działań 2.3: Przestrzeń dla rozwoju gospodarczego				
1. Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych	rola decydująca na poziomie gminy - dotyczy zadania własnego gminy	ograniczone możliwości wsparcia - głównie poprzez promocję		
2. Zagospodarowanie terenów atrakcyjnych turystycznie w ogólnodostępną infrastrukturę umożliwiającą realizację wypoczynku i rekreacji, w tym poprawa zagospodarowania szlaków turystycznych	rola decydująca na poziomie gminy - dotyczy zadania własnego gminy	decydująca rola koordynacyjna w projektach międzygminnych, rola inicjująca oraz w ograniczonym stopniu inwestycje własne, w tym inwestycje na użyczonym gruncie		
3. Kreowanie i promocja zintegrowanych produktów turystycznych oraz wzmacnianie marki turystycznej powiatu	wsparcie poprzez promocję	wsparcie poprzez promocję		

tucholskiego				
4. Rozwój edukacji ekologicznej	ograniczone możliwości bezpośredniego wsparcia	potencjalnie możliwość koordynacji z poziomu powiatu		
5. Rozwój informacji turystycznej	zadanie może być realizowane poprzez utrzymywanie tego typu placówki w strukturze administracji gminnej	zadanie może być realizowane poprzez utrzymywanie tego typu placówki w strukturze administracji powiatowej		
6. Promocja gospodarcza powiatu	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	rola decydująca - dotyczy zadania własnego powiatu		
Cel strategiczny 3: Modernizacja przestrzeni				
Obszar działań 3.1: Dostępność zewnętrzna i wewnętrzna powiatu				
1. Rozwój systemu transportu publicznego na terenie powiatu	ograniczone możliwości bezpośredniego wsparcia	rola decydująca - dotyczy zadania własnego powiatu		
2. Utrzymanie komunikacji kolejowej w relacjach Bydgoszcz - Chojnice i Bydgoszcz - Szlachta	ograniczone możliwości bezpośredniej interwencji - głównie za pomocą lobbingu	ograniczone możliwości bezpośredniej interwencji - głównie za pomocą lobbingu		
3. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg wojewódzkich	ograniczone możliwości bezpośredniej interwencji - głównie za pomocą lobbingu	ograniczone możliwości bezpośredniej interwencji - głównie za pomocą lobbingu		
4. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg powiatowych	w praktyce - brak możliwości interwencji	rola decydująca - dotyczy zadania własnego powiatu		
5. Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg gminnych	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		
6. Poprawa bezpieczeństwa na drogach	rola decydująca w stosunku do dróg gminnych; poza tym - możliwość licznych działań pośrednich	rola decydująca w stosunku do dróg powiatowych; poza tym - możliwość licznych działań pośrednich		
Obszar działań 3.2: Rozwój infrastruktury technicznej				
1. Rozwój infrastruktury zaopatrzenia w wodę	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		1
2. Rozwój infrastruktury odbioru i oczyszczania ścieków	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		2
3. Zapewnienie pewności zasilania w energię elektryczną	w praktyce - brak możliwości interwencji (tylko lobbing)	w praktyce - brak możliwości interwencji (tylko lobbing)		
4. Rozwój sieci gazowych	w praktyce - brak możliwości interwencji (tylko lobbing)	w praktyce - brak możliwości interwencji (tylko lobbing)		
5. Rozwój infrastruktury łączności i infrastruktury służącej zapewnieniu powszechnego	potencjalnie duża możliwość wsparcia z poziomu urzędu gminy	potencjalnie duża możliwość wsparcia i koordynacji z poziomu powiatu (zwłaszcza w przypadku działań o charakterze		

dostępu do internetu		ponadlokalnym)		
6. Rozwój infrastruktury gospodarki odpadami	stosunkowo nieduża możliwość interwencji	stosunkowo nieduża możliwość interwencji		
Obszar działań 3.3: Planowanie przestrzenne				
1. Aktualizacja studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		
2. Sporządzaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – adekwatnie do bieżących potrzeb rozwojowych gmin	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		
3. Wsparcie budownictwa mieszkaniowego poprzez wyznaczanie i wyposażanie w infrastrukturę terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		
Obszar działań 3.4: Działania na rzecz środowiska				
1. Ewidencja zasobów oraz działania ochronne i naprawcze w dziedzinie środowiska przyrodniczego	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	potencjalnie duża możliwość interwencji z poziomu powiatu na przykład poprzez prowadzenie programu o charakterze powiatowym		1
2. Ewidencja zasobów oraz działania ochronne i naprawcze w dziedzinie środowiska kulturowego	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	potencjalnie duża możliwość interwencji z poziomu powiatu na przykład poprzez prowadzenie programu o charakterze powiatowym		
Obszar działań 3.5: Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna				
1. Rozwój proekologicznych systemów grzewczych	rola decydująca w zakresie budynków należących do gmin możliwość wsparcia działań podmiotów indywidualnych	rola decydująca w zakresie budynków należących do powiatu		1
2. Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej	rola decydująca w zakresie budynków należących do gmin możliwość wsparcia działań podmiotów indywidualnych	rola decydująca w zakresie budynków należących do powiatu		1
3. Rozwój elektroenergetyki oraz energetyki ciepłej wykorzystującej odnawialne źródła energii	ograniczona możliwość interwencji	w praktyce - brak możliwości interwencji		1
4. Rozwój sieci dróg	rola decydująca -	ograniczona możliwość		1

rowerowych dla transportu i rekreacji	dotyczy zadania własnego gminy	interwencji - głównie w zakresie dróg rowerowych w ciągu dróg powiatowych		
Obszar działań 3.6: Rewitalizacja miasta i miejscowości wiejskich				
1. Kontynuacja procesów rewitalizacji w mieście Tuchola	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		2
2. Kontynuacja procesów odnowy wsi w miejscowościach wiejskich powiatu	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		1
3. Adaptacja zagospodarowania byłych gospodarstw uspołecznionych na cele działalności gospodarczych lub społecznych	rola decydująca - dotyczy zadania własnego gminy	w praktyce - brak możliwości interwencji		1

System monitorowania

Założenia systemu monitorowania

Obowiązujące w Polsce przepisy nie narzucają obowiązku monitorowania stanu rozwoju społeczno-gospodarczego powiatów. Obligatoryjny monitoring dotyczy natomiast gmin, ale tylko w aspekcie zagospodarowania przestrzennego - wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 32 stwierdza iż „W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego”. Powyższa ustawa precyzuje także, że ocena taka powinna się odbywać co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy).

Częstotliwość i charakter (zakres) tego typu monitoringu są zdecydowanie niewystarczające, stąd tak duża rola inicjatyw podejmowanych przez samorządy w tym zakresie. System monitoringu służy lepszemu zarządzaniu przestrzenią i lepszej realizacji zadań własnych - jest więc istotny zarówno dla powiatów, jak i dla gmin - przy czym zakres monitoringu dla obydwu tych poziomów jest w pewnych aspektach odmienny.

Bieżący dostęp do najbardziej aktualnych danych dotyczących stanu rozwoju oraz charakteru (kierunków, tendencji, natężenia i dynamiki) zachodzących procesów społeczno-gospodarczych, jak również ocena pozycji powiatu i gminy na tle innych jednostek, pozwalają na podejmowanie działań zapewniających realizację interesów powiatu i gmin w najlepszy z możliwych w danej sytuacji i przy określonych możliwościach, sposób.

Monitorowanie zachodzących zmian jest jednym z podstawowych instrumentów kreowania rozwoju danego obszaru. Znajomość aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej (także sytuacji na tle innych jednostek) pozwala na szybsze i trafniejsze podejmowanie decyzji. W przypadku planowania strategicznego, monitoring ma na celu:

- ocenę stopnia realizacji zakładanych celów rozwoju,
- ocenę stopnia i jakości realizacji zadań własnych,
- ocenę stanu zagospodarowania przestrzennego i jego zmian,
- szybką identyfikację pojawiających się konfliktów lub barier rozwoju dla szybkiego

przeciwdziałania im,

- ocenę zmian uwarunkowań, w których funkcjonuje dana jednostka (zmiana uwarunkowań w sąsiednich gminach, w powiecie lub w województwie może wpłynąć na zmianę oceny mocnych i słabych stron, szanse i zagrożeń rozwoju),
- ocenę potrzeby aktualizacji Strategii (związaną z pojawieniem się zbyt wielu, lub zbyt złożonych nowych uwarunkowań rozwoju).

W planowaniu strategicznym monitoring jest więc niezbędny przede wszystkim dla szybkiego reagowania na niekorzystny rozwój sytuacji oraz dla stwierdzenia potrzeby weryfikacji ogólnych zamierzeń rozwojowych - jeśli dotychczasowe założenia przestają wystarczać dla prowadzenia racjonalnej polityki rozwoju.

Doceniając rolę monitoringu w nowoczesnym zarządzaniu powiatem oraz gminami, sugeruje się powołanie w strukturach Starostwa Powiatowego wyspecjalizowanej komórki zajmującej się tym zagadnieniem. Tego typu Biuro Monitorowania Rozwoju Powiatu powinno analizować bieżącą sytuację rozwojową nie tylko powiatu, ale też każdej z gmin - co z jednej strony byłoby dużą pomocą samorządu powiatowego dla każdej z gmin, ale jednocześnie zapewniałoby w pełni porównywalny co do zakresu, aktualności i jakości monitoring na terenie całego powiatu. Powiat tucholski byłby pierwszą jednostką, która wprowadza tego typu instrument wspomagający zarządzanie przestrzenią oraz realizację zadań własnych. Tego typu placówka byłaby niezwykle cenna dla przedsięwzięć wykraczających poza granice poszczególnych gmin.

Monitorowanie stanu realizacji ustaleń strategii powinno być nierozdzielną częścią całego procesu monitorowania stanu rozwoju powiatu. Stan rozwoju powiatu i każdej z gmin powiatu jest kontekstem realizacji ustaleń strategii – ustalenia te nie mogą być skutecznie wdrażane w oderwaniu od procesów rozwojowych zachodzących w powiecie.

Alternatywnym rozwiązaniem do powołania samodzielnej komórki monitorującej stan rozwoju powiatu, działającej w strukturach Starostwa, jest nawiązanie stałej, wieloletniej współpracy z jednostką badawczą realizującą to zagadnienie na potrzeby całego powiatu. Wadą takiego rozwiązania jest rezygnacja z wykształcenia własnych kadr w tej dziedzinie oraz gorszy poziom monitorowania niektórych zagadnień, dla zrozumienia których niezbędna jest także znajomość specyfiki powiatu, co nie zawsze jest dostrzegalne z pozycji jednostki ulokowanej w ośrodku akademickim, z dala od danego obszaru. W dłuższym okresie takie rozwiązanie będzie też niewątpliwie bardziej kosztowne.

Źródłami danych na potrzeby monitoringu są:

- Urzędy Gmin, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe oraz instytucje podległe samorządom gminnym i powiatowemu - w zakresie zadań własnych, zmian zagospodarowania, inwestycji realizowanych na terenie gmin,
- Urząd Statystyczny – w zakresie zagadnień społeczno-gospodarczych (zachodzących procesów i struktur mający miejsce na terenie powiatu) oraz w zakresie oceny zmian roli i znaczenia gmin na tle powiatu i województwa oraz powiatu na tle województwa i innych powiatów,
- gestorzy sieci – w zakresie infrastruktury technicznej (zwłaszcza przesyłowej) oraz komunikacyjnej (drogi krajowe, wojewódzkie, linie kolejowe) zlokalizowanej na terenie powiatu,
- Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska – jako instytucja prowadząca regularne oceny stanu różnych aspektów środowiska na terenie województwa,
- inne jednostki - w zakresie określonych kompetencji.

Oceniając możliwości monitorowania zmian stanu rozwoju powiatu oraz poszczególnych gmin powiatu, należy zwrócić uwagę, iż:

- część zadań zapisanych w Strategii wiąże się z jednorazowym wykonaniem inwestycji - monitoring tego typu przedsięwzięć jest najłatwiejszy, gdyż miarą sukcesu jest tu ich zrealizowanie;
- część działań, które są zapisane w Strategii jako ważne dla rozwoju, nie ma charakteru mierzalnego - nie można liczbowo lub wskaźnikowo określić, czy zadanie zostało wykonane;
- w zakresie niektórych rodzajów działań, miarą sukcesu jest poprawa pozycji w danej dziedzinie na tle innych jednostek. W ten sposób należy oceniać ogólny poziom rozwoju społeczno-gospodarczego - sytuacją dowodzącą, iż rozwój danego obszaru jest porównywalny z innymi co do tempa i charakteru, jest nie pogarszanie własnej pozycji na tle średnich i na tle innych obszarów, a miarą sukcesu jest ich poprawa;
- wiele zadań ma charakter ciągły - dotyczą one np. zadań własnych w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej. W zakresie infrastruktury technicznej pierwszy etap wiąże się z rozbudową sieci i urządzeń do czasu osiągnięcia zakładanego stanu (ten etap jest mierzalny i porównywalny z innymi obszarami), ale kolejny etap to utrzymywanie bieżącej sprawności i odpowiednich standardów funkcjonowania (na tym etapie nie ma możliwości porównań z innymi obszarami, a jedynie istnieje możliwość określenia, na ile sprawna jest zarządzana przez gminę infrastruktura);
- wiele zadań nie ma charakteru inwestycyjnego, a jedynie wiążą się z poprawą - usprawnieniem istniejącego stanu.

Monitoring powinien być przeprowadzany poprzez coroczne (jednorazowe w ciągu roku) sporządzenie raportu przedstawiającego zestawienie danych i informacji o aktualnym stanie powiatu oraz gmin, stanie realizacji zamierzanych celów rozwoju, stanie zagospodarowania przestrzennego oraz zmianach, które zaszły w tych aspektach w okresie od poprzedniego raportu. Sugeruje się, by wykonywać tego typu opracowanie w drugim kwartale każdego roku, gdyż wówczas dostępne są już dane i informacje za rok ubiegły (dane dotyczące zadań własnych) lub z poprzedzającego go roku (dane publikowane przez Urząd Statystyczny).

Prowadząc monitoring, należy być świadomym, że w zakresie wielu aspektów rozwoju nie istnieją proste miary statystyczne pozwalające na ocenę tempa zachodzących zmian. W zakresie niektórych dziedzin nie jest możliwe określenie optymalnego stanu rozwoju – tym samym nie można określić stopnia zrealizowania tego celu (zaawansowania realizacji). W przypadku części zagadnień ocena jest utrudniona ze względu na sposób zbierania lub publikowania danych przez służby do tego powołane (np. inspekcję ochrony środowiska, urząd statystyczny). W niektórych aspektach charakter zmian można ocenić dopiero w okresie kilku-kilkunastu lat (np. związek poziomu edukacji z sytuacją na rynku pracy).

Wskaźniki realizacji celów rozwoju powiatu

Stan realizacji ustaleń Strategii będzie monitorowany na czterech płaszczyznach:

- ogólnej - obejmującej generalne wskaźniki stanu realizacji celów rozwoju obszaru powiatu. Dla tego poziomu ustala się wskaźniki docelowe.
- szczegółowej - obejmującej szczegółowe wskaźniki stanu rozwoju obszaru powiatu. Dla tego poziomu nie ustala się wskaźników docelowych. Jest to lista wskaźników, które świadczą o charakterze zmian (kierunkach i tempie) stanu rozwoju obszaru powiatu (monitorują więc procesy społeczno-gospodarcze zachodzące na terenie powiatu). Te wskaźniki powinny podlegać interpretacji, która uwzględni także ogólny charakter zmian stanu rozwoju województwa i innych powiatów. Ocena zmian stanu rozwoju powiatu tucholskiego powinna być więc zarówno „bezwzględna” (wyłącznie porównanie wskaźników) jak i „względna” (porównanie tempa zmian na tle innych obszarów)
- szczegółowej - obejmującej ocenę stanu przedsięwzięć zidentyfikowanych w procesie

tworzenia Strategii i zawartych w ustaleniach Strategii oraz wszelkich innych przedsięwzięć podjętych podczas realizacji ustaleń Strategii (zidentyfikowanych już po przyjęciu Strategii jako instrumenty realizacji jej ustaleń)

- za pomocą wskaźników samokontroli - „markerów realizacji ustaleń strategii”. Są to zdefiniowane dla określonych okresów, oczekiwane poziomy postępu realizacji lub stanu rozwoju w określonych dziedzinach. Osiągnięcie zakładanego wskaźnika w określonym okresie wskazuje na prawidłowe tempo realizacji.

Poziom ogólny - generalne wskaźniki stanu realizacji celów rozwoju obszaru powiatu

Wskaźniki poziomu ogólnego, które w sposób najbardziej syntetyczny informują o stanie rozwoju powiatu w wyniku realizacji ustaleń Strategii, przedstawiono poniżej:

Wskaźnik	Uwagi	Wartość w powiecie tucholskim w roku bazowym (2013)	Oczekiwana wartość w powiecie tucholskim w roku 2020	Stan wskaźnika w roku					
				2015	2016	2017	2018	2019	2020
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem (%)	1	16,2%	mniej niż 14,0%						
Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	2	54	co najmniej 60						
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	3	608	co najmniej 800						
Przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego z matematyki	4	46,69	co najmniej 50,0						
saldo migracji międzypowiatowych (osoby)	5	-87	średnia wartość za lata 2018-20 korzystniejsza od -20 (przewaga odpływu nad napływem nie większa niż 20 osób)						

Uwagi:

1. Dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Kategoria: OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA, Grupa: ŚRODOWISKOWA POMOC SPOŁECZNA, Podgrupa: Zasięg korzystania z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku, „kryterium dochodowe” – wybrać „ogółem”, „wiek” – wybrać „ogółem”; pobrać wartość z pola „ogółem”
2. Dane z Banku Danych Lokalnych GUS – Kategoria: PODMIOTY GOSPODARCZE I PRZEKSZTAŁCENIA WŁASNOŚCIOWE I STRUKTURALNE, Grupa: PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ – WSKAŹNIKI, Podgrupa: Podmioty – wskaźniki, „zakres przedmiotowy” wybrać „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności”, pobrać wartość z pola „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności”
3. Dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Kategoria: WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE, Grupa: DZIECI OBJĘTE WYCHOWANIEM PRZEDSZKOLNYM, Podgrupa: Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym – wskaźniki, „zakres przedmiotowy” wybrać „dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat”, pobrać wartość z pola „dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat”
4. Dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku; żeby uzyskać wskaźnik należy wyciągnąć średnią z wyników średnich procentowych z matematyki (suma wyników średnich uzyskanych w

gminach z matematyki podzielona przez 6)

5. Dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Kategoria: LUDNOŚĆ, Grupa: MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE, Podgrupa: Migracje na pobyt stały międzypowiatowe wg typu, kierunku i płci migrantów, „kierunki migracji” wybrać „saldo migracji”, „płeć” wybrać „ogółem”, pobrać wartość z pola „saldo migracji/ogółem”

Poziom szczegółowy - wskaźniki stanu rozwoju obszaru powiatu

PODSTAWOWE DANE - dane zbierane dla każdej z gmin oraz agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Liczba ludności	Bank Danych Lokalnych GUS - www.stat.gov.pl	n.d.								
Liczba kobiet		n.d.								
Liczba mężczyzn		n.d.								
Współczynnik feminizacji		7								
Współczynnik feminizacji w grupie 15-39 lat		8								
Zmiana liczby ludności w stosunku do poprzedniego roku (w %)		1								
Gęstość zaludnienia (osoby/km ²)		2								
Gęstość zaludnienia na obszarach bezleśnych (osoby/km ² powierzchni bezleśnej)		3								
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		4								
Saldo migracji na 1000 mieszkańców		5								
Powierzchnia użytków rolnych		n.d.								
Powierzchnia lasów		n.d.								
Udział powierzchni leśnej (% powierzchni ogółem)		n.d.								
Udział użytków rolnych (% powierzchni ogółem)		n.d.								
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem		n.d.								
Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców - ogółem		6								
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - przemysł i budownictwo wg klasyfikacji PKD2007		n.d.								
Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców - przemysł i budownictwo wg klasyfikacji PKD2007		6								
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - usługi wg klasyfikacji PKD2007		n.d.								
Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców - usługi wg klasyfikacji PKD2007		6								

Udział ludności obsługiwanej przez sieć wodociągową		n.d.								
Udział ludności obsługiwanej przez sieć kanalizacyjną		n.d.								
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		n.d.								
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - dane zbierane dla każdej z gmin oraz agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem	Bank Danych Lokalnych GUS - www.stat.gov.pl	n.d.								
Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców - ogółem		9								
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - przemysł i budownictwo wg klasyfikacji PKD2007		n.d.								
Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców - przemysł i budownictwo wg klasyfikacji PKD2007		9								
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - usługi wg klasyfikacji PKD2007		n.d.								
Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców - usługi wg klasyfikacji PKD2007		1								
Zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem (w stosunku do poprzedniego roku)		10								
Zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - przemysł i budownictwo wg klasyfikacji PKD2007 (w stosunku do poprzedniego roku)		10								
Zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - usługi wg klasyfikacji PKD2007 (w stosunku do poprzedniego roku)		2								
BEZROBOCIE - dane zbierane dla każdej z gmin oraz agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych - ogółem	Bank Danych Lokalnych GUS - www.stat.gov.pl	n.d.								
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych - mężczyźn		n.d.								
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych - kobiet		n.d.								
Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych - ogółem - w stosunku do roku poprzedniego		11								
Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych - mężczyźn - w		11								

stosunku do roku poprzedniego										
Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych - kobiet - w stosunku do roku poprzedniego		11								
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		n.d.								
Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 1 rok		n.d.								
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 1 rok (% ogółu)		n.d.								
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym lub bez wykształcenia		n.d.								
Liczba bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym		n.d.								
Liczba bezrobotnych z wykształceniem średnim (maturalnym)		n.d.								
Liczba bezrobotnych z wykształceniem wyższym		n.d.								
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym lub bez wykształcenia (% ogółu)	Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	n.d.								
Udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (% ogółu)		n.d.								
Udział bezrobotnych z wykształceniem średnim (maturalnym) (% ogółu)		n.d.								
Udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym (% ogółu)		n.d.								
Liczba bezrobotnych w wieku 18-24 lata		n.d.								
Udział bezrobotnych w wieku 18-24 lata (% ogółu)		n.d.								
Liczba bezrobotnych w wieku 55-64 lata		n.d.								
Udział bezrobotnych w wieku 55-64 lata (% ogółu)		n.d.								
KOMUNIKACJA - dane zbierane dla każdej z gmin; wybrane dane agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Długość dróg gminnych	Bank Danych Lokalnych GUS - www.stat.gov.pl	n.d.								
Długość dróg gminnych o nawierzchni utwardzonej		n.d.								
Długość dróg powiatowych	Zarząd Dróg Powiatowych	n.d.								
Długość dróg powiatowych o nawierzchni utwardzonej		n.d.								
Długość dróg wojewódzkich	Zarząd Dróg Wojewódzkich	n.d.								

Udział dróg gminnych o nawierzchni utwardzonej (% ogółu)	dane urzędów gmin	n.d.								
Udział dróg powiatowych o nawierzchni utwardzonej (% ogółu)	dane urzędów gmin	n.d.								
Liczba miejscowości niedostępnych za pomocą drogi o nawierzchni bitumicznej	dane urzędów gmin	12								
Liczba połączeń autobusowych miejscowości liczących ponad 600 mieszkańców z Tucholą - dane dla miejscowości:	Kwerenda przeprowadzona w miejscowościach - na podstawie tabliczek przystankowych									
Śliwice		12								
Cekcyn		12								
Bysław		12								
Gostycyn		12								
Lubiewo		12								
Raciąż		12								
Pruszcz		12								
Żalno		12								
Kęsowo		12								
Klonowo		12								
Liczba połączeń autobusowych miejscowości liczących ponad 600 mieszkańców z Bydgoszczą - dane dla miejscowości:	Kwerenda przeprowadzona w miejscowościach - na podstawie tabliczek przystankowych									
Śliwice		12								
Cekcyn		12								
Bysław		12								
Gostycyn		12								
Lubiewo		12								
Raciąż		12								
Pruszcz		12								
Żalno		12								
Kęsowo		12								
Klonowo		12								
Liczba połączeń autobusowych miejscowości liczących ponad 600 mieszkańców z Chojnicami - dane dla miejscowości:	Kwerenda przeprowadzona w miejscowościach - na podstawie tabliczek przystankowych									
Śliwice		12								
Cekcyn		12								
Bysław		12								
Gostycyn		12								
Lubiewo		12								
Raciąż		12								
Pruszcz		12								

Żalno		12								
Kęsowo		12								
Klonowo		12								
Liczba połączeń autobusowych miejscowości liczących ponad 600 mieszkańców ze Świeciem - dane dla miejscowości:										
Śliwice		12								
Cekcyn		12								
Bysław	Kwerenda przeprowadzona w miejscowościach - na podstawie tabliczek przystankowych	12								
Gostycyn		12								
Lubiewo		12								
Raciąż		12								
Pruszcz		12								
Żalno		12								
Kęsowo		12								
Klonowo		12								
Liczba połączeń kolejowych - bezpośrednich lub z jedną przesiadką trwającą nie dłużej niż 15 minut - z Tucholi do Bydgoszczy	Na podstawie tabliczek przystankowych	12								
Liczba połączeń kolejowych - bezpośrednich lub z jedną przesiadką trwającą nie dłużej niż 15 minut - z Cekcyna do Chojnic	Na podstawie tabliczek przystankowych	12								
Liczba bezpośrednich połączeń kolejowych z Tucholi do Chojnic	Na podstawie tabliczek przystankowych	12								
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - dane zbierane dla każdej z gmin oraz agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Liczba ludności obsługiwanej przez gminny wodociąg	Bank Danych Lokalnych GUS - www.stat.gov.pl	13								
Liczba ludności obsługiwanej przez zbiorczą sieć kanalizacyjną		13								
Liczba ludności korzystającej z gazu sieciowego		13								
Udział ludności obsługiwanej przez gminny wodociąg (% ludności gminy)		13								
Udział ludności obsługiwanej przez zbiorczą sieć kanalizacyjną (% ludności gminy)		13								
Udział ludności korzystającej z gazu sieciowego (% ludności gminy)		13								
Długość gminnej sieci wodociągowej (km)		13								
Długość gminnej sieci kanalizacyjnej (km)		13								
Długość sieci gazowej na terenie gminy (km)		13								

Liczba ludności obsługiwanej przez gminny wodociąg	dane urzędów gmin	13								
Liczba ludności obsługiwanej przez zbiorczą sieć kanalizacyjną		13								
Liczba ludności korzystającej z gazu sieciowego		13								
Udział ludności obsługiwanej przez gminny wodociąg		13								
Udział ludności obsługiwanej przez zbiorczą sieć kanalizacyjną		13								
Udział ludności korzystającej z gazu sieciowego		13								
Długość gminnej sieci wodociągowej (km)		13								
Długość gminnej sieci kanalizacyjnej (km)		13								
Długość sieci gazowej na terenie gminy (km)		13								
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA - dane zbierane dla każdej z gmin; wybrane dane agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Liczba szkół	dane urzędów gmin	n.d.								
Liczba gimnazjów		n.d.								
Liczba przedszkoli		n.d.								
Liczba oddziałów przedszkolnych		n.d.								
Liczba innych podmiotów opieki przedszkolnej		n.d.								
Liczba uczniów szkół		n.d.								
Liczba uczniów gimnazjów		n.d.								
Liczba dzieci w przedszkolach		n.d.								
Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych		n.d.								
Liczba dzieci w innych podmiotach opieki przedszkolnej		n.d.								
Liczba dzieci w wieku przedszkolnym		n.d.								
Wyniki sprawdzianu w 6 klasach szkół podstawowych:	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku									
wartość procentowa zdobytych punktów		n.d.								
udział uczniów w strefie wyników niskich (% ogółu)		n.d.								
udział uczniów w strefie wyników średnich (% ogółu)		n.d.								
udział uczniów w strefie wyników wysokich (% ogółu)		n.d.								
Wyniki egzaminu gimnazjalnego		n.d.								
przeciętna ocena części humanistycznej (% punktów)		n.d.								
przeciętna ocena części matematyczno-przyrodniczej (%)		n.d.								

punktów)										
przeciętna ocena języka angielskiego (% punktów)		n.d.								
przeciętna ocena języka niemieckiego (% punktów)		n.d.								
Liczba uczniów uczących się języka angielskiego	dane urzędów gmin	n.d.								
Liczba uczniów uczących się języka niemieckiego		n.d.								
Liczba uczniów uczących się innych języków		n.d.								
Liczba pełnowymiarowych sal sportowych wykorzystywanych na cele oświatowe		n.d.								
Liczba pełnowymiarowych boisk sportowych wykorzystywanych na cele oświatowe		n.d.								
Liczba uczniów dowożonych do szkół za pomocą gminnego transportu		n.d.								
Czy w pracowniach komputerowych zapewniony jest wskaźnik "jeden uczeń = jeden komputer" podczas nauki informatyki?		14								
Czy w publicznych przychodniach na terenie gminy dostępny jest - co najmniej 2 dni w tygodniu - lekarz ginekolog?		14								
Czy w publicznych przychodniach na terenie gminy dostępna jest opieka stomatologiczna?		14								
Czy na terenie gminy dostępne są kursy lub szkolenia związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych ludności dorosłej?		14								
Czy na terenie gminy funkcjonuje szkoła dla ludności dorosłej?		14								
Liczba placówek kultury - domy kultury		n.d.								
Liczba placówek kultury - świetlice wiejskie		n.d.								
Liczba placówek kultury - biblioteki		n.d.								
Liczba osób uczestniczących formalnie w działalności placówek kultury (osoby formalnie zapisane do sekcji, kół zainteresowań, itp.)		n.d.								
Liczba imprez kulturalnych o charakterze powszechnym organizowanych przez gminne placówki kultury		n.d.								
Szacunkowa liczba uczestników imprez kulturalnych o charakterze powszechnym organizowanych przez gminne placówki kultury		n.d.								
Liczba ogólnodostępnych boisk		n.d.								
Liczba ogólnodostępnych placów zabaw		n.d.								

Liczba ogólnodostępnych kąpielisk		n.d.								
Liczba interwencji straży pożarnej (Państwowej oraz OSP)	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi	n.d.								
Liczba wypadków i kolizji	Komenda Powiatowa Policji w Tucholi	n.d.								
Liczba kradzieży		n.d.								
Liczba rozbojów		n.d.								
Liczba banków	dane urzędów gmin	n.d.								
Liczba urzędów pocztowych i filii, agend urzędów pocztowych		n.d.								
TURYSTYKA - dane zbierane dla każdej z gmin oraz agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Liczba obiektów noclegowych (innych niż gospodarstwa agroturystyczne)	Bank Danych Lokalnych GUS - www.stat.gov.pl zweryfikowane kwerendą wykonaną w bazie noclegowej na terenie gminy	15								
Liczba miejsc w obiektach noclegowych (innych niż gospodarstwa agroturystyczne)		15								
Liczba udzielonych noclegów w obiektach noclegowych (innych niż gospodarstwa agroturystyczne)		15								
Liczba korzystających z noclegów w obiektach noclegowych (innych niż gospodarstwa agroturystyczne)		15								
Liczba korzystających z noclegów turystów zagranicznych w obiektach noclegowych (innych niż gospodarstwa agroturystyczne)		15								
Liczba gospodarstw agroturystycznych	dane urzędów gmin	16								
Liczba miejsc w gospodarstwach agroturystycznych		16								
Liczba udzielonych noclegów w gospodarstwach agroturystycznych		16								
Liczba korzystających z noclegów w gospodarstwach agroturystycznych		16								
Liczba korzystających z noclegów turystów zagranicznych w gospodarstwach agroturystycznych		16								
SYTUACJA MATERIALNA LUDNOŚCI - dane zbierane dla każdej z gmin oraz agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej opieki społecznej	Bank Danych Lokalnych GUS - www.stat.gov.pl	n.d.								
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej opieki społecznej		n.d.								
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej opieki społecznej w		n.d.								

ludności ogółem										
GOSPODARKA PRZESTRZENNA - dane zbierane dla każdej z gmin oraz agregowane dla powiatu										
Parametr	Źródło danych	Uwagi metodologiczne	Wartość 2013	Wartość 2014	Wartość 2015	Wartość 2016	Wartość 2017	Wartość 2018	Wartość 2019	Wartość 2020
Liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	Bank Danych Lokalnych GUS - www.stat.gov.pl	n.d.								
Powierzchnia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego		n.d.								
Liczba wydanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego		n.d.								
Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy		n.d.								
UWAGI METODOLOGICZNE										
1 - dane za rok bieżący*100/dane za rok poprzedni - wartość wyrażana w % stanu poprzedniego										
2 - ludność / powierzchnia gminy w km2 - wartość wyrażana w osobach/1 km2										
3 - ludność / (powierzchnia gminy w km2 - powierzchnia lasów w gminie w km2) - wartość wyrażana w osobach 1/km2										
4 - (urodzenia - zgony)*1000/liczba ludności gminy - wartość wyrażana w osobach/1000 mieszkańców										
5 - (zameldowania - wymeldowania)*1000/liczba ludności gminy - wartość wyrażana w osobach/1000 mieszkańców										
6 - liczba zarejestrowanych podmiotów w systemie regon (ogółem lub wg wskazanego rodzaju działalności)*1000/liczba ludności gminy - wartość wyrażana w podmiotach/1000 mieszkańców										
7 - liczba kobiet*100/liczba mężczyzn - wyrażany w wartościach bezwzględnych (zaokrąglonych do pełnych wartości)										
8 - liczba kobiet w wieku 15-39 lat*100/liczba mężczyzn w wieku 15-39 lat - wyrażany w wartościach bezwzględnych (zaokrąglonych do pełnych wartości)										
9 - metoda obliczenia wartości dla gminy - patrz arkusz "Podstawowe dane"										
10 - dane za rok bieżący*100/dane za rok poprzedni - wartość wyrażana w % stanu poprzedniego										
11 - dane za rok bieżący*100/dane za rok poprzedni - wartość wyrażana w % stanu poprzedniego										
12 - należy uwzględnić połączenia w dni robocze - suma połączeń TAM i POWRÓT										
13 - ze względu na istotne rozbieżności pomiędzy danymi podawanymi przez Główny Urząd Statystyczny oraz danymi urzędów gmin, zasadne jest analizowanie powyższych zagadnień wg obydwu źródeł. Dane GUS są wykorzystywane do porównań pomiędzy gminami, natomiast dane Urzędu Gminy są wiarygodne w zakresie rzeczywistego stanu sieci										
14 - odpowiedź TAK lub NIE										
15 - weryfikacja niezbędna dla uwzględnienia wszystkich podmiotów prowadzących działalność w zakresie udostępniania miejsc noclegowych										
16 - brak możliwości wykorzystania danych GUS; można wykorzystać dane stowarzyszeń grupujących gospodarstwa agroturystyczne										

Poziom szczegółowy - ocena stanu przedsięwzięć

Dla każdego ze zidentyfikowanych przedsięwzięć należy corocznie przeprowadzić indywidualną ocenę stanu realizacji wg następującego schematu:

- symbol 0 - Realizacja przedsięwzięcia nie została rozpoczęta
- symbol 1 - Realizacja przedsięwzięcia została rozpoczęta – znajduje się w fazie projektowej
- symbol 2 - Realizacja przedsięwzięcia została rozpoczęta – znajduje się w fazie uzgadniania dokumentacji
- symbol 3 - Realizacja przedsięwzięcia została rozpoczęta – wstępna faza procesu inwestycyjnego
- symbol 4 - Realizacja przedsięwzięcia została rozpoczęta – zaawansowana faza procesu inwestycyjnego

- symbol 5 - Przedsięwzięcie ma charakter złożony i częściowo rozpoczęto jego realizację
- symbol 6 - Przedsięwzięcie ma charakter złożony i w mniejszej części je zrealizowano
- symbol 7 - Przedsięwzięcie ma charakter złożony i w większej części je zrealizowano
- symbol 8 - Przedsięwzięcie zostało zrealizowane

Wykaz przedsięwzięć	Stan realizacji w roku					
Przedsięwzięcia monitorowane przez gminę Cekcyn - do realizacji na terenie gminy Cekcyn	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budowa przedszkola gminnego.						
Budowa świetlicy wiejskiej w Sołectwie Zalesie.						
Utworzenie domu dziennego pobytu, Środowiskowego Domu Pomocy, zakup sprzętu do wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej .						
Przebudowa budynku Urzędu Gminy w Cekcynie – dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, budowa windy.						
Budowa kompleksu sportowo – edukacyjno – rekreacyjnego (stadionu sportowego, kortów tenisowych i innych obiektów sportowych) jako uzupełnienie infrastruktury hali widowiskowo – sportowej i boisk sportowych).						
Budowa szatni z sanitariatami przy boiskach sportowych w Krzywogórcu oraz budowa zadaszenia z ławkami dla sportowców korzystających z kompleksu boisk „ Orlik”.						
Remont pomieszczeń kuchennych i zakup wyposażenia w budynku Szkoły Podstawowej w Cekcynie, w celu ponownego uruchomienia kuchni.						
Remont budynku poszkolnego w Zdrojach z częściowym przeznaczeniem na mieszkania socjalne (konieczna wymiana pokrycia dachowego).						
Przebudowa dróg powiatowych wraz z kanalizacją deszczową i wymianą azbestowej sieci wodociągowej (ul. Główna, Wczasowa, Szkolna, Krótka, Okrężna).						
Budowa ul. Kolejowej i ul. Tartacznej.						
Inwestycje wodno – kanalizacyjne:						
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Ludwichowo, Trzebciny, Zamarte, Wierzchucin, Huta,						
Budowa sieci kanalizacyjnej wokół Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego,						
Inne sieci kanalizacyjne – uzbrojenie działek mieszkalnych i letniskowych,						
Budowa II linii przesyłowej do oczyszczalni w Rudzkim Moście,						
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,						
Projekty z zakresu sieci wodociągowej: Huta, Cekcyn (wymiana rur azbestowych - ul. Główna, Wczasowa, Szkolna, Kanałowa),						
Podłączenie miejscowości Błądzim do sieci wodociągowej z terenu gminy Lniano,						
Podłączenie miejscowości Piła - Młyn do sieci wodociągowej z terenu gminy Gostycyn,						
Inne sieci wodociągowe (uzbrojenie działek).						
Budowa ścieżek rowerowych						
Cekcyn – Rudzki Most						
Cekcyn – Wierzchucin						
Cekcyn - Bysław						
Cekcyn – Krzywogoniec – Małe Gacno						
Rewitalizacja dworca kolejowego w miejscowości Cekcyn						
Rewitalizacja dworca kolejowego w miejscowości Wierzchucin						
Wykaz przedsięwzięć	Stan realizacji w roku					
Przedsięwzięcia monitorowane przez gminę Gostycyn - do realizacji na terenie gminy	2015	2016	2017	2018	2019	2020

Gostycyn						
Utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób Starszych w Gostycynie w ramach spółdzielni socjalnej						
Budowa zespołu budynków wielofunkcyjnych składających się z Domu Seniora z funkcją kulturowo – edukacyjną (warsztaty artystyczne, uniwersytet trzeciego wieku) oraz obiektów o charakterze rekreacyjnym (basen, kręgielnia, strzelnica sportowa, punkt gastronomiczny) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i turystyczną						
Rozwój sieci komputerowej w szkołach na terenie Gminy Gostycyn						
Wypożyczenie pracowni do nauki języków obcych w szkołach na terenie gminy Gostycyn						
Wypożyczenie szkół w tablice interaktywne						
Aktywna integracja młodzieży wiejskiej w Młodzieżowych Drużynach Pożarniczych przy OSP w gminie Gostycyn						
Wypożyczenie sal multimedialnych w szkołach na terenie Gminy Gostycyn						
Modernizacja sal tematycznych GOK Gostycyn						
Cykl imprez kulturalnych kultywujących tradycje i zwyczaje regionu,						
Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego poprzez stworzenie borowiackiej chaty						
Modernizacja świetlic wiejskich na terenie Gminy Gostycyn						
Poprawa dostępu do usług medycznych w przychodni w Gostycynie poprzez zakup aparatu USG z kompletem głowic						
Zakup rehabilitacyjnych szyn CPM do przychodni w Gostycynie						
Rozbudowa remizy OSP w Gostycynie						
Zakup sprzętu pożarniczego dla OSP i wzmocnienie służb ratowniczych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof						
Modernizacja/utworzenie placów zabaw na terenie gminy Gostycyn						
Rozbudowa boisk sportowych przy Centrum Sportowo – Rehabilitacyjnym w Gostycynie						
Adaptacja budynku byłej szkoły w Kamienicy na mieszkania socjalne						
Zmniejszenie bezrobocia gminy poprzez wsparcie przedsiębiorczości, uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury drogowej						
Remont sieci wodociągowej wraz z przyłączami we wsi Bagienica oraz budowa nowej linii wodociągowej, omijającej tę wieś z przepompowni wody Bagienica do Kamienicy						
Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Gostycyn ul. Główna wraz z przyłączami						
Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Pruszcz ul. Kościelna wraz z przyłączami						
Budowa sieci wodociągowej z Gostycyna do miejscowości Piła wraz z objęciem nią osiedla tzw. Betlejem i ul. Jeziornej - I etap						
Modernizacja SUW w Piła Olga - pełna automatyzacja wraz z remontem studni głębinowych nr 1 i 2 - II etap						
Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Piła w kierunku Osiedla Nogawica i jezior: Rudzianka i Średniego - III etap						
Budowa retencyjnego zbiornika wodnego w miejscowości Kamienica wraz z zastosowaniem pełnej automatyzacji						
Budowa, bądź wymiana rurociągu na trasie Wielki Mędromierz-Gostycyn w celu pełnego zabezpieczenia wody w przypadku wystąpienia awarii urządzeń wodociągowych						
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gostycyn						
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Łyskowo						
Modernizacja starych i budowa nowych sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej do miejscowości Piła w gminie Gostycyn wraz z budową oczyszczalni przyzgodowych						
Budowa kolektora kanalizacji sanitarnej, łączącego wieś Przyrowa - z kolektorem we wsi Wielki Mędromierz wraz z zastosowaniem nowoczesnych tłoczni ściekowych						

Budowa kolektora sanitarnego tłoczego z terenu gminy Gostycyn do systemu kanalizacji sanitarnej Miasta i Gminy Tuchola						
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gostycynie						
Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej z Pruszcza do Kamienicy, z Łyskowa do Tucholi						
Utwardzenie parkingów przynależnych do budynków świetlic wiejskich w Małej Kloni, Bagienicy, Pruszczu						
Termomodernizacja budynku WDK Wielka Klonia,						
Termomodernizacja budynków wielorodzinnych, Wspólnot Mieszkaniowych oraz budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie Gminy Gostycyn						
Ogrzewanie przyjazne środowisku w przychodni w Gostycynie						
Kompleksowa rewitalizacja nieczynnej stacji PKP wraz z terenami przyległymi w miejscowości Pruszcz						
Oświetlenie miejsc użyteczności publicznej zasilane z odnawialnych źródeł energii						
Wykaz przedsięwzięć	Stan realizacji w roku					
Przedsięwzięcia monitorowane przez gminę Kęsowo - do realizacji na terenie gminy Kęsowo	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dostosowanie budynku Zespołu Szkół w Żalnie do potrzeb osób niepełnosprawnych						
Wypożyczenie gabinetów dydaktycznych Zespołu Szkół w Żalnie w specjalistyczne pomoce naukowe						
Wymiana sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz zwiększenie liczby stanowisk komputerowych w Zespole Szkół w Żalnie						
Wymiana sprzętu komputerowego w Zespole Szkół w Kęsowie						
Rozbudowa i termomodernizacja świetlicy w Zespole Szkół w Kęsowie						
Budowa basenu przy Zespole Szkół w Kęsowie						
Remonty świetlic: w Pamiętowie, Drożdżeniczy, Krajenkach, w Kęsowie na ul. Wyzwolenia, w Obrowie, Jeleńcu, Tuchółce						
Budowa świetlicy w Grochowie						
Remont budynku po byłym domu kultury w Drożdżeniczy						
Budowa dziennego domu pobytu dla osób starszych i niepełnosprawnych						
Rozbudowa budynku Urzędu Gminy z dostosowaniem dla potrzeb osób niepełnosprawnych						
Remonty placów zabaw na terenie gminy						
Doposażenie OSP na terenie gminy w sprzęt ratowniczo-gaśniczy oraz samochody strażackie						
Rozwój Obrowa, Przymuszewa, Adamkowa i Grochowa pod względem turystycznym						
Odnowienie, oczyszczenie i oznakowanie bunkrów						
Zagospodarowanie jeziora w Grochowie						
Zagospodarowanie jeziora we Wieszczykach						
Rozbudowa plaży w miejscowości Żalno						
Budowa infrastruktury nad jeziorem Tuchółka						
Wykonanie sieci wodociągowej w Drożdżeniczy i Pamiętowie						
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy						
Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Tuchółka - Jeleńc						
Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Kęsowo - Pamiętowo						
Budowa ciągu pieszo- jezdni Bralewnica - Adamkowo						
Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Kęsowo - Obrowo						
Budowa ścieżki pieszo- rowerowej Kęsowo - Jeleńc						

Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Kęsowo - Adamkowo (przebieg przez ulicę Pamiętowską)						
Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Kęsowo - Drożdzenica (do bunkra)						
Rewitalizacja parku i pałacu w Kęsowie z dostosowaniem budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych						
Prowadzenie dalszych badań archeologicznych grodziska w Obrowie						
Budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy						
Instalacja układów solarnych i paneli do produkcji energii elektrycznej na budynkach szkół oraz innych obiektów komunalnych						
Wykaz przedsięwzięć	Stan realizacji w roku					
Przedsięwzięcia monitorowane przez gminę Lubiewo - do realizacji na terenie gminy Lubiewo	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Modernizacja boiska przy Zespole Szkół w Bysławiu						
Dobudowa części gastronomicznej do budynku na kąpielisku w miejscowości Bysław						
Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkół w Lubiewie z przeznaczeniem na zwiększenie miejsc przedszkolnych						
Budowa skate parku na kąpielisku w miejscowości Bysław						
Wymiana dachu i przebudowa poddasza w świetlicy wiejskiej w miejscowości Klonowo						
Zagospodarowanie sportowo-rekreacyjno-turystyczne terenu Gminy Lubiewo (boiska sportowe, place zabaw, siłownie plenerowe, skate parki, ścieżki dydaktyczne, spacerowe, urządzenia małej architektury, itp.)						
Budowa ścieżki spacerowej wokół jeziora Bysławskiego						
Przebudowa ulicy Ks. Czarnowskiego i ul. Lipowej w Lubiewie						
Przebudowa ulicy Okrężnej w Bysławiu						
Przebudowa ulicy 13 Lutego w Bysławiu						
Przebudowa ulicy Leśnej w Suchoj						
Remont ulicy Hallera w Lubiewie						
Remont ulicy Kwiatowej w Bysławiu						
Remont ulicy 13 Lutego w Bysławiu						
Przebudowa drogi 010605C Bysław –Trutnowo - od ul. 13 lutego do drogi powiatowej nr 1039C na odcinku 2,821 km						
Przebudowa drogi 010620C Sucha Młyn - Cierplewo - do przebudowanego odcinka na odcinku 0,36 km						
Przebudowa drogi 010620C Sucha Młyn - Cierplewo - od krzyżówki do granicy gminy na odcinku 1,2 km						
Przebudowa drogi 010643 Sucha - Cierplewo (kier. „Przydatki” do drogi gminnej nr 010620C) na odcinku 1,316 km						
Przebudowa drogi 010617C Sucha – Bieniek na odcinku 1.0 km						
Przebudowa drogi 010608C Lubiewo – Bysławek na odcinku 3,5 km						
Przebudowa drogi 010612C Lubiewo – Jania Góra (do Brukniewa) na odcinku 1,5 km						
Przebudowa drogi 010601C Nowe Dziuki - Szumiąca na odcinku 2,013 km						
Przebudowa drogi 010603C Piła – Szumiąca na odcinku 3,654 km						
Przebudowa drogi 010644C Bysław - Teolog (do granicy gminy, kier. Cekcyn) na odcinku 0,7 km						
Lubiewo - Przebudowa ulicy Lipowej i Ks. Czarnowskiego z budową chodników i ciągu pieszo-rowerowego wraz z budową kanalizacji deszczowej i przebudową oświetlenia ulicznego						
Bysław - Przebudowa ulicy Okrężnej z łącznikami i częścią ulicy Krótkiej wraz z budową kanalizacji deszczowej						
Przebudowa kotłowni i instalacji c.o. w Ośrodku Zdrowia w miejscowości Lubiewo						

Wprowadzanie zadrzewień liniowych przy drogach gminnych i powiatowych na terenie gminy Lubiewo						
Tworzenie zieleńców i parków gminnych						
Przebudowa przepustu w miejscowości Wępin na drodze powiatowej Bysław-Cekcyn (Zamrzonka)						
Przebudowa i remont stacji uzdatniania wody w miejscowości Lubiewo i Sucha						
Kapitałny remont ze zmianą technologii i rozbudową stacji uzdatniania wody w miejscowości Bysław						
Budowa sieci wodociągowej „spinającej” sieć stacji Bysław - Lubiewo oraz Lubiewo-Sucha						
Wymiana sieci wodociągowej azbestowej na PCV w miejscowości Bysław						
Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bysław o obiekty: gospodarczo-garażowe i socjalno-administracyjne						
Modernizacja i remont przepompowni ścieków w miejscowościach: Lubiewo, Klonowo, Bysławek, Minikowo, Bysław						
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla terenów nieobjętych systemem kanalizacji ściekowej						
Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w pasie drogowym drogi gminnej na działkach o nr ewid. 101 i 107 położonych w miejscowości Teolog						
Budowa kablowej linii oświetlenia drogowego ścieżki rowerowej Bysław – Bysławek						
Budowa oświetlenia na ul. 13 Lutego w miejscowości Bysław						
Przebudowa oświetlenia ulicznego na ul. Lipowej i Ks. Czarnowskiego w miejscowości Lubiewo						
Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie gminy						
Budowa oświetlenia na ulicy Modrakowej i Zbysława w miejscowości Bysław						
Budowa parkingu i lokali usługowych przy Urzędzie Gminy w Lubiewie na działce nr 415						
Zagospodarowanie placu przy ul. Spokojnej w miejscowości Bysław (miejsca parkingowe, nasadzenia, odwodnienie)						
Renowacja zbiornika wodnego w miejscowości Trutnowo						
Renaturyzacja jeziora Jezioroki						
Zagospodarowanie terenu w centrum Klonowa						
Rewitalizacja fontanny w miejscowości Bysław i Lubiewo						
Wymiana bądź likwidacja punktowych źródeł niskiej emisji (kotłów CO) na bardziej ekologiczne						
Budowa i przebudowa instalacji OZE w budynkach użyteczności publicznej oraz indywidualnych.						
Wymiana pokryć dachowych z płyt cementowo-azbestowych (dofinansowanie dla mieszkańców)						
Wykaz przedsięwzięć	Stan realizacji w roku					
Przedsięwzięcia monitorowane przez gminę Śliwice - do realizacji na terenie gminy Śliwice	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Utworzenie (poprzez budowę nowego lub adaptację istniejącego obiektu) Domu Dziennego Pobytu						
Utworzenie (poprzez budowę nowego lub adaptację istniejącego obiektu) Środowiskowego Domu Pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi						
Modernizacja i poprawa wyposażenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (w tym: nowa infrastruktura Ośrodka ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych oraz rozwiązanie problemu poruszania się pracowników socjalnych po terenie poprzez zakup samochodu służbowego.						
Budowa sali gimnastycznej w Śliwicach						
Zadaszenie Orlika w Śliwicach						
Modernizacja stadionu w Śliwicach						

Remont i modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury						
Remont i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Śliwiczach						
Remont i termomodernizacja budynku Gimnazjum w Śliwiczach						
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Śliwiczach						
Remont budynku Szkoły Podstawowej w Lińsku						
Kapitałny remont lub budowa nowego budynku dla Przedszkola Samorządowego „Borowiaczek” w Śliwiczach						
Doposażenie i modernizacja wszystkich pracowni komputerowych w szkołach na terenie gminy Śliwice						
Rozbudowa Przychodni w Śliwiczach						
Remont budynków i poprawa wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym zakup ciężkiego samochodu pożarniczego, zakup sprzętu pływającego, zakup sprzętu do ratownictwa wysokościowego, zakup środków do neutralizacji plam olejowych, wymiana centralnego ogrzewania w Domu Strażaka w Śliwiczach						
Budowa remizy dla OSP w Kręgu						
Poprawa wyposażenia Policji (w tym zakup pojazdów)						
Przebudowa drogi powiatowej 1005 C od granicy powiatu – Czersk – Śliwice – Łąski Piec – do granicy powiatu						
Przebudowa drogi powiatowej 1017C na odcinku Wielkie Gacno - Śliwice – Błędno						
Przebudowa drogi powiatowej 1006C w miejscowości Rosochatka						
Przebudowa drogi powiatowej 1016C na odcinku Lińsk – Okoniny Nadjeziorne						
Przebudowa skrzyżowania dróg powiatowych w Śliwiczach						
Przebudowa drogi gminnej 010209C na odcinku Główka – Okoniny,						
Przebudowa drogi gminnej 010222C na odcinku Okoniny Nadjeziorne - Główka						
Przebudowa drogi gminnej 010219C na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową do Kamionki						
Przebudowa drogi gminnej 010212C na odcinku Śliwice – Wądoły						
Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Śliwiczach etap II oraz budowa sieci wodociągowej z przyłączami w Śliwiczach – Wybudowania i Lińsk – Wybudowania						
Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody w Śliwiczach						
Budowa sieci wodociągowej na nowych osiedlach mieszkaniowych w Śliwiczach						
Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami do miejscowości Łąski Piec						
Budowa sieci kanalizacyjnej na nowych osiedlach mieszkaniowych w Śliwiczach						
Termomodernizacja wszystkich obiektów użyteczności publicznej.						
Wykaz przedsięwzięć	Stan realizacji w roku					
Przedsięwzięcia monitorowane przez gminę Tuchola - do realizacji na terenie gminy Tuchola	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Modernizacja edukacyjnej infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Tucholi						
Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Tucholi						
Modernizacja i doposażenie przedszkola nr 1 w Tucholi						
Rozbudowa, modernizacja i poprawa wyposażenia Miejskiego Centrum Lekarskiego w Tucholi, w tym w szczególności:						
Rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy lokalowej MCL o kolejne gabinety lekarskie i diagnostyczne wraz z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych						
Termomodernizacja budynku MCL						
Zakup aparatu RTG wraz z przystosowaniem pomieszczeń do aktualnych przepisów oraz wymogów						
Zakup aparatury i urządzeń medycznych do diagnostyki tj. aparatu USG aparatu EKG,						

spirometru						
Unowocześnienie i rozwój istniejącej bazy informatycznej oraz rozwój e-usług – m.in. rejestracja „on-line” pacjentów przez Internet, usługi telemedyczne i telekonsultacje, stworzenie efektywnych warunków umożliwiających przesyłanie wyników badań diagnostycznych drogą elektroniczną, rozwój komunikacji elektronicznej						
Remont budynków i poprawa wyposażenia Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych i zakup wyposażenia dla celów szkoleniowych						
Remont dachu świetlicy w Wielkiej Komorzy						
Poprawa stanu zagospodarowania terenu przy świetlicy oraz poprawa wyposażenia świetlicy w Łosinach						
Powiększenie placu przy świetlicy oraz poprawa wyposażenia świetlicy w Legbądzie						
Rozbudowa oraz kompleksowy remont świetlicy wiejskiej w Rzepicznie						
Poprawa stanu instalacji elektrycznej w świetlicy w Klocku						
Adaptacja poddasza na pomieszczenie użytkowe oraz budowa pomieszczenia gospodarczego przy świetlicy w Stobnie						
Rozbudowa budynku oraz modernizacja ogrodzenia placu zabaw przy świetlicy w Białowieży						
Termomodernizacja, powiększenie oraz poprawa wyposażenia w sprzęt audiowizualny świetlicy wiejskiej w Kiepinie						
Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Wysoka						
Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Słupy.						
Inkubator przedsiębiorczości						
Przygotowanie terenów inwestycyjnych przemysłowo-usługowych						
Rozbudowa i przebudowa obiektu zakwaterowania zbiorowego przy OSiR w Tucholi						
Budowa centrum sportów zimowych						
Utworzenie skansenu budownictwa borowiackiego						
Rozbudowa produktu turystycznego związanego z grodem Raciąż						
Rozbudowa i modernizacja multimodalnego centrum przesiadkowego w Tucholi (kolej, autobusy/busy, taxi, parkingi samochodowe i rowerowe)						
Budowa i przebudowa ulic:						
aleja LOP						
Budowlana						
Cegielniana						
Chojnicka						
dr. Karasiewicza						
Dworcowa						
Garbary						
Kolejowa						
Kołtąta						
Kopernika						
Lipowa						
Mickiewicza						
Nad Kiczą						
Piastowska						
plac Zamkowy						
Pocztowa						

Sępoleńska						
Szkolna						
Towarowa						
Transportowa						
Wiejska						
Zamkowa						
Ku Wiatrakom						
wybrane drogi osiedlowe w Tucholi						
Budowa i przebudowa dróg gminnych:						
010101C						
010103C						
010105C						
010107C						
010110C						
010112C						
010113C						
010114C						
010118C						
010119C						
010120C						
010125C						
Budowa wodociągu w m. Raciąski Młyn						
Rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Starodworcowej w Tucholi						
Rozbudowa sieci wodociągowej w rejonie ulic Mickiewicza i aleja 700-lecia w Tucholi						
Modernizacja oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Tuchola						
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Legbąd i Brody						
Budowa kanalizacji w m. Przy Szosie Bydgoskiej						
Budowa kanalizacji w m. Mały Mędomierz						
Budowa kanalizacji w m. Jesionowo						
Budowa kanalizacji w m. Raciąski Młyn						
Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu domów jednorodzinnych Kopernika w Tucholi						
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Nowa Tuchola						
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Słupy						
Budowa kanalizacji w ul. Janta-Półczyńskiego w Tucholi						
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Czarna Droga, Główna i Rybacka w Tucholi						
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Legbąd, Kłoczek, Biała, Woziwoda, Rzepiczna, Łosiny, Wymysłowo						
Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej i kanalizacji deszczowej na ODJ Kopernika w Tucholi (kontynuacja)						
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej na ODJ Rudzki Most I i II (kontynuacja)						
Budowa sieci gazowej z Tucholi do miejscowości Wymysłowo oraz Trzcionek.						
Budowa sieci gazowej na osiedlu Przy Szosie Bydgoskiej w Tucholi.						
Rozwój systemu gospodarki odpadami, w tym działania inwestycyjne, edukacyjne,						

organizacyjne i zwiększenie zatrudnienia						
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej:						
Urzędu Miejskiego w Tucholi						
Tucholskiego Ośrodka Kultury w Tucholi						
Szkoły Podstawowej nr 1 Tucholi						
Szkoły Podstawowej nr 3 Tucholi						
Szkoły Podstawowej nr 5 Tucholi						
Rewitalizacja dworca kolejowego w Tucholi						
Rewitalizacja średniowiecznego układu urbanistycznego miasta Tucholi						
Wykaz przedsięwzięć	Stan realizacji w roku					
Przedsięwzięcia monitorowane przez Powiat Tucholski	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dokończenie prac remontowo-modernizacyjnych w Szpitalu Powiatowym w Tucholi						
Realizacja stacji dializ w Szpitalu Powiatowym w Tucholi						
Realizacja zakładu opiekuńczo-leczniczego w Szpitalu Powiatowym w Tucholi						
Modernizacja i doposażenie Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych, w tym w szczególności:						
Modernizacja internatu						
Powstanie boiska wielofunkcyjnego						
Powstanie zewnętrznej windy przy budynku głównym szkoły dla osób niepełnosprawnych w celu likwidacji barier architektonicznych						
Powstanie na potrzeby zawodu techników hotelarstwa pracowni: hotelarskiej, obsługi, przygotowania i ekspedycji śniadań.						
Powstanie na potrzeby zawodu technik żywienia i usług gastronomicznych oraz kucharzy pracowni: technologii gastronomicznej, pracowni obsługi gości.						
Modernizacja pracowni aplikacji internetowych i baz danych - zakup nowych komputerów i oprogramowania na potrzeby zawodu technik informatyków						
Modernizacja pracowni technologii na potrzeby zawodu technik mechanik.						
Doposażenie pracowni: środków transportu, logistyki, gospodarki materiałowej na potrzeby zawodu technik logistyk.						
Doposażenie pracowni: organizowania i prowadzenia sprzedaży, techniki biurowej, ekonomiki i rachunkowości handlowej na potrzeby zawodu technik handlowców oraz sprzedawca						
Modernizacja i doposażenie Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej – Centrum Kształcenia Praktycznego i Centrum Kształcenia Ustawicznego, w tym w szczególności rozbudowa/przebudowa przestrzeni dydaktycznej: pracowni gastronomicznej i mechanicznej, doposażenie bazy edukacyjnej w zakresie pomocy dydaktycznych.						
Modernizacja i doposażenie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Śliwicach, w tym w szczególności doposażenie pracowni komputerowej do przeprowadzenia egzaminów zawodowych zgodnie z aktualnymi wymogami						
Modernizacja i doposażenie Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi, w tym w szczególności: budowa hali (wiaty) na potrzeby zajęć praktycznych dla kwalifikacji R-3 i R-21, modernizacja bazy informatycznej (komputerów) w pracowniach komputerowych, doposażenie w programy infrastrukturalne dla różnych kierunków kształcenia						
Modernizacja i doposażenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi, w tym w szczególności:						
likwidacja barier architektonicznych (montaż windy),						
dostosowanie toalet do potrzeb uczniów niepełnosprawnych,						
modernizacja sieci elektrycznej,						
doposażenie pracowni informatycznej (zakup nowych komputerów i oprogramowania),						
modernizacja sali gimnastycznej i toalet w segmencie sportowym (inwestycja rozpoczęta – niezakończona).						

Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie						
Wypożyczenie sali Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w sprzęt do rehabilitacji oraz zatrudnienie rehabilitanta i rozpoczęcie usługi dziennej rehabilitacji osób niepełnosprawnych						
Utworzenie sieci gospodarstw opiekuńczych oraz klubów integracji dla osób starszych aktywnych oraz dla osób z niepełnosprawnością (w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi) na bazie gospodarstw rolnych i agroturystycznych						
Pozyskanie lokalu dla osób poruszających się na wózkach na potrzeby Warsztatów Terapii Zajęciowej w Tucholi						
Utworzenie 1 rodzinnego domu dziecka do roku 2017						
Doposażenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tucholi w nowoczesny sprzęt do diagnozy i terapii, jak również zapewnienie dostępu do szkoleń specjalistycznych, tak aby placówka mogła wywiązać się na jak najlepszym poziomie z zadań statutowych i pozastatutowych, wynikających z zapotrzebowania lokalnego środowiska w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej						
Zwiększenie kadr Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tucholi						
Budowa i wyposażenie placówki opiekuńczo – wychowawczej przystosowanej dla 14 wychowanków na terenie Powiatu Tucholskiego						
„Bezpieczny urząd – bezpieczny obywatel” (podniesienie sprawności instytucjonalnej Starostwa Powiatowego poprzez stworzenie systemu bezpieczeństwa, wdrożenie usprawnień w zakresie poprawy procedur i praktyk działania, udoskonalenia struktury organizacyjnej oraz systemu zarządzania jednostką, rozwojem lokalnym i wiedzą posiadaną kadr)						
Modernizacja obiektu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi. Projekt obejmuje następujący zakres: Remont i modernizacja budynku (wymiana pokrycia dachowego, remont elewacji). Utwardzenie nawierzchni przed budynkiem SOW (wjazd, parking) wraz z modernizacją instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska. Remont i doposażenie pomieszczeń SOW. Modernizacja placu zabaw przed budynkiem. Remont ogrodożenia. Wykonanie przyłącza gazowego wraz z modernizacją systemu grzewczego.						
Rozbudowa, remont oraz budowa nowych obiektów w Białej.						
Termomodernizacja budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tucholi						
Prace konserwatorsko-restauratorskie budynku Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej (kontynuacja).						
Prace konserwatorsko-restauratorskie budynku Muzeum w Tucholi.						
Przebudowa budynku Starostwa – budowa windy.						
Przebudowa dróg powiatowych z uwzględnieniem chodników i ścieżek rowerowych (poprawa bezpieczeństwa)						
Ewidencja obiektów istotnych dla ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego powiatu						
Powołanie Biura Monitorowania Rozwoju Powiatu						
Opracowanie i wdrożenie powiatowego programu zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych i gimnazjach						
Opracowanie i wdrożenie powiatowego programu zainteresowania młodzieży naukami ścisłymi						
Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu stypendiów dla najlepszych uczniów - zwłaszcza w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych						
Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu olimpiad i konkursów dla szkół podstawowych i gimnazjalnych,						
Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu motywowania i nagradzania nauczycieli osiągających najlepsze wyniki w nauczaniu,						
Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu zawodów sportowych dla szkół podstawowych i gimnazjów						
Opracowanie i realizacja programu przygotowania mieszkańców do korzystania z technologii informacyjnych						
Utworzenie imiennych – indywidualnych skrzynek pocztowych dla wszystkich mieszkańców powiatu oraz stworzenie systemu przekazywania informacji publicznej drogą elektroniczną do mieszkańców						

Powołanie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestorów						
Powołanie Powiatowej Rady Zatrudnienia tworzonej przez największych pracodawców, dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych i centrów kształcenia dorosłych oraz dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy - zadaniem Rady będzie koordynacja kierunków kształcenia zawodowego oraz rozwój doradztwa zawodowego, a także koordynacja i organizacja praktyk zawodowych,						
Drogi wskazywane do modernizacji zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z transeuropejską siecią transportową (TEN-T), portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi lub inwestycji na drogach poza TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi):						
droga powiatowa Tuchola-Tleń 1015C (jako najkrótsze połączenie z autostradą A1)						
droga powiatowa Tuchola-Raciąż 1009C (połączenie znacznych obszarów wiejskich gminy, poprzez Tucholę, z siecią TEN-T);						
droga wojewódzka 237 do Mąkowskiej (jako połączenie z drogą krajową nr 25 do Bydgoszczy)						
droga wojewódzka 237 do Czerska (jako najkrótsze połączenie z drogą krajową nr 22 do Gdańska)						
droga wojewódzka 240 do Świecia i do Chojnic wraz z planowaną obwodnicą Tucholi (połączenie z lokalnymi ośrodkami i węzłami komunikacyjnymi w Chojnicach i Świeciu).						
Przebudowa wiaduktu w Gostycynie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 237						
Przebudowa mostu w Legbądzie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 237						
Realizacja obwodnicy Tucholi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 240						
Termomodernizacja obiektu Prokuratury Okręgowej przy ul. Świeckiej 23 w Tucholi wraz z przebudową systemów grzewczych i wymianą oświetlenia na energooszczędne w budynku						
Modernizacja obiektu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Tucholi.						
Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn						
Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gostycyn						
Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kęsowo						
Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubiewo						
Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śliwice						
Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tuchola						

Wskaźniki samokontroli - „markery realizacji ustaleń strategii”

Zadania / wskaźniki - które należy zrealizować / osiągnąć do 31.12.2016

- opracowanie założeń funkcjonowania powiatowego systemu transportu publicznego
- Powołanie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestorów
- Powołanie Powiatowej Rady Zatrudnienia tworzonej przez największych pracodawców, dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych i centrów kształcenia dorosłych oraz dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy - zadaniem Rady będzie koordynacja kierunków kształcenia zawodowego oraz rozwój doradztwa zawodowego, a także koordynacja i organizacja praktyk zawodowych
- Opracowanie i wdrożenie powiatowego programu zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych i gimnazjach
- Opracowanie i wdrożenie powiatowego programu zainteresowania młodzieży naukami ścisłymi
- Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu stypendiów dla najlepszych uczniów - zwłaszcza w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych
- Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu olimpiad i konkursów dla szkół

podstawowych i gimnazjalnych,

- Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu motywowania i nagradzania nauczycieli osiągających najlepsze wyniki w nauczaniu
- Opracowanie i realizacja programu przygotowania mieszkańców do korzystania z technologii informacyjnych
- Utworzenie imiennych – indywidualnych skrzynek pocztowych dla wszystkich mieszkańców powiatu oraz stworzenie systemu przekazywania informacji publicznej drogą elektroniczną do mieszkańców

Zadania / wskaźniki - które należy zrealizować / osiągnąć do 31.12.2018

- dokonanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania każdej z gmin powiatu
- zaawansowana procedura sporządzania co najmniej 3 mpzp na cele rozwoju gospodarczego o powierzchni łącznej nie mniejszej, niż 40 ha
- odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym – minimum 72%
- objęcie 100% uczniów w szkołach gimnazjalnych poradnictwem zawodowym
- osiągnięcie wyników sprawdzianu szóstoklasistów (średnia dla wszystkich gmin powiatu) na poziomie nie niższym, niż 26 punktów
- osiągnięcie wyników egzaminu gimnazjalnego z matematyki (średnia dla wszystkich gmin powiatu) na poziomie nie niższym, niż 48 punktów
- osiągnięcie wyników egzaminu maturalnego z matematyki (średnia dla wszystkich szkół maturalnych na terenie powiatu) na poziomie nie niższym, niż 55 punktów

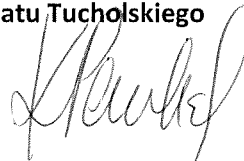
Tuchola, 08.03.2016r.

Opinia Rady Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego dotycząca projektu „Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego”.

Prośba o zaopiniowanie projektu „Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego” przekazana została RDPP PT dnia 24.02.2016r. Na posiedzeniu dnia 08.03.2016r. RDPP PT wyraziła następującą opinię:

Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego pozytywnie zaopiniowała przedstawiony projekt „Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego”.

**Przewodnicząca
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Powiatu Tucholskiego**

Felicja Król-Pawelska

**UCHWAŁA NR XVII//2016
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
Z DNIA 17 MARCA 2016 R.**

w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2016.

Na podstawie art. 12 pkt. 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445, poz. 1890) oraz art. 211 ust. 1, 2 i 3, art. 212, art. 214, art. 215, art. 222, art. 235-237, art. 258, art. 264 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885, poz. 938, poz. 1646, z 2014 r. poz. 379, poz. 911, poz. 1146, poz. 1626, poz. 1877, z 2015 r., poz. 238, poz. 532, poz. 1045, poz. 1117, poz. 1130, poz. 1189, poz. 1190, poz. 1269, poz. 1358, poz. 1513, poz. 1830, poz. 1854, poz. 1890, poz. 2150)

Rada Powiatu

uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr XV/86/2015 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 grudnia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Tucholskiego na 2016 rok zmienionej uchwałami: Rady Powiatu Tucholskiego Nr XVI/103/2016 z dnia 05 lutego 2016 roku, Zarządu Powiatu Tucholskiego Nr 55/142/2016 z dnia 24 lutego 2016 roku Zarządu Powiatu Tucholskiego wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 uchwały otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wydatki budżetu w wysokości 50.774.651,62 zł,

w tym:

wydatki bieżące 45.130.171,77 zł,

wydatki majątkowe 5.644.479,85 zł,

Ustala się zgodnie z załącznikiem nr 2 do Uchwały.”

2) dotychczasowy załącznik nr 2 do uchwały otrzymuje brzmienie określone załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały,

3) dotychczasowy załącznik nr 3 do uchwały otrzymuje brzmienie określone załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały,

4) dotychczasowy załącznik nr 6 do uchwały otrzymuje brzmienie określone załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały,

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tucholskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego

Przewodniczący Rady Powiatu

Małgorzata Oller

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego Tomasza Sobieckiego

**Uzasadnienie do Uchwały Nr XVII//2016
Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 17 marca 2016 roku**

Po stronie wydatków:

Dział 600 Transport i łączność

Rozdział 60014 Drogi publiczne powiatowe

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (4430, 6050) w kwocie 2.500 zł w związku z koniecznością pokrycia wykonania podkładów geodezyjnych niezbędnych do wykonania dokumentacji projektowej dla rozbudowy drogi powiatowej nr 1005C Śliwice – Śliwiczki wraz ze skrzyżowaniem z drogą 1017C.

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa 2.000 zł.

Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia § 4300 w kwocie 2.000 zł w związku z zabezpieczeniem usług.

Dział 750 Administracja publiczna -2.800 zł

Rozdział 75095 Pozostała działalność

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zmniejszenia § 4430 w kwocie 2.800 zł w związku z przeniesieniem środków do rozdziałów (70005, 85218, 85410).

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia środków pomiędzy § (4050, 4060, 4070, 4170, 4220, 4280) w kwocie 8.753,76 zł celem zabezpieczenia paragrafów bieżących.

Dział 801 Oświata i wychowanie

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy rozdziałami (80120, 80130) w łącznej kwocie 319 zł. w związku z zabezpieczeniem materiałów.

Dział 852 pomoc społeczna

Rozdział 85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia § 4170 w kwocie 500 zł celem zabezpieczenia wynagrodzeń bezosobowych.

Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza

Rozdział 85410 Internaty i bursy szkolne

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia § 4300 na kwotę 300 zł w związku z zabezpieczeniem usług.

W wyniku tych zmian wydatki powiatu nie uległy zmianie i wynoszą 50.774.651,62 zł.

Ponadto dokonuje się zmian w załącznikach do Uchwały Nr XVII//2016 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 17 marca 2016 roku:

1. "Zadania inwestycyjne w 2016 roku", gdzie:

- zwiększa się zadanie w rozdziale 60014 § 6050 „Projekty pod budowę dróg” w kwocie 2.500 zł.

Załącznik ten otrzymuje brzmienie załącznika Nr 3 do niniejszej uchwały.

Zmiany w wydatkach budżetu Powiatu Tucholskiego na 2016 rok

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVII//2016 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 17 marca 2016 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
600			Transport i łączność	7 853 814,85	0,00	7 853 814,85
	60014		Drogi publiczne powiatowe	5 199 903,93	0,00	5 199 903,93
		4430	Różne opłaty i składki	38 320,00	- 2 500,00	35 820,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 908 068,93	2 500,00	2 910 568,93
700			Gospodarka mieszkaniowa	267 194,00	2 000,00	269 194,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	267 194,00	2 000,00	269 194,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	123 840,00	0,00	123 840,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	17 724,00	0,00	17 724,00
		4300	Zakup usług pozostałych	15 000,00	2 000,00	17 000,00
710			Działalność usługowa	875 055,00	0,00	875 055,00
	71012		Zadania z zakresu geodezji i kartografii	471 955,00	0,00	471 955,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	306 100,00	0,00	306 100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	57 780,00	0,00	57 780,00
750			Administracja publiczna	4 670 306,56	- 2 800,00	4 667 506,56
	75095		Pozostała działalność	209 666,67	- 2 800,00	206 866,67
		4430	Różne opłaty i składki	149 666,67	- 2 800,00	146 866,67
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 117 100,00	0,00	3 117 100,00
	75411		Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	3 100 100,00	0,00	3 100 100,00
		4050	Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	2 288 291,00	- 6 133,76	2 282 157,24
		4060	Inne należności żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń	49 970,00	533,76	50 503,76
		4070	Dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy zawodowych oraz nagrody roczne dla funkcjonariuszy	186 621,00	- 2 620,00	184 001,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	5 000,00	2 620,00	7 620,00
		4220	Zakup środków żywności	500,00	600,00	1 100,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	12 000,00	5 000,00	17 000,00
801			Oświata i wychowanie	18 852 950,00	0,00	18 852 950,00
	80120		Licea ogólnokształcące	2 697 918,00	- 319,00	2 697 599,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	40 000,00	- 319,00	39 681,00

	80130		Szkoły zawodowe	7 193 565,00	319,00	7 193 884,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	97 000,00	319,00	97 319,00
852			Pomoc społeczna	5 937 651,88	500,00	5 938 151,88
	85218		Powiatowe centra pomocy rodzinie	490 400,00	500,00	490 900,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 900,00	500,00	2 400,00
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	1 537 053,00	300,00	1 537 353,00
	85410		Internaty i bursy szkolne	352 607,00	300,00	352 907,00
		4300	Zakup usług pozostałych	9 000,00	300,00	9 300,00
Razem:				50 774 651,62	0,00	50 774 651,62

Zadania inwestycyjne w 2016 roku

Lp.	Dział	Rozdz.	§**	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki					Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu
					rok budżetowy 2016 (9+10+11+12)	z tego źródła finansowania				
						dochody własne jst	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źródeł*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	600	60014	6050	Projekty pod budowę dróg	152 229,01	77 364,51		A. B.74.864,50 C.		ZDP
2	600	60014	6050	Przebudowa drogi powiatowej, nr 1032 C Wieszczyce - Przyrowa - Karczewo	515 941,11	5 000,55		A.255.470,00 B.255.470,56 C.		ZDP
3	600	60014	6050	Rozbudowa odcinka drogi powiatowej, nr 1017 C Śliwice - Lińsk II etap	2 242 398,81	25 215,40		A.1.121.199,00 B.1.095.984,41 C.		ZDP
4	600	60014	6060	Wykaszarka łańcuchowa	42 000,00	42 000,00		A. B. C.		ZDP
5	600	60016	6300	Współfinansowanie inwestycji drogowych w Gminie Cekcyn	580 665,17	580 665,17		A. B. C.		Starostwo
6	600	60016	6300	Współfinansowanie inwestycji drogowych w Gminie Gostycyn	228 810,00	228 810,00		A. B. C.		Starostwo
7	600	60016	6300	Współfinansowanie inwestycji drogowych w Gminie Kęsowo	191 250,00	191 250,00		A. B. C.		Starostwo
8	600	60016	6300	Współfinansowanie inwestycji drogowych w Gminie Lubiewo	432 173,23	432 173,23		A. B. C.		Starostwo
9	600	60016	6300	Współfinansowanie inwestycji drogowych w Gminie Śliwice	334 187,52	334 187,52		A. B. C.		Starostwo
10	600	60016	6300	Współfinansowanie inwestycji drogowych w Gminie Tuchola	874 825,00	874 825,00		A. B. C.		Starostwo
11	710	71015	6060	Zakup samochodu osobowego	50 000,00	0,00		A. 50.000,00 B. C.		PINB
Ogółem					5 644 479,85	2 791 491,38	0,00	2 852 988,47	0,00	x

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFiS, ...)

B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

C. Inne źródła

(** kol. 4 do wykorzystania fakultatywnego)

Plan zadań zleconych z zakresu administracji rządowej - wydatki na 2016 rok

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr XVII//2016 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 17 marca 2016 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i łowiectwo	10 000,00	0,00	10 000,00
	01005		Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa	10 000,00	0,00	10 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	10 000,00	0,00	10 000,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	90 000,00	0,00	90 000,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	90 000,00	0,00	90 000,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	80 000,00	- 5 000,00	75 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	5 000,00	5 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	10 000,00	0,00	10 000,00
710			Działalność usługowa	538 700,00	0,00	538 700,00
	71012		Zadania z zakresu geodezji i kartografii	135 600,00	0,00	135 600,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	135 600,00	- 31 000,00	104 600,00
		4300	Zakup usług pozostałych	0,00	31 000,00	31 000,00
	71015		Nadzór budowlany	403 100,00	0,00	403 100,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	500,00	0,00	500,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	90 000,00	0,00	90 000,00
		4020	Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	155 000,00	0,00	155 000,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	18 040,40	0,00	18 040,40
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	45 000,00	0,00	45 000,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	6 000,00	0,00	6 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 000,00	0,00	5 000,00
		4260	Zakup energii	3 800,00	0,00	3 800,00
		4270	Zakup usług remontowych	1 200,00	0,00	1 200,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	300,00	0,00	300,00
		4300	Zakup usług pozostałych	14 854,59	0,00	14 854,59
		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	4 000,00	0,00	4 000,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 500,00	0,00	1 500,00
		4430	Różne opłaty i składki	1 500,00	0,00	1 500,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	5 105,01	0,00	5 105,01

		4480	Podatek od nieruchomości	500,00	0,00	500,00
		4550	Szkolenia członków korpusu służby cywilnej	500,00	0,00	500,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	100,00	0,00	100,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	200,00	0,00	200,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	50 000,00	0,00	50 000,00
750			Administracja publiczna	65 200,00	0,00	65 200,00
	75011		Urzędy wojewódzkie	38 200,00	0,00	38 200,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	38 200,00	0,00	38 200,00
	75045		Kwalifikacja wojskowa	27 000,00	0,00	27 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 700,00	0,00	1 700,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	40,00	0,00	40,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	10 200,00	0,00	10 200,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7 000,00	0,00	7 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	6 960,00	0,00	6 960,00
		4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00	0,00	1 000,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	100,00	0,00	100,00
752			Obrona narodowa	5 000,00	0,00	5 000,00
	75212		Pozostałe wydatki obronne	5 000,00	0,00	5 000,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 000,00	0,00	2 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00	0,00	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00	0,00	1 000,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 100 100,00	0,00	3 100 100,00
	75411		Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	3 100 100,00	0,00	3 100 100,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	200,00	0,00	200,00
		3070	Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom	151 261,00	0,00	151 261,00
		4020	Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	68 603,00	0,00	68 603,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 483,00	0,00	5 483,00
		4050	Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	2 288 291,00	- 6 133,76	2 282 157,24
		4060	Inne należności żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń	49 970,00	533,76	50 503,76
		4070	Dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy zawodowych oraz nagrody roczne dla funkcjonariuszy	186 621,00	- 2 620,00	184 001,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	12 028,00	0,00	12 028,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	1 825,00	0,00	1 825,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	5 000,00	2 620,00	7 620,00

		4180	Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności	149 865,00	0,00	149 865,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	43 162,00	0,00	43 162,00
		4220	Zakup środków żywności	0,00	0,00	0,00
		4220	Zakup środków żywności	500,00	600,00	1 100,00
		4230	Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	1 000,00	0,00	1 000,00
		4250	Zakup sprzętu i uzbrojenia	2 000,00	0,00	2 000,00
		4260	Zakup energii	64 746,00	0,00	64 746,00
		4270	Zakup usług remontowych	10 000,00	0,00	10 000,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	12 000,00	5 000,00	17 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	17 257,00	0,00	17 257,00
		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	9 300,00	0,00	9 300,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	2 000,00	0,00	2 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	5 000,00	0,00	5 000,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 735,00	0,00	2 735,00
		4480	Podatek od nieruchomości	9 000,00	0,00	9 000,00
		4510	Oplaty na rzecz budżetu państwa	2 253,00	0,00	2 253,00
755			Wymiar sprawiedliwości	123 600,00	0,00	123 600,00
	75515		Nieodpłatna pomoc prawna	123 600,00	0,00	123 600,00
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	59 946,00	0,00	59 946,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	3 500,00	0,00	3 500,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	500,00	0,00	500,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	20 000,00	0,00	20 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	39 654,00	0,00	39 654,00
851			Ochrona zdrowia	1 922 000,00	0,00	1 922 000,00
	85156		Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	1 922 000,00	0,00	1 922 000,00
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	16 848,00	0,00	16 848,00
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1 904 590,40	0,00	1 904 590,40
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	561,60	0,00	561,60
852			Pomoc społeczna	354 000,00	0,00	354 000,00
	85205		Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	354 000,00	0,00	354 000,00

		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 100,00	0,00	1 100,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	182 000,00	0,00	182 000,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	13 600,00	0,00	13 600,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	42 870,00	0,00	42 870,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	4 170,00	0,00	4 170,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	41 742,00	0,00	41 742,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	11 596,00	0,00	11 596,00
		4220	Zakup środków żywności	6 000,00	0,00	6 000,00
		4230	Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	600,00	0,00	600,00
		4260	Zakup energii	4 500,00	0,00	4 500,00
		4270	Zakup usług remontowych	900,00	0,00	900,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	150,00	0,00	150,00
		4300	Zakup usług pozostałych	32 340,00	0,00	32 340,00
		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2 376,00	0,00	2 376,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 000,00	0,00	1 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	900,00	0,00	900,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	4 956,00	0,00	4 956,00
		4480	Podatek od nieruchomości	1 550,00	0,00	1 550,00
		4510	Oplaty na rzecz budżetu państwa	50,00	0,00	50,00
		4520	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	100,00	0,00	100,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 500,00	0,00	1 500,00
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	116 400,00	0,00	116 400,00
	85321		Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	116 400,00	0,00	116 400,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	25 500,00	0,00	25 500,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	55 400,00	0,00	55 400,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 500,00	0,00	2 500,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 000,00	0,00	8 000,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	1 000,00	0,00	1 000,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	16 000,00	0,00	16 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00	0,00	1 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	6 000,00	0,00	6 000,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 000,00	0,00	1 000,00
Razem:				6 325 000,00	0,00	6 325 000,00

**UCHWAŁA NR XVII/...../2016
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 17 marca 2016 r.**

w sprawie wyrażenia zgody powierzenia zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego i zawarcia porozumienia

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 6, art. 5 ust 2 i art.. 12 pkt 8a z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445, poz. 1045, poz. 1890) oraz art. 7 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. , poz. 1440, poz. 1045, poz. 1890, poz. 1753)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje:**

- § 1. Postanawia się powierzyć Powiatowi Chojnickiemu, wykonywanie zadań organizatora publicznego transportu zbiorowego, w powiatowych przewozach pasażerskich w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. , poz. 1440, poz. 1045, poz. 1890, poz. 1753), na liniach komunikacyjnych obejmujących swoim zasięgiem obszar Powiatu Tucholskiego i Powiatu Chojnickiego.
- § 2. Powierzenie zadania, o którym mowa w § 1 nastąpi na podstawie porozumienia międzypowiatowego.
- § 3. Do zawarcia porozumienia upoważnia się Zarząd Powiatu Tucholskiego.
- § 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tucholskiego.
- § 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
R a d y P o w i a t u

Małgorzata Oller

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego Tomasza Sobieckiego.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1440) nakłada obowiązek organizacji publicznego transportu zbiorowego na jednostki samorządu terytorialnego. Nowe uwarunkowania wejdą w życie z dniem 01.01.2017 r.

Zgodnie z wchodzącymi nowymi uregulowaniami prawnymi, Powiat Tucholski może być organizatorem jedynie dla linii, których trasy przekraczają granice gmin i nie wykraczają poza granice powiatu. Żeby zaspokoić potrzeby mieszkańców powiatu tucholskiego, w szczególności dowóz: młodzieży szkół ponadgimnazjalnych, szpitala, instytucji kultury, koniecznym jest zawarcie porozumienia międzypowiatowego na liniach komunikacyjnych obejmujących swoim zasięgiem obszar Powiatu Tucholskiego i Powiatu Chojnickiego.

Przewodnicząca
R a d y P o w i a t u

Małgorzata Oller

PROJEKT/UCHWAŁA NR XVII/...../2016

RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO

z dnia 17 marca 2016 r.

w sprawie określenia kryteriów postępowania rekrutacyjnego do gimnazjum publicznego

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445, poz. 1890) oraz art. 20e ust. 3 i 4 w związku z art. 20zf pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, poz. 1418, z 2016 r. poz. 35, poz. 64)

Rada Powiatu

uchwala, co następuje:

- § 1. 1. Określa się kryteria wraz z liczbą punktów i wykazem dokumentów potwierdzających ich spełnienie, obowiązujące w postępowaniu rekrutacyjnym do Gimnazjum Powiatowego w Tucholi, dla kandydatów zamieszkałych poza obwodem szkoły, ustalone w załączniku do uchwały.
2. Kryteria, o których mowa w ust. 1, stosuje się w odniesieniu do klas pierwszych gimnazjum, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tucholskiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Przewodnicząca
R a d y P o w i a t u

Małgorzata Oller

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego Agnieszkę Toczko

Uzasadnienie

Zmiana ustawy o systemie oświaty wprowadzona ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 7), wskazała nowe zasady przyjęć do gimnazjów i nałożyła obowiązek ich uchwalenia przez organy prowadzące. Zgodnie art. 20e ust. 3 ww. ustawy kandydaci zamieszkali poza obwodem publicznego gimnazjum mogą być przyjęci do klasy pierwszej po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego. W postępowaniu rekrutacyjnym brane są pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący z uwzględnieniem zapewnienia jak najlepszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny oraz lokalnych potrzeb społecznych.

W myśl art. 20e ust. 4 kryteriom, o których mowa w ust. 3, organ prowadzący przyznaje określoną liczbę punktów oraz określa dokumenty niezbędne do ich potwierdzenia.

Zgodnie z art. 20zf pkt. 1 ustawy o systemie oświaty zadania i kompetencje określone w art. 20 e ust. 3 i 4 wykonuje rada powiatu. Podjęcie niniejszej uchwały jest więc konieczne i uzasadnione.

Przewodnicząca
R a d y P o w i a t u

Małgorzata Oller

KRYTERIA NABORU DO GIMNAZJUM POWIATOWEGO W TUCHOLI

§ 1. 1. Określa się następujące kryteria wraz z liczbą punktów możliwych do uzyskania oraz dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów, obowiązujące w postępowaniu rekrutacyjnym do Gimnazjum Powiatowego w Tucholi prowadzonego przez Powiat Tucholski:

Lp.	KRYTERIUM	LICZBA PUNKTÓW	DOKUMENT NIEZBĘDNY DO POTWIERDZENIA KRYTERIUM
1.	Wynik sprawdzianu w klasie szóstej szkoły podstawowej przedstawiony w procentach: - część pierwsza, - część druga.	maksymalnie 40 punktów * wynik procentowy mnoży się przez 0,2 (każda część maksymalnie $100\% \times 0,2 = 20$ pkt)	zaświadczenie o wynikach sprawdzianu
2.	Świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem.	5 punktów	świadectwo ukończenia szkoły podstawowej
3.	Szczególne osiągnięcia w zawodach wiedzy wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej: 1) tytuł finalisty konkursów organizowanych i współorganizowanych przez Kujawsko – Pomorskiego Kuratora Oświaty, o których mowa w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 12/2016 Kujawsko - Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 29 stycznia 2016r. 2) tytuł laureata konkursów tematycznych oraz innych konkursów współorganizowanych przez Kujawsko – Pomorskiego Kuratora Oświaty, o których mowa w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 12/2016 Kujawsko - Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 29 stycznia 2016r. 3) tytuł finalisty konkursów tematycznych oraz innych konkursów współorganizowanych przez Kujawsko – Pomorskiego Kuratora Oświaty, o których	maksymalnie 15 punktów 10 punktów 5 punktów 3 punkty	świadectwo ukończenia szkoły podstawowej

	mowa w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 12/2016 Kujawsko - Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 29 stycznia 2016r.		
4.	Oceny z 4 obowiązkowych zajęć edukacyjnych wymienionych na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej: języka polskiego, matematyki, historii i społeczeństwa oraz przyrody. Ocena wyrażona w stopniu: - celującym, - bardzo dobrym, - dobrym, - dostatecznym, - dopuszczającym.	maksymalnie 20 punktów 5 punktów 4 punkty 3 punkty 2 punkty 1 punkt	świadectwo ukończenia szkoły podstawowej
RAZEM:		80 punktów	

2. W przypadku kandydatów zwolnionych z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu, na podstawie art. 44zw ust. 2 i art. 44zz ust. 2 ustawy o systemie oświaty, przelicza się na punkty oceny z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego, wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej, przy czym uzyskuje się:

Lp.	PRZEDMIOT	LICZBA PUNKTÓW	DOKUMENT NIEZBĘDNY DO POTWIERDZENIA
1.	z języka polskiego i matematyki za oceny wyrażone w stopniu: - celującym, - bardzo dobrym, - dobrym, - dostatecznym, - dopuszczającym;	maksymalnie 40 punktów 20 punktów 16 punktów 12 punktów 8 punktów 2 punkty liczbę punktów uzyskaną po zsumowaniu punktów z tych zajęć dzieli się przez 2	świadectwo ukończenia szkoły podstawowej
2.	z języka obcego nowożytnego za ocenę wyrażoną w stopniu: - celującym, - bardzo dobrym, - dobrym, - dostatecznym, - dopuszczającym.	maksymalnie 20 punktów 20 punktów 16 punktów 12 punktów 8 punktów 2 punkty	świadectwo ukończenia szkoły podstawowej

3. W przypadku kandydatów zwolnionych z obowiązku przystąpienia do danej części sprawdzianu, na podstawie art. 44zw ust. 2 i art. 44zz ust. 2 ustawy o systemie oświaty, przelicza się na punkty, w sposób określony w ust. 2, oceny wymienione na świadectwie ukończenia szkoły

podstawowej z zajęć edukacyjnych, z których jest przeprowadzana część sprawdzianu, której dotyczy zwolnienie.

4. W przypadku uzyskania przez kandydatów równej liczby punktów są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

Lp.	KRYTERIUM	LICZBA PUNKTÓW	DOKUMENT NIEZBĘDNY DO POTWIERDZENIA KRYTERIUM
1.	Wielodzietność rodziny kandydata.	1 punkt	pisemne oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego
2.	Niepełnosprawność kandydata.	1 punkt	orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność
3.	Niepełnosprawność jednego z rodziców kandydata.	1 punkt	orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez powiatowy lub wojewódzki zespół orzekający o niepełnosprawności
4.	Niepełnosprawność obojga rodziców kandydata.	1 punkt	Orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez powiatowy lub wojewódzki zespół orzekający o niepełnosprawności
5.	Niepełnosprawność rodzeństwa kandydata.	1 punkt	orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez powiatowy lub wojewódzki zespół orzekający o niepełnosprawności
6.	Samotne wychowywanie kandydata w rodzinie.	1 punkt	prawomocny wyrok sądu rodzinnego orzekający rozwód/separację lub akt zgonu albo oświadczenie o samotnym wychowywaniu dziecka i niewychowywaniu żadnego dziecka wspólnie z jego rodzicem
7.	Objęcie kandydata pieczą zastępczą.	1 punkt	decyzja z MOPS o przyznaniu świadczenia z tytułu sprawowania pieczy nad dzieckiem w formie rodziny zastępczej

UCHWAŁA NR XVII/.../2016
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 17 marca 2016 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych na rok 2016

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445, poz. 1890) oraz art. 35a ust. 3 i art. 48 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. nr 127, poz. 721, nr 171, poz. 1016, nr 209, poz. 1243 i oz. 1244, nr 291, poz. 1707, z 2012r. poz. 986, poz. 1456, z 2013 poz. 73, poz. 675, poz. 791, poz. 1446, poz. 1645, z 2014r. poz. 598, poz. 877, poz. 1457, poz. 1873, z 2015r. poz. 493, poz. 1240, 1273, 1359, 1649, 1886).

Rada Powiatu
uchwala, co następuje:

§1 W Uchwale nr XV/92/2015 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 grudnia 2015r. w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych na rok 2016 §1otrzymuje brzmienie:

„§1. Przyjąć wysokości środków finansowanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań powiatu z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej przypisanej Powiatowemu Urzędowi Pracy oraz z zakresu rehabilitacji społecznej przypisanej Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 r. w następujący sposób:

I. Rehabilitacji zawodowa

1. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu art. 11 – **7.500,00 zł.**

2. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu art. 12a - **60.000,00 zł.**
3. Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo kontynuowanie prowadzenia własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego dla osób niepełnosprawnych art. 13 – **0,00 zł**
4. Zwrot kosztów adaptacji stanowisk pracy osób niepełnosprawnych art. 26 - **0,00 zł.**
5. Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy art. 26 d - **0,00 zł.**
6. Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych art. 26 e - **0,00 zł.**
7. Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy art. 40 – **5.000,00 zł.**
8. Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych art. 41 – **0,00 zł.**

II. Rehabilitacja społeczna

1. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów – **300.000,00 zł.**
2. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – **100.964,00 zł.**
3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – **200.000,00 zł.**
4. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - **15.000,00 zł.**
5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej – **639.840,00 zł.**
6. Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika – **0,00 zł.**

III. Zadania zlecane z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych na podstawie art. 36 – **0,00 zł.”**

§ 2 Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Tucholskiego.

§ 3 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Tucholskiego

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego Tomasza Sobieckiego.

Uzasadnienie

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w dniu 07.03.2016r. przedstawił podział środków finansowych PFRON na realizację zadań z obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej na rok 2016r. Powiat Tucholski otrzymał kwotę 1.328.304,00zł.

Uchwała Rady Powiatu Tucholskiego z grudnia 2015r., w której przyjęto wstępny podział środków finansowych zakładała kwotę 1.342.340,00zł, rzeczywista kwota alokacji jest zatem o 14.036,00zł niższa od zakładanej. Konieczny stał się nowy podział środków. Został on dokonany po analizie wniosków, które zostały złożone przez osoby niepełnosprawne na dofinansowanie zadań z obszaru rehabilitacji społecznej. Również Powiatowy Urząd Pracy określił aktualne zapotrzebowanie na środki PFRON w celu realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej.

Załącznik do uchwały Rady Powiatu Tucholskiego Nr				
dot. środków finansowych PFRON				
Zadania		Uchwała Nr ..... Rady Powiatu Tucholskiego z ..... dnia		
	Plan początkowy	Zwiększenie	Zmniejszenie	Plan po zmianach
1	2	3	4	5
Ogółem:	1.342.340,00	116.271,90 zł	130.307,90 zł	1.328.304,00 zł
Rehabilitacja zawodowa	202.447,90 zł	360,00 zł	130.307,90 zł	72.500,00 zł
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu art. 11	15.073,90 zł	0,00 zł	7.573,90 zł	7.500,00 zł
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu art. 12a	92.734,00 zł	0,00 zł	32.734,00 zł	60.000,00 zł
Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo kontynuowanie prowadzenia własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego dla osób niepełnosprawnych Art. 13	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Zwrot kosztów adaptacji stanowisk pracy osób niepełnosprawnych Art. 26	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy Art. 26d	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych Art. 26e	90.000,00 zł	0,00 zł	90.000,00 zł	0,00 zł
Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy Art. 40	4.640,00 zł	360,00 zł	0,00 zł	5.000,00 zł

Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych art. 41	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Rehabilitacja społeczna	1.139.892,10 zł	115.911,90 zł	0 zł	1.255.804,00 zł
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	256.921,10 zł	44.042,90 zł	0,00 zł	300.964,00 zł
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	100.000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	100.000,00 zł
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	176.131,00 zł	23.869,00 zł	0,00 zł	200.000,00 zł
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	15.000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	15.000,00 zł
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	591.840,00 zł	48.000,00 zł	0,00 zł	639.840,00 zł
Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Zadania zlecane z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych na podstawie art. 36	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

Sporządziła: Paulina Grzonkowska

**Informacja o sposobie realizacji interpelacji złożonych
podczas XVI sesji Rady Powiatu Tucholskiego
w dniu 5 lutego 2016 roku.**

Pan Andrzej Pruszek – radny

- 1. W Tleniu jadąc w kierunku Śliwiczek jest ustawiony znak B-16. Radny wnioskuję, aby ten znak został powtórzony przed Śliwiczkami, tam gdzie jest możliwość objazdu.*

Zarząd Powiatu w tej sprawie przekazał Panu Radnemu odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że po dokonaniu objazdu stwierdzono, iż w miejscowości Śliwice należy na znakach F-5 dodatkowo umieścić ograniczenie B-18 (z podaniem odległości) dotyczące mostu w Łążku. W miejscowości Śliwiczki (przed wiaduktem od strony Śliwic) należy znak F-5 powtórzyć. Jednocześnie p. Dyrektor poinformował, że ZDP nie może kierować objazdem ruchu pojazdów drogami którymi nie zarządza. Od Śliwiczek droga asfaltowa prowadzi do fabryki mebli, natomiast druga droga łącząca drogę gminną z powiatową nie jest drogą publiczną i należy do „lasów”. Kierujący pojazdami nie powinni wjeżdżać w drogę jeśli ich pojazdy posiadają gabaryty uniemożliwiające przejazd. O tym są informowani w Tleniu i w Śliwicach – czyli na wlotach drogi. Zdaniem ZDP wytyczanie objazdów nie jest konieczne ponieważ nie ma dróg z których, ponad gabarytowe pojazdy, mogłyby się pojawić.

- 2. W przyszłym roku planowana jest przebudowa ul. Świeckiej w Śliwicach, dlatego prosilby, aby ująć w dokumentacji wysepkę na wysokości restauracji Olimpia, o co również wnioskowali mieszkańcy w 2013 roku.*

Zarząd Powiatu w powyższej sprawie przekazał Panu Radnemu odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że sprawa zaplanowania wysepki na wysokości restauracji Olimpia została przekazana projektantowi i zostanie ujęta w projekcie.

- 3. Prosi by przestawić znak drogowy E-17A oraz E-18B ok. 150m w kierunku Byłczyka i Rosochatki, gdyż tam są budynki, istnieje zabudowa, a teren miejscowości kończy się wcześniej.*

Zarząd Powiatu w tej sprawie przekazał Panu Radnemu odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że sprawa

przestawienia znaków E-17A i E-18B w kierunku Byłyczka i Rosochatki zostanie rozstrzygnięta po dokonaniu wizji lokalnej w terenie.

4. *Chciałby by w wyniku oszczędności w zakresie zimowego utrzymania dróg usypać pobocze z tłucznia ze Ślinic w kierunku Lipowej, by usypać choć jedną stronę, by była możliwość minięcia się.*

Zarząd Powiatu w powyższej sprawie poinformował Pana Radnego, że akcja zimowa formalnie kończy się 31 marca i wtedy znane będą ostateczne koszty akcji zimowej. Wielkość budżetu ZDP uchwalona przez Radę Powiatu jest określona i w ramach tych środków realizowane będą zadania. Wskazane przez Pana Radnego potrzeby są niezbędne do wykonania i będą wykonane jeżeli wystarczy na to środków.

Pani Dorota Gromowska – radna

1. *Prosi o uzupełnienie ubytków w nawierzchni na drodze powiatowej Wielki Mędromierz – Gostycyn, gdyż są tam spore ubytki.*

Zarząd Powiatu w tej sprawie przekazał Pani Radnej odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że ubytki w drogach powiatowych są usuwane sukcesywnie. Brygady remontowe zajmują się tym problemem codziennie.

2. *Druga interpelacja dotyczy rozważenia przez Komisję Bezpieczeństwa ustawienia znaku „zakaz parkowania” nie dłużej niż 15 min przy drodze Cekcyn – Małe Gacno w miejscowości Krzywogoniec po stronie lewej jadąc od Cekcyna w kierunku Wielkich Budżisk od posesji nr 24 na długości ok. 150 m. Radna w tej sprawie prosiłaby o kontakt szczegółowy z Panią Gizelą Jarczyńską radną gminną, która jest w temacie. Uzasadnieniem prośby jest to, iż na wskazanym odcinku bardzo często są pozostawiane, parkowane pojazdy na noc, co prawda nie jest ich dużo, ale stwarza to zagrożenie dla pobliskiego skrzyżowania. Również na tym odcinku jest usytuowany sklep. Bardzo często, szczególnie latem, jeżdżą ciężkie sprzęty rolnicze, którym utrudniany jest przejazd na tym odcinku.*

Zarząd Powiatu w powyższej sprawie przekazał Pani Radnej odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że sprawa ustawienia znaku „zakaz parkowania” w miejscowości Krzywogoniec została przekazana na Komisję ds. oznakowania.

3. *Prosi o rozważenie możliwości pomocy właścicielowi sklepu „Groszek” w Cekcynie, co do rozwiązywania wyjazdu z parkingu przy tym sklepie na drogę powiatową. Co prawda radna nie ustalała tego z właścicielem, ale widzi też niebezpieczeństwo wyjeżdżających tam pojazdów w związku z utrudnionym również skretem na skrzyżowaniu drogi powiatowej.*

Zarząd Powiatu w tej sprawie przekazał Pani Radnej odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że ZDP nie widzi możliwości rozwiązania problemu wyjazdu z parkingu przy sklepie „Groszek” w Cekcynie. Wskazany problem powinien być rozwiązany przy projektowaniu sklepu przez właściciela nieruchomości. Zarząd Dróg Powiatowych nie posiada informacji o występujących w tym miejscu zdarzeniach drogowych.

4. *Prosi o ustawienie barierek ochronnych po obu stronach łuku drogi powiatowej w Przyrowie w kierunku Karczewa.*

Zarząd Powiatu w powyższej sprawie przekazał Pani Radnej odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że bariery ochronne na łuku drogi powiatowej w miejscowości Przyrowa zostały ujęte w kosztorysie planowanej inwestycji. Jeśli otrzymamy dofinansowanie do inwestycji z ministerstwa, wówczas 60 m barier ochronnych zostanie zamontowane.

5. *Prosi o montaż znaku kierunkowskazu „Przyrowa” na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej i drogi powiatowej w miejscowości Wieszczyce.*

Zarząd Powiatu w tej sprawie przekazał Pani Radnej odpowiedź otrzymaną z Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy, w której poinformowano, iż w rozmowie Kierownika Rejonu Dróg Wojewódzkich w Tucholi z Wójtem Gminy Gostycyn w dniu 1 marca 2016 r. ustalono, że RDW w Tucholi wykona projekt zmiany stałej organizacji ruchu, natomiast Gmina Gostycyn zakupi znaki i pod nadzorem RDW ustawi je w terenie.

Pani Halina Janowska-Giłka – Wiceprzewodnicząca Rady

1. *Radna ma pytanie skierowane głównie do Pana Wicestarosty, jako fachowca w temacie. Chodzi o drogę 1015C Tuchola – Tleń – Śliniewice. Na tej drodze pobocza usypane są z białego tłucznia. Radna zainteresowała się tym z powodu zdarzenia pracownicy, dojeżdżającej z tego kierunku do pracy, które mogło się zakończyć tragicznie. Tłuczeń ten, przy wymijaniu się z TIR-em, czy innym dużym samochodem, rozjeżdża się kiedyś, łapiąc pobocze, wjedzie się na niego kołami. Radna przejechała tę drogę, spróbowała i nie będzie więcej próbować. Radna pyta czy tak już ma być, czy takie są zasady budowy, bo jeżeli tak to na tym poprzestajemy, czy jest przewidziane utwardzenie tego? Jeżeli tak to pytanie czy i kiedy? To jest nie tylko na tej drodze, ale na bazie tej drogi, którą radna przejechała.*

Zarząd Powiatu w powyższej sprawie przekazał Pani Radnej odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że pobocze drogi

powiatowej nr 1015C jest wykonane zgodnie z projektem. Nie jest przewidziane jego dodatkowe utwardzenie. Pan Dyrektor poinformował, że w ramach gwarancji będą dokonywane przeglądy drogi a usterki będą usuwane.

Pan Jan Przybysz – radny

- 1. Interpelacja dotyczy drogi Drożdżenica – Pamiętowo, a szczególnie wysepki, która znajduje się na tej drodze. Taką interpelację składał radny Pruszek, ale nic w tym temacie się nie wydarzyło, więc radny składa ją jeszcze raz. Był okres zimowy, było trochę śniegu i wtedy nie było widać tej wysepki i samochody jechały środkiem. Mogło dojść do nieszczęścia. Radny proponuje, żeby przed wysepką ustawić znak informacyjny, że taka wysepka tam się znajduje. Na samej wysepce raczej nie, bo mieszkańcy sołectwa Drożdżenica, Przymuszewo wypowiedzieli się, że jak jadą kombajny w okresie letnim to znaki te byłyby niszczone, ale taki znak informujący, że wysepka tam się znajduje byłby wskazany.*

Zarząd Powiatu w tej sprawie przekazał Panu Radnemu odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że Zarząd Dróg Powiatowych uważa, że nie należy w tym miejscu ustawiać dodatkowych znaków drogowych. Wysepka nie jest wyniesiona ponad jezdnię i można po niej bez przeszkód przejeżdżać. Znajduje się ona w łagodnym łuku drogi i nie wymusza na kierujących pojazdami wykonywania dodatkowych manewrów. Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach „Tabliczkę drogową T-18 i jej odmiany (T-18a, T-18B i T-18c) stosuje się przed takimi miejscami, w których występuje nieoczekiwana dla kierowcy zmiana przebiegu drogi lub kierunku ruchu”.

- 2. Druga interpelacja dotyczy pęknięcia asfaltu na skrzyżowaniu Tuchółka – Żalno – Kęsowo. Jest to w miarę nowy odcinek drogi i radny bardzo prosi, aby ten ubytek, to pęknięcie zreperować.*

Zarząd Powiatu w powyższej sprawie przekazał Panu Radnemu odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że w sprzyjających warunkach atmosferycznych prace uszczelniające pęknięcia będą prowadzone na tej, jak i innych drogach powiatu.

- 3. Trzecia interpelacja dotyczy poprzednich interpelacji, które radny złożył na sesji, o uzupełnienie na zakrętach tłuczniem na tej samej drodze Kęsowo – Żalno. Ten tłuczeń znalazł się, ale nie w tych miejscach, gdzie radny prosił w interpelacji, gdyż jest on między Kęsowem, a Tuchółką, a w kierunku Żalna takiego tłucznia nie ma. Prosiłby, żeby to uzupełnić.*

Zarząd Powiatu w tej sprawie przekazał Panu Radnemu odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że uzupełnienie tłuczniem zakrętów drogi Kęsowo – Żalno zostało rozpoczęte w roku 2015, natomiast po ustaniu mrozów zostanie skończona cała droga.

- 4. Rok temu radny składał interpelację o usunięcie zanieczyszczeń, śmieci na drodze Tuchółka – Słupy. Te śmieci do dzisiaj leżą. Jest to dla radnego pewien wstyd, że do tej pory nie znalazły się służby, które by te śmieci usunęły.*

Zarząd Powiatu w powyższej sprawie przekazał Panu Radnemu odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że śmieci które znajdowały się przy drodze Tuchółka – Słupy zostały przez pracowników ZDP usunięte, mimo iż nie znajdowały się na terenie podległym ZDP.

Pani Justyna Wilkiewicz – radna

- 1. Ma pytanie, odnośnie przygotowywania dokumentacji projektowej ścieżki rowerowej Cekcyn – Rudzki Most, na jakim ona jest etapie?*

Zarząd Powiatu w tej sprawie poinformował Panią Radną, że trwają prace nad stworzeniem specyfikacji przetargowej. Przetarg zostanie ogłoszony po podpisaniu trójstronnej umowy: Lasy Państwowe, Gmina Cekcyn, Powiat Tucholski. Będzie to możliwe po 3 marca br. Termin taki spowodowany jest prośbą Dyrektora RDLP w Toruniu, bowiem w dniach 2/3 marca br. Pan Dyrektor ma naradę z Nadleśniczymi gdzie będzie omawiał tematykę współpracy z samorządami.

Pani Danuta Tyda – radna

- 1. Prosi o uzupełnienie ubytków w nawierzchni na drodze Obrowo w kierunku Chojnic.*

Zarząd Powiatu w powyższej sprawie przekazał Pani Radnej odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że ubytki w drogach powiatowych są usuwane sukcesywnie. Brygady remontowe zajmują się tym problemem codziennie.

- 2. Druga interpelacja dotyczy także wysepki, która jest w Żalnie w kierunku dworca. Ta druga wysepka też nie jest oznakowana, a dokładnie z jednej strony jest oznakowana, a z drugiej nie.*

Zarząd Powiatu w tej sprawie przekazał Panu Radnemu odpowiedź otrzymaną od Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, który poinformował, że wysepka w miejscowości Żalno jest oznakowana prawidłowo, zgodnie z obowiązującym prawem.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach „Tabliczkę drogową T-18 i jej odmiany (T-18a, T-18B i T-18c) stosuje się przed takimi miejscami, w których występuje nieoczekiwana dla kierowcy zmiana przebiegu drogi lub kierunku ruchu”.

Zarząd Powiatu Tucholskiego